

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 25 / Sayı: 298 / Ekim 2006

Komploya cevabımız ateşkesi başarıya dönüştürmektir

Örgütsel çizgide sağlam duracağız
örgütlenmemizi daha da büyüteceğiz ve kazanacağız

● Ateşkes bir barış değil. Karşılıklı bir ateşkes de yok. Karşılıklı ateşkesi böyle bir mücadele ile yaratmak, böyle bir ateşkes karşı tarafı zorlamak istiyoruz. Bazıları biz böyle deyince hemen, 'görüyor musunuz, ateşi durdurmaktan yana değiller, oyun yapıyorlar' diyorlar. Gerillaya katıl-sın diye gençliğe bir çağrı yapmıştık, Türk basını ayyuka çıkarmış bu sözleri; 'görüyor musunuz baklayı ağızlarından çıkardılar, gerçek niyetlerini ortaya koydular, savaştan vazgeçmemişler' diye yazıyorlar. Vazgeçmedik tabii.

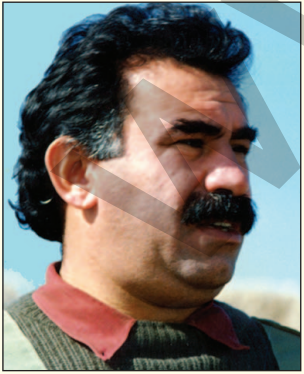
Meşru savunma çizgimiz esastır. Anlaşma olduğu zaman da o çizgiye göre olacak. Herkes şunu iyi bilsin ki, Kürt halkı kendini savunacak. Kaderini cellatlarının eline veremeyecek. 20. yüzyıl aşılmıştır. Kürt halkı ya yok olacak ya da kendi savunmasını yapacak. Biz kurbanlık koyun değiliz. Bir mücadele yürütüyoruz. 'Saldırın, savaş edin, vurun, kırın' demiyoruz kimseye. Demokratik meşru savunma çizgisine uygun, örgütlenmemizi geliştirmek istiyoruz. Bundan daha doğal bir hak da olamaz.

devamı 2'de

Önder Apo'nun VI. Kongre'ye sunduğu Politik Rapor'dan

Yaşamı özgürlük ve yarım kalan işlerimi tamamlamak için istiyorum

Her şeyden önce, yaşadığım amansız sürecin bazı özelliklerini derinliğine anlamak önemlidir. Mesele benim şahsi durumum değil, ondan çok daha kapsamlı bir gerçeklik yaşanmaktadır. Görünüşte TC nin, daha çok da onun doğrudan ve dolaylı müttefiklerinin amansız baskısının çok büyük bir takibe dönüştüğünü belirtmem gerekir. Bu, orduların takibinden de öteye, boğucu, soluk aldırılmayan, hatta gün ışığına bile çıkmaya fırsat vermeyen, çok karanlık bir biçimde ve görünmez güçlerce yürütülen, yine en dostum diyenlerin dahi alet olmaktan kendilerini kurtaramadıkları ve yığıtçe tek bir sesin bile cesurca dile getirmekten korktuğu bir takip durumudur. Bunları belirtmemin nedeni, ne şimdiye kadar yaşadığımız ayırmazlık konusunda sizleri uyarmak ne de çok zor durumda olduğumu, çekindiğimi belirtmektir. Benim şahsımda en başta takip altına alınan bu halkın kimliği ve özgürlük umutlarıdır. Yürütül-mek istenen, daha da derinliğine bir jenosid gerçekliğidir.

devamı 16'da

Türkülerimiz yankılanırdı zindanın duvarlarında

Çiğliklarımızın çarptığı taş binalar dehşet veriyordu hepimize. Korkumuz mahpusluktan değildi. Ne de olsa bu da düşlerimizin, delikanlı eylemlerimizin zamansız bedeli idi. Bunları zulme kafa tutan her devrimci yaşamıştır diye avutabiliydik kendimizi ve esaretimizin acısını dindirmeye çalışırdık belki. Ve gelecek umutlarımızla besleyebilirdik direncimizi. Besledik de. Evet belki bunların hepsi, okuduğumuz kitaplarda yazılan, 'kavga kanunları' idi. Ama burası Diyarbakır Zindanıydı. Burada gördüklerimizin hiçbirisi o kitaplarda yazılanlara benzemiyordu.

devamı 23'te

İçindekiler

Sosyalizm ve halkların
özgürlük seçeneği

05'te

Vicdan devrimi kadroların
sorumlu davranmasını
emretmektir

08'de

Anarşizmin dünü bugünü ve
devrimci ortama yansması

-II-

14'te

Yeni toplum modeli ya da kök
toplumun özüne dönüş

20'de

Ekim şehitleri mücadele
gelenegimize anlam kazandıran
en soylu değerimizdir

19'da

Ve şimdi seni senin özlediğin
gibi özlüyoruz

24'te

Örgütsel çizgide sağlam duracağız örgütlenmemizi daha da büyüteceğiz ve kazanacağız

Halk Savunma Komitesi Başkanlığı

“Ateşkes yeni bir mücadele dönemidir. Mücadele bitmiş değil, tek yanlı ateşkestir. Siyasi mücadeleyi öne çıkarıyoruz. Meşru savunma çizgisi, demokratik siyasi mücadele temelinde bir savunma konumunu ifade ediyor. Askeri saldırılarla ileri düzeyde yüz yüze gelindiğinde, silahlı savunma da gündeme geliyor. Onlar biraz zayıflatılıp geriletildiğinde, siyasi mücadele öne çıkıyor. Dolayısıyla silahlı savunmayı geriye çekiyoruz. Bu, gayet anlaşılır, açık bir durum”

“bu sağlam devlet sözüdür, o zaman demek ki devlet söz vermiş oluyor” dedik. Bu yanlıştı. Böyle bir sözümüzde değil. Karar alıyoruz, ama kararı açık ve resmi bir biçimde olmazsa, çok da güvenilecek bir durum değil. Oyun olarak da yapabilirler. Mesela yanlış yönlendirmek için yapabilirler. Önderlik, *“ben taktikte ustayım, taktiğimin özü de karşıtımı yanılığa düşürmek. Onunla kazanıyorum başarıları. Başarılı çalışmaları önemli ölçüde bu yaklaşımla yürütüyorum”* diyordu. Tabii savaştan güçler birbirlerini yanılmak da, oyuna da getirmek istedik. Niye biz oyuna getiriliyoruz demememiz gerekiyor ki.

Diğer yandan, bazı çevreler böyle katilim, iş yapma sözü veriyorlarsa, onları da hemen başarılı olacakmış gibi görmememiz gerekiyor. Kısaca şu hususlar var: Mevcut etkenleri ne görmezden gelmeli, dolayısıyla dikkate almama, hesaba katmama gibi bir tutum içinde olmalıyız ne de böylesi etkenleri kadri mutlakmış, yani doğruymuş, başarı getirecekmiş gibi görmeliyiz. Yani dikkate alıp bir çaba içine girmeliyiz. Ama başarılı da olmayabilir, içinde oyun da olabilir. Bütün bu ihtimalleri de he-

saba katarak çalışmalarımızı yürütmeliyiz. Ona göre mücadele etmeliyiz. Geçmişte ateşkes olunca -özellikle 1998 ateşkesinde- daha öncesinden yeterince ders çıkaramadık. Yani bir yandan sağlam güvenceler derken, diğer yandan bu tutumu tam sürdüremedik. Bazı şeyleri çok abarttık. Ardından ona dayanarak komplo saldırısı dayatıldı. Biz zorlandık tabii. Çok hazırlıklı değildik. Örneğin Önderliğin üzerine gelineceği, Önderliğin Suriye'den çıkmaya zorlanacağı gibi şeyler yoktu hesabımızda. Ona göre hiçbir hazırlığımız da yoktu. Her şey birden bire oldu, dayatmalarla oldu, hazırlıksız oldu. Dolayısıyla komplo saldırıları karşısındaki süreci doğru, etkili yürütmeyişimizin altında bu da vardı. Biraz hafife aldık. Komplo bütünlüklü görülmedi. Öyle oldu ki bir yandan komplo saldırıyor, diğer yandan ateşkes halindeyiz ve kongreye çekilmişiz. Bütün kadro ve komuta gücü VI. Kongre'de toplanmış, kendi kendisi ile uğraşıyor. Bu ortam, komplo 15 Şubat saldırısını gerçekleştirmesine fırsat verdi.

Demek ki, ateşkes ortamını iyi değerlendiremedik, doğru anlayamadık. Ateşkes ile birlikte komplo dayatıldı, onu görmedik. Onun yerine işte 'ateşkes oldu, biz kongre yaparız, savaş olmadığının göre Önderliğe yönelik bir şey olmaz, dolayısıyla Önderlik daha yeni mevziler kazanır, yürür gideriz' sandık. Bu, yanlış bir hesap oldu. Doğru değildir. Ateşkes nedenlerine böyle eğilmememiz lazım. Bugün için de bu tür olgular var. Yani mevcut ortam değerlendirildiğinde, bir ateşkes süreci başlatmak zorunluluk oldu. Herkesten çağrı geldi. Cevapsız bırakamazdık. Bir de oluşmuş bir politik ortam var. Türkiye topyekün savaşı bir yıl uyguladı, ama başarılı olmadı. İşte ABD İran gerginliği artıyor, savaşa doğru gidiyor. Hem Türkiye'nin, hem ABD'nin, hem de İran'ın ve diğer güçlerin yeni politik açılımlar yapmaları gerekiyor. Daha derin çatışmaya doğru giden bir bölge gerçeği var. Bunun öncesinde, politik ortam çok karmaşık, çok yoğun. Dolayısıyla politika yapma imkanı var. Fırsatlar oluşmuş, politik yöntemlerle de bazı açılımlar sağlama, Kürt sorununun demokratik çözümü yönünde bazı politik adımlar atılabileceği olasılığı eskiye göre daha çok güçlenmiş. İşte bunları değerlendirmek istiyoruz. Böyle bir politik ortama dayalı birçok çağrı var. Hem bu ortamı değerlendirmek hem de bu çağrılara cevap olmak üzere yeni bir ateşkes sürecine girdik. Bu süreci böyle tanımlamamız, değerlendirmemiz yerindedir.

Böyle bir mücadele ile karşılıklı ateşkesi yaratmak istiyoruz

Çeşitli etkenler var mı, var. Çağrılar var; barıştan, demokrasiden, diyalogdan söz ediyorlar. Ama unutmayalım ki, herkes kendi çıkarı için yapıyor bunu. Kendi çıkarları elverdiği ölçüde yaparlar. Yoksa çıkarları dışında bir demokrasi, barış, Kürt sorununu ele alışı yoktur. Ona göre davranmamız, yaklaşmamız gerekiyor. Bu bakımdan bazı çevrelerin yaptıkları kendi çıkarlarına göredir. Bazıları oyun da yapıyor olabilir. Çeşitli güçlerden gelen çağrılar, mesajlar oyun da olabilir. Bu ihtimal var, hem de eskisinden daha fazla. Geçmişte de örneklerini gördük. Şimdi de göreceğiz. Bazı iyi niyetli güçler var; çağrı yapıyorlar, demokratik çözümün yanalar, ona inanıyoruz, ama güçleri ne kadardır, gerçekten ne kadar başarılı olurlar, belli değil. Bizim çabamız onları ne kadar başarıya götürür, o da belli değil. Bütün bunlar çalışmaya bağlı. Kısaca, sadece olumsuz etkenler yok. Olumsuz etkenler de var. Fakat ölçtüğümüzde, tartıştığımızda, siyaset yapma imkanı daha fazla, daha ağırlıklı. Onun için de ateşi durdurarak siyasi mücadeleyi öne çıkarıyoruz. Siyaset tarzıyla, siyasi mücadele ile Kürt sorununun demokratik çözüm sürecini ilerletmek istiyoruz. İşin özü budur.

Ateşkes bir barış değil. Karşılıklı bir ateşkes de yok. Karşılıklı ateşkesi böyle bir mücadele ile yaratmak, böyle bir ateşkes, karşı tarafı zorlamak istiyoruz. Bazıları biz böyle deyince hemen, 'vay görüyor musunuz, ateşi durduramaktan yana değil, oyun yapıyorlar' diyorlar. Gerillaya katılsın diye gençliğe bir çağrı yapmıştık, Türk basını ayyuka çıkarmış şimdi; 'görüyor musunuz baklayı ağızlarından çıkardılar, gerçek niyetlerini ortaya koydular, savaştan vazgeçmemişler' diye yazıyor. Vazgeçmedik tabii. Meşru savunma çizgimiz esas. Anlaşma olduğu zaman da o çizgiye göre olacak. Kürt halkı kendini savunacak. Kaderini cellatlarının eline vermeyecek. 20. yüzyıl aşılıştır. Ya yok olacak ya da kendi savunmasını yapacak. PKK de öyle kurbanlık koyun değil. Bir mücadele yürütüyoruz. 'Saldırın, savaş edin, vurun, kırın' demiyoruz kimseye. Demokratik meşru savunma çizgisine uygun, örgütlenmemizi geliştirmek istiyoruz. Bundan daha doğal bir hakkımız olamaz. Bundan vazgeçmemiz isteniyor. Bunu anlamamız isteniyor. Bu, düşman eğilimidir. Biz tasfiye etmek isteyen güçlerin eğilimidir.

Bu her zaman da vardı. Ve ilginçtir, mesele Almanya'nın politikasında biz bunu somut gördük. Düsseldorf yargılamalarında savcının bir iddianamesi vardı, özü şu: 'PKK'ye karşı her şeyi yapmak serbesttir, bu demokrasiyi ifade eder, PKK'nin kendini koruması ise terörizmdir. PKK'nin iyiliği için bir söz bile söyleyemezsin. PKK'yi yok etmek için şiddet bile kullanabilirsin. O da demokratiktir. PKK kendini savunmak için söz söylese, bu terörizmdir.' Bu nedir? İnkarcılık sistemi bunu ifade ediyor. Seni yok sayıyor. Hangi biçimde olursa olsun, bir kere varolman suç, günah. Onun için bu tür yaklaşımlar var. Onu görüyoruz. Bu bir zihniyettir. Zihniyet sistemden kaynaklanıyor. 20. yüzyıl sistemidir. O sistem de zihniyette tam aşılmış değil.

Ateşkes yeni bir mücadele dönemidir

Onun için yaptığımız, siyasi bir mücadeledir. Ateşkes yeni bir mücadele dönemidir. Mücadele bitmiş değil, tek yanlı ateşkestir. Siyasi mücadeleyi öne çıkarıyoruz. Meşru savunma çizgisi, demokratik siyasi mücadele temelinde bir savunma konumunu ifade ediyor. Askeri saldırılarla ileri düzeyde yüz yüze gelindiğinde, silahlı savunma da gündeme geliyor. Onlar biraz zayıflatılıp geriletildiğinde, siyasi mücadele öne çıkıyor. Dolayısıyla silahlı savunmayı geriye çekiyoruz. Bu, gayet anlaşılır, açık bir durum. Bizim doğru anlamamız lazım. Bir anlaşma yok. Oyun da olabilir, bizi buna dayanarak tasfiye etmek, yok etmek isteyenler var. Bütün bunları bilerek, görerek siyasi mücadeleyi öne çıkarmanın, bu mevcut siyasi ortam açısından bize daha çok kazandıracağını hesap ettiğimiz için ve böyle bir mücadele yürütmek amacıyla ateşkes sürecine girmişiz. Bunu çok iyi anlamalı, kavramalıyız. Onun için de görev ve sorumluluklarımıza en küçük bir gevşemeye yer vermeden, rehavete düşmeden, yanlış anlamadan, disiplini-mizi kaybetmeden, bir anımızı bile boşa geçirmeden sahip çıkmalıyız. Diğer tehlikeli oluyor. Geçen süreçlerden bizim çıkaracağımız en önemli ders budur.

1993'te de, 1996'da da iyi değerlendirilemedik. Gerilla sağlam duramadı, çeteci saldırıları boşa çıkaramadı. Dolayısıyla sabote oldu. 1998'deki durum ise çok daha rehavetti. Mesela birçok kayıp verdik. Güney'de de oldu, Kuzey'de de oldu. Ardından komplo saldırı ve biz savunma yapamadık. Demek ki öyle anlamamız gerekiyor. Birincisi, ateşkes gerçeğini doğru anlamamız önemli. İkincisi, bu ateşkes yaklaşım.

Bu geçen sürecin yankıları neler oldu? Bu süreç tartışılıyor. Önderlik, 7 Eylül'de ateşkes çağrısı yapmıştı. Bu, bir süre kamuoyuna açıklanmadı. Tartışmalar olurken, örgütümüz hazırlandı. Yetkili kurullarını topladı, kararlar çıkarttı. Nihayetinde, 1 Ekim itibarıyla yeni bir tek yanlı ateşkes süreci içine girildi. Önderliğin çağrısı büyük yankı yaptı. Aslında ilk çağrı olduğunda açıklansaydı, yankısı daha büyük olabilirdi, birçok çevreyi de harekete geçirebilirdi. Belki biz yeterince hazır olmayabilirdik. Ancak yine de ay sonunda yapılan açıklama ve bu temelde örgüt kararının da Önderlik çağrısı ile peş peşe açıklanması genelde yankı buldu. Hala tartışılıyor. Belli bir süredir iç ve dış basının gündeminde bu var. Herkes yer vermiş durumda. Tabii kendilerine göre değerlendiriyor. Bu değerlendirmeler nasıldır, çeşitli güçler nasıl ele alıyor? Tabii hemen bu geçen kısa süreç içerisinde bir

9 Ekim komplosunun 9. yılına girdik. 9. komplo yılına girerken, gündemleştirdiğimiz ateşkes süreci neyi ifade ediyor, çeşitli güçler nasıl yaklaşıyorlar, biz nasıl yaklaşmalıyız? Dolayısıyla da bu ateşkesle birlikte komplo-nun 9. yılına daha güçlü bir mücadeleyi nasıl dayatabiliriz? Bu soruları yanıtlamamız önem arz ediyor.

9 Ekim komplosu başlatıldığında da şimdiki gibi bir ateşkes süreci devam ediyordu. 1 Eylül 1998'de Önderliğimiz ateşkes ilan etmişti. Stratejik değişim yapılacağının açıklamasını yapmıştı. Süreci yeni bir süreç olarak tanımlamıştı. Şimdi de yeni bir ateşkes sürecindeyiz. Bu komplo-nun 8. yıldönümünü ve 9. yılına girişini de yeni bir ateşkes süreci ile karşılıyoruz. Bir benzerlik var. Dolayısıyla çıkartacağımız dersler var. 9. yıl mücadelesinin başarıyla nasıl geliştirilebileceğini bilince çıkartmamız ve pratikleştirmemiz açısından bu önemli.

1998'de, çeşitli çevrelerin ateşkes için çağrıları, yaklaşımları büyük ölçüde bir oyun oldu. Biz, siyasetimiz gereği her zaman ateşkesleri kendi irademizle ilan ediyoruz. Fakat bu, aklımıza öyle geldiği için ya da rüyada görerek değil, siyasi durumu değerlendirerek; çeşitli siyasi çevrelerin görüşlerine, çağrılarına bakarak oluyor. Dolayısıyla birçok etkilenmeyi de ifade ediyor. O zaman da birçok çağrı vardı. Hatta 'ateş durdurulsun, biz Kürt sorununu çözeriz, arabulucu oluruz' diyen birçok çevre öne de çıkıyordu. Örneğin Avrupa'da ortaya çıktı. Ama Önderlik, ateşkes temelinde Avrupa'ya gidince, hiçbirisi sahip çıkmadı. Sahte dostlar derken, onları ifade etti Önderlik. Yine Türkiye cephesinde de bazı mesajlar vardı. Daha sonra basında açıklandı belgeler. Devlet adına, devlet içindeki bir kesim adına arabulucular vardı. Ateşkes süreci ile birlikte, yeni gelişmelerin olabileceği yönünde güvenceler vermişlerdi.

Daha önce de iki ateşkes süreci sabote edildiği, başarısızlıkla sonuçlandığı için, sağlam güvencelerin olması temelinde yeni ateşkesle gidilebileceği yönünde bir görüş vardı. Bizim görüşümüz de öyleydi. Önderlik bize de sorduğunda, öyle ifade etmiştik. Önderliğin görüşü de öyleydi. Şunu çok net söyledik bize: *“Sağlam güvenceler olmazsa yapmayız.”* Ondan sonra ateşkes ilan edildiğine göre, Önderliğe ateşkes yönünde bazı güvenceler verilmişti. Çeşitli askerî çevrelerden gelen böyle çağrılar, öneriler vardı. Sivil çevrelerden gelenler vardı. Bu yönlü arabuluculuk yapanlar vardı. Belgeler getirmişlerdi, bunları daha sonra basına verdik. Ancak yürümedi. Sonra bu ne oldu? Hepsi oyun muydu, yoksa bir şey yapmaya güçleri mi yetmedi, bilemiyoruz tam ayrıntıyı. Oyun olarak değerlendirenler var. O da bir görüş aslında. Güçleri yetmemiş de olabilir. Bizim her iki olasılığı da hesaba katmamız, dikkate almamız gerekiyor.

1998'de ateşkesle birlikte dayatılan komployu göremedik

Bunları şimdiki ateşkes açısından söylüyorum: Biz, 9. komplo yılına ateşkes temelinde bir mücadele ile giriyoruz. Bu ateşkes süreci nedir, ne değildir, bunu anlamamız gerekiyor. O nedenle şu çıkıyor ortaya: Yani oyunlar mı oluyor, olabilir. O olasılıkları da dikkate alacağız. Bazı güçler var, güçleri sınırlı. Başarılı olmazlar, onu da dikkate alacağız. Ateşkesi böyle anlayacağız. Eskiden böyle anlamadık. Mesela birisi, herhangi bir devlet kurumu ya da yetkilisi adına birşey söylerse,

şey diyecek durumda değiliz. Her şeyi çok ayrıntılı takip etmiş de değiliz. İmkanlar dahilinde izlemeye çalışıyoruz. Eksiklikler var. Örgütümüz daha iyi izliyor.

Bir hafta sonunda yönetimimiz bir açıklama yaptı, değerlendirdi. Hem genel tutumu çözmedi, hem uyarılar yaptı, hem teşvik edici çağrılar geliştirdi. Bu süreci izleme durumumuz devam edecek. Genelde şu oldu: Siyasi ortam açısından bazı güçlerde bir rahatlama yarattı. Kürt kamuoyunda bir rahatlama oldu. Hemen herkes destek veriyor. Ciddiye alınacak düzeyde karşı çıkan yok şimdi. Hiçbir yerde yok. Güney'de yok, Kuzey'de yok. Sadece bizim hareketimiz ve çevresi değil, dışımızdaki güçler açısından da benzer durum geçerli. Güneyli güçler sahip çıkıyorlar, savunuyorlar, tartışmalara katılıyorlar. KDP'nin ve YNK'nin yaklaşımlarında o gözüküyor şimdi. Kendi çıkarlarına görüyorlar. Kuzey'deki çeşitli kurum ve kuruluşlar ateşkesi sahiplendiler. Halk sahipleniyor, destek veriyor, sahip çıkılmasını istiyor, çağrılar yapıyor, cevap verilmesini istiyor. Bir de her durumu değerlendirmeye, ateşkes sürecinde kendini nasıl pratikleştirecek, onu yaratmaya çalışıyor.

Hareketimiz de çeşitli kurum ve kuruluşlarını buna sevk ediyor. Böyle olmalı, boşluk, erteleme olmamalı. Bizden yana durum bu çerçevededir. Kuşkusuz gerillanın uyumu var. Büyük ölçüde kendisine de hakim. Sürele ters düşecek herhangi bir tutum, davranış bu süreçte çıkmamıştır. Öyle bir belirti de yok. Tam bir bütünlük, uyum var. Gerillada disiplin içerisinde sürece katılım var. Bu da önemli bir tutum. Örneğin 1999'da durum çok farklıydı, karıştı. Ters yaklaşımlar da vardı. Daha önce 1996'da da, 1993'te de kendini kaybetme çok fazlaydı. Ateşkesi anlama, anlam verme azdı. Bir tecrübe, bilinç de yoktu. Ne olup bittiği çok anlaşılmıyordu. İrtibat da yeterli değildi, teknik imkanlarımız azdı. Dolayısıyla şimdiki durum geçmişle kıyaslanmayacak kadar disiplinli, örgütlü ve sağlam bir duruşu ifade ediyor. Genel savaşın yarattığı gerginlik, sıkıntı biraz hafiflemiş gibi. Bu, psikolojik bakımdan da toplumu rahatlatıyor.

Demokratik çevreler ve toplum ateşkesi sahipleniyor

Türkiye cephesi açısından görüşler muhtelif. Tutumlar da muhtelif. Bazı çevrelerin yaklaşımlarında da gelişmeler var. Öncelikle toplum açısından Kürdistan'daki ne benzer bir rahatlama –hatta daha fazlası– Türkiye'de de oluştu denebilir. Çeşitli şoven milliyetçi güçlerin, yine ordu yönetiminin bütün çabalarına, tahrik edici yaklaşımlarına rağmen demokratik çevreler, toplum sahipleniyor ateşkesi. Önemli bir rahatlama yaşıyor, çözüm istemi var.

Şunu söyleyebiliriz: Türkiye toplumunun demokratik örgütlülüğünü geliştirmek açısından, ortam daha elverişli hale gelmiş durumda. İnsanları demokratik örgütlenmeye içine almak, Kürt sorununun demokratik çözüm çizgisine çekmek için çalışma, örgütlenme, propaganda daha geniş yapılabilir şimdi. Bunun ortamı güçlü bir biçimde oluşmuş durumda. Bir de geçen iki buçuk yılın çatışmalı ortamı zorladı. Çeşitli kesimleri, insanları gerginleştirdi. Şimdi ondan kurtulmanın yolunun Kürt sorununun çözümü olduğunu, bu olmadan bu durumun aşılamayacağını hemen herkes kabullenmiş durumda. O nedenle de ateşkesin bir biçimde bir daha savaş yaratmayacak şekilde barış getirmesini, çözüm içermesini istiyorlar. Basına yansıyor böyle. Demokratik kurum ve kuruluşlar biraz sahiplendiler. Biraz daha sahiplenmeleri gerekiyordu. Aktiviteleri azdır.

Medya karışık. Türk basını barış ilkesine, demokrasiye bağlı değil. Demokratik tutum içinde olan, savunan güçler de var basın içinde. Fakat değerlendirmelerinde bir zoraki yaklaşım, bu beladan nasıl kurtulmak gerekir yaklaşımı da var. Bir bölümüyle de tahrikçidirler, savaşçıdır. Bir yerde şunu yansıtıyorlar: Yenilmez, yutulmaz, öyle geriletilmez bir Türk gerçeği, or-

du gerçeği var. Ona inandırmışlar kendilerini. Şoven milliyetçi duygu bu. Bunun gelişen demokratik irade, Kürt iradesi karşısında bir zorlanması var. Yani o kabadayılık, şoven ruh kırılıyor. Sanki baskı altında kalmışlar, o ruhu çeşitli biçimlerde yansıtmaya eğilimi görülüyor. Basının bazı bölümleri bunu temsil ediyor. Aslında başarısız kalmış, yenilmiş, aşılması gereken o şoven ruhu, saldırganlıkla, ölçsüzlikle dışarıya yansıtmaya, kendini tatmin etmeye eğilimi var. Muhtemelen toplum içinde de böyle çevreler var. Onların ruh halini yansıtıyor, ama basının kendisinde de var. Yoksa öyle yansıtmaz. Bu kötüdür. Böyle basın, barış ve demokrasiden yana olmuyor. Ahlaki olarak da basının olması gereken yerde değil. Savaş kışkırtıcılığı yapanlar var. Gazetesi satılın yeter. Onu gözetiyor. Para nereden gelirse, gazetede herhalde öyle satılıyor o çevrelerde. Onun için savaş mı tahrik ediyor, çatışma mı, onu görmüyor, önemli olan gazetenin satılması.

Siyasi çevreler içerisinde, yine partiler içerisinde sahip çıkanlar oldu. Çeşitli örgütlerden, kişilerden sahiplenilen açıklamalar oldu. Öyle tutumlar var. Zorlanan, çözüm bulunsun diyen, çok kabadayıcı yaklaşmayan tutumlar var. Basının gösterdiği o şoven yaklaşımlar siyasi partilerden bile gelmedi aslında. MHP biraz onu temsil ediyor. Fakat çok öyle tahrik edici yaklaşımları yok. Geçmişten biraz sorumludur da. DYP'nin en azından biraz daha dikkatli yaklaşımı var. CHP saldırgan. Basındaki o belirttiğim çevrelerin ruhu, CHP'den çıkıyor. Gerçekten de inkarcılığın, Türk şoven milliyetçiliğinin temsilcisi olduğunu gösterdi. CHP'nin solculukla herhangi bir ilgisi yoktur. Soldan asla saymamak gerekiyor. AKP ise biraz karışık.

AKP ne yapıyor? Çok pragmatik ve çeşitli tutumları var. Bir yandan geçen yıl Tayyip Erdoğan'ın yaptığı açıklamalar vardı. Öyle bir ortamın gelişmesi için çaba harcayanlar var. Bize yansıyor onlar. Bir yandan arada kalanlar var. Bir yandan inkar ve imha sistemini sürdürmek isteyen, o temelde açıklamalar yapanlar var. AKP'nin, Özal gibi bir çözüm vizyonu yoktur. Öyle bir programı, kadrosu yok. Çok pragmatist, iktidarını ayakta tutmak için yararlanmak istiyor. Ordunun bizimle savaşta yaşadığı zorlanmadan, ordudan destek alarak iktidarını korumak istiyor. Bizim orduyu zorlamamızdan yararlanmak istiyor. Barış süreci gelişirse, çatışma durursa siyaset öne çıkar, orduyu biraz geriletip, o ortamdaki yaralanmak istiyor. Yani AKP'ye hakim olan çizgi kendi iktidarındır. Geçen gün Tayyip Erdoğan, "Türkiye'nin çıkarları için partimin bitmesini de göze alırım" dedi. Ama öyle değil. Demek ki o tür bir tartışma var ki, öyle dedi. Partisinin çıkarlarını Türkiye'nin çıkarlarının önünde tutuyor diye eleştiriliyor. Öyle bir yaklaşımı var. ABD'de, PKK'ye ilişkin görüşmelerinde, aslında bu sürecin gelişmesini istediler. Terörizmle mücadelede, ABD'nin güçlerini harekete geçirmesini istedi. Onu Türk ordusu istiyor. Tayyip Erdoğan söylemiş de olabilir. Fakat ABD'nin duruşu öyle değil. AKP'nin de mevcut durum karşısındaki yaklaşımı öyle değil. O nedenle dışarıya öyle yansıtılar. İçte ABD'ye daha yakın AKP. Yani vurarak, askeri yaklaşımlarla değil de PKK'yi çeşitli tavizler vererek, ideolojik, örgütsel yaklaşımlarla tasfiye etmek, za-

yıflatmak istiyorlar. O da bir çizgi tabii. Son beş-altı yıldır Amerika'nın geliştirdiği çizgi. Türkiye ile bu nedenle çelişkiye düşer. AKP biraz ona yakındır. O nedenle ABD ile uyumlu.

PKK'ye karşı Bush-Erdoğan görüşmesinde birbirine yakın şeyler söylemişlerdir. Hiçbir sonuç alınmadı deniliyor. Türkiye'ye mevcut hakim siyaset açısından, genelkurmayın yürüttüğü siyaset açısından söylenirse, sonuç alınmış değildir. Çünkü mevcut durumda ABD ona hazır ve açık değil. Bu anlamda da AKP onun için ne kadar çalışıyor o belli değil. Bu konuda da yanılmayalım; AKP kendi istediğini aldı gibi. Ama bu, MGK'nin istediğini aldığı anlamına gelmiyor. Öyle olmayabilir.

Ateşkes inkar ve imha kliğinin gerçek yüzünü açığa çıkardı

Ordunun yaklaşımları olumsuz. Özellikle bu yeni komuta gücü, daha Önderliğin çağrısı açıklanmadan, ama kendileri görüşmede Önderliğin söylediği bilgilere dayanarak -onlar biliyorlardı- hemen karşı propaganda geliştirmeye yöneldiler. İlker Başbuğ bütün Kürdistan'ı gezdi. Ateşkesi boşa çıkarmayı hedefleyen, savaş kışkırtıcılığı yapan açıklamalar yaptı. Hakkari'ye, Şırnak'a kadar geldi. Genelkurmay başkanı benzer tavırlar gösterdi. Ordunun tutumunu biz de izliyoruz, inceleyeceğiz de. Operasyonlar da sürdürülüyor. Hiçbir azalma görülüyor. Önümüzdeki günlerde değerlendireceğiz; gerçekten ne oldu, ne olmadı. Sanki ateşkesi boşa çıkartmak isteyen bir tutum var.

Şöyle bir tavır eylül ayı içinde sürdüldü: Karşıt çeteci güçler, Önderlik çağrısı basına açıklanmadığı süre içinde, örgütümüzün onu açıklamayacağı bir ortam yaratmak istediler sanki. Amed katliamı öyle geliştirildi. Batman'da, Hakkari'de askerler DTP'ye karşı yürüyüşler yaptılar, bunun içindi. Bazı çevreler birçok yerde operasyonları tırmandırdılar, bunun içindi. Öyle bir durum yaratmak istediler ki, Önderlik karar vermiş, ama örgüt uygulayamadan boşa çıksın. Ama boşa çıktı. O çaba eylül ayı boyunca vardı. Şimdi ateşkesin açıklandığı ortamda da bunu sürdürmek istiyorlar, tahrik ediyorlar, etmek istiyorlar. Fakat açıklamalarında biraz şu da görülüyor: Başarılı olamamışlar. Ama bir kompleks, başarılı olmuş göstermeleri gerekiyor bunu. Dolayısıyla başardık demek için sonuna kadar savaşacağız açıklamaları yapı-

yorlar. 'Yenilen pehlivan güreşe doymaz' deyimi vardır. Yani başarılı olmamış, ama çok keskin konuşarak başarısızlığının açığa çıkmasını engelleme, başarısızlığının tartışılmasının önüne geçme yaklaşımı var. Öyle bir psikoloji seziyor. Bunu iç mücadele açısından da kullanıyorlar. AKP ile mücadelenin bir aracı yapıyorlar. AKP'yi sarsma eğilimleri de var. İrtica adı altında birleştiriyorlar, yeni bir 28 Şubat kararı gibi.

Aslında şimdi, yönetim kendi içinde biraz çelişkili. Ordu ile siyasi yönetim böyle. Cumhurbaşkanı da orduyu destekliyor. Cumhurbaşkanı'nın tek ulus, tek millet açıklamaları oldu. Gerçekten talih-siz bir açıklama. Bu geçen yıllar boyunca Türkiye'nin Necdet Sezer'i seçmesi, talihsizlik oldu. Böylelerinin siyasi kurumun başına konması bir ülke için zorlayıcı oluyor belkili. Ezberlemiş bazı ideolojik kavramları, tekrarlıyor. Bir şey yapma gücü de yok. Yeni cumhurbaşkanlığı seçimi de gündemde. Bunların hepsi bir tecrübe olabilmeli. Herhalde en kötüsü de budur. Çok açık ki Kürtleri bırakırsan, Türkiye'yi tekleştirebilirsin. Ama bunun dışında günümüz dünyasında, Kürdün bu kadar gelişme yaşadığı bir yerde hala 'her şey tektir' demek, çok geri bir yaklaşımdır. Gelişmelerden uzak, çok şoven, milliyetçi bir yaklaşımdır. CHP'nin solculuk adına geldiği noktayı gösteriyor. Gerçekten de en saçıcı, gerici bir çizgiye girdi bunlar. O kendini yenilemezse, sol milliyetçilik çok tehlikeli oluyor. Onu görüyoruz. Bir politika üretme güçleri yok onların. Biraz da korkuyorlar.

Bir de ordu içinde bazı çevreler düşündüklerini söylemiyorlar. Çünkü söylerlerse, vatan haini sayılıyorlar. Genelde böyle bir korkutucu ortam var. Türkiye yeni bir siyasi iktidar arayışı sürecinde, seçim sürecine de giriyor. Cumhurbaşkanlığı seçimi bir olgu, yine yeni hükümet seçimi, meclis seçimi bir olgu. Ordu bu noktada AKP'yi biraz geriletmek istiyor. Öyle anlaşılıyor. AKP de bu tür politikalarla kendini güçlendirmek istiyor. Ateşkes sürecine dayanmaya da ihtiyacı var.

Türkiye'nin politik ortamı biraz karışık. Tepkiler biraz bunu içerecek şekilde. Bizim bundan yararlanma imkanımız var. Madem yeni seçim sürecidir, hükümetler yeniden oluşacak, o zaman biz de yürüttüğümüz mücadelenin sağladığı birikimlere dayanarak, politik ortamı daha çok etkilemek üzere ateşkes sürecinde politik örgütlenme ve mücadelemizi daha çok geliştir-

“Ateşkes şimdi cephede değil, kadronun, militanın içinde ideolojik savaşım haline geldi. Mücadele sürüyor, ama mücadele yer değiştirdi. Cephede silahlı karşıdaki düşmana ateş etmek kolaydır, ama kendi içinde düşmanla savaşmak ve ideolojik savaş yapmak zordur. Ateşkes yaptığımızda bu pozisyona geçiyoruz. 1 Haziran Atılımı temelinde biraz toparlandık, karşı tarafı zorladık, örgütsel, ideolojik duruşumuzu güçlendirdik, kendimize güvenimiz arttı. Bu biçimde mücadele edebiliriz kararına vardık”

meye çalışabiliriz. Yani usta davranırsak, Türkiye ortamı buna elveriyor. Rantçı, çeteci, inkarcı çevreler daralmış durumdadır. Toplumdaki durum daraltıyor, süreç biraz daraltıyor. Biraz da bu daralmanın sıkışmışlığı ile hemen genelkurmay, generaller tavır geliştirmeye çalıştılar. Bütün kuvvet komutanları açıklama yaptı, Genelkurmay başkanı açıklama yaptı. Fakat bir tek CHP ve cumhurbaşkanından destek gördüler. Bazı basın çevreleri dışında Türkiye toplumu çok fazla destek vermiyor. Siyasi çevrelerden o desteği alamadı.

Diştan da bu desteği alamadı. Avrupa eleştirdi, Amerika eleştirdi. Bu imhacı, inkarcı klik daralmış bir durumu yaşıyor. Ateşkes bunların gerçek yüzlerini biraz daha ortaya çıkardı hem Türkiye kamuoyu nezdinde, hem dış müttefikleri nezdinde. Dolayısıyla geçen bu kısa süre içinde bile epeyce teşhir ve tecrit edildiler. Mesela AB raporlar yayınladı. Avrupa Konseyi, parlamenterler Kürt ulusunu tanımladı. Kürtler devletsiz en büyük ulustur tanımlamasını yaptılar. Bu, Türkiye cumhurbaşkanının tekçiliğine bir cevaptı. Ordu bu kadar siyasete katılmamalı diye orduyu da uyardılar. ABD elçisi bile irtica söylemini boş laf olarak tanımladı. Hiç değeri, anlamı olmayan sesler çıkarmak olarak tanımladı. Yani ciddi bir teşhir ve tecrit durumu var o çevreler açısından.

Önderlik koşullarının düzeltilmesini ateşkes koşulu olarak öne sunuyoruz

Önderlik, İran için de "eğer kabul ederse, benzer süreç geliştirilebilir" dedi. Tartışılıyordu, ama süreç ne kadar gelişti bilmiyoruz. Bir açıklama da olmadı. Fazla bir çatışma durumu da yok. Kelareş tarafında bir çatışma olmuştu. Onun dışında diğer yerlerde, geçen aylarda yaşanan düzeyde bir çatışma yok. Biraz geriye çekildi çatışma durumu. Ama bu bir fiili durum mu, yoksa çeşitli tartışmalar, bir ateşkes süreci İran'la da olabilecek mi, başlayan ateşkes süreci orada da işleyecek mi, o daha netleşmiş değil. Yapılabilir. Bilemiyoruz. Çok kafaları karışık, hayalperest değillerse, İran'ın da böyle bir sürece girmesi doğaldır. ABD ile çatışmalı durumları dikkate alırsa, bir de Kuzey'de çatışmayı durdurumuz bir ortamı dikkate alırlarsa, İran'ın çatışmadan yana olması kendisi açısından tehlike arz eder. Hem akıllı olmaz, hem bütün gücü üzerine çekmiş olur. Herhalde öyle yapmaz. Yeni bir süreç orada da gelişebilir.

Suriye açısından da geçenlerde Beşar

Esad'ın bir açıklaması vardı. Türkiye'yi, İran'ı övüyordu. Bir de itirafı vardı. Bu yakın dönemde Arap devletlerinden almadığı desteği İran ve Türkiye'den aldığını, Suriye-İran-Türkiye ittifakının iyi çalıştığını itiraf ediyordu. Özellikle PKK ve Kürtler karşısındaki tutumda tam bir mutabakat var diyordu. Böylece Kürt karşıtı ittifakı itiraf etmiş oldu.

Dış çevreler açısından da Amerikan basını da Avrupa basını da tartıştı. Bir de resmi tepki gösterildi. AP, onun üzerine diyalog çağrısı yaptı. Avrupa Konseyi Parlamento'ya Asamblesi diyalog ve Türkiye tarafına da ateşkes çağrısı yaptı. Kürt sorunu üzerinde biraz daha kapsamlı çalışıyor Avrupa. AB'nin çeşitli sözcüleri olumlu karşıladıklarını açıkladılar. Yani olumlu bir hava var. Geçen yılki o bir aylık eylemsizlik kararında Türkiye, Avrupa ortamını sabotage etti. Bu yıl onu yapamadı.

AİHM'in de Önderlik üzerindeki uygulamalar hakkında avukatlarından geçen bir yıllık sürece ilişkin kapsamlı bilgi istediği basına yansdı. Önderlik üzerinde AİHM'in verdiği karar, yani yeniden yargılanma kararı ne kadar uygulandı veya Önderlik üzerindeki uygulamalar ne durumda, onları yeniden değerlendirecekler. Böyle anlaşılıyor. İlk defa bu biçimde kapsamlı bir bilgilendirme istemişler avukatlardan. Yeniden yargılanma kararını bu düzeyde kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutacaklar. Biz, Önderlik koşullarının düzeltilmesini ateşkes koşulu olarak öne sunuyoruz. Yani siyasi kararları Türkiye uygulamıyor zaten. Avrupa, kendi tavrını bir hukuk kararı, AİHM'in kararı biçiminde ortaya koyabilir. Önderliğe ilişkin yeni kararlar alabilir. Koşulların düzeltilmesi, yeniden yargılanma kararının uygulanması yönünde bir eğilimin olduğu bilgisi basında var. Önümüzdeki süreçte öyle bir karar da çıkabilir. Avrupa'nın tutumunu daha çok böyle bir kararın çıkması yansıtabilecek. Çünkü bazı çevreler, koşulların düzeltilmesini, ev hapsi vb tartışıyorlar. Daha somut olarak, AB'nin siyasi tavrını orada göreceğiz. Çeşitli demokratik çevrelerin destekleyici tavrı var. Kıbrıs üzerine Türkiye ile tartışmalıydılar. Bizim ateşkes kararımız Avrupa'ya bu anlamda güçlendirdi. Kıbrıs politikasında Türkiye üzerinde daha fazla baskı yapmaları konusunda güçlendirdi. O bakımdan şimdi politik açıdan destek veriyorlar.

ABD'nin ateşkese yaklaşımıyla da ilgili bazı hususlara değinmek gerekiyor. 'PKK ile görüşmeyeceğiz' açıklaması yaptılar. O, daha çok Türkiye'ye yönelik bir mesaj içeriyordu. Amerika, Türkiye'yi Ortadoğu projesine çekmek istiyor. Onun için Türkiye'yi zorlamak gerekti. Türkiye'yi en çok zorlayan bizim mücadelemizdi. Türkiye'nin geçen süreçte 'illa ABD gelip PKK'lilere silahla müdahale edecek' dayatması bu durumu bozmak içindi aslında. Türkiye de bunu biliyor. Fakat ABD, onu hiç dikkate bile almadı. Biz ayrı görüştüyüz, bizimki daha doğru dedi. Türkiye'nin zorlanmasından yararlandı. Kendisine muhtaç oldu çünkü. Şimdi ise teşvik ediyor. Ona kamçı dersek, bu da şeker politikası oluyor. Emperyalizm politikası. Amerika sizi korur diyerek, Türkiye'nin korkularını yenmesine çalışıyor. Onun için Irak'taki büroların kapatılmasına, Avrupa'da tutuklamalara destek verdi. Ateşkes de olduktan sonra, biz Türkiye üzerinde baskı yapınca, o açıklamalarla Türkiye kamuoyunu kendi yanına çekmek istedi. Bakın biz PKK'ye karşıyız, gelin sizinle birlik olabiliriz mesajını vermek istedikler. Düpedüz Türkiye'ye yönelik bir mesaj içerikliydi. Zaten Amerika PKK'ye terör örgütü diyor. Öyle yeni bir anlam ifade etmiyordu, ama Türkiye'nin psikolojisini gözetenek, etkileme yönlü bir açıklamaydı. Yine ateşkesi olumlayan açıklamalar oldu. ABD kendi politikasını uygulamada bu ortamı daha elverişli görüyor.

ABD'nin bir planı vardır. Ateşkes istedi. Ateşkes ortamına dayanarak Türkiye ve Irak'ı bir stratejide birleştirmeye, Kürtleri de buna katmaya çalışıyor. Onun için PKK sorununun bir biçimde çözülmesi lazım. Ona göre PKK ne kadar etkisizleşirse o

kadar iyidir. Bazı çevreler çeşitli planlar yansıtıyorlar; ateşkes olacak, ateşkes olduğu zaman PKK yönetimi Avrupa'ya götürülecek, af çıkartılacak, diğerleri Türkiye'ye gidecek diyorlardı. Bunlar bir yönüyle Amerika'nın planı. PKK ile çatışmaya girme, ama karşı cepheye, İran cephesine itme, böyle bir güç olarak da kalmasın gibi. Gücünü de mümkün olduğu kadar - özellikle askeri gücünü- etkisizleştirme, Türkiye ile de çatışır durumdan çıkartarak, bir çözüme götürme. Türkiye-Irak ittifakını Suriye ve İran'a karşı geliştirebilmeleri açısından böyle bir politikaları var. Bunu izliyorlar. Celal Talabani dillendiriyor işte. O, Amerika'nın görüşüdür.

Ne kadar Kürt sorununun çözümünü içerecekler o belli değil. Geçmişte gördükler ki imha mümkün olmuyor. 2003 dayatmasında gördüler; Kürt sorununun çözümü yönünde adım olmazsa PKK'yi ikna etmek veya böyle bir şeye çekmek mümkün değil. Güney'de biraz yaşam imkanı verdiler, bazılarını götürdüler. Sanıyorum biraz kısmi tavizler verip kalanımızı da götürmek isteyecekler. Onu unutmayalım. Başka bir şey yok. Avrupa'ya gidilebilir, Kürtçe yayın biraz çoğaltılabilir. Kültürel şeylerde biraz açılım olabilir mi? Daha çok da dağdaki gerillayı etkisizleştirmeye yönelik yöntemler, herkese af çıkartma, belki Önderliğin koşullarını da biraz düzeltmeyi öngörüp bizi kendilerine göre memnun etmeye çalışacaklar. Buna hazır olmamız lazım. 2003'te, 'Güney'de yaşayabilirsiniz' deyip, içimizde büyük bir ideolojik dalgalanma yarattı. Şimdi de benzer bir durum yaratmak isteyecekler.

Ateşkes kadronun ideolojik savaşımı haline gelmiştir

Ateşkes şu anlama geldi bizim için: Cephede değil, kadronun, militanın içinde ideolojik savaşım haline geldi. Mücadele sürüyor, ama mücadele yer değiştirdi. Cephede silahla karşıdaki düşmana ateş etmek kolaydır, ama kendi içinde düşmanla savaşmak ve ideolojik savaş yapmak zordur. Ateşkes yaptığımız zaman biz bu pozisyona geçiyoruz. Ne oldu? 1 Haziran Atılımı temelinde biraz toparlandık, karşı tarafı zorladık, örgütsel, ideolojik durumumuzu güçlendirdik, kendimize güvenimiz arttı, biz bu biçimde de mücadele edebiliriz kararına vardık. Örgütümüzün kararı bu anlama geliyor. Biz öyle özümseedik ki, Önderlik çizgisini, ideolojik mücadeleyi, iç mücadeleyi rahatlıkla yürütebiliriz. Her türlü oyun karşısında kararlılıkla durabiliriz, savrulmayız noktasına vararak, ateşkes ilan ettik. Ateşkes bunu kabul etmek anlamına geliyor. Bu temelde Amerika'yla ve Amerika'ya bağlı Türkiyeli çevre-

“Çeşitli rantçı, çeteci çevrelerin saldırıları, provokasyonları ateşkes sürecini sabote etmek için sürecek. Gerilla bu konuda daha duyarlı, tedbirli olmak, hem kayıp vermeyecek bir düzeyi yakalamak hem de ateşkesi sabote edecek bir ortamın oluşmasına izin vermemek durumunda. Bu konuda hareket ve üslenme tarzında daha disiplinli, daha planlı, daha gizli hareket etmelidir. Yoksa saldırıları boşa çıkartamayız. Sabote olur ateşkes süreci. Bu da çeteci güçlerin isteği olur”

Ş.Rezan (Mahir Seyhan)

lerle aramızda bir ideolojik mücadele süreci. Karşımızda böyle bir plan var. Biz 2000'de de söyledik; 'birçok yanlış eğilimler doğacak. Herkes kendini sağlam tutsun, aklını başına toplasın.' Birçoğu sözümüzü dinlemedi. Şimdi aleni ifade edebiliriz: Bizi ayartmaya çalışacaklar. İdeolojik, örgütsel durumumuzu bozmaya çalışacaklar. Çeşitli vaatler, yaşam imkanları sunarak militan durumumuzu, mücadeleciler durumumuzu zayıflatmaya, dolayısıyla mücadeleden düşürmeye, farklı eğilimleri geliştirmeye, eritmeye, parçalamaya, bu biçimde güçten düşürmeye çalışacaklar. Amerikan planının arkasında bu var. Türkiye'de çeşitli güçler de bu planın arkasındalar. Bazı güçler var, 'biz bunu dinlemeyiz, vururuz' diyor. Bazıları da, 'vurmakla sonuç alınmıyor' diyor. Amerika bunu her zaman söyledi. Artık yüksek sesle de söylüyor. 'PKK'yi şiddetle yenilgiye uğratmak mümkün değil. Ancak bu tür yöntem başarı getirir' diyor. Şimdi ateşkes, bu yöntemin öne çıkması oluyor. Mücadele bu temelde sürececek. Bu yönlü birçok şey geliştirecekler bize karşı. Hazırlıklı olmamız gerekiyor. Bunun için ateşkesin sürmesini destekliyor Amerika. Ama ne için destekliyor, ondan sonra ne yapacak, hangi politikaları izleyecek onu da bilmemiz gerekiyor. Ateşkesi desteklemesi, ateşksten yana olması eşittir PKK ile müttefik olması değil, Kürt sorununun demokratik çözümünden yana olması değil. Kürdistan'ın özgürlüğünü, demokrasisini kabul ediyor değil yani. Hemen öyle anlaşılıyor nerdeyse. Düşman da öyle gösteriyor. Biz yanılmayalım. Amerika açısından bunlar belirtilebilir.

Ateşkes sürecinde zaferi kazanacak olan kadro ve militanın duruşudur

Sonuç olarak bizim için nasıl bir mücadele imkanı açıldı? Komplonun 9. yılına ateşkes temelinde nasıl bir tutumu, duruşu, çalışmayı, mücadeleyi dayatmalıyız? Sorunumuz budur. Böyle görmemiz gerekir. Bunun için de ateşkes sürecinin her şeyden önce daha kapsamlı bir çalışma ve mücadele süreci olduğunu kabul etmemiz gerekli. HPG'nin internet sitesinde böyle demişiz diye, Türk basını kıyamet koparıyor; 'bakın yine çalışıyorlar' diyorlar. Elbette böyle olacak. Demek ki bizim için doğru bu oluyor. Bu mücadele, çalışma ne ile olur? Birincisi; yukarıda tanımladık. Ama daha net koymalıyız. İdeolojik duruş, ideolojik mücadele. Askeri mücadele durdu mu, devreye ideolojik, örgütsel mücadele giriyor. Bu bakımdan süreci biraz uzatmak isteyecekler. Böylece bizim askeri mücadelemiz durunca, örgütsel, ideolojik olarak gevşetmek, sağa sola savrulma yaratmak için her türlü saldırıyı bize karşı yürütecekler. Etkilemeye çalışacaklar, propaganda edecekler. Biz ne yapmalıyız bunun karşısında? Tabii ki gerekli propaganda, ajitasyon çalışmasını yapmalıyız. Ama bu sadece dışa karşı değil. En önemlisi de bu durumu görerek sınıf mü-

cadelesini, cins mücadelesini kendi içimizde çok etkili yürütmeliyiz. Önderlik çizgisini özümsemeli, onda sağlam durmalı, ateşkes sürecinde zaferi kazanacak olanın militanın, kadronun duruşu olduğunu bilerek, bu duruşu çizgi esaslarına göre sağa sola sapmayacak şekilde sağlam yapmak için ne gerekiyorsa onu yapmalıyız. Bunu yapanlar kazanır. Böyle bir ideolojik duruş ve ideolojik mücadele kazanır. Böyle durmayanlar kaybederler. Yanlış anlayanlar, rehavete kapılanlar, ideolojik mücadele gerçeğini görmeyenler, bir de kendi şahıslarında ideolojik, örgütsel mücadele yaşanmasına güç getiremeyenler, zayıf düşenler, o gücü gösteremeyenler savrulurlar. Şimdiki durumları ne olursa olsun, yarın bazı koşullar doğarsa, bakarsınız anlayışları, düşünceleri, ölçüleri değişmiş, dolayısıyla da çizgileri değişmiş olur. Bu konuda yanılmayalım.

Bu bakımdan da güç getirme ne ile olur? İdeolojik kavrayışla olur, çizgiyi derinliğine özümseme ile olur. Özgürlük çizgisinde, fedai militan çizgide daha da derinleşmekle, bilinçlenmekle, buna inancı güçlendirmekle, kararlılığı, netliği geliştirmekle olur. Bunun dışında mücadeleyi kazanmanın başka bir yolu yok. Onun için dedik ki, şimdi askeri mücadele durdu, ideolojik mücadele başladı. Dışta mücadele durdu, militanın içinde mücadele başladı. Silah sustu, nefis mücadelesi başladı. Peygamberin 'Cihad-ı Ekber' dediği o büyük savaş başladı. İç savaş, ideolojik savaş yani. Bunu güçlü bir biçimde temsil etmemiz gerekiyor. Gerilla bunu yapabilmeli, bütün örgütlerimiz yapabilmelidir. Halka bunu yansıtabilmeliyiz. En başta da ideolojik mücadele örgütlerimiz, kurumlarımız, parti ve gerilla böyle bir çizgiye güçlü bir biçimde oturmalı. Kendi içinde bu mücadeleyi geliştirmeli, netleştirmeli. Bu dönemi daha çok militanlaşma, daha fazla kadrolaşma, Önderlik çizgisinde daha fazla derinleşme, ideolojik yoğunlaşma süreci olarak değerlendirmeli. Bunun için eğitimleri yoğunlaştırmalı, sağlam ideolojik duruş için ne gerekiyorsa onu yoğunlaştırmalıyız. Her yeri ideolojik, örgütsel eğitim mekanı yapmalıyız. İdeolojik, örgütsel çizgiden sapmalara, çizgi dışı eğilimlere karşı etkili bir mücadele yürütmeliyiz. Bu alanda müsamaha göstermemeliyiz. Daha keskin olmalıyız.

Savaş zaten bu konuda bizi bir çizgiye çekiyordu. Onun için ideolojik mücadelede çok sert olmak gerekmezdi. Ama bu tür ortamlarda savaş çekmediğine göre ve bir de mücadele ideolojik mücadele haline geldiğine göre en küçük çizgi dışı ruh hali, duygu, anlayış belirtilerine, yaşam, davranış belirtilerine karşı sağlam bir duruş, etkili bir mücadele kesinlikle gerekli. Bunsuz kesinlikle bu süreci kazanamayız. Örgütümüz ateşkese karar vererek bunu kabul etti. Önderlik, ateşkes çağrısı yaparak, bize böyle bir mücadeleyi yürütün dedi. Bize düşen bunu anlamazlık değil. O zaman anlayacağız, kabul edeceğiz, gereklerini derinliğine kavrayıp, bu mücadeleyi etkili bir biçimde kendi içimizde yürüteceğiz.

Başka yolu yoktur. Bunlar niye oldu, Önderlik niye çağrı yaptı, örgüt niye kabul etti diyemeyiz. Mücadelenin gerekleri bunu istedi, yapıldı. Niye böyle oldu, olmasaydı daha iyiydi, biz zorlanıyoruz diyebilir arkadaşlar. Fakat sen militansın, zorlukları yenme gücüsün. Dolayısıyla örgüt ve Önderlik senin zorlanıp zorlanmadığına değil de başarıyla işleri nasıl yapacağına, siyasi mücadeleyi başarıyla nasıl yürüteceğine bakar. Dolayısıyla ona baktı, böyle bir karara vardı. Sana inandı, sana güvendi. Yeni paradigmayı benimsedi, bu temelde bir ideolojik, örgütsel duruş kazandı. Önderlik, örgüt her türlü ideolojik saldırı karşısında sağlam durabilir kanaatine vardığından bu çağrıyı yaptı, bu kararı aldı. O zaman bu güvene layık olmalıyız. Bu gerçeği görüp kabul etmeli, esas almalı, benimsemeliyiz.

En doğru söylem ben sapasağlam duracağım demektir

Bir de onun gerektirdiği duruşu, çabayı göstermeliyiz. Çizgi gereği, talimat gereği davranmak budur. Diğer türlüşü bireycilik olur. Ben rahat olayım da mücadele ne olursa olsun, halkın özgürlüğü, demokrasisi ne olursa olsun demeye gelir. Öyle diyen de kadro, militan ve gerillacı olmaz. Bir kere gerillacı olmak; öyle sorumsuz bir davranış aşmak, kendini halkın özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişiminin ön açıcısı, sorumlu olanı haline getirmek demektir. Bu temelde ideolojik mücadeleyi ele alma, yaklaşma durumumuz var.

Ateşkes uzun süreli de olabilir, kısa süreli de olabilir, başka biçimlere de dönüşebilir. Bunu gelişmeler ve gelecek gösterecektir. Onun ne olacağına bakmak yerine, ateşkes süreci ne olursa olsun, ben sapasağlam duracağım demek en doğrusudur. Diğer türlü tartışmak olmaz. Sağlam duruş, doğru kavrayış olmazsa, kaymalar olursa da arkadaşlar demesinler ki bilmedik, duymadık, yeniydik, yeni gelmiştik, onun için yanlışla gittik. Biz arkadaşların duymasını için söylüyoruz. Ciddiye almak gerekir. Ciddiye almayanlar, hafife alanlar, bu gelişmeler bir kulağından girip bir kulağından çıkanlar kaybediyorlar. Geçen süreç böyle oldu. Yine benzer durumlar doğmamalı.

Neden geçen süreç öyle oldu, niye şimdi böyle? Biz geçmişte de böyle süreçler yaşadık, oradan çıkardığımız tecrübenin sonucu olarak, kompo sonucunda bu değerlendirmeleri yapmıştık. 12 Eylül darbesi ardından çok derin bir biçimde benzer süreç yaşamıştık. Hareketimiz ciddi dersler edinmişti. O tecrübenin derslerini kompo sonucuna çekmek istedik. Şimdi de daha fazla silahlanmış durumdayız. Her türlü ateşkes sürecine ayak uydurabilecek, onun bizden istediği örgütsel, ideolojik mücadeleyi sağlam bir militan duruş temelinde sürdürebilecek bir tecrübeye, bilince ulaştık.

SOSYALİZM VE HALKLARIN ÖZGÜRLÜK SEÇENEĞİ

Ekim Devrimi'nin 89. ve enternasyonalist devrimci Ernesto Che Guevara'nın katledilişinin 38. yılını geride bırakırken, tarihsel yönden olduğu kadar güncellik ve gelecek açısından bu iki olguyu yeniden ele almak ve bunların etrafında düğümlenen sosyalist mücadele gerçeğini yaşadığı sorunlar ve içinde bulunduğu aşama itibarıyla yeniden değerlendirmek, özgürlük iddiamızın bir gereğidir. Tarihsel miras olarak günümüze ulaşan deneyim ve kişilikleri doğru okumak, demokratik sosyalist mücadele örgütü olarak, toplumsal özgürlük ve eşitlik sorunlarına getirdiğimiz çözümlere de derinlik kazandıracaktır. Hele hele söz konusu miras, sosyal mücadelelerde birer durak ve sembol niteliğindeyse, bu daha da önemli bir hale gelmektedir. Ekim Devrimi ve Che'nin 20. yüzyıl dünyasının kuşağını boydan boya etkilemesi düşünüldüğünde, hem gerçekleşme düzeyiyle ifade ettiği anlamı değerlendirmek hem de sonrasındaki etki düzeyiyle ele almak kaçınılmazdır.

Tarihsel toplumsal gelişme, çok yönlü ve karmaşık gelişimine rağmen önemli duraklara ve sembolere sahiptir. Olay ve olgular, bulunduğu çağa etki düzeyi ile orantılı olarak zamanın kilometre taşı olma özelliğini kazanır. Deyim yerindeyse, o dönemin sosyal, siyasal, kültürel ve sanatsal momentleri haline gelir. Hele hele bir ilk özelliğini taşıyorsa, durum daha da derinlikli olur. Etrafında toplumsallık ve toplumsallığı bağlayan derin idealler toplanmışsa, bu olgular sadece bulunduğu çağı etkilemekle kalmaz, ötesine de taşar. Biz bunlara 'gerçekleşmeler' diyoruz. 'Gerçekleşme'nin kendisi ve kişilikler, toplumsallığın en üst düzeydeki değerlerine dönüşür. Artık hem bir miras deneyim hem de semboldür. Uygulama düzeyinden kaynaklı eleştiri ve çözümler daha iyiye açığa çıkarmanın yönetime ve asla bu özelliklerin reddi anlamına gelmez. Uygulamanın kritiği, kuşkusuz ilerlemenin ve daha iyinin bir yöntemi olarak süreklileşecektir. Ancak mirasın kendisi ve sembol, aynı yöntemi sürdürenlerce bir tarihsel değerleşme unsuru olarak yürütülen mücadeleler için dayanak olmaya devam edecektir.

Sosyal mücadeleler tarihi ele alındığında, yukarıdaki belirlemeler daha da anlaşılır olmaktadır. Sosyal mücadelelerin kesintisizliği içerisinde tarihsel sürece damgasını vuran ender gerçekleşmelerle karşılaşırız. Yine kimi kişiliklerin etrafında biriken derin toplumsallık düzeyinin çağa ve tarihe damgasını vuracak düzeyde iz bıraktığını görüyoruz. Köle isyanları ve Spartaküs'ten tutulim dinler tarihi ve peygamberlere, Magna Carta'dan tutulim Jean D'arc'a, Avrupa'da 16. yüzyıl ayaklanmalarından ütöpik sosyalistlere kadar sosyal mücadeleler tarihi böylesi bir özelliğe sahiptir.

Gerçekleşmelerin ve kişiliklerin nihai başarısı bir yana her koşulda yarattığı derin etkiyle toplumsallığı nasıl etkilediği ve etkilerini günümüze kadar nasıl hissettirdiği, hem dinler gerçeğinde hem de çağdaş demokrasinin ulaştığı düzeyle daha iyi görülmektedir. Her biri tarihte önemli bir durak olan söz konusu sosyal olgu ve kişilikler içinde yaşadığı zaman dilimi ile sınırlı bir olay değil, kendi dönemlerini kuşaklar boyu ve günümüz boyutuyla derinden etkilemişlerdir.

Ekim Devrimi'nin yıldönümü ile Che'nin katlediliş yıldönümünü bu perspektifle ele almak, sadece anlamlı bir duruş değil, demokratik sosyalizme demokratik komünal ruhla ciddi bir yürüyüşün sahibi olmanın da bir gereğidir.

Yıkılan sosyalizm değil sosyalizmin devletle olamayacağı gerçeğidir

Ekim Devrimi, sosyalist mücadeleler tarihi açısından devasa bir deneyimdir. Bugün demokratik sosyalizmin yeni açılımlarla doğrultusunu güçlendirmesinin en önemli gerekçelerinden biri; Ekim Devrimi'nin kendisi olmaktadır. Günümüzde devlet ve iktidar dışı sosyalizm arayışlarının olması, Ekim Devrimi deneyiminin ortaya çıkardığı sonuçlarla ilgilidir. 1871 Paris Komünü'nün hemen ardından Marks ve Engels tarafından, "diğer sınıf ve unsurların devrimci yönetimce baskı altına alınması ve üretim güçlerinin kamulaştırılarak denetiminin merkezi bir işçi devleti etrafında sağlanması" tespitinden varılan, 'yavaş yavaş sönme-ye doğru gidecek olan' proletarya devleti hedefi, Rusya'da Bolşevikler tarafından çarlığın yıkılarak Ekim Devrimi'nin yapılmasıyla başarılmıştır. Bütün gücüyle devlete yönelen ve iktidarı ele geçiren yığınların proletarya diktatörlüğü ile 70 yıl boyunca sürdürdüğü sürecin sonunda sosyalist mücadeleler, toplumsallık, devlet, eşitlik özgürlük, iktidar, ekoloji, birey ve kadın konularında kendisini yeniden tanımlamak ve ele almak durumunda kaldı.

17 Ekim Devrimi'nin 70 yıllık deneyimi sonunda yıkılan, sosyalizmin kendisi değil, sosyalizmin devletle olamayacağı gerçeğidir. Nasıl ki komünalite, eşitlik ve özgürlük devletli toplumun ortaya çıkışıyla geriye itilmişse, bunların yeniden tarihsel gelişmenin öncü rolünü oynaması için de devletli toplumun aşılması gerekmektedir. Reel sosyalizm gerçeği, bunu çok açık şekilde ortaya sermiştir. Yine sosyalizmin önemli terorisyenlerinden biri olan Marks'ın devletçi sosyalizm için sunduğu teorik çerçevenin aşılma durumu da yaşanmıştır.

Sorunun kendisi, Ekim Devrimi ve sonrasındaki gelişmeler değildir. Bu devrimin yönünü tayin eden, toplumsal değerlendirme ölçüsüdür. Zaten devlet seçeneği Ekim Devrimi'ne kaynaklık eden de bu ölçünün kendisidir. Marksist kuramın, siyasal devrim ve tezlerin taşıdığı hiyerarşik ve devletçi karakter, bunların başında gelmektedir. Bu durumu Demokratik Sosyalizm Önderliği "Savaş, proletarya diktatörlüğü, devletçilik neredeyse kutsallaştırılır. Halbuki devlet, iktidar, savaş, ordu sınırlı toplum uygarlığının ürünü olup, egemen sömürücü kesimin vazgeçilmez ya-

şam aygıtlarıdır. Bu araçları proletaryanın eline vermek, kendini daha başından onlara benzetmek demektir. Nitekim reel sosyalizmde bu araçların hepsi en yetkince kullanıldı ve zafer elde edildi. Fakat 70 yıl sonra anlaşıldı ki kapitalizmin en çapulcu biçimi –Batı Avrupa kapitalizmi onun yanında adeta yedi suyla yıkanmıştır– kurulmuştur. Kapitalizmin en totaliter, antidemokratik biçimi söz konusudur. Bunun altında devlet anlayışı yatmaktadır" sözleriyle eleştirmektedir. Eşitlik, özgürlük mücadelesinde tarihsel bir role sahip olan Marks ve ardı sıra gelen sürecin sosyalizm anlamında başarılı bir sonuca ulaşmamasının en temel nedenlerinden biri böyle ele alınabilir.

Aynı şekilde, ekonomik tezlere dayalı

hakimiyetine endekslenmeyle çözülememiştir. Zaten toplumsal cinsiyet sorununun bunu bizzat yaratan güçlerle çözülmesi de mümkün değildir. Refahı yükselterek, adil dağılımı sağlayarak iş ve rol bölümünü sağlayamacağı; salt sınıf eşitliği ile toplumsal cinsiyetin ortadan kaldırılmaya-acağı, yani toplumsal cinsiyetçiliğin sadece cinsiyetleri bölmek üzerinden oluşmadığı, onun üzerinden çok köklü bir toplumsal kuruluşun gerçekleştiği görüldü. 'Bir ekonomik refahın kimler tarafından ele geçirileceği önemlidir. Dolayısıyla kadın bunun ele geçirilmesine katkı sunarsa, daha sonra özgürleşir' belirlemesi bir yanılgıydı. Bu belirlemenin toplumsal cinsiyet probleminin çözülmesine katkısı çok zayıf oldu.

Yine sözkonusu sınıf tezlerinin Ekim

alt ve üst yapı ilişkilerinin değerlendirilişi ve kapsamlı bir tarih toplum perspektifine ulaşamaması da reel sosyalist pratiğin başında gelmektedir. Alt yapının (toplumsallığın) üst yapı (devlet ve iktidar) tarafından belirlendiği, bunun sosyalizmi geliştirme önünde engel olduğu, dolayısıyla üst yapının ele geçirilerek, toplumun tüm üretim ilişkileri başta olmak üzere yeniden belirlenmesi gerektiği anlayışı, daha baştan, toplumun devletleştirilmesinden başka bir şey getirmemiştir. Devleti toplumun dışına atma ve toplumu devletin içinden çekmeye dayalı sosyalizm yerine, işçi devletinin toplumu yeniden biçimlendirmesi, yani toplumun işçiler adına yeniden devletleştirilmesi, benimsenen durum olmuştur.

Kapitalizmin kaçınılmazlığını da içinde barındıran 'sınıf savaşımı tarihi' tezi, toplum bilimine ekonomist ve sınıf ağırlıklı bir yaklaşımı getirmiştir. Ekoloji ve kadın özgürlüğünün çok kapsamlı ele alınmayışı, burjuva kalıplarına eklemlenmiş bir devrim yaklaşımını aşamamanın kendisidir. Cins sorunu, iktidara veya bir sınıf

Devrimi'nde açığa çıkardığı pratik, irdelenmeye değerdir. Sınıf kavramı, Demokratik Sosyalizm Önderliği tarafından toplumsal üretime göre tanımlanırken, Lenin artı değere, üretim etrafındaki role göre tanımlamıştır. Reber Apo Lenin'deki artı değer tanımını, ücreti verilmiş emek tanımını aşmaması anlamında küçük burjuva sınırlarında buldu. Önderlik şunu söylüyor: Üretimin niteliği bir sınıfı ya demokratik yapar, ya egemen sömürücü yapar. Bir sınıfın iktidara sahip olması onu sosyalist yapmaz. Demokratik yapmaz. Hatta bir sınıfın zannedildiği gibi doğal sosyalist olması onu geleceğin sınıfı hiç yapmaz. Sovyetler Birliği'nde sınıfın demokratikleşmesi, iktidarı ele geçirmeye bağlandı ve sonuçta sınıf demokratikleşmedi. En antidemokratik sınıf proletaryadan çıktı. Sovyetler Birliği'ndeki bütün devlet başkanları eski proletarya önderleri olmuştur. Üretimin niteliğini değiştirmeden sınıf çelişkinin çözülemeyeceği görülmemiştir. Onu iktidara bağlayarak çözüme esas alınmıştır.

Kuşkusuz Ekim Devrimi, tüm bu tezlerle

dayanan ve aşılması kaçınılmaz olan bir büyük deneyim olarak tarihteki yerini almıştır. Reel sosyalizmin çözülüşü, bu noktada sosyalizmin lehine sonuçlar doğurmuştur. Dünya halklarının eşitlik, özgürlük arayışlarını kendi etrafında düğümleyen ve oyalayan sistemin çöküşü, devletçi sosyalizmin bir çözüm olamayacağı gerçeğinin anlaşılması, demokratik sosyalizmin önünün açılması anlamına da gelmiştir.

Kapitalist sisteme ait tüm kavramların tartışma konusu olduğu bir süreci yaşıyoruz

Dolayısıyla Sovyetlerin yıkılmasıyla emperyalist kampın sosyalizme topyekün saldırısı ve toplumsal umutsuzluğun derinleştirilmesi açısından 'tarihin sonu' teorilerini yaygınlaştırması sadece bir psikolojik saldırıdan ibarettir. Ekim Devrimi ile gerçekleşen Sovyetler Birliği'nin yıkılışı için sadece şu söylenebilir: Sosyalizm kazanmıştır. Özünde devletçi hiyerarşik uygarlığın kendisi olan, ancak ezilenler adına yürütülen ve toplumsallığın devlete yenildiği süreç aşılmış; komünal demokratik toplumun eşitlik ve özgürlük arayışları, doğasına denk şekilde yeniden hız kazanmıştır. Kapitalist uygarlığın Sovyetler şahsında sosyalizmin üzerine yüklediği sorunlar, yine esas sahiplerine dönmüştür. Devletçi sosyalizmin ve tezlerin dogmaya dönüşen yönleri devrimci hareketler tarafından değerlendirilerek, yeni çözüm modellerinin geliştirilmesine yol açmıştır. Özellikle 1968 devrimci perspektifleri ve gençlik hareketleri, devletçi sosyalizmden sıyrılan yeni paradigmasal değişimlerin başlangıç süreci olarak ele alınabilir. Önderlik "denilebilir ki 1970'ler, 1918 Devrimi'nden beri marksizme bağlanmış birçok entellektüel akımın gücünü yitirmesiyle, başta yeni sol, ekoloji, kadın hareketleri olmak üzere birçok yeni akımla tanışmanın dönemi oldu. Kapitalizm kadar reel sosyalizm ve versiyonlarına duyulan derin güvenin sarsılmasıyla ve 1950'ler sonrasının ikinci büyük bilimsel devrimiyle sosyal bilim ve kültürel alandaki yeni gelişmeler de beraberinde feminizme, ekolojiye, etnolojiye geniş açılımlar getirdi" sözleriyle, yeni paradigma arayışında sosyalist mücadelelerin evrildiği mücadele biçimlerine işaret etmektedir.

1990'lı yıllarla aşılan devletçi sosyalizme paralel şekilde küresel çapta yayılan kapitalist sistem de bir kriz ve kaos sürecine girmiştir. Toplumsallığa çok yönlü saldırılarına karşın, kendi içinde krizli ve kaosu bir dönemi yaşamaktadır. Küresel emperyalizmin 11 Eylül olayları ardından geliştirdiği yeni konseptin dünya halklarını yakından etkilediği, ABD öncülüğünde devrimci hareketlere karşı başlattığı saldırı kampına karşın, yeni dönemin, sosyalizmin başarısı için çok daha elverişli olduğunu vurgulamak gerekir.

Kapitalist sisteme ait tüm kavramların tartışma konusu olduğu bir süreci yaşıyoruz. Otoriter ve totaliter yapıyla sistemin sürdürülemezliği, her geçen gün biraz daha açığa çıkmaktadır. Sürdürülemezlik kriz demektir. Sorunun sistem açısından en yakıcı yönü ise, krizin dönemsel olmaktan öteye yapısal bir karakter taşımasıdır. Sistem eksensiz zihniyet, siyaset ve örgütlenmeler işlevlerini yitirmişlerdir. Sistem eksensiz tüm çözüm arayışları ve girişimler de kısır döngüden öteye geçememektedir. Gelişen noktada, sistem ve ona bağlı oluşmuş kültür, yaşam biçimi ve ilişkiler de aşılmakla karşı karşıyadır. Bu yapıyla, insanlığın sorunlarına ve ihtiyaçlarına cevap veremez duruma gelmiştir. Krizi yaratan ise sistemin kendisidir.

Birçok bilim adamı önümüzdeki yirmi beş-elli yıl içerisinde kapitalist sistemin aşılabileceğini varsaymaktadır. Önümüzdeki elli yıl içerisinde, belki de insanlığın kaderini yüzlerce yıl boyunca belirleyecek bir sistem oluşacak. Kaos sürecinden çıkış ise sisteme alternatif paradigmaların ortaya koyacakları düşünsel, örgütsel, eylemsel ve yönetsel mücadelelere bağlı olacaktır.

“Ekim devrimiyle gerçekleşen Sovyetler Birliği'nin yıkılışı için sadece şu söylenebilir: Sosyalizm kazanmıştır. Özünde devletçi hiyerarşik uygarlığın kendisi olan ancak ezilenler adına yürütülen ve toplumsallığın devlete yenildiği süreç aşılmış, komünal demokratik toplumun eşitlik ve özgürlük arayışları doğasına denk şekilde yeniden hız kazanmıştır. Kapitalist uygarlığın Sovyetler şahsında sosyalizmin üzerine yüklediği sorunlar yine esas sahiplerine dönmüştür”

Kaos'tan nasıl bir sistemle çıkılacağı sorusu bugün insanlığın cevabını aradığı en yakıcı soru olmaktadır. Dünyamızda yaşanmakta olan problemler, çelişki ve çatışmalar, sistemin içinde bulunduğu kriz ve çözüm arayışlarının bir sonucudur. Bu süreçte girmeyen sosyal kesim, örgüt ve birey yoktur. Şu ya da bu oranda her kesim ve güç etkilenmiştir. Bu, sistemin krize girmesinin ya da kaos aralığından geçişin yaratmış olduğu bir zorlanmadır. Kaos ortamının etkileri ya da bunalımı herkese yansımaktadır. Birçok güç bu ortamdan nasıl çıkabileceğini kestirememektedir. Yaşanan değişim bile çoğu zaman anlaşıl-mamaktadır. Çünkü sistemin içine girdiği kaos aralığı, eskiden kullanılan birçok kavramı anlamsızlaştırmıştır. Geline süreçte ulusal, devletçi, milliyetçi ve marksist birçok kavram işlevselliğini yitirmiştir. Artık 20. yüzyıl kavramlarıyla iş yapmak, mücadele yürütmek mümkün değildir.

Toplumsal temel işleyiş tarzı tez sentez antitezdir

Doğada olduğu gibi toplumda da dengeler çok çeşitlilik üzerine kuruludur. Doğa ve toplum dengesinin korunabilmesi, söz konusu çok çeşitliliğin varolma özgürlüğüne bağlıdır. Toplumsal sistemler doğada olduğu gibi tez, antitez, sentez haline geldiklerinde birbirini taşıyabilirler. Hiç kuşkusuz aralarındaki mücadele önemli gelişmelere yol açar. Tez hiçbir zaman eski halinde kalmaz, bir biçimde sürekli etkileşir ve değişim geçirir. Antitez oluşurken, sentez mutlak öncülünü yok etmez. Tüm bilimlerin doğruladığı bir gerçeklik; olguların değişim ve dönüşümünde karşılıklı birbirini beslemenin ve bir arada varolmanın özgürlüğüdür. Yok etme durumları nadiren görülen olgulardır. Hakim olan yan, farklılıkların bir arada birbirlerini beslemesidir. Bundan, çelişkilerin nötrleştiği, mücadeleden duracağı anlamı çıkmaz. Aksine, mücadele sürekli'dir. Bu kuralın bozulması durumunda –özellikle kaos aralığı süreçlerinde olduğu gibi– doğanın da toplumun da dengesi bozulur. Toplumsal önemli bir kesimini egemenlik altına alma ve yaşam hakkı tanımama durumları ortaya çıkar.

Evrenin ve toplumun temel işleyiş tarzı tez, antitez ve sentezdir. Tüm oluşumlar ikili nitelikte olup, her şey karşıtıyla varolmaktadır. Hareketi mümkün kılan, bu çelişkili yapı olmaktadır. Evrenin ve toplumun bu temel işleyişini birbirini yok ederek değil, sürekli bir çelişme, bastırma ve geri letme biçiminde gelişir. Hiçbir şey yok olmaz, bir önceki bir sonrakinin içinde varlığını sürdürür. Sonraki öncekini kapsar. Ancak doğasal ve toplumsal gelişmeler, düz ve kesintisiz bir çizgi halinde değil, çoklu

tercihlere açık gelişmenin yaşandığı en büyük düşünce devrimlerinden biri olarak karşımıza çıkar. Tüm olay ve olgular dünyasında özgür tercihe yer bırakan bir gelişme gücü olmazsa, hareket, dolayısıyla yaşam varolamaz. Yoksa sınırsız evreni ve doğa çeşitliliğini nasıl izah edebiliriz.

Çeşitlilik özgürlük gerektirir. Düz çizgisel yaklaşım aynılığı, dolayısıyla seçimsizliği zorlar. Bu düşünce sistematigi, toplumun değişimini, değişmez zorunlu toplum yasalarına bağlar. Kapitalist devletçi toplumun varolmasını ve onun politikalarını zorunluluk ve ilerici olarak nitelendirir. Oysa tarihsel toplumsal sistemleri zorunlu yasaların sonucundan ziyade, dönemin ideolojik, politik ve ahlaki durumlarının mücadele tarzıyla bağlantılandırmak daha çözümleyici bir yaklaşımdır.

İnsanlık tarihi düz bir çizgide ilerlememektedir. İleriye gidişlerin yanı sıra, tarihin çeşitli dönemlerinde durağanlık ve geriye gidişler de olabilmektedir. Toplumun dönüşüm dinamikleri, sadece üretim araçlarıyla ilişkilerinin uygunluk yarasınca açıklanamaz. Aksi halde sömürü, baskı, katliam ve savaşların zorunlu toplum yasası ile izah edilmesi bilimsellikte çelişir. Bu, her şeyin

Gelişmelerin en önemli sonuçlarından birisi, Sovyet blokunun çözülmesiyle, diğeri ve en önemlisi, kapitalist sistemin yapısal bir krize sürüklenmesidir. Bu, küresel boyutlu uluslararası kurum ve kuruluşların yoğunlaşmasına yol açarken, kendisiyle birlikte yeni ilişki, oluşum ve düzenlemeleri de söz konusu kuruluşların ihtiyaçları olarak ortaya çıkardı. Yeni dünya düzeni, küreselleşme, imparatorluk vs gibi kavramlar, işte bu gelişmelerin bir sonucu olarak tartışılmaya başlandı. Sermayenin serbest dolaşım sorunlarına bağlı olarak gelişen gümrük duvarlarını kaldırma ihtiyacı ve küresel bir imparatorluk yaratma girişimleri, önünde en önemli engel olarak ulus devletleri ve onunla bağlantılı örgütlenme ve politikaları buldu. Bir yandan küresel boyutlu gelişmeler yaşanırken, buna bağlı olarak da 20. yüzyıla ait düşünce, siyaset, örgütlenme ve ilişkiler tarihsel işlevlerini tamamlamış oldular.

20. yüzyıla ait ekonomik, sosyal, kültürel, askeri oluşumlar miadını doldurarak yerlerini yeni gelişmelere bırakırken, eski ile yeni arasında da kıyasıya bir mücadele yaşanmaktadır. Bu durumuyla artık kendisini sürdürmez duruma gelen sistem, dünyamızın sorunlarına çözüm üretmek bir yana, sorunların asıl nedeni olması itibarıyla yapısal bir kriz içerisine girmiş bulunmaktadır.

ABD ve İngiltere'nin 11 Eylül olayları sonrası Ortadoğu'ya yapmış oldukları müdahale, bu krizi giderme ya da engel olarak gördükleri olguları temizleme, yeni bir sistem yaratma girişimi olarak gelişse de olaylar beklendiği gibi olmadı. Bölge devletlerinin ve fanatik örgütlerin direnişlerine çarpan bu politikalar, dünyaya yeni bir biçim vermek şöyle kalsın, aksine, kendilerini çelişki ve çatışmalar içerisinde bularak, sistemin krizini daha da derinleştirdi.

Tüm dünya rağmen güvenlik gerekçesi ileri sürülerek Ortadoğu'ya yapılmış olan müdahale, bir sistem oluşturma girişimidir. Bu temelde süren çelişki ve çatışmalar aslında bir sistem savaşdır. Mevcut sistemle, oluşturulması öngörülen küresel sistem arasında bir savaş. Gelişmeler sadece vurgulandığı boyutlar çerçevesinde cereyan etmemekte, daha da önemlisi, adı geçen güçlerle, yükselmekte olan değerler ya da sistem karşıtı hareketler arasında da kıyasıya sürmektedir. Çok boyutlu gelişmeler farklı mücadele ve çözüm yöntemlerini de ortaya çıkarmaktadır. Özcesi çelişki, çatışma ve savaşların bu kadar yoğunlaşmasında sistemin ekonomik olarak gelişme dinamiğini yitirmesi; cinslerarası sorunların aşılma bir yana, inceltilecek hala sürdürülüyor olması; ekolojik sorunlar nedeniyle dünyanın yaşa-

gizlemeye hizmet etmektedir. Devlet tahli-li sosyal bilimin yeterince açıklayamadığı bir konu olmaktadır. Devleti doğru çözümlemekten hiçbir sosyal olguya ve soruna doğru yaklaşmak mümkün değildir.

Devleti toplum içinde toplum, alt toplum üstünde bir üst toplum; alt toplum içinde hakimiyet ve parçalanmayı yaratan bir olgu olarak nitelendirebiliriz. Devleti herhangi bir otorite olarak değil, askeri ve siyasi otorite olarak görmek daha gerçekçidir. Bir yıkılıp bir kurulan, kesintilere uğrayan bir olgu olarak görmek, devletin özünü anlamamak olur. Biçimi ne olursa olsun özü değişmemektedir. İlk devlet biçimi olan Sümerler'den bugüne, devlet özünde değişmemiştir. Kurulduğundan bu yana devletin iki işlevi olmuştur: Bir, baskı otorite aracı olarak devlet. İki, kamusal üretim ve güvenlik aracı olarak devlet.

Kamu yönetimi ve güvenlik sorunlarının baskı ve otorite olmaksızın çözülebileceği gerçeği, devletin bu yönüne gerek olmadığını göstermektedir. Bu anlamda, devlet toplumsal bir zorunluluk değildir. Demokrasi için mücadele yürütenlerin ve ezilenlerin devleti olamaz. Reel sosyalizm örneğinde görüldüğü gibi, proletarya adına kurulan proletarya diktatörlüğü, geri dönüp adına kurulduğu halk kesimleri üzerinde bir egemenlik aracına dönüşebilmiştir. Devletin özü otorite, hiyerarşi, baskı ve şiddettir. Araçları şiddet araçlarıdır. Bu, sadece korunma amaçlı değil, daha çok saldırı amaçlıdır. Bugün şiddet ve savaş araçlarının bu kadar yoğunlaştırılması, dünyamızı ve insanlığı tehdit eder bir duruma gelmiştir. Yüz milyonlarca insan açlık sınırında yaşarken, silahlara çok büyük harcamalar yapılmaktadır. Bugün sadece ABD'nin yıllık savunma bütçesi 400 milyar dolardır. Silah satışı dünyanın birçok yerinde önemli bir gelir sektörüdür. En son teknik buluşlar silah sanayiinde kullanılmaktadır. Bu da savaşları körüklemektedir.

Devletin doğru tanımlanmaması devletin başına da bela olmuş gibidir. Kendini bazen gizleyerek, bazen çekici kılarak, çoklukla da korkutarak, cezalandırarak, tanınmaz hale getiren devlet, toplumsal bunalımın temeli haline gelmiştir. Ulus devlet, kendi halkının iktidarı olduğunu söylese de devlet hiçbir zaman ulusun devleti olmamıştır. Halklar arasında düşmanlığı ya da ayrılığı körükleyerek, boğazlaşmanın bir aracı haline gelmiştir. Sorunların kaynağını devlette ararken, yerine kaos ve karmaşayı koymaktan yana değiliz. Günümüzde devletin yerini alacak alternatif bir oluşum yaratmadan

larda yoğunlaşırken, dünyanın büyük bir kesimi açlık ve yoksulluk sınırındadır. Uluslararası şirketler gümrük duvarını kaldırarak isteseler de, sermayenin merkezleşmesinden vazgeçmemişlerdir. İMF, Dünya Bankası gibi sermaye kuruluşları, geri kalmış ülkelerin önüne daha fazla borçlanmasına, üretim ve yatırımın durdurulmasına, ekonomilerin iflası ile karşı karşıya gelmesine yol açan bağımlı politikalar koymaktadır. Üretimin ve sermayenin ipleri uluslararası sermaye kuruluşların elindedir. Bu şirketler karlarını daha çok sermaye dolaşımındaki yüksek faiz girdileri ile elde etmektedir. Bugün üretim ve yatırımların kar garantisinin olmaması, yatırımları frenlemektedir. Dünya piyasalarında ve borsalarda büyük bir sermaye dolaşımı seyretmesine karşın, bunların yatırımlara dönüştürülmesini sistem kabullenmemektedir. Bu da zengin ülkelerle yoksullar arasında varolan ekonomik gelişmişlik ve üretim farkını korumaktadır ve gelişmiş ülkeler ile geri kalmış ülkeler arasındaki çelişkileri derinleştirmektedir. Bu, dünyaya güvenlik ve terör sorunu olarak yansımaktadır.

Sistem, ekonomik gelişme dinamiğini yitirmiştir. Çünkü sermaye dolaşımı kırsalla kadar girmiş, ucuz işgücü potansiyelini tüketmiştir. Üretim maliyetlerinin yükselmesinin yanı sıra, demokrasi mücadelesinin bir sonucu olarak vergilerin yükselmesi, şirketlerin kar oranını düşürmüş, bu da yatırımları durdurmuştur. Tekniğin gelişmesi işsizliği çığ gibi büyütürken, işsiz olan vatandaşına asgari yaşam koşulları sağlamakla yükümlü olan devlet için işsizlik, ciddi bir sorun olmaktadır. Sistem, açlığa, yoksulluğa, işsizliğe; gelir dağılımındaki adaletsizliğe; sermayenin yatırıma dönüştürülmemesine; faizlerle sağlanan haksız kazançlı çözüm bulmak zorundadır. Ne var ki sistemin ekonomi politikaları bunların bir toplamıdır. Sistem bunlarsız varolmayacağına göre, mevcut ekonomi politikaları aşmak, sistemin aşılmasıyla bağlantılıdır. Ekonomik sorunların çözümü yeni bir ekonomi politika ile mümkündür. Meta, pazar ve rant ilişkilerine göre değil, üretimi ve yatırımı esas alan, üretimin toplum tarafından daha adil paylaşıldığı bir ekonomi politika geliştirilmeden ne sistemin sorunları aşılabılır ne de alternatif bir ekonomi politika geliştirilebilir.

Kadın olmak bir utanç konusu durumuna getirilmiştir

Çağımızın en önemli sorunlarından birisi de cins sorunudur. Cins sorunu, hiyerarşik devletçi toplumun ortaya çıkmasıyla başlar. Uygarlıkla birlikte kadın, toplum içindeki konumunu yitirir. Doğal, eşitlikçi anaerik toplumun yerini hiyerarşik devletçi toplumun almasıyla, kadın tüm haklarını kaybeder. Erkek egemenlikli toplum ve aile kurumu, kadını erkeğe tabi kılar. Kadının yaşadıkları sanki doğal ilişkilerimiz gibi, tüm ahlaki, bilimsel ve siyasi tutumlarda kabul görür. Kadın üzerindeki egemenlik, sınıfsal, sosyal, ulusal egemenlikleri de yaratır. Kadın olmak bir utanç konusu durumuna getirilmiştir. Hiçbir kadının kadın olarak doğmak istememesi, onun bu konumu ile ilgilidir. Erkek, kadına bu köleliği kabul ettirmeden, köleliği topluma yayamazdı. Erkeğin kadını egemenlik altına almasıyla, uygarlığın tüm kötülükleri başlamış oldu. Kapitalist toplumda kadın üzerindeki baskı eskisi gibi kaba olmayıp daha da inceltilecek sürdürülmektedir. Her şeyin metalaştırılarak alınıp satıldığı kapitalizmde, kadın da bundan payını almıştır. Cinselliği tam bir meta olarak pazarlanmaktadır. Kadın bedeni, cinsellik imajı yaratılarak tam bir pazar malzemesi yapılmış ve saldırıya açık duruma getirilmiştir.

Düşürülen kadın, düşürülen erkek ve toplumdur da. Bu bağımlılık ilişkilerinde eşit ve özgür ilişki olamaz. Kadının toplum içindeki konumu, erkekle kıyaslanamayacak kadar geridir. Erkek egemenlikli sistem, toplumsal düzenden aileye kadar içirilmiştir. Kadın, yönetici olma durumun-

“Çeşitlilik özgürlük gerektirir. Düz çizgisel yaklaşım aynılığı, dolayısıyla seçimsizliği zorlar.

Bu düşünce sistematigi toplumun değişimini, değişmez zorunlu toplum yasalarına bağlar.

Kapitalist devletçi toplumun varolmasını, politikalarını zorunluluk ve ilerici olarak nitelendirir.

Oysa tarihsel toplumsal sistemleri zorunlu yasaların sonucundan ziyade dönemin ideolojik, politik

ve ahlaki durumlarının mücadele tarzıyla bağlantılandırmak daha çözümleyici bir yaklaşımdır”

önceden tayin edildiği kaderci bir yaklaşımdır ve özgürlük, eşitlik, demokrasi mücadelesi yürütenler açısından büyük bir talihsizliktir. Hiyerarşik devletçi toplum politikalarının olumlanması anlamına gelmektedir. Egemen ideolojinin sosyal bilimlere çarpıtılarak, ezilenlerin kafasına yerleştirdiği çarpıtılmış bir düşünce sistematigi'dir. Hiçbir şey egemenlere bundan daha iyi hizmet edemezdi herhalde. Böyle olduğu sürece ezilenlerin egemenlerin sisteminde çıkmaları zordur. Reel sosyalizmin en ciddi yanılgısı, politikalarının bu kalıplara hapis olmasıdır. O halde kaos aralığından geçmekte olduğumuz bu süreçte sistemin dışına çıkmak, sisteme alternatif yeni bir toplum oluşturmak, öncelikle zihniyet alanında yapılabilecek bir devrimle, yeni çağın özelliklerini kapsayan bilimsel bir bakış açısı oluşturmakla mümkündür. Bu da demokratik ekolojik toplum paradigmasına girmekten geçecektir.

20. yüzyılın ikinci yarısından sonra önemli gelişmeler yaşandı. Bilimsel, teknolojik ve ekonomik alandaki gelişmeler, sisteme ait tüm temel kavramları tartışmaya açtı.

nılır olmaktan çıkması; açlık, yoksulluk, ahlaki çürüme ve çözüm geliştirilemeyen demokrasi sorunlarında görüldüğü gibi, sistemin sürdürülebilir olmaması en büyük et-kendir. Geline süreçte kapitalist sistem hem doğayı, hem toplumu, hem bireyi, hem de tüm bunların bir sonucu olarak kendi kendisini bitirmekle karşı karşıyadır. Savaşlara da, açlığa da, yoksulluğa da, adaletsizliğe de, cins, çevre ve ekonomik sorunlara da yol açan, sistemin kendisidir.

Devlet toplumsal bir zorunluluk değildir

Krizle yol açan sorunların nedenlerini Kesas olarak hiyerarşik devletçi toplumda aramak gerekiyor. İnsanın doğaya toplumuna yabancılaşmasının, sömürünün, savaşın, açlığın, ahlaki yozlaşmanın nedeni devlettir. Devlet, demokrasi, eşitlik ve özgürlüklerle bağdaşmaz. Tarihte belki de en tehlikeli araç devlet kurumu iken, hala en az anlaşılan olgu olma özelliğini korumaktadır. Devletin kutsal bir otorite olarak kavramlaştırılması da gerçekliği

devleti bir anda ortadan kaldırmak toplumsal karmaşaya yol açar. Ancak devletin varolduğu yerde, eşitlik, özgürlük ve demokrasi de olamaz.

Mevcut sistemde bilimi, tekniği ve üretim araçlarını denetleyenler, üretimden aslan payını alırken, toplumun büyük bir kesimi de üretimin nesnesi durumundadır. Üretimin sonuçlarının çalışanları ilgilendirmede, her şeyin meta ve pazar ilişkisine göre düzenlendiği ekonomik politik sistemde, insanları üretimden ziyade ücreti ilgilendirmektedir. Toplumun büyük bir kesimi yaratıcı yetenekleriyle üretime katılamamakta, sanayinin çarkları arasında kaybolmaktadır. Ekonomi politikaları özel teşebbüsün kasalarına daha fazla nasıl kar gidebileceği üzerine kurulmuştur. Açlığın, yoksulluğun, eşitsizliğin, sağlık ve eğitim sorunlarının nedeni de bu politikalaridir.

Sistemin ekonomi politikaları, dünyada merkez ülkelerle çevre ülkeler arasında büyük bir uçurum yaratmıştır. Sermaye, uluslararası alanda yayılmasına rağmen, sadece gelişmiş ülkelerde merkezleşmiştir. Sanayi, üretim, teknik asıl bura-

“Kar amaçlı sanayileşme ve ekonomi politikaları, yaşadığımız doğanın sonunu getirilebilecek kadar ciddi risk yaratmaktadır. Büyük devletlerin depolarındaki nükleer ve kimyasal silahlar, dünyamızı bir anda yok edebilecek kadar tehlike oluşturmaktadır. Her gün binlerce hektar ormanın kesilmesi ya da yakılması dünyanın çölleşmesi riskini artırmaktadır.

Termik santral, siyanürlü altın çıkarma, denetimsiz kömür tüketimi doğayı tüketmektedir”

da erkekleşmekle karşı karşıyadır. Kadın toplumdaki sosyal, siyasal ve kültürel ciddi bir konumu yoktur. Ekonomik, politik alan tamamen erkeğin kontrolündedir. Politikaları erkek belirlemekte, kararları ve yetkileri erkek almaktadır. Mevcut sosyal, siyasal ilişkiler ise kadın sorununun çözülmesi, toplumun demokratikleşmesi önünde en büyük engeldir.

Ataerik toplumun oluşmasıyla birlikte kadının duygu yüklü zekasının dumura uğratılması, insanı kendi doğasına ve sosyalitesine yabancılaştırmıştır. İnsanın kötülük ve çirkinlikleri içine sindirebilmesinin altında, analitik zekanın duygu yüklü zekadan kopması yatar. Ahlaki çürümenin altında da duyguların kirlenmesi vardır. Bu, tatminsiz, doyumsuz, bireyci ve bencil kişiliklerin şekillenmesine yol açar. İnsan, toplumuna, doğasına ve kendine böyle yabancılaşır. Cins sorunu ele alınıp, sağlıklı bir çözüme kavuşturulmadan ailede ve toplumda sağlıklı sosyal ilişkileri kurmak mümkün değildir. Kadınla kurulabilecek özgür ve eşit ilişki, toplumda eşitliğin, özgürlüğün ve demokrasinin bir yaşam biçimi haline getirilmesinin vazgeçilmez koşuludur. Bu da erkek egemenlikli kültürün aile kurumunun, buna göre şekillenmiş kişilik ve sistemin doğru sorgulanmasını, bunların yerine yeni ilişki ve yaşam biçimlerinin kurulmasını zorunlu kılmaktadır.

Doğa canlıların oluşturduğu doğal denge üzerine kuruludur

Çağımızın ve insanlığın en önemli sorunlarından birisi de ekolojik sorundur. Çarpık kentleşme, sanayileşme, nükleer kimyasal atıkların yarattığı çevre kirlenmesi, doğayı ve canlıları tehdit eder hale gelmiştir. Canlıların birçok türü yok olma riski ile yüz yüzedir. Dünyamızın akciğerleri olarak nitelendirilen yağmur ormanları her geçen gün biraz daha azalmaktadır. Kar amaçlı kurulan sanayileşmenin salmış olduğu kimyasal gazların atmosferde yarattığı yoğunluk, dünyanın ısı oranının yükselmesine, doğanın dengesinin bozulmasına yol açmaktadır. İklim dengesizleşmesine, bitki örtüsünün tükenişine, kuraklığa, çölleşmeye ve birçok canlı neslini sürdüremez duruma gelmesine neden olmaktadır. Şu an canlıların yaşamış olduğu biyosfer tabakası, dünyamızın dışında bir başka yerde henüz bulunamamıştır. Sınırlı yaşam alanımız söz konusudur. Doğa tahribatının bu şekilde devam etmesi durumunda, yakın gelecekte temiz hava ve su en ciddi sorunlardan birisi olacaktır.

Kar amaçlı sanayileşme ve ekonomi politikaları, yaşadığımız doğanın sonunu getirilebilecek kadar ciddi risk yaratmaktadır. Büyük devletlerin depolarındaki nükleer ve kimyasal silahlar, dünyamızı bir anda yok edebilecek kadar tehlike oluşturmaktadır. Bu durum çarpık kentleşme, yoksulluk ve sağlık sorunlarıyla birleşince, şehir kirliliği, salgın hastalıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Şu an şehirler rahat yaşama alanları olmaktan çıkmıştır. Nedeni ne olursa olsun, her gün binlerce hektar ormanın kesilmesi ya da yakılması, ormanların tükenmesi ve dünyanın çölleşmesi riskini artırmaktadır. Termik santral, siyanürlü altın çıkarma, denetimsiz kömür tüketimi doğayı tüketmektedir.

Doğa, tüm canlıların ortak kullandığı bir denge üzerine kuruludur. Geline sürece bu dengenin ciddi olarak bozulduğu, geçici önlemlerle doğayı tüketmenin önüne geçilemeyeceği açıktır. İnsanoğlunun içinde yaşadığı, yaşamını idame ettirdiği, onusuz yaşamanın mümkün olmadığı doğayı neden böyle tükettiğinin nedenlerini doğru

sorgulamadan doğayla barışması, ekolojik bilinç yaratması zordur. Ekolojik sorun, doğanın, insanın, dünyanın geleceğini ilgilendiren, artık yaşamın sürdürülüp sürdürülemeyeceğinin tartışıldığı bir sorun durumundadır. Bu sorunu devlet sorunundan, devletçi ya da egemenlikli politikalardan, cins sorunundan ayırmak mümkün değil. Ekolojik dengenin bu kadar bozulması, uygarlığın, özellikle de kapitalist uygarlığın egemenlik ve kar amaçlı politikalarının bir ürünüdür. Bu, insan merkezli, her şeyin merkezine insanı koyan bir zihniyetin sonucudur. Doğanın vahşetinden bahsetmek doğru değildir. Oysa doğadaki hiçbir canlı türü insan kadar bitki ve hayvan türüne zarar vermemiştir. Nüfus artışının, teknolojinin yanlış kullanımının, mevcut politikaların, artan işsizliğin, ahlaki bozulmanın önüne geçilmezse, insanı kötü bir akıbet beklemektedir.

İnsanlık bu tür sosyal ve ekolojik sorunlarla karşı karşıya iken, sosyal bilimlerin buna doğru yanıtlar vermemesi sosyal bilimin sorgulanmasını da gerektirmektedir. Bilimden ziyade, bilimin insan ile doğa aleyhinde kullanılmasını sorgulamak önemlidir. Tarihte olduğu gibi, egemen kesimlerin günümüzde de sosyal, siyasal, bilimsel tüm gelişmeleri kendileriyle başlatmaları boşuna değildir. Kapitalist sistem de çağımızda yaşanan tüm önemli gelişmeleri kendisine mal etmiştir. Ona göre, diğer kesimler tarihte önemli hiçbir rol oynamamışlardır. Bu, tüm egemenlikli sistemlerde olduğu gibi, kapitalist devletçi toplumda da devam etmiş, kendi karşısını yok sayma politikası aynen sürdürülmüştür.

Sisteme damgasını vuranlar, insanlığın tüm kazanımlarını; Rönesans'ı, Aydınlanma'yı, Avrupa devrimlerini, bilimsel teknik buluşları ve sosyal reformları kendileriyle başlatırlar. Değerlerin yaratıcısı kendileri, halk da ayak takımıdır. Bilim sanatın merkezileştirilmesi, halka açılmak istenmemesi, açılma da içinin boşaltılarak açılması, bir bilinç çarpıtma politikasıdır. Özellikle sosyal bilimlerin çarpıtılmasının nedeni budur. Böylesi bir çarpıtma olmadan toplumu yönetmek, bireylerde kaderciliği içselleştirmek imkansızdır. Günümüzde bilimin bu kadar çarpıtılmasının nedeni, sisteme bilim kadar bir başka şeyin hizmet etmemiş olmasındandır.

Sistemin krize girmesine neden olan sorunlar tüm sosyal kesimlerin sorunudur

Çağımızda gelişen sosyal demokrat, komünist ve ulusal kurtuluş hareketleri, eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde önemli başarılarla imza atmış, bir mücadele kültürü yaratmışlardır. Ancak bu hareketlerin genel olarak hiyerarşik, devletçi bir zihniyet ve politikaya sahip olmaları, ayrıca insan merkezci bir zihniyeti esas almaları nedeniyle yaratmış oldukları sistem, hiyerarşik ve devletçi bir sistemi aşamamıştır. Her şeyin merkezine insanı koymaları, doğa ve topluma yabancılaşmalarına yol açmıştır. Demokrasi ve sosyalizmin özüne ters düşmelerinin nedeni, yapmış oldukları tüm etkinliklerin bu zihniyet çerçevesinde yapılmış olmasındandır. Hiyerarşik ve iktidarcı olmaları nedeniyle halka yabancılaşmışlar, bu iktidarlarda sonunda bu durumlarıyla ancak bu kadar yaşayabilmiş, yıkılarak sisteme entegre olmuşlardır. Bu mücadeleler olmamış olsaydı, sistemin kendisini reformlara tabi tutması mümkün olmayabilirdi. Kapitalist sistemin ömrünü uzatmasının en büyük nedenlerden birisi, kendisini reformlara tabi tutabilmesindendir. İşte sis-

temin kendisini reforme etmesinin ve ömrünü uzatmasının en büyük tarihsel toplumsal nedeni bu hareketlerdir. Sovyet blokunun yıkılması, sistemin kendisini reforme etmesi koşullarını ortadan kaldırdığı gibi, diğer etkileyenlerle birlikte krizi derinleştirdi. Sistem artık kendisini sürdüremez duruma gelmiştir.

Yukarıda irdelediğimiz gibi sistemin krize girmesine neden olan sorunlar, tüm sosyal kesimlerin sorunudur. Başta kadın, gençlik olmak üzere emekçi, aydın her kesimden, meslekten insanı ve sosyal kesimleri kapsamaktadır. Ekoloji, cins ve demokrasi, insanlığın ve çağımızın en önemli sorunlarıdır. Sistem, bu sorunları çözmeye güç getirmek şöyle kalsın, sorunun asıl nedenidir. Doğa ve topluma barışık bir sistem kurmak, ekonomiyi, kültürünü, bilimi, teknolojiyi, insanın eşit ve özgürce yaşayabileceği bir sistem oluşturmak, sistemin doğru çözümlenmesinden, yeni paradigmanın örgüt ve mücadele yöntemlerinin pratik adımlarının atılmasından geçmektedir.

Çağımızda devrimci sosyalist hareketlerin yanı sıra, yukarıda vurguladığımız so-

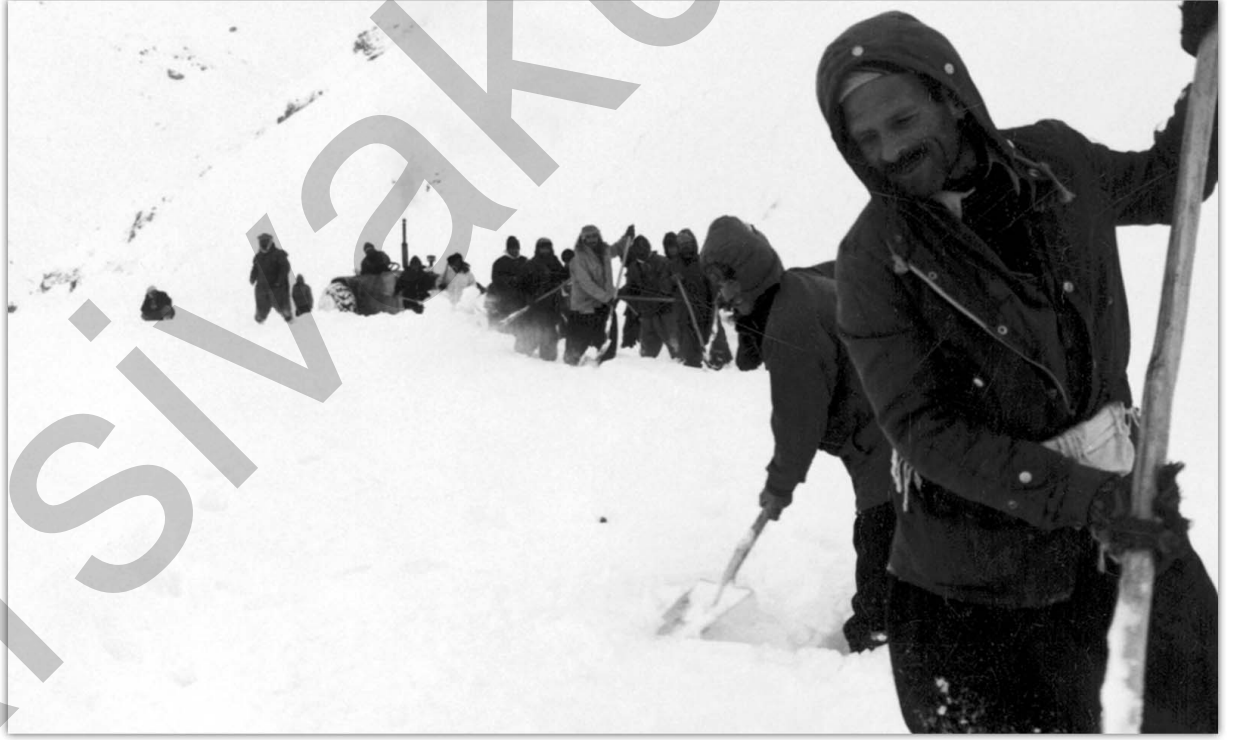
rika ve Ortadoğu gelmektedir. Avrupa'da geliştirilmeye çalışılan Dünya Sosyal Forumu ve eski devletçi sosyalist deneyimlerin son örneklerini de kapsayan 'bağlantısızlar' geçişi, küresel kapitalist sisteme kafa tutmaktan uzak olgulardır. Birisi, vurguladığımız gibi sistem dışı toplumsal model yaratmayı bile gündemine almaz ve mevcut sisteme göbekten bağılyken, diğeri ABD karşıtı olmanın ötesine geçemeyen ulus devletlerin ayakta kalma ittifakıdır. Porto Allegre toplantıları da Dünya Sosyal Forumu'na yakın özellikleriyle, klasik enternasyonal toplantıların ötesine geçemeyen bir danışma, tartışma özelliğini aşamamaktadır.

Devletsizleşen demokratik toplumun hedeflenmesi Zapatalar'daki başarının ölçüsüdür

Brezilya, Arjantin ve Meksika'daki sosyalist halk hareketlerinin uygulamaya tekabül eden devrimci mücadeleleri, sosyalizm açısından önemli bir kaynak durumunda olmaktadır. MST (Brezilya Topraksızlar Hareketi)'nin sistem içi mücadelede sistem dışı toplumsallığı hedeflemesi; öz yeterlilik esaslarında komünal demokratik örgütlenmesi ve halen yaşanan feodal ilişkilerin kapitalist değerlerle oluşturduğu melez devlet-iktidar ilişkilerine karşı geliştirdiği halk hareketi, halen varlığını sürdüren önemli bir mücadele gerçekliğidir. Aynı şekilde kapitalist bunalımların ilk elden vurduğu ülkelerden

dan söz etmek güçtür. Reber Apo'nun kadının özgürlük ideolojisine getirdiği açılımlara denk bir bakış, dünyadaki diğer devrimci hareketlerde henüz yaşanmamıştır. Yine varolan kadın hareketlerinin toplumsallaşan bir gelişmişlik düzeyinden söz etmek mümkün değildir. Feminist hareketler, bugün halk hareketlerine kıyasla, varolan sivil toplum örgütleri geçiğini yaşamaktadır. Bu bakımdan, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü paradigmasıyla güçlenen Kürdistan kadınının PAJK geçiğinde yakaladığı gelişmişlik düzeyi ve bunun Kürt toplumunda yarattığı değişimler önemlidir. Bölge ötesine taşma bakımından halen yeterli bir düzey yakalanamasa da hitap ettiği toplum nezdinde ciddi devrim ve değişimler yaratma özelliğini taşımakta ve bu özellik her geçen gün güçlenmektedir.

Ortadoğu'da, kadın hareketinin yanında, demokratik sosyalist model olma ve küresel kapitalizm karşısında demokratik komünal değerlerin yükseltilmesi açısından PKK, güçlü bir halka niteliğindedir. Son yıllarda geliştirdiği paradigmasal değişimlerle kendi örgütsel sistemini düzenlemesi, devletçi hiyerarşik toplum modellerini aşarak demokratik komünal toplum hedefine yönelmesi, savaş-güç-iktidar ilişkilerini bu kapsamda çözümleyerek yeni mücadele çizgisine evrilmesi, PKK'yi eşitlik ve özgürlük hedefine daha yakın bir rotaya sokmuştur. Halk kongresi modeliyle devlet olmadan kendini yöneten toplum yolunda ilerlemektedir. Toplumsal alanda geliştirilmeye çalışılan özgür yurt-

runları örgütlenme kapsamına alan ve bunu bir programla çözüme kavuşturmaya çalışan çok sayıda halk hareketi, kadın, doğa ve gençlik hareketleri yaygınlık kazanmıştır. Yine sivil toplumculuk geleneği biçiminde yaygın örgütlülüklerden söz etmek mümkündür. Ağırlıklı olarak Batı eklenli gelişen sivil toplum örgütlenmelerinin bir toplumsal sistem yaratmaktan uzak olduğunu, daha çok, kısmi çözümsel perspektiflerle sınırlı kaldığını vurgulamak gerekir. Bunların demokratik sosyalist mücadeledeki yerlerini küçümsemekle beraber, küreselleşen kapitalist sistem dışına çıkma yönleri zayıftır. Hem program ve örgütlenme düzeyleri hem de eylemsel hatın tekabül ettiği toplumsallık düzeyi, marjinaldir. 1970'li yılların sonunda, artık çözüm gücü olmaktan çıkmış sınıfsal, ulusal kurtuluşçu hareketlerin yaşadığı tıkanma döneminin bir yeni yol arayışı olarak gelişen NGO'ların, özünde dünya kapitalizminin tapınağı olan dünya bankasından beslenmesi, daha başından sistem içileşmelerine neden olmaktadır. Mevcut sisteme böylesine bir göbekten bağıllık, alternatif toplumsal sistem arayışından kopuk olmasının da asıl nedenidir.

Ekoloji, kadın, doğa vb hareketlerin eşitlik özgürlük arayışının kapsamlı bir mücadeleye dönüştüğü ve devletçi sosyalizmi aşarak, demokratik sosyalizmi geliştirdiği alanların başında, bugün Latin Ame-

olan Arjantin'de ortaya çıkan halk meclisleri ve kendi aralarında geliştirdikleri federasyon tarzı ilişkilenme, devlet dışı, kapitalist sistemin toplumsallığı dışında bir örgütlenme modeli olma açısından kayda değer niteliktedir. Yine Meksika Devrimci Hareketi Zapatalar ve Marcos hem teorik çerçeveye hem de pratik düzeyle, kapitalist sisteme alternatif komünal demokratik modelin yaratılması açısından oldukça avantajlı durumdadır. Toplumun devletleşmesini değil, devletsizleşen demokratik toplum modelinin hedeflenmesi, Zapatalar'daki başarının ölçüsüdür. Özellikle temel kararlaştırma alanı olan kongrelere, geniş halk katılımının öngörülmesi ve bu kongrelere dünyadan birçok devrimci hareket ve bireyin dahil olması, küresel kapitalizme karşı uluslarüstü dayanışmaya giden bir yolun açılmasını da beraberinde getirmektedir. Kapitalizm yanlısı devlete alternatif şekilde Chiapas eyaletinde geliştirilen 'devlet olmaya değil, meşru savunmaya dayalı direniş' sonucunda karşı zafer ve ardından geliştirilmeye çalışılan komünler, devletsiz sosyalizme örnek olma şansına da sahiptir.

Günümüzdeki bu halk hareketlerinin kadın özgürlük sorununa eğilme düzeylerinin zayıf olması, bunların yumuşak karını oluşturmaktadır. Dünya genelinde kadın özgürlük sorununu kapsamına alarak toplumsallaşan bir hareketin varlığın-

taş meclisleri, bunların yerel yönetimlerle buluşarak öz yönetimin geliştirilmesi çabaları, köy komünleri ve eyalet meclisleri, yeni toplumsal organizasyon açısından önemli girişimlerdir.

Demokratik konfederalizm olarak adlandırılan bu yeni toplumsal sistemde, hedeflenen demokratik sosyalizme gidişin kapıları ardına kadar açılmıştır. Ortadoğu'da canlanan bu yeni yaklaşım, Latin Amerika devrimci deneyimlerinin esintisiyle doğru buluşur ve Avrupa'daki demokratik arayışları da etkilerse, küresel kapitalizme karşı surnasyonalist bir dayanışmanın gelişmesi ve krizli sistemi aşması kaçınılmaz olacaktır.

Özette, sosyalizm kendisini hedefleyen devrimci hareketlerin yaşadığı değişimlerle birlikte, gerçekleşmeye hiç bu kadar yakın olmamıştır. Uluslarüstü dayanışma bakımından henüz geride olan devrimci hareketler, demokratik sosyalist modeli geliştirme girişimleriyle başarıya en yakın noktada bulunmaktadır. Önümüzdeki 20 yılda 'geç kapitalizm'in aşılması, halkların eşit özgür ve demokratik seçeneğinin gelişmesi yüksek ihtimal dahilindedir. Klasik devrimler çağı değil, çağdaş halk hareketleri etrafında demokratik sosyalist kuruluş çağı başlamıştır. Bunun demokratik uygarlık çağına doğru yol alması, dünya devrimci hareketlerinin uluslarüstü dayanışmasıyla gerçekleşecektir.

VİCDAN DEVRİMİ KADROLARIN SORUMLU DAVRANMASINI EMRETMEKTEDİR

Yeni bir yaşam yaratmak isteyen tüm dinler, felsefeler, siyasi hareketler ilk başta, öngördükleri sistemin kuruluşuna öncülük edecek kadroyu ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Öngördükleri yaşamı ve sistemi her şeyden önce kadro şahsında oluşturmak istemişlerdir. Bu tür kadroları oluşturdukları düzeyde de başarılı olmuşlardır. Başarısızlıkları ise ideolojilerine ve politikalarına uygun yetenekli kadro yaratamamaktan kaynaklanmıştır.

İdeolojik, teorik ve siyasal olarak doğrular ortaya koymak, kendi başına başarıyı getirmez, getirmemiştir. Önemli olan tarihin akışına uygun koşullara cevap verecek bir düşünce sistemi ve onun yapılmasını ortaya koymaktır. Bunlar doğru ve sonuç alıcı bir kadrolaşma için zemindir, ancak kendiliğinden kadro oluşumunu sağlamaz. Kadro yaratmak, her zaman özel bir çaba gerektirmiştir. Kadroların ideolojik, teorik ve siyasi belirlemelere uygun ölçü, tarz ve üslup kazanması için çaba harcayanlar, programlarını yaşama geçirme imkanı bulmuşlardır.

Dinler, felsefeler, tarikatlar, siyasi hareketler incelenirse, hepsinin kadro nasıl olmalıdır sorusuna cevap vermeyi önlerine ilk görev olarak koydukları görülür. İyi bir zerdüşti, iyi bir müslüman, yahudi, hristiyan ya da budist şu özelliklere sahip olmalıdır demişlerdir. Rahip ve din adamlarının bu ölçüleri kendilerinde en yüksek düzeyde temsil etmeleri gerektiğini vurgulamışlardır. Amaçlarının ancak bu şekilde yaşam bulacağını söylemişlerdir. Aynı şey tüm ideolojik ve siyasi hareketler tarafından da esas alınmıştır. Devletler bile kendilerini ayakta tutmak ve sürdürülebilmek için yönetim kadrolarının ölçülerini açık biçimde ortaya koymuşlardır. Her düşünce ve sistem, arzulanı toplumu, kadroların izdüşümünde yaratmayı hedeflemiştir.

Önderliğimiz de en temel çalışma olarak kadro ve partileşme üzerinde yoğunlaşmıştır. Başarısının temelinde yatan iki şeyin, ideolojik ve örgütsel hakimiyet olduğunu vurgulamıştır. Çözümlemelerinin ağırlık noktasını da bu iki konu teşkil etmiştir. İdeoloji ve kadro çalışmasını iç içe yürütmüş, bunu çalışmaların merkezi biçiminde değerlendirmiştir. Önderlik gerçeğinden söz ederken de en çok bu alandaki çalışmalarını örnek göstermiştir. Önderliğimiz bir düşünce adamı olduğu gibi, kadro ve partileşme konusundaki büyük çabasıyla, ortaya çıkardığı mücadele gücüyle de tarihin en büyük eylem adamlarından biri olma numuna erişmiştir. Önderliğimiz, bir özgürlük savaşçısıdır. Bu nedenle özgürlüğe ulaşmanın felsefesini, ideolojisini, buna ulaştıracak yapılanma ve eylem biçimlerini bilim ahlakına sadık kalarak kapsamlı biçimde ortaya koymaya çalışmıştır. **“Bir Halkı Savunmak”** adlı eseri ise Önderliğin bu alandaki çalışmalarının ulaştığı son noktadır.

Kadro topluma ve tabana yayılmayı yaratacak esas güçtür

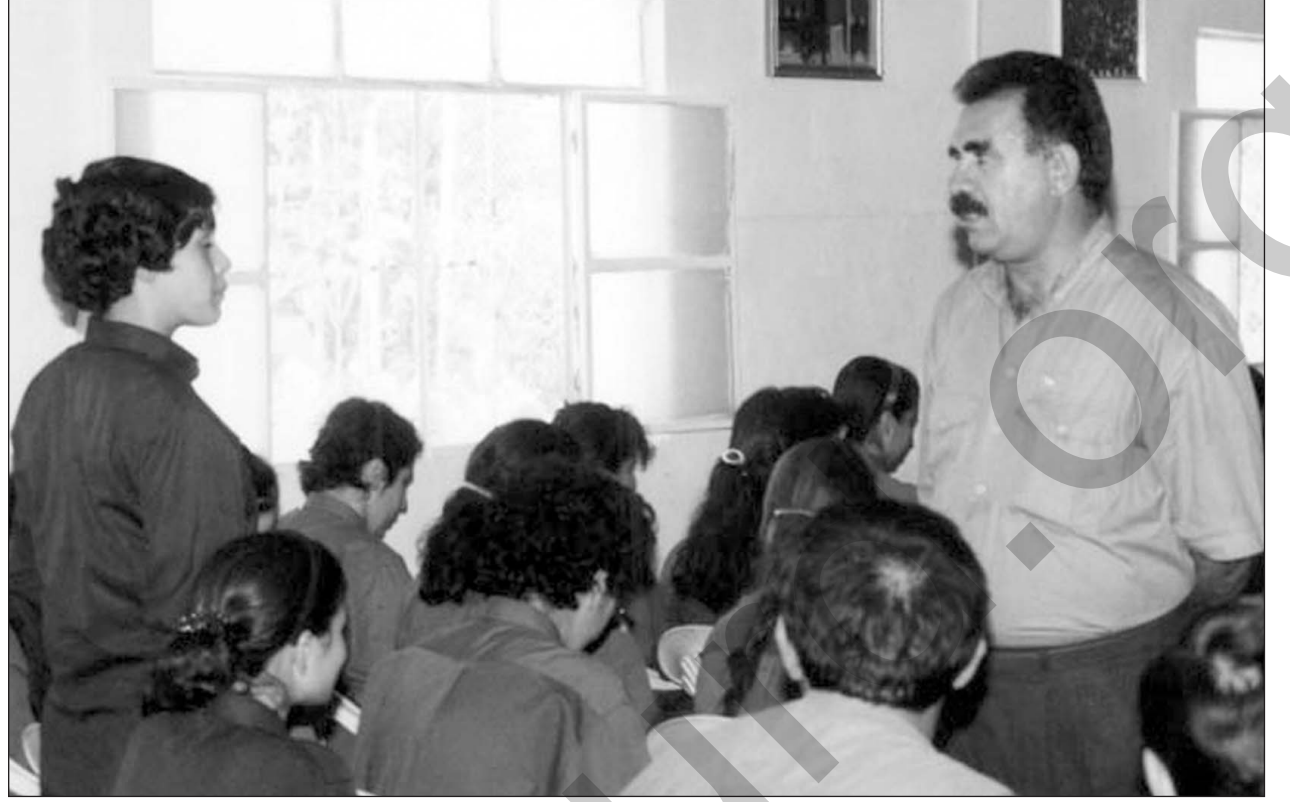
Konumuz partileşme, daha yalın ifadeyle özgürlük mücadelesini yürütecek kadrolar nasıl olmalıdır, bu konudaki yanlış yaklaşımlar nedir sorusunu irdelemek olduğundan, ideolojik ve teorik konulara konumuzla ilgili olduğu kadar değineceğiz.

Önderliğimiz “Bir Halkı Savunmak” adlı kitabında kadro örgütlenmesi olarak partileşmeyi izah ederken; Hz. İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed’den ilk partileşme hareketleri ve sosyal devrim önderleri olarak söz eder. Bunlar da kendi inançlarının kadrolarının nasıl olması gerektiğini ayrıntılarına kadar ortaya koymuşlardır. Esas olarak da kendi izlerinde yürüyecek olanların kabul ve ret ölçülerini belirleyerek, ayırt edici özelliklerini netleştirmeye çalışmışlardır. Hristiyanlıkta ve müslümanlıkta hala ‘havarilerin ve sahabelerin nasıl yaşadıkları, nasıl çalıştıkları, ilişkileri, insanlara ve olgulara yaklaşımları’ örnek verilerek, gerçek hristiyanlığın ve müslümanlığın kadro tipolojisini gösterirler. Çünkü söz konusu dinler bu kadro ölçüleriyle kendilerini var etmiş ve bugünlere getirmişlerdir.

Hz. Musa’nın, köleliği iliklerine kadar içselleştirmiş İsrailoğullarını nasıl yeniden yarattığının hikayesi çok çarpıcıdır. Musa, bu kavmi eleştire eleştire, yeni ölçüleri beyinlerine kazar gibi her an hatırlatarak, yaşamlarının her anına müdahale edip, her davranışlarını yeniden düzenleyerek tarihin en yoğunlaşmış, ortak ölçülere sıkı sıkıya sarılan bir topluluk haline dönüştürdü. Öyle ki günümüzde, azınlık bir topluluğun çoğunluğa hükmeden en çarpıcı örneği haline gelmişlerdir. Yahudilerin bu hale gelmesinde, bu dinin öncü kadrolarının payı belirleyicidir. Babil ve Roma imparatorlukları tarafından tarihin en büyük sürgünlerine maruz kalmalarına rağmen, özelliklerini kaybetmeyerek kendisini en zor koşullarda idame ettiren topluluk olarak tarihe geçmişlerdir. Bunda, toplumsal izdüşümü sağlayan kadroların niteliği etkili olmuştur.

Bugün hala birçok tarikat ve mezhep, varolan öncü kadrolarının söz konusu düşünceleri toplumsal düzeyde ne kadar yaydıkları ve yedirdiklerine paralel olarak varlıklarını sürdürmektedirler. Varlıkları, öncülerin toplumu örgütleme ve etkileme gücüne bağlı olduğu gibi, zayıf kalmaları da bu niteliklerindeki yetersizliklerden ileri gelmektedir.

Tarihteki önemli felsefi ve dini akımlardan olan mani felsefesinin varlığını sürdürmemesi, zerdüştlüğün ise genelleşmemesi, öncü kadrolarının bu düşünceleri toplumla bütünleştirecek, toplumun kültürüne ve yaşamına yedirecek bir yeteneği gösterememeleriyle ilgilidir. Tarihsele koşullar, sosyal ve kültürel durumun özellikleri de yayılamamalarında bir engel olarak gösterilebilir. Ancak bu düşünceleri geleceğe taşıyacak havarilerin, sahabelerin yaratılamaması, düşüncelerini toplum yaşamının parçası ve kültür haline getirecek

bir kadrolaşmanın varolmaması önemli etken olarak görülmelidir. Yoksa sadece düşünce alanındaki yetersizlikleriyle açıklanamaz. Havarilerin, İsa’nın kök düşünce olarak ortaya koyduklarını yaşamın canlı diyalektiği içinde yeniden üreterek, hristiyanlığın yaygınlaşmasını ve etkin olmasını sağladıkları bilinmektedir.

Zerdüştlük de toplumda etkili olacak bir felsefe ve düşünceye sahipti. Sonraki felsefi ve dini akımları etkilediği de kesindir. Ancak ögüt veren konumu fazla aşmadığı için, felsefi bakışı yayacak kadro ve örgütlenme düzeyi zayıf kalmıştır. Kadro ve örgütlenme gerçeği, topluma ve tabana yayılmayı yaratacak esas güçtür. Sadece ögütlerde kalma, ideolojik duruşu toplumsallaştıracak araçları, her şeyden önce de kadroları harekete geçirememesi sınırlı kalmayla sonuçlanır. Aslında Zerdüş, kendi yaşam projesinin ölçülerini koymuştur. Bu konuda ayırt edici ve kimlik kazandırıcı ret ve kabul ölçüleri vardır. Toplumlarda yankısını da bulmuştur. Ancak bu, örgütlü ve kendi kadrosunu yaratmış karşı güçler tarafından sınırlandırılmıştır.

Önderlik gerçeği yarattığı kadro ölçüleriyle anlaşılır

Nasıl kadro olmalıyız sorusuna cevap arayacaksak, bunu Önderlikte bulmalıyız. Önderlik gerçeğini anlamak esas olarak da ortaya koyduğu kadro ölçülerini anlamakla mümkündür. Kadro gerçeğinden soyutlanmış bir Önderlik anlayışı yanılgılıdır. Hatta Önderliğe sahne bağlılıklar ortaya çıkarır. Önderliğin kadro kavrayışını anlamak, Kürdü ayağa kaldırma hikayesini anlamaktır.

Önderlik, ilk günden itibaren Kürt toplumsal oluşumunu ve bunun kişiliğe yansımalarını kapsamlıca irdelemeye yönelmiştir. Öncülük edeceği ve mücadelesini ortaya çıkaracağı toplumu tanımadan örgüt olunamayacağının ve halkı harekete geçiremeyeceğinin bilincindedir. Dünyanın en zor coğrafyasında yaşamının ve özgürlük mücadelesi vermenin kanunlarını ve tarzını ortaya çıkarmayı ve ona göre hareket etmeyi temel ilke edinmiştir. Kürt insanının tarihte pek çok isyana kalkıştığını, çok acı çektiğini, ama başarıyı getirecek bir öncülüğe ve tarza sahip olmadığını belirtmiştir. Bu coğrafyanın zorluklarına ve tarzına uygun bir sorumluluk düzeyinin olmamasını, en önemli eksiklik olarak görmüştür. *“Acı çeker, ölür, ama başarının sorumluluk tarzını kendinde somutlaştırmaz, hatta ölür-*

ken bile nasıl öldüğünün farkına varmaz” diyerek, Kürdün kendi gerçekliğinin farkına varamamasını ve bunun gereklerini yerine getirmemesi gerçekliğini anlatır.

Dolayısıyla köleliği kıracak sorumluluk ve başarı tarzının ortaya çıkarılmasını yavaşsamsal önemde görmüştür. Duruşuyla, egemenlikçi sistemin varlığını sürdürmesine zemin olan o dönemki Kürt gerçekliğinden hareketle, *“kendine ihanet ettirilmemiş Kürt kalmamıştır”* dedi. Bu belirlemede, Kürdün kendinin farkına varıp başarı tarzını ve sorumluluğu üstlenmesi çağrısı vardır. Nitekim bu eleştirel düzey, köleliği kırmayacak hiçbir duruşun kabul edilmemesi, Kürdü ayağa kaldırmış ve bugünkü düzeye ulaştırmıştır.

Önderlik, grubu oluşturacak ilk arkadaşlık ilişkilerinde, sorumluluk duygusunu geliştirme ve başarı tarzını ortaya çıkarmayı temel görevi bilmiştir. İdeolojik teorik yoğunlaşmalarıyla, görevleri sahiplenme, bir işin en iyi yapılmasını önüne koyan bir kadro gerçeği ortaya çıkarma çabası içinde olmuştur. Yüksek sorumluluk duygusu taşıyan, görevlerden kaçmayan, işleri kendine göre ayarlamayan; başarıyı getiren örgütsel tarzı kendisinde somutlaştıran kadro gerçeğini kabul edilebilir bir kişilik olarak arkadaşlarının önüne koymuştur. Kendine göreliği, yaşamın her anında mahkum etmiştir. Bunları en fazla da kendi üslubuna, tarzına, pratiğine yansıtarak, böyle bir kadro duruşunu kendinde yaratarak, ölçülerin ne olduğunu somut olarak göstermiştir.

Apocu grup daha küçük bir toplulukken tarzıyla, duruşuyla ve işleri ele alışıyla dikkat çekmişse, sebebi bu ayırt edici özelliğidir. Bu da verili yaşam felsefesini reddederek, bundan koparak olmuştur. Önderlik bunu, ‘kendi toplumsallığını yaratma’ olarak tanımlamıştır. *“Çevremdeki her türlü toplumsallık ve ilişki biçimi beni tatmin etmiyordu, her şeyin kirli ve insanlık değerlerinden kopmuş olduğunu görüyordum, dolayısıyla bunlardan koparak yeni şeyler yaratılabileceğimi hissediyordum”* diyerek, kendi duruşunu tanımlamıştır.

Bunun için de kendi arkadaşlarını her türlü verili ilişkilerden kopmaya teşvik etmiştir. Tümyle halkın özgürlüğünü düşünen ve bunun için yaşayan kadro ölçüsünü grubun temel ilkesi haline getirmiştir. Bu nedenle o süreçte varolan Kürt grupları, ‘Apo bırakmıyor ki gençler okusun, aile kursun, işinde çalışsın’ biçiminde aleyhte propagandalarla bu grubun en temel özelliklerini eleştirmeye çalışmıştır.

Yaşamını halk için ortaya koyan Apocu grubun bu özelliklerini öveceklerine yerleşmişlerdir. Zaten söz konusu grupların örgüt olamamaları ve eriyerek marjinalleşmeleri, hatta silinmeleri bu anlayışların sonucu gerçekleşmiştir.

Önderliğin kadroyu böyle ele almasına, devlet ve çeşitli sol gruplar da ‘Apo insan iradesine yer vermiyor’ biçiminde suçlamalarda bulunmuşlardır. Önderlik kadrolara *“sizlerin yaşamınızı çalmakla suçlanıyorum, ben yaşamınızı alıyorum, çalışıyorum, ama bu alınan ve çalınan yaşam, halkımızın aleyhine olan, halkın çıkarına karşı haline getirilmiş yaşamlardır. Dolayısıyla bizim yaşam kanunlarımıza göre yaşanılacaktır. Halka ve insanlığa karşı görevler ancak bu yeni yaşam kanunuyla yerine getirilebilir”* diyerek, PKK kadro gerçeğinin verili yaşam gerçekliğinden köklü bir farklılığı olduğunu hatırlatmıştır.

Hiçbir işten kendini geri çekmeme kadroların doğal duruşudur

Apocu kadroların en temel özelliği, görevleri sahiplenme ve hiçbir görevden kaçmama olarak kendini pratikte göstermiştir. Devrimci çalışmanın her türlü işine koşurma, hiçbir işten kendini geri çekmeme, kadroların doğal duruşu haline gelmiştir. Bir yetki ve sorumluluk beklemeden, ama her işi yapmaya ve yapabileceği her göreve hazır bir kadro duruşu şekillenmiştir. ‘Ben şu görevi yaparım şunu yapmam’ bu örgüt kültürünün söyleminde yer edinmemiştir.

Şehitlerimiz bu konuda somut örneklerdir. Önderliğin *“gizli ruhum”* dediği **Haki Karer**, o anda örgütün ihtiyacı olan her işe koşturmuştur. Kimsenin kendisine şunu yap, bunu yapma demesine gerek olmadan her işi en iyi biçimde yapmaya çalışmıştır. Zaten bir devrimciye şu işi yap demenin bir anlamı yoktur. Tespit edilen görevler ve varılması gereken hedefler belli olmuşsa, bir devrimci onu sahiplenme ve yerine getirendir. Haki Karer, şehadetine kadar hiçbir görevden kaçmamıştır. Hiçbir iş ve görev beni ilgilendirmez dememiştir. Şu işi başkaları yapсын yaklaşımı içinde olmamıştır. Tabii ki başka arkadaşlar da vardır, onlar da çalışmaktadır, ancak O, bulunduğu alanda yapılacak bir iş varsa en iyisini ben yapmalıyım diyerek koşturmuştur. Devrimin ve grubun işlerini yüksek derecede sahiplenme duygusu bu tutumlarla gelişmiştir. Bir yetkiyi değil, ama görevleri ve örgüte sahiplenme, bu duruşun ruhudur.

“Kemal Pir hiçbir zaman resmi sorumluluk almadı ya da böyle sıfatları olmadı. Ama örgüte ve devrimin işlerine sahiplenmede de hiçbir kusurda bulunmadı. Herhangi bir görevden kaçmak ve örgüte sahiplenme duygusunda zayıflık, O’nun için devrimci olmaktan çıkmakla eş değerdeydi. Özgürlük işleri, örgüt işleri ve bunun pratiği, O’nun için yaşamın gerçek anlamıydı. Kemal Pir için, bunun dışındaki hiçbir davranış anlam ifade etmezdi”

Kemal Pir hiçbir zaman resmi sorumluluk almadı ya da böyle sıfatları olmadı. Ama örgütü ve devrimin işlerini sahiplenmede de hiçbir kusurda bulunmadı. Eksik ve yetersiz yaptığı işlerde bile sahiplenme ve sorumluluk düzeyi çok yüksekti. Herhangi bir görevden kaçmak ve örgütü sahiplenme duygusunda zayıflık, O'nun için devrimci olmaktan çıkmakla eş değerdi. Önderliğimiz Kemal Pir devrimciliğinden söz ederken, esas olarak da bu özelliğini vurgulamaktadır. Özgürlük işleri, örgüt işleri ve bunun pratiği, O'nun için yaşamın gerçek anlamıydı. Kemal Pir için, bunun dışındaki hiçbir davranış anlam ifade etmezdi. Bu nedenle herhangi bir işe coşkuyla sarılan bir kişi gördüğünde ona değer verirdi. Bir memur gibi değildi. Özgürlük işlerinde heyecan uyandıran davranışlar, O'nun değer verdiği ölçüler olurdu. Kemal Pir, bir görev olduğunda 'ben yaparım, sahiplenirim' diyen, gerçek yoldaşı bilirdi. 'Şunu yapmam, bu kadarını yaparım' diyerek kendine göre yaklaşanlar ise O'nun yanında değerini kaybederdi. Devrimci kadro ölçülerinin geriye çekilmesine tahammül etmezdi. *"Bir devrimci, bir kadro, işleri en yüksek düzeyde sahiplenmeli, bir devrimci isterse her işi yapabilir, örgütü ve görevleri kavrar"* derdi.

Kemal Pir, kadro ölçüleri konusunda hassas ve titiz olduğu kadar her insanı çalıştırmasını da bilirdi. Devrimci kadro ölçüleriyle, sempaticanlık, yurtseverlik ve dostluk ölçülerini birbirine karıştırmazdı. Ama bir sempaticanı, yurtseveri ve dostu da en verimli biçimde çalıştırdı. Bu konuda çok yaratıcı ve sürükleyiciydi. O'nunla çalışan sempatican bir kadro gibi, yurtsever sempatican gibi, dost da en iyi bir yurtsever gibi işlere koşardı. Kemal Pir'in devrimciliği böyle pratikleşirdi. PKK, ölçülerini böyle olan bir kadrolaşmanın partisi olarak tarih sahnesine çıktı. PKK'nin ve kadrolarının halk içinde itibarlı hale gelmesi bu ölçülerle sağlandı. Kürt tarihinin efsane haline gelen partisi PKK, Kemal Pir'de somutlaşan sorumlu ve özgürlük işlerini sahiplen kadrolarıyla tüm değerleri yarattı. Ortaya çıkan olumsuzluklar da bu kadro ölçülerine gelmeyen ve bundan uzaklaşan kadrolardan kaynaklandı.

Sorumluluk düzeyi yüksek kadro duruşu halkı mücadeleye katmıştır

PKK kadrolarının sorumluluk düzeyi ve görevlere sahiplenme duygusu, halkımızın sorumluluk duygusunu ve mücadeleyi sahiplenme düzeyini de yükseltti. Bugünkü Kürt halk gerçekliğini PKK'de somutlaşan sorumlu kadro ölçülerinden kopuk ele almak yanlıştır. Eğer kadroların sorumluluk düzeyi yüksek olmasaydı, görevlere kendine göre yaklaşan bir kadro duruşu olsaydı, halkımızın mücadeleyi sahiplenme düzeyi bugünkü gibi olmazdı. Bu gerçeklik görülmeden, dünyanın en zor özgürlük mücadelesinin verildiği Kürdistan'da halkın mücadeleye nasıl girdiği anlaşılamaz. Kürdistan'daki özgürlük mücadelesi, bedelleri fazla olan bir gerçekliğe sahiptir. Kadro, kendi şahsında zorluklara karşı koyma ve bunun duruşunu gösterme gücünü göstermezse, dünyanın herhangi bir yerindeki bir halkın özgürlük ve demokrasi isteğiyle bir şeyler geliştirilemez. Halkımızın hiçbir yerdeki mücadelede olmadığı kadar değerlere bağlı, sorumlu ve sahiplenir hale gelmesi, Önderliğimizin kadro ve buna bağlı olarak yurtseverlik ölçülerini yüksek tutmasıyla sağlanmıştır. Yoksa 'Kürdistan'da yaprak bile kımıldamazdı.' PKK'den önceki hareketler nasıl bastırıldıysa, o da öyle bastırılırdı.

Önderlik, yeni bir toplum yaratmada kadroların rolünü bildiğinden, bütün ömrünü kadro ve örgütlenme çalışmasına vermiştir. Yaşamının her anı insan eğitimiyle geçmiştir. Kadronun oluşturulması ve eğitilmesiyle Kürt toplumunun güç olacağına inanmıştır. Kadro örgütlenmesiyle parti olacağını, parti olmanın da halkın özgürlük eğilimini güç haline getireceğini bir mücadele ve yaşam kanunu olarak bilmiş ve

kendisini bu çalışmaya adamıştır. *"Benim partili olmaktan, partileşmeyi sağlatmaktan başka bir gücüm yoktur"* diyerek, parti ve kadrolaşmanın neyi ifade ettiğini vurgulamıştır. Bu nedenle eğitimlerde ve toplantılarda, konferans ve kongrelerde yaptığı çözümler, ağırlıklı olarak kadro ve partileşme üzerine olmuştur. Kadro ve komuta sorunlarının çözümünün mücadelenin tüm sorunlarının çözümünün anahtarı olduğunu belirtmiştir. Tüm yönetim kademelerinin esas görevinin de eğitim, kadro ve partileşme üzerinde durmak olduğunu her fırsatta dile getirmiştir. Eğitimin olmadığı, kadrolaşma ve partileşmenin etkin kılınmadığı yerde, hiçbir başarı şansının bulunmadığını ve görevlerin yerine getirilemeyeceğini vurgulamıştır. Önderlik olarak gücünü ve etkinliğini bu çalışmaları yapmasıyla sağladığını özellikle belirtmiştir. Abdullah Öcalan olgusunun bu topraklara damgasını vurma, bu konulardaki hassasiyeti ve gereklerini yerine getirmesiyle sağlanmıştır. Önderlik gerçeği böyle anlaşıldığında işler, görevler doğru yerine getirilir, amaçlar ve hedefler doğrultusunda gelişme yaratılabilir.

“Partileşme ruhu, kadro ölçülerinin yükseldiği ve sorumlulukla ortaya çıkarılan bir olgudur. PKK'nin gücü, böyle bir kadro duruşunu yaratmayla sağlanmıştır. Kendine göre değil, görevlere en yüksek sahiplenmeyle gelişen kadro topluluğuyla partileşme geliştirilir. Böyle bir örgütlenme ortaya çıkaran ideolojik politik hareketler de hedeflerine ulaşmada başarı sağlar. Son tasfiyecilik, PKK'yi, kadroların sorumluluk duygusunu zayıflatarak bitirmeye yönelmiştir”

Tüm tasfiyeci eğilimler, PKK ve Apo karşıtları, her şeyden önce bu kadro duruşu ve bu temelde yaratılan partileşme gerçekliğimize saldırmışlardır. Semir, "ben PKK'yi Apo gibi anlamak zorunda değilim" yaklaşımıyla kendine göreliği dayatarak, bir amaçla göre şekillenecek kadro duruşu ve örgüt anlayışını reddetmiştir. Şener, farklı yaşamayı, çalışmalara istenildiği gibi yaklaşmayı, ideolojik ve teorik çizgiyi kendine göre ele almayı dayatarak, kadro ve partiyi amaçlardan ve mücadeleye üzerinde yoğunlaşmaktan uzaklaştırmaya yönelmiştir. Nitekim ilişkilendiği her birey, partiyi sahiplenme sorumluluğundan uzaklaşmıştır. Mücadelenin temel sorunları gündemleri olmaktan çıkmış, geçmiş yaşam ve sistem etkilerine çark ederek sıradanlaşmaya koşmuşlardır. İşbirlikçi çete eğilimi olarak ortaya çıkan Şemdin ise Önderliğin bireyi değiştirme ve kadro haline getirme çabasını tersine çevirmek ve kadroları Önderlikten koparmak için zayıflıklara seslenmiş, bunlara hitap ederek etrafında bir çete oluşturmaya çalışmıştır. Örgütü dağıtmak ya da örgütte farklı eğilimler ortaya çıkarmak isteyen her güç ilk önce kadro ölçülerini tavsatma ve kadroları partileşme gerçeğinden koparmaya yönelmiştir.

Parti tarihinde ortaya çıkan tüm provokatif tasfiyeci eğilimlerin olumsuzluklarının tamamını kendinde birleştiren son tasfiyecilik olan Osman-Nizamettin çeteciliği de en fazla kadro ölçülerini bozmayı hedefledi. Önderliğin 30 yıldır büyük emekle ortaya çıkardığı kadro ölçülerine saldırmıştır. Bunun anlamı, partileşmeyi ortadan kaldırmaktır. Önderliğin, *"benim en büyük gücüm partileşmedir"* tespitini tersine çevirmeye çalışmaktır.

Partileşme ruhu, kadro ölçülerinin yüksekliği ve sorumlulukla ortaya çıkarılan bir olgudur. PKK'nin gücü, böyle bir kadro duruşunu yaratmayla sağlanmıştır. Kendine göre değil, görevleri en yüksek sahiplenmeyle gelişen kadro topluluğuyla partileşme geliştirilir. Böyle bir örgütlenme ortaya çıkaran ideolojik politik hareketler de hedeflerine ulaşmada başarı sağlar. Son tasfiyecilik, Kürdistan tarihinin en güçlü örgütlenmesi olan PKK'yi, kadroların sorumluluk duygusunu zayıflatarak bitirmeye yönelmiştir. Böylece yenilginin kapısını aralamaya çalışmıştır. Bunu, Önderliğimizin parti ve halkın özgürlük eğilimini yeniden yapılandırma önerilerini tersine çevirerek ger-

çekleştirmeye yönelmiştir. Önderliğimiz, halk özgürlük eğiliminin demokratik niteliğini derinleştirmek için komünlerden, yerel meclislerden genel halk kongresine kadar tabandan örgütlenen ve halkın gücünün örgütlenmeye ve siyasete yansıdığı bir sistem öngörmüştür. Tasfiyecilik ise tüm bu açılımları PKK'nin ortadan kaldırılması için kullanmak istemiştir.

PKK, 1985'te, halk örgütlenmesi olarak ERNK'yi kurmuştur. ERNK, bir halk örgütlenmesi olmakla birlikte, çeşitli sınıf ve tabakalardan farklı siyasi görüşlerden toplumsal tabakaları da çatısı altına alıyordu. Herhangi bir dünya görüşünün öngördüğü sosyal, ekonomik sistemden çok, ortak paydalarda birleşen sosyal kesimlerin bir araya geldiği karma bir sistem gerçekliğini hedefliyordu. Esas olarak da iktidarı ele geçirmenin programı ile hareket eden bir oluşumu ifade ediyordu.

ERNK, Kürdistan bağımsızlaşırda nasıl bir sosyal ve ekonomik programla iktidar olacağını ortaya koymuştu. Bir taraftan işçi ve köylüleri esas alan bir sınıf bakışı vardı, diğer taraftan farklı sınıf ve tabakaları gö-

çıkarak bir örgütlenme koyamadı. Oluşturulması öngörülen demokratik halk birlikleri herhangi bir sistemsel örgütlenmeyi ifade etmediğinden, ihtiyaca cevap verici nitelikte değildi. Dolayısıyla ERNK'nin yerine alternatifi konulmayınca, halkın demokratik örgütlenmesi yapılanma alanında bir boşluk yaşadı. Bu önemli bir eksiklikti ve daha sonra, demokratik mücadelenin koşulları elverişli olmasına rağmen geliştirilememesine yol açtı.

Önderliğimiz, halk için demokrasi ve özgürlük ocağı olacak bir örgütlenmenin eksikliğini görüyordu. Bu nedenle, mevcut örgütsel yapılanma yerine yeni örgütlenme modellerin oluşturulmasını önerdi. KADEK'in kuruluş süreci böyle ortaya çıktı. Ne var ki KADEK, öncü örgütlenmenin ve demokratik halk örgütlenmesinin karşılıklarını iyi ifade edemeyen bir yaklaşımın sonucu kuruldu. Ne PKK'nin yeni rolüne ne de halkı irade yapacak demokratik örgütlenmeye cevap veren bir yapılanma gerçeğini ifade ediyordu. Bir yönüyle PKK, bir yönüyle de cephe örgütlenmesine benzeyen bir oluşum olarak ortaya çıktı. Dolayısıyla VII. Kongre öncesindeki yapılanma anlayışının da gerisine düşülmüştü.

KADEK kongresi, aslında belirli yönleyle tasfiyeciliğin etkisini taşıyan bir oluşum olarak şekillendi. Tasfiyecilik daha o zaman PKK'de somutlaşan kadro örgütlenmesini tasfiye edip geriye çekmeyi hedeflemişti. Ancak hemen yapamayacağını görerek, KADEK'i tasfiyeciliğini hakim kılmada bir geçiş dönemi olarak değerlendirmek istedi. Amaç, parti örgütlenmesi ile halk örgütlenmesinin işlevlerini netleştirmek ve buna göre yapılanma olmadığından, KADEK demokratik halk iradesini yansıtan bir kongre olma özelliğine de sahip olmamıştır. Sadece tasfiyeci eğilimin gelişmesine zemin sağlayacak bir yapılanma olarak görülmüştür. KADEK'in kurulduğu VIII. Kongre'de 'PKK'nin rolü tamamlanmış' denilmesi bunun sonucudur.

Önderlik, başından itibaren KADEK'in öngördüğü bir yapılanma olmadığını görerek bu oluşuma sıcak bakmadı. Zaten bir yıl geçmeden, Atina Savunması ile yeni bir yapılanmaya gidilmesini istedi. Bir halk kongresinin kurulmasını, halkın iradesinin ortaya çıkarıldığı bir yapılanmayı hareketimizin önüne koydu. Tasfiyecilik ise Önderliğimizin halk özgürlük eğiliminin KONGRA GEL biçimindeki örgütlenmesini, PKK'yi, daha doğrusu kadro oluşumunu tümenden tasfiye etme doğrultusunda bir araç haline getirmek istemiştir.

KONGRA GEL, bir halk örgütlenmesi, daha doğrusu PKK'nin yeni halk örgütlenme sistemi olarak öngörülmüştür. PKK ise bu örgütlenmenin ideolojik doğrultusunu verecek ve örgütlenmesinde öncülük yapacak biçimde KONGRA GEL içinde konumlanacaktı. Tasfiyecilik ise PKK'nin oynayacağı rolü etkisizleştirip ortadan kaldırarak, KONGRA GEL'i doğrultusuz ve öncüden yoksun bırakarak, tasfiyeciliği derinleştirme ve halk özgürlük eğilimini başka ideolojilerin hakim olduğu bir oluşum haline getirmeye yöneldi.

KONGRA GEL, bir kadro örgütlenmesi olarak yapılanmayacaktı. Kadro örgütlenmesi ve duruşu PKK biçiminde, ama KONGRA GEL içine yedirilmiş olarak devam edecekti. Ancak tasfiyecilik, PKK'yi KONGRA GEL içine yedirilmiş biçimde olsa da kabul etmeyip ortadan kaldırarak, tasfiyeciliğini yeni bir aşamaya taşımak istedi. Bunu da KONGRA GEL'in PKK olmadığı doğrusunu kendine göre ele ala-

rak yaptı. Tabii ki ne KONGRA GEL PKK, ne de PKK KONGRA GEL'di. PKK kendisini farklı biçimde devam ettirecekti. Ancak tasfiyecilik, KONGRA GEL'i PKK'nin yerine ikame ederek varlığına son verdi. Çünkü tasfiyeciliğe göre KONGRA GEL kurulmuş ve PKK tarihi rolünü bitirmişti. Ama KONGRA GEL de PKK'nin rolünü oynayamazdı. İşte bu önemli nokta atlandığı için tasfiyecilik kendini hakim kılmak istedi. Tasfiyeciliğin kendini KONGRA GEL'in kuruluşuyla gizlemesi ve Önderliğimizin projesini tersine çevirerek ege-men sistem ve sınıflar adına kullanmak istemesi böyle gerçekleşti.

Tasfiyecilik, Önderliğimizin çabaları ve örgütün Önderlik çizgisinin takipçisi olmasıyla etkisizleştirildi. Ancak tasfiyeciliğin KADEK ile birlikte örgüt anlayışını muğlaklaştırmaya yönelmesi, KONGRA GEL sürecinde de kavramları ve öngörülen yapılanmayı ters yüz etme çabaları kadro içinde belirli düzeyde etkili oldu. Tasfiyeciliğe karşı çıkan birçok kadro bile, tasfiyeciliğin ideolojik ve örgütsel düzeydeki çarpıtmalarını anlayamadı, hatta tasfiyeciliğin yarattığı kafa karışıklığından belli ölçüde etkilendi. Bunun yarattığı en büyük olumsuzluk, kadro duruşunda ortaya çıktı. Bireysel irade adına kadronun kendine göreliği kısırlatıldı. Örgütün ihtiyacına göre düzenleme değil de kadronun istediği işi yapması gibi, sonuçta örgütü dağıtacak bir eğilim gelişti. Öyle ki kişiye keyfi davranma imkanı veren, fazla sorumluluk istemeyen işlere talep artarken, örgütün temel çalışma alanlarından kaçma normal hale getirilmek istendi. Örgütün dengesini bozacak, çalışmaları ve örgütsel mücadeleyi zayıflatacak tasfiyeci eğilim örgüte dayatıldı. 1980 yılında mahkum edilen ve bu temelde 1984 Atılımı'nın gerçekleşmesini sağlayan mütecilic eğilimi yeniden hortlatıldı. Avrupa, Rusya gibi alanlar, dağdan uzaklaşma bir hastalık biçiminde örgüte dayatılmak istendi. Bu eğilim Avrupa ve diğer alanlarda ise sorumluluktan kaçma ve kendine göreliğin artması biçiminde kendini dışa vurdu.

Tüm bu yanlış eğilimler, tasfiyeciliğin mücadelemizin 30 yılda ortaya çıkardığı partililik ruhu ve kadro duruşunda yarattığı gevşetmenin sonuçlarıydı. Tüm kadroların sorumluluk duygusunun ve katılımının her gün daha güçlü hale getirilmesi çabası verilmişken, tasfiyecilik bu düzeyi geriye çekmeye çalıştı. Böylelikle zayıf kişilikli kadroları yanına çekerek etkili olmak istedi. Tasfiyeciliğin neyi amaçladığının ortaya çıkmasından sonra bu tür eğilimler ülkede giderek azalmış olsa da diğer alanlarda belirli düzeyde sürmektedir.

İddiasızlığı bir tarz haline getirmek kadro ölçülerini geriye çekmektir

Önderliğimiz zihniyet ve vicdan devrimine vurgu yaptı. İktidarcı ve devletçi zihniyetten tümüyle uzaklaşılması gerektiğine vurgu yaptı. Tüm çalışmalarda, halkın özgürlük ve demokrasisini geliştiren bir tarz, üslup ve temponun yakalanmasını, kadroların önüne bir görev olarak koydu. Bürokratik, memurvari ve çeteci eğilimlerden uzak durulmasını, özgürlük işlerine aşk derecesinde katılım gösterilmesini ısrarla belirtti. Dünyanın ve bölgenin bir kaos aralığından geçmesinin, tarz yetkinliğini, üslup olgunluğunu ve tempo yüksekliğini gerektirdiğini vurguladı. Ne var ki kimi kadrolar, daha fazla sorumluluk alma yerine, kendini geri çeken yaklaşımlar içine girdi. Mücadele çok zorlu bir süreçten geçmesine rağmen, örgütsel çalışmalara kendi istediği kadar katılmaya yöneldi.

Önderlik, "yetkici olmayın" diyerek memurvari ve bürokratik yaklaşımdan uzaklaşılmasını isterken, "ben yetki istemem" diyerek örgütün görevlerini sahiplenmeme anlayışı içine girildi. Bir kadro olmanın gereği olarak görevleri en üst derecede sahiplenme yerine, 'bana bir görev verilsin yaparım' yaklaşımı örgüte dayatıldı. Bir sorumluluk altına girmeme, 'ben yetki istemiyorum' kılıfı altında meşrulaştırılmaya çalışıldı. Böylelikle tasfiyeciliğin kadroda ya-

“Önderlik, “yetkici olmayın” diyerek memurvari ve

bürokratik yaklaşımdan uzaklaşılmasını isterken, ‘ben yetki istemem’ diyerek örgütün görevlerine sahiplenmeme anlayışı içine girildi.

Bir kadro olmanın gereği olarak görevlere en üst derecede sahiplenme yerine, ‘bana bir görev verilsin yaparım’ yaklaşımı örgüte dayatıldı. Bir sorumluluk altına girmeme, ‘ben yetki istemiyorum’ kılıfı altında meşrulaştırılmaya çalışıldı”

rattığı aşınmayı normal hale getiren bir yaklaşım örgüte dayatıldı. Bu tutumlar, Önderliğin 30 yılda ortaya çıkardığı sorumluluk duruşuna karşı –niyet ne olursa olsun– açılmış bir savaş anlamına gelmektedir. Önderlik bu tutumu gösteren her kişiye karşı tutum alır, bunları örgüte karşı bir direniş olarak tanımlardı. Bugün de böyle tanımlanmak durumundadır. ‘Ben yetki almıyorum’ diyerek kendine göre sorumluluk yürüten birisini örgüt biraz eleştirse, rahatlıkla bırakıp gidebilir. Çünkü kendi duruşunu örgüte göre değil, kendi istemine göre ayarlamıştır. Dolayısıyla örgütün istediği sorumluluğu yerine getirmeyenleri tasfiyeciliğin farklı biçimi olarak görmek ve mahkum etmek gerekir.

Eğer PKK vasat ve kendine göre kadro duruşuyla hareket etseydi daha baştan diğer örgütlerin durumuna düşerdi. Vasatlığı ve iddiasızlığı bir tarz haline getirmek, bu hareketin yarattığı kadro ölçülerini geriye çekmek ve tasfiyeciliğin kapılarını sonuna kadar açmaktır. Bu yaklaşım bir defa kabul edildi mi, kanser gibi bütün vücuda yayılır. Sorumluluktan kaçan ve işleri kendi bildiği gibi yapan bir kadro tipolojisi ortaya çıkar. Zaten bazı alanlarda bu yaklaşım bir tehlike haline gelmiştir. Şu da oturdu, bu da oturdu, terk etti gibi raporların verilmesi, örgütün içine bir fitne gibi sokulan bu anlayışın sonucudur. Kadro kendine göre görev yeri belirler ve bu meşrulaşırsa, bu tür çekip gitmeler de bunun başka bir türevi olarak karşımıza çıkar. Neden oturuyorlar sorusunun cevabını, bu tür anlayışları meşru ve doğal görmekte aramalıyız.

Mütevazılık bir kadro için örgüte gösterilen yaklaşımla belli olur

Görevlerden istifa etme de belirttiğimiz örgütü ve kadro duruşunu bozan anlayışların diğer bir yüzüdür. ‘Ben yetki almıyorum, bir militan gibi çalışırım’ biçimindeki örgüte karşı hesapçı ve pazarlıklı yaklaşımın benzeridir. Örgütü kemiren bu tür anlayışlar masum ve güzel sözlerle süslen-se de özü budur. Bunlar militanlık değildir. Bireyin bencilliği ve kendini dayatmasıdır. Mütevazılık bir kadro için, örgüte gösterilen yaklaşımla belli olur. Örgüte, Önderliğimizin hiçbir zaman kabul etmediği anlayışlar dayatılacak, bu da yetki almama mütevazılığı olarak dayatılmaya çalışılacak! Biraz örgüt kültürü olan ve PKK gerçeğinden nasibini almış hiçbir kadro bunlara inanmaz ve tavrını koyar. Kadro olmanın ve örgüte karşı sorumluluğun birinci görevi, öncelikle bu tür anlayışlara tutum almak olmalıdır.

Adama göre iş değil, işe göre kadro vermek esas ilkemizdir. Üstesinden glemeyeceği görevi almamak lazımdır. Yetkici, mevkici olmamak bir PKK’linin temel ahlaki duruşudur. Yapamayacağı göreve talip olmamak ya da sorumlulukları işgal etmemek önemlidir. Üstesinden gelinemeyecek görevler için örgüte rapor verilir. Bu tutum, bizim geleneklerimizde vardır. Bizim söz ettiğimiz, bu durumlar değildir. Biz, yapma gücü olan, başka zaman benzer görevleri yapmış olanların özellikle tasfiyeciliğin örgüt içine soktuğu bireyci ve kendine göre sorumluluk anlayışından sonra bu tür tutumlar takınmasından söz ediyoruz. Parti tarihini biraz da olsa bilenler, hiçbir zaman bu tür kendini geri çekmelerin görülmediğini ve bu tür tutumların da örgüt karşıtlığı olarak çözümlendiğini bilir. Bu tür yaklaşımlar, bir fabrikanın mevcut kapasitesinin altında çalışması gibi örgütün etkinliğini ve gücünü zayıflatır. Bizim gibi, tüm imkanlarını en üst düzeyde çalıştırma geleneği olan ve ancak böyle başarıyı yakalayabilen bir hareket için bu tür anlayışları tasfiyecilikten başka türlü değerlendirmemiz söz konusu olamaz.

Bu tür eğilimler bazen kendini doğal sorumluluk olarak ifade ederek, tasfiyecilik kadro duruşlarını kamufle etmeye çalışır. Doğal sorumluluk duygusu, işlere en fazla koşturma ve elini taşın altına koymakla gerçekleşir. Önderliğimiz, “kimse bana şunu bunu yap demedi. Halka karşı so-

rumluluğum ve vicdanım beni böyle bir sorumluluk taşımaya sevk etti” derken, geri çekilmeyi değil, oldukça fazla sorumluluk taşınması gerektiğini öğretmektedir. Doğal sorumluluk, alınan görevin kimseler bir şey demeden en iyisinin yapılmasını ifade eder. Doğal sorumluluğu kendine görelilik gibi anlamak, bu kavramı yozlaştırmak anlamına gelir. Tüm devrimciler doğal sorumluluk taşıyan insanlardır. Zor işlere girdikleri ve başkalarının yapılacağına inanmadığına inandıkları için devrimci sıfatını taşırlar. ‘Ben yetki almak istemiyorum’ sahteliği ile görevlerden kaçmak ve kendi düşündüğü kadar yapmak doğal sorumluluk değildir.

Ortaya çıkan diğer bir yanlış eğilim de ‘biz insan değil, iş yönetimi olmak istiyoruz’ biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Bu söylem, Önderliğimizin ve hareketimizin vurguladığı bir doğrudur, bu söylemle demagojik biçimde çarpıtmayı ifade etmektedir. Tabii ki hareketimiz yönetimlerin sorumluluk aldığı topluluk ve bireyler üzerinde ağırlık, beylik yapmasına karşıdır. Bir ağa, bir memur, bir bürokrat olmayı kabul etmesi mümkün değildir. Bunlar, bir devrimci ve devrimci harekette olmaması gereken yaklaşımlardır. Önderliğimiz 30 yıldır bu tür kadro duruşları ve yönetim anlayışlarıyla mücadele ederek mahkum etmiştir. Kadrolara ve savaşıtlara, “bu tür yönetim ve komuta duruşunu kabul etmeyin ve karşı çıkın” perspektifini ve talimatını vermiştir. Bunlar, yönetim ve komuta gerçeğimize uygulanması gereken doğrularımızdır.

En önemli doğrumuz ve özelliğimiz, kadroyla, savaşçıyla, insanla ve halkla ilgilenme gerçeğimizdir. Önderlik insan yönetimi olmamış; insanla uğraşmayı, değiştirmeyi ve dönüştürmeyi en temel çalışması olarak görmüştür. Kendi Önderlik gerçeğinin en ayırt edici özelliğinin de insanla uğraşma olduğunu her fırsatta dile getirmiştir. Yaşam ve mücadele pratiği zaten bu çabaların kanıtıdır. ‘İnsan yönetimi değil, iş yönetimi olmak istiyoruz’ diyenler, esas olarak Önderlik gerçeğini ters yüz etmektedirler. Bu anlayışta olanlar, ‘bize bir iş verin memur gibi çalışalım, bürokrat gibi işleri yönetelim’ demektedirler. İnsan eğitme, insanın yanlıgılarına müdahale etme, insanları değiştirmeye bu anlayışın uzak durduğu temel konulardır. Hareketimizi temel devrimci görevlerden uzaklaştırmak, memur ve işçilerin işlerini yapma tarzını dayatmak kabul edeceğimiz yaklaşımlar olamaz.

Önderlik gerçeği ve PKK, bugüne kadar yaptığı bütün iyi işleri insan üzerinde durarak, onu değiştirerek başarmıştır. Toplumu eleştirerek ve eğiterek bugünkü düzeye ulaştırmıştır. ‘Şu işi, şu görevi yapınlar başka bir şey istemiyoruz’ denilmemiştir. Çünkü insanla uğraşmadan hiçbir işin başarılı yürütülemeyeceğinin bilincindedir. Kürdistan’da özellikle bireysel ve toplumsal kişilik dönüşümü başarı için şart görülmüştür. Bu nedenle Önderlik çözümlemelerinin

ağırlıklı bölümü, kişilik ve toplum çözümlemesidir. Kadro ve komuta eleştirisidir. Önderlik insanla bir kuyumcu titizliğiyle uğraşmıştır. Zaten devrimci bir hareket, toplumsal dönüşümü hedefleyen bir çalışma, verili toplum ve bireyle öngördüğü amaçlarına ulaşamaz.

Birey-birey, birey-toplum ve toplumun davranışları, herhangi bir sosyal düzenle bağlantılı olarak ortaya çıkar. Bireyin duruşu sadece kendisini ilgilendirmez. O, toplumsal bir biçimlenişin parçasıdır. Eğer yeni bir yaşam arzulanıyorsa, mevcut ilişkilerin ve kültürün değişime uğratılması ve yenilenmesi gerekmektedir. Bu toplum, Kürt halkı gibi binlerce yıl yabancı egemenlik altında kalmışsa, onun için kölece yaşam normal hale gelmişse, o zaman toplum ve bireyin davranışlarını değiştirmek başarının ön koşuludur. İnsanlık ve toplum, insan ve toplumun doğasına uymayan bir yaşama mahkum edilmişse, bunu insan doğasına uygun biçimde demokratik ve özgürlükçü hale getirmek, tarihsel insani ve vicdani bir sorumluluktur. Bu, bazı yazarların belirttiği gibi, basit bir toplum mühendisliği değildir. Devletler ve egemen düzenler, toplumu ve bireyi kendine göre şekillendirmek isterler, bireyi ve toplumu doğasından koparıp kendi sistemlerinin hizmetine koştururlar. Devrimciler ise buna müdahale ederek, toplumu ve bireyi özgürleştirmeye çalışırlar. Bunu sadece siyasal, sosyal ve ekonomik programlarla yapmak mümkün değildir. Bu programa sahip çıkacak ve bunu uygulayacak birey ve toplum yaratmak esas hedefdir. Bunu başarmadan programlar, ayakları havada ve yaşamsallaşmayan yazılı metinler ve sözlü vaatler olarak kalırlar. Bugün birey ve toplum üzerinde bioiktidar kurulduğu kabul ediliyorsa, birey ve toplumu devrimci dönüşümler için mücadele eder hale getirmek, tarihsel bir sorumluluk haline gelmiştir.

Bunu en iyi bilen Önderliğimiz ve hareketimiz, bireyi ve toplumu değiştirmeyi birinci görev bilmiştir. Bu nedenle tarihte hiçbir felsefe ve siyasi akım Önderlik ve PKK kadar birey ve toplumla ilgilenmemiştir. Bireyin ve toplumun tüm yaşamına müdahale eden ve değiştirmeye yönelen bir çaba içine girmemiştir. Bu gerçeklik ortadayken, ‘biz insan yönetimi olmak istemiyoruz’ demek, bu gerçeği tersine çevirmek olur. Esas olarak bu yaklaşım, sadece insanı yönetmeyi esas alan devletçi zihniyetin görev ve sorumluluk anlayışıdır. ‘Bize bir iş verin yapalım’ demek, memurculuktur ya da ‘bana bir çalışmanın yönetimini verin onu bir bürokrat gibi idare edeyim’ demektir. Kadrolara, ‘şunu yap, bunu yapma’ diyecek bir yönetim olma isteğidir. Bizim kadro ve yönetim gerçeğimiz bunu kabul edemez. Yanındaki yoldaşına karşı sorumluluk duymayan, kadrolarını eğitmeyen, onların yaşamını, duruşunu, amaç doğrultusunda ve devrimci yaşam çizgisinde düzenlemeyen ve düzeltmeyen bize ait olamaz.

“Doğal sorumluluk duygusu, işlere en fazla koşturma ve elini taşın altına koymakla gerçekleşir. Önderliğimiz, “kimse bana şunu bunu yap demedi. Halka karşı sorumluluğum ve vicdanım beni böyle bir sorumluluk taşımaya sevk etti” derken, geri çekilmeyi değil, oldukça fazla sorumluluk taşınması gerektiğini öğretmektedir. Doğal sorumluluk, alınan görevin kimseler bir şey demeden en iyisinin yapılmasını ifade eder”

Birbirini eleştirmeyenler yoldaş olamazlar

Bu anlayışın bir parçası olarak ‘bireyin kendi dünyası var, onu ilgilendirir’ diyerek, kişinin duruşuna ve yanlışlıklarına karışmayan bir yaklaşım da örgüt içinde meşrulaştırılmak istenmektedir. Bu da tasfiyecilik eğilimin içime ektiği fitne tohumlarından biridir. Tabii ki yoldaşlarımızı anlayacağız, duygu dünyasını bileceğiz, ona göre doğru üslup ve yöntemle arkadaşlarımızın sorunlarını çözmesine yardımcı olacağız. Ama örgüt içinde olan kadroların ve yoldaşlarımızın her davranışının örgütü ve mücadeleyi ilgilendirdiğini düşünerek, ‘bana ne’ demeyeceğiz. Örgütü ve çalışmanın başarısını ilgilendiren her birey davranışına karşı duyarlı olacağız. Ortak yaşamın ve amacın parçaları oldukları halde birbirini eleştirmeyenler yoldaş olamazlar. Eleştiri ve özeleştirinin kalktığı ortamda yoldaşlık da kalkar. Birbirlerinin eleştirilerini dinlemeyenler ve tahammül edemeyenlerden yoldaşlar topluluğu olan bir örgütlenme ortaya çıkamaz. Nitekim bazı çalışma ortamlarında, birbirlerini eleştirme ortadan kalkmıştır. Dolayısıyla da örgüt çizgisinde süreklileşen bir düzeltme olmadığından da orada örgüt ortamı ve yoldaşlık kalmamıştır. Sadece bir memur gibi çalışma ya da herhangi bir burjuva partide çalışanlardan oluşan topluluklar ortaya çıkmıştır. Bunların Önderlik ve PKK gerçeğiyle bir ilgisi olamaz. Hele zihniyet ve vicdan devrimiyle canlı ve dinamik bir toplumun yaratılmak istendiği bugün, bu tür yaklaşımların bizimle bağdaşır hiçbir yanı olamaz. Bu tür tutumlar bizi devlet kurumlarına ya da KDP ve YNK gibi örgütlenmelere benzettir. Bunlar devrimci iddiasında dünden daha fazla ısrarcı olan bir hareket içinde kabul edilemez.

Önderlik, tasfiyeciliğin ‘bireyin yaşamına karışılmasın, istediği gibi yaşasın ve çalışmalara katılsın’ dediği bir süreçte, “ben arkadaşlarımızın aşklarına da karıştım, takoz koydum, engelledim” demektedir. Engellenenin, sistemin zihniyeti ve onun aşk ve sevgi yaklaşımına olduğu açıktır. Zaten verili olan duygular kabul edilseydi ne Önderlik gerçeği olabilirdi ne de PKK yeninin yaratıcısı örgüt haline gelebilirdi. Dolayısıyla ‘kadroyum’ diyenler, bunun sorumluluğu altına girenler, kendilerini örgütün yeni yaşam ölçülerine göre düzenleme taahhüdü altına girmişlerdir. Kadronun, özgür-

lük işlerine aşk ve tutku ile yaklaşması, bunun için de her şeyden önce örgüt ve çizgi ölçülerinde kendini bir kadro duruşuna getirmesi gereklidir. Yetki, hırs ve kariyer duygusuyla bu örgütte kadro olunamayacağı gibi, sorumsuz, kendine göre göreve yaklaşımla, kendine göre yaşam ölçülerıyla da kadro olunamaz. Bizleri örgüt ölçülerine davet eden örgüt ve yoldaş eleştirilerine açık olmak, özeleştiri vererek örgüt çizgisinde yürümek, bu hareketin kadro gerçeğinin en vazgeçilmez vasıflarıdır.

Kadro sadece bir çalışan değildir. Aynı zamanda maddi ve manevi değerleri koruyan ve üzerine her gün yeni değerler katma sorumluluğu taşıyan kişidir. Kadro olma ölçülerimiz muğlak değildir. Hiçbir harekette olmadığı kadar netleşmiş ölçülere sahiptir. Bizim kadromuz bir teknik eleman, sadece kendi işini yapan olamaz, örgütün tüm çalışmalarından sorumluluk duymak durumundadır. Başarı kolektiftir. Herkes kendi işini en iyi yapan olmanın yanında, diğer arkadaşlarının ve çalışmaların başarısı konusunda da duyarlılık göstermeli ve üzerine düşeni yapmalıdır.

Kadro sözıyla değil tarzı üslubu ve temposuyla sürükleyici olandır

Özgürlük hareketinin, kadroları dışında binlerce taraftarı, sempatanı ve çalışmalara katılan insanı vardır. Hareket herkesi düzeyine ve yeteneğine göre çalıştırır. Ancak bu çalışmaların başarılı olması için, dönüşüm ve gelişmenin kurmayı, yol göstericisi olan kadroların, kendi sorumluluklarını yerine getirmesi şarttır. Bizim ortaya koyduğumuz ölçüler, kendini kadro görenler içindir. Kadroların yaptığı işin küçüklüğü ve büyüklüğünden öte, bir sorumluluk duygusu vardır. Ret kabul ölçüleri vardır. Bu düzey, diğer tüm çalışmaların niteliğini yükselten bir özellik taşımak zorundadır. Bu olmadığı takdirde, diğer tüm çalışanların ve çalışmaların düzeyi de düşer.

Tüm toplumu özgürlük ve demokrasi işine koşturmak, bir kadronun birinci derecede sorumluluğudur. Ama bu konuda kendini örnek hale getirmeden, ölçülerini kendine somutlaştırmadan, bir taraftarın, sempatanın veya çalışanın sorgulanması yapılamaz. Kadro, sözıyla değil, duruşu, tarzı, üslubu ve temposuyla sürükleyici olandır. Şimdi bu gerçeklik unutulmakta, aksaklık ve yetersizlik kadro duruşunda değil de başka bireylerde ve etkenlerde görülmektedir, bu bir yanılgıdır. Kadro duruşunun örgüt ve parti ölçülerine göre düzenlenmediği ve buna göre davranılmadığı yerde, her türlü eksiklik ve yetersizlik doğal olarak yaşanır.

Biz kendi tarzımıza, ölçülerimize, Önderlik gerçeğine ve O’nun önümüze koyduğu kadro duruşuna bakarak kendimize yön vereceğiz. Başka örgütler şöyledir, başka türlü de çalışılabilir ve kadro olunabilir denilerek kendimizi ele alamayız. Şimdi neredyse ‘dünya böyle, böyle de çalışılıyor, yaşanıyor’ denilerek, sistemin etkisindeki tarz ve kişilik dayatılıyor ve örgüte de bu kabul ettirilmeye çalışılıyor. Hatta sizin dediğiniz gibi olmaz denilerek, en azından objektif olarak direniş gösteriliyor. Kendini değiştireceğine, örgüt ölçülerine geleceğine, örgütü kendi çizgisine çekmeye çalışıyor. ‘Başka türlü olmaz, bizi olduğumuz gibi kabul edeceksiniz’ deniliyor. Bunların, tasfiyeciliğin dayattıklarını farklı biçimde örgütün önüne koymak dışında bir anlamı olamaz.

Komploya karşı mücadele halkların onur savaşıdır

Baştarafı 28'de

Diğer yandan uluslararası komp-lonun, böyle inkarcı ve imhacı bir sisteme karşı PKK öncülüğünde, Önder Apo'nun aydınlatıcılığı ve yürütücülüğünde gelişen Kürdistan özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişim düzeyiyle bağı var. Bu gelişmenin Kürdistan üzerinde oluşan inkar ve imha sistemini zorladığı, onu parçalama, yıkma düzeyine ulaştığı, dolayısıyla da onun dayandığı bölgesel ve küresel sistemi tehdit ettiği noktada, sistemi korumak amacıyla Kürdistan özgürlük ve demokrasi hareketini ezmek, imha etmek temelinde gerçekleştirilen bir saldırı oldu. Bu çerçevede amacı kesinlikle Kürdistan özgürlük hareketini ezmek, imha ve tasfiye etmektir. Küresel sistemin bölgesel ve uluslararası egemenliğini korumaktır. Özgürlük hareketinin bölge düzeyinde yarattığı gelişmelerle küresel sistemi zorladığı yerde, bu kadar gelişme düzeyini yakaladığı bir dönemde bu saldırı gerçekleşmiştir.

Böyle bir zorlanma olmasaydı, küresel sistemi, onun bölgedeki yapılanışını zorlamasaydı, elbetteki böyle bir saldırı ortaya çıkmayacaktı. Nitekim daha hareket dar-ken, sadece Türkiye sınırları içerisinde et-ki-ki bulunurken, ona karşı saldırıları yürü-ten, inkar ve imha sistemini pratikte yürü-ten Türkiye yönetimiymi. Bu yönetimin zor-landığı noktada, 12 Eylül askeri darbesi ol-du. Türkiye'nin şekillenmiş mevcut devlet yapılanışının siyasi gücü, Kürdistan öz-gürlük hareketini geliştirmeye yetmeyince, 12 Eylül faşist askeri darbesiyle askeri bir yapılanma ortaya çıkartıldı. Böyle bir rej-i-me karşı da 15 Ağustos Atılımı'yla gerilla direnişi gelişince ve bu direniş Kürdis-tan'da örgütlenerek sistem kazanınca; bü-tün saldırılara karşı varlığını koruyup as-keri olarak yenilmez bir güç olunca, Türki-ye devlet sisteminin gücü bu gelişmeyi ön-lemeye yetmedi. Dolayısıyla Kürdistan öz-gürlük hareketinin gelişimine karşı müca-dele, uluslararası sisteme havale edildi.

Komployu kapitalist devletçi sistem güçleri örgütleyip yürüttü

Şimdi de tartışılıyor. Mevcut ateşkes girişimiyle birlikte çeşitli çevreler, 'Kürt sorunu uluslararasılaşıyor, uluslararası siyasetin içine çekiliyor' diyor. Aslında bu, şimdi olan bir olgu değil, 1980'lerin ortasın-dan itibaren gelişen bir süreçtir. O zaman Kürt sorunu, Kürdistan üzerindeki mücade-le, Türkiye devlet yönetiminin gücü özgür-lük hareketinin gelişimini engellemeye, ge-rillayı ezmeye yetmeyince, uluslararası ge-rici güçlere havale edilmişti. Örneğin NA-TO'ya havale edilmişti. Türkiye'deki özel savaş sistemi, bu mücadelenin NATO'ya havale edilmesi temelinde, NATO'nun plan-laması kapsamında geliştirilmişti. NATO'ya dayalı askeri saldırılarla gerillanın ezilmesi, dolayısıyla Özgürlük hareketinin tasfiyesi başarılamayınca da doğrudan Önderliğe yöneltilen çeşitli pazarlıklara dayanan, çok çeşitli hileler, oyunlar içeren uluslararası komplo gündeme getirildi.

Dolayısıyla bu, Kürdistan'da özgürlük hareketinin bölgesel ve uluslararası dü-zeyi etkileyecek kadar gelişmiş olduğu-nu, yine esasta uluslararası gericisi siste-min harekete karşı mücadeleyi yürüttü-ğünü gösteriyor.

Bunun sistem güçleriyle bağlantılı olan yanları da var. Sistemin yenilenme süreci-yle de bağlantılı olarak bunlar birbiriyle çıkış-tilar. Özellikle Sovyet blokunun çöküşü ar-

“Bütün Ortadoğu devletleri bir biçimde komp-lonun içinde yer aldılar, destek verdiler. Çünkü onlar da PKK ile çatışma halindeydiler. Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelesi, onların yürüttüğü inkar ve imha sistemini parçalıyordu. Dolayısıyla ABD'nin geliştirdiği yeni yaklaşımı kendileri için bir tür kurtuluş olarak gördüler, İran, Suriye gibi güçler, bölge üzerinde hakimiyetlerini arttırabileceklerini umut ettiler. Varolan siyasi ilişki ve ittifak düzeylerini değiştirmede bu süreci kullanmayı öngördüler”

dından yeni dünya düzeni stratejisi kapsa-mında ABD öncülüğünde geliştirilmeye çalışılan yeni küresel hakimiyet bu saldırıyı yü-rüttü. Bunu görmemiz lazım. Başarılı olabil-mek ve sonuç alabilmek için de çeşitli güç-leri kendi yanına çekme, kendi stratejisine kazandırma ihtiyacı duydu. Uluslararası komplo, ABD'nin Türkiye'ye yönelik politik-a-ları, Türkiye'yi kendi stratejisine çekmek için yürüttüğü çabalar içerisinde gerçekleşti.

ABD hala bu temeldeki siyasetini yürü-tüyor. Türkiye'yi BOP'a katabilmek için Kürt sorunundan yararlanmaya çalışıyor. Kürdistan'daki gelişmeleri Türkiye'ye karşı bir baskı aracı olarak kullanıyor. İster Ku-zey'de olsun ister Güney'de; ister PKK'nin yürüttüğü mücadele olsun isterse PKK dışındaki güçlerin varlıkları, duruşları ve mü-cadeleleri olsun, hepsinden bu çerçevede yararlanmaya çalışıyor. Bu anlamda ulus-lararası komplo, bir tür uzlaşmayı ifade et-ti. 20. yüzyılın Kürdistan'ı bölüp parçala-yan, inkar ve imha sürecine alan despotik ulus devlet sistemiyle, aslında bunu aş-mak isteyen Sovyet blokunun çözülüşü ar-dından, kapitalist devletçi toplumun yarat-mak istediği küresel sistemde yeni bir aş-a-mayı yaratmak isteyen siyasi çizgi ve güç-ler arasında bir tür uzlaşmayı ifade etti.

Şunu net bilmeliyiz: Uluslararası komp-loyu, kapitalist devletçi sistemin yeni küre-sel hegemonyasını yaratmak isteyen güç-ler örgütleyip yürüttüler. Hala da öyledir. Tabii böyle bir sistemin yaratılmasına ön-cülük eden güç olarak ABD, uluslararası komployu da örgütleyip yürüten gücü.

ABD'nin bunu yürütmeye iki temel amacı vardı: Birincisi, önündeki PKK en-gelini bu biçimde etkisizleştirmiş oluyordu. Mevcut öngördüğü sistemi ilerletebilmesi, onu Ortadoğu'ya taşıyabilmesi için, alter-natif bir çizgiyi ifade eden, yeni bir Ortado-ğu projesi sunan-Önder Apo, Demokratik Ortadoğu Birliği veya daha sonra Demok-ratik Ortadoğu Konfederalizmi diye tanımladı bu projeyi-böyle bir projeyi geliştiren gücün gerçekleştirilmesi, etkisizleştirilmesi, do-layısıyla bölgede yeni bir sistem oluşturma-k kendisine alternatif olacak bir gücün

kalmaması gerekiyordu. ABD, baştan iti-baren buna dikkat etti.

Körfez Savaşı sürecinde de buna dik-kat etmişti. Örneğin, Körfez Savaşı'nda Saddam Hüseyin rejimi dağıtılmadı, yıkıl-madı. Ağır bir darbe vuruldu, güçten düşü-rüldü, daratıldı, ama dikkat edilirse yıkıl-madı. Bağdat, o rejimin elinden alınmadı. Neden? Çünkü o savaşı yürüten gücün, yani ABD'nin bunun için yeterli hazırlığı yoktu. Bağdat'ı ele geçirme, elde tutma hazırlığı ve gücü yoktu. Buna güveni yok-tu. Son dört-beş yıldır yaşanan gelişmeler-den görüyoruz ki daha o süreçte orada ol-saydı, Bağdat'a hakim olması neredeyse imkansız gibiydi. İkincisi, ABD'nin Bağ-dat'a girmesi, Kürdistan'ın PKK öncülü-ğünde yeni bir sistem haline gelmesine neden olacaktı. Çünkü şimdi Kürdistan'a hakim kılınmaya çalışılan KDP, YNK gibi güçler o zaman yoktu, erimiş gitmişlerdi. Sadece Kürdistan'ın kuzeyini değil, güne-yini, güneybatısını ve giderek doğusunu etkileyen, birleştiren, yönlendiren biricik güç olarak PKK hareketi vardı. Bu bakı-mdan nasıl ki 2003'te Bağdat vurulduğunda, Güney Kürdistan kendisini KDP, YNK yö-netiminde ayrı bir sistem haline getirdiyse; bu müdahale 1990'ların başında yapılsay-dı, Bağdat vurulsaydı, o zaman Kürdis-tan'ın kuzeyi, güneyi ve diğer parçaları, birleşik olarak PKK öncülüğünde yeni bir sistem haline gelecekti. Bunu engelleye-cek herhangi bir güç o zaman yoktu.

Bunun engellenmesi için, bir yerde du-ruldu. Bağdat, Saddam Hüseyin rejimin-den alındı. Körfez Savaşı, Bağdat'ın ele geçirilmesi ve Saddam Hüseyin rejimi-nin düşürülmesine kadar götürülmedi. 10 yıl daha Saddam'la birlikte yaşamak göze alındı, hedeflendi. Bu 10 yıl içerisinde, hem Bağdat'ı ele geçirecek bir güç haline gelmeye hem de PKK, Kürdistan'da egemen hale gelecek, Ortadoğu'yu etkile-yecek bir alternatif olmaktan çıkartılmaya çalışıldı. Körfez Savaşı ardından böyle bir amaç doğrultusunda mücadele yürütüldü.

Komployu yürüten güçler, uluslararası komp-lonun başarıyla gerçekleşmesi için

herkesi bir biçimde ayarladılar. Bazı güç-lerle ekonomik pazarlıklar oldu, bu çerçe-vede tavizler verildi. Rusya, hatta AB'yle daha farklı ekonomik, siyasi pazarlıklar yapıldı. Türkiye'nin AB'ye katılımı çaba-ları da bununla bağlantılıydı. Türkiye'nin AB ilişkileri veya AB'ye katılım süreci, bir yerde komplo çerçevesinde yapılan pa-zarlıklara dayalı olarak geliştiriliyordu.

Bölgenin statükocu güçlerinin ulus devlet yapısıyla da bir uzlaşması oldu. Kürdis-tan özgürlük hareketi bu sistemi zaten zor-luyor, parçalıyordu ve onu aşarak, halkların özgürlükçü, demokratik ve kardeşlik içeren yaşamına dayalı bir sistem yaratmayı öngö-rüyordu. Dolayısıyla özgürlük hareketi, böl-gedeki ulus devlet yapısıyla çatışmalıydı. Başarısı, ABD'nin geliştirdiği sistem için de bir alternatif olma tehlikesini içeriyordu. Öz-gürlük hareketi ile çatışma halinde olan güç-lerle, birbirine alternatif oluşturan, ancak bu hareketin öngördüğü bölgesel sisteme alter-natif olan; Ortadoğu'yu ona vermek isteme-yen güçlerin uzlaşması sağlandı.

ABD öncülüğü, bütün bu statükocu güçleri uluslararası komplo içerisine çek-meyi, uluslararası komplo çerçevesinde bir birliği yaratılmasını sağladı. Türkiye de katıldı, İran da, Suriye de. Bütün Orta-doğu devletleri de bir biçimde komp-lonun içinde yer aldılar, destek verdiler, katıldılar. Çünkü onlar da PKK ile çatışma halinde-ydiler. Kürdistan'da gelişen özgürlük müca-delesi, onların yürüttüğü inkar ve imha sis-temini parçalıyordu. Dolayısıyla katılmayı değil, ABD'nin geliştirdiği yeni yaklaşımı kendileri için bir tür kurtuluş olarak gördü-ler, böyle değerlendirdiler. İran, Suriye gibi güçler, bundan yararlanmak istediler. Bölge üzerinde hakimiyetlerini arttırabilecek-lerini umut ettiler. Varolan siyasi ilişki ve it-tifak düzeylerini değiştirmede bu süreci kullanmayı öngördüler. Bazıları da -Ecevit gibi- PKK'nin mücadelesi tarafından o ka-dar çok zorlanmışlardı ki, ne olduğunu an-lamadan 'evet' dediler. Daha sonra Ecevit, "Amerika bu işi niye yaptı hala anlamamış-ım" dedi. Anlamadı, ama 'evet' dedi. En başta da 'evet' diyen kendisi oldu. Niye?

Çünkü PKK mücadelesi gerçekten de Tür-kiye'nin devlet sistemini, şoven, milliyetçi, inkarcı sistemini tam bir çıkmaz içerisine sokmuştu. İleriyi görme gücünü kaybettir-mişti. Yarınını göremez hale getirmişti. O nedenle, Türkiye yönetimi ne olup bittiğini anlamadan bir yerde 'evet' dedi. Yeter ki kendisini bu kadar bunaltan güçten kurtul-muş olsun. Oysa kurtulup kurtulamayaca-ğı da belli değildi. Fakat Türkiye açısından bir zorunluluktaki. Bazıları 'yanlış yapıldı, Türkiye böyle bir kararla daha çok zorlan-dı' diyor. Bazıları da 'böyle olmasaydı orta-da Türkiye diye bir şey kalmayabilirdi' di-yor. Bu, devlet sisteminin gelişen özgürlük mücadelemiz karşısında yaşadığı zorlan-ma düzeyini ifade ediyor.

Komplocu güçlerin umutları mücadele daha da büyütülerek boşa çıkarılmıştır

Geçen 8 yıl boyunca neler yaşandı, bu 8 yılın ana çizgileri nasıldır biraz da bu değerlendirilebilir. Öncelikle, ulusla-rarası komplo kendisini 8 yıl boyunca na-sıl yürüttü, günümüzde ne durumdadır, devam ediyor mu, hangi düzeyde devam ediyor, ne tür politikalar uyguluyor, bunu görmek önemli.

Uluslararası komployu gerçekleştiren-lerin, sürecin bu biçimde gelişeceğini plan-ladıkları, hedefledikleri söylenemez. PKK'nin ömrü altı aydır, deniliyordu. Bu, belgelerle ispatlıdır. Dolayısıyla başta ABD olmak üzere küresel siyaset yürüten bütün güçler, yine Kürdistan üzerinde ege-menlik sürdüren bölgesel güçler ve komp-loya katılan Kürt işbirlikçi güçleri buna ke-sinlikle inanmışlardı, inanıyorlardı. 15 Şu-bat ardından herkeste oluşan genel kanı-yıydı: Artık PKK bitmiştir. PKK'nin zorla-dığı güçler de böyle değerlendirdiler: Bu beladan, bu temelde gelişen saldırıdan kurtulduk. Bununla kendilerini rahatlatıldılar. Bunun dışında, biraz Kürdistan'la ve PKK ile ilgili, ilişkili olan güçler de artık yenilmiş, çökmüş olan PKK'nin ortaya çıkarmış ol-duğu değerlerden, mirastan nasıl yararla-nacaklarını hesabını yaptılar. Başta İran olmak üzere çevre devletlerde bu yakla-şım vardı. Yine başta YNK olmak üzere Kürt işbirlikçiliğinde bu yaklaşım had saf-hada vardı. Celal Talabani, 15 Şubat'ın hemen ertesi günü, PKK'ye, Önder Apo'nun yarattığı birikime, mirasa el koy-mak üzere 'teslim olun' çağrısı yapacak kadar açık ve cüretli davranmıştı. Birçok güç bu tür hesaplar yaptı; PKK'nin ortaya çıkarttığı kadrosal, örgütsel birikimden, özgürlükçü değerlerden yararlanarak ken-dilerini örgütleyebileceklerinin, yaşatabile-ceklerinin hesabı içine girdiler. Bu, sadece dışımızdaki güçlerde olmadı. Çevremizde-ki güçlerde de oldu. Şöyle diyenler oldu: 'Yeter artık, Önderliği takip etmeyin. Biraz da bizim söylediklerimizi yapın.' Bunu gü-ya bizim hareketimizin içinde ve çevresin-de olanlar yaptılar, söylediler. 'Militanların hükmünün geçtiği dönem sona erdi. Bun-dan sonra bizim hükmümüz geçecek. Öz-gürlük mücadelesinin yarattığı kurum ve kuruluşlar biraz da bizim istediğimiz biçim-de yönlendirilecek' diyenler oldu.

Gelişmeler de hep bu temelde oldu. PKK'nin yarattığı miras üzerinde hesabı olanlar, komp-lonun hemen ardından, bu hesaplarını bir biçimde gerçekleştirmeye yöneldiler. Özellikle dışımızdaki güçler komplo çerçevesinde yeni ittifaklar da ya-parak, hareketimiz üzerinde baskıyı geliştirme yönelimi içine girdiler.

Umut edildiği gibi tasfiyenin olmadığı,

Önderliğin imhasının gerçekleşmediği, PKK'nin kendisini yenileyerek, değiştirerek uluslararası komployu aşmayı, yenmeyi hedefleyen yeni bir mücadele sürecine girdiği ve bunun çabası içinde olduğu görüldüncü, bu sefer örgüt yapımıza ve gerilla gücümüze yönelik yeni planlı saldırılar geliştirildi. Önderliği yenilgiye uğratmanın yolu, bu sefer örgütü dağıtmakta ve gerillayı ezmekte görüldü. VII. Kongre sürecinde, 2000 yılı içerisinde hareketimize, onun kadro ve gerilla gücüne yönelik geliştirilen saldırılar bu temeldeydi. Bu süreçte özellikle YNK-İran ittifakının Türkiye'de de aldığı destekle geliştirdiği saldırılar tamamen bu amaçlıydı. Hesapları şuydu: PKK bu süreci aşmak için didiyor, biraz çabılıyor, zorluyor. Bunu engelleyip kırarak, ortaya çıkardığı PKK mirasını kullanmak için çabasına el koyalım. YNK ve İran bunu yapmak istiyordu. Özellikle 2000 yılı boyunca bu güçlerle yaşanan gerginliğin, en sonunda 2000 yılı güzünde yaşanan savaşın temel amacı kesinlikle buydu. O savaş, uluslararası komplo çerçevesinde, komployu başarıya götürmek amacıyla YNK ve İran ittifakının geliştirdiği bir saldıydı. Onların, 'PKK en ağır darbeyi yedi, artık dağılacak. Mirasa sahip çıkarak, bu birikimi kendi çıkarımız doğrultusunda kullanalım' arayışıydı. Örneğin İran, gerilla gücünün önemli bir kesimini teslim almış olsaydı, şimdi ABD'ye karşı iyi kullanırdı. Nasıl ki birçok islami örgütü ABD saldırıları karşısında kullanıyorsa, bunlara dayanarak bölgede bir politik askeri mücadele yürütüyorsa, PKK'nin gerilla birikimini de böyle bir amaç doğrultusunda kullanma istemi barızdı. Nitekim buna ulaşamayınca çok öfkelenildi, tepkilendi. Aslında Türkiye ile bu kadar birlik yapmasının, hem hareketimize hem de Doğu'daki Kürt halkına karşı bu denli gözü kara saldırı yürütmesinin altında, bu amacı başaramamanın yarattığı tepki yatıyor. İşin bir yönü de budur. Onun politik duruşu, mevcut stratejik şekillenışı öyle. İster dini milliyetçilik olsun, ister şoven ulusal milliyetçilik olsun ondan kaynaklanan yan esas olmakla birlikte, bir de burada başarısız kalmanın yarattığı tepki var.

YNK de tabii PKK gücünün önemli bir bölümünü alabilseydi, o zaman hem KDP karşısında önemli bir güç olacak hem de Kürdistan genelinde örgütlü bir güç haline gelecekti. Bu, büyük bir yaşam imkanını YNK yönetimine sunmuş olacaktı. YNK daha sonra da bu amacından hiç vazgeçmedi. O zaman bunu başaramayınca; askeri kuşatma ve silahlı saldırıyla PKK mirasını alma hedefini gerçekleştiremeyince bu sefer farklı oyunlar içerisine girdi. Biliniyor, çeşitli tavizlerle yaşam imkanları sunarak, ideolojik saldırı yürüterek, söz konusu hedefini gerçekleştirme ve o hedefte başarıya ulaşmak istedi. Bu da aslında uluslararası kompionun yeni saldırısıydı. ABD siyasetine de biraz uygun düştü. Çünkü o askeri hareket, daha çok Türkiye'ye dayalı olarak, Türkiye mantığından alınan güçle, onunla ittifak halinde yürütülüyordu. Bunda başarısız kalınca, bu sefer ideolojik saldırıyla, ideolojik çizgiyi revize ederek, yumuşatarak, saptırarak örgüt ve gerilla gücünü tasfiye etmeyi hedefleyen bir saldırı planı gelişti. Bu, ABD siyasetiyle de uyumluydu. ABD şunu ifade ediyordu: PKK'yi silah zoruyla dağıtmak mümkün değil. Bu bir karşı direnç yaratıyor, dolayısıyla PKK'ye karşı mücadelenin yöntemi silahlı şiddetle dayatmak değil de farklı yönler olmalıdır. Ekonomik kaynaklarını kurutmak, daraltmak olmalıdır. Diğer yandan ise ideolojik saldırı, ideolojik etkileme. Nitekim III. Dünya Savaşı'nın esas çizgisinin ideolojiler mücadelesi olduğunu, ABD Başkanı Bush her fırsatta söylüyor. Dikkat edilirse yaşanan savaşın yüzde 70-80'i propaganda savaşıdır, ideolojik savaş. Ancak yüzde 10'u, 20'si askeri boyutu içeriyor. PKK'nin içine yönelik saldırı siyaseti de bununla uyumluydu. Önderliğe saldırı, tasfiyeyi getirmede. YNK'nin, İran eliyle gerillayı kuşatıp teslim alma çabası sonuç getirmede. O zaman içte ideolojik saptırmalarla provokatif tasfiyeci eğilimler geliştirerek dağılma, erime, parçalanma

“Türkiye hükümeti Önderliğe karşılık, ABD'ye Irak politikasına destek söz vermişti.

Dolayısıyla Türkiye'nin de desteğini alınca, Bağdat rejimini vurması zor olmayacaktı.

Büyük bir çevreye gözdağı verme temelinde bu işi başarıyla yürüteceğini hesap ediyordu.

Ama iş burada bozuldu. Çünkü Türkiye, verdiği sözün gereğini yerine getirmede.

Aslında bu sözünü tutmama söylemi, ABD'yle Türkiye arasındaki ilişkinin önemli bir noktasıdır”

yaratmayı bir politika olarak belirlediler.

2003 baharında ABD'nin Irak'a müdahalesinin ortaya çıkardığı zemine, bu zeminin sunduğu imkanlara da dayanarak, birçok gücün ve kişinin anlayışı değiştirilebildi. Koşulların değişmiş olduğu, imkanların ortaya çıkmış olduğu, dolayısıyla bunlar üzerinde yaşanabileceği havası yayıldı ve bu temelde de içten provokatif tasfiyeci saldırı dayatıldı. Bu da uluslararası komplo'nun PKK'yi tasfiye için yürüttüğü planlı saldırıların bir devamı, bir parçasıydı. Onun da boş çıkması ardından, şimdi yeni bir süreç içerisine girilmiş bulunuyor.

PKK'nin tasfiye edilemeyeceği ABD tarafından anlaşıldı

Kürdistan özgürlük hareketi, 1 Haziran Atılımı ile yeni bir süreç yarattı. Yine ABD'nin, Ortadoğu'da yürüttüğü müdahalenin bölgesel gelişimi içerisinde karşı karşıya kaldığı gerçeklikler var. Irak'taki çatışmalı durumun aşılammaması, Suriye'de yönetim değişikliğinin gerçekleştirilememesi, bunun için daha fazla çabanın gereği; ABD'nin önüne Filistin'de, Lübnan'da çatışmanın çıkartılması ABD'nin bölge müdahalesini zorlayan etkenler oluyor. Saddam Hüseyin rejiminin yıkılması ardından, esas olarak karşı karşıya geline İran rejimiyle çatışma ve onu aşma arayışlarını bütün bu hususlar engelliyor, zorlaştırıyor. Dolayısıyla ABD'nin bölge müdahalesi belli bir gelişme düzeyi yakalamış olsa da önünde ciddi engellemeler, zorlanmalar da var.

Bu çerçevede uluslararası komploya yaklaşımı, komployu yürütme düzeyi de farklı oluyor. Önderlik en son, “ABD herhalde PKK'yi tasfiye edemeyeceğini anladı” diyordu. Böyle bir zorlanma ABD tarafından yaşanıyor tabii. 8 yılda birçok yöntem denedi, tam sonuç alamadı, başarıya gidemedi. Şimdi yeni bir mücadele durumunu da bölgede yaşıyor. Dolayısıyla uluslararası komploya yaklaşımını bunlar çerçevesinde değerlendiriyor. Birincisi, mevcut yöntemleri PKK'yi tasfiye etmeye yetmemiştir. O zaman PKK'ye karşı mücadelede yeni yöntemler geliştirilmesi gerekli. İkincisi, PKK'ye karşı mücadelesini, bölgede yürüttüğü III. Dünya Savaşı denen siyasi, askeri müdahaleye bağlı olarak, ona hizmet edecek şekilde yürütmesi gerekiyor. Bu bakımdan ABD tarafından yeni yaklaşımlar geliyor. Fakat şunu demek için henüz erken: ABD, uluslararası komp-

loyu yürütmeye başarısız kalmıştır, yenilgiye uğramıştır. Dolayısıyla uluslararası komplo bitmiştir, yenilmiştir. Hayır, öyle değil. ABD, belirttiğimiz nedenler sonucunda yeni arayışlar içine giriyor. Kendi çıkarına olan politik yaklaşımlar geliştirmeye çalışıyor. PKK'ye karşı mücadelesini de bu temelde ele alıyor. İşleri artık eskisi gibi yürütemediği bir gerçek. Fakat PKK'yle mücadele halinde olma durumu da değişmiş değil. İdeolojik karşıtlık; alternatif sistem öngörme ve geliştirmeye çalışma çabaları ve bu temelde mücadele içinde olma gerçeği sürüyor. Aslında değişen; ABD'nin, Kürdistan özgürlük hareketine karşı yürüttüğü uluslararası komplo çerçevesindeki saldırının yöntemleri ve siyasi duruşudur. Bunu anlamamız gerekli. Eskisi gibi yürütemeyince, daha farklı yöntemlere başvuruyor. Biraz daha müsamahalı olabiliyor, sürece yayabiliyor. PKK mücadelesinin gerici güçlere darbe vurmasından da kendi yararına olduğu müddetçe yararlanmak istiyor. Bu çerçevede geliştirilen politik bir yaklaşım var.

Özgürlük hareketimizi parçalamaya çalışanların kendileri bölündü

Uluslararası kompionun iç düzeni açısından durum nedir diye değerlendirecek, esas bozulmanın orada ortaya çıktığını belirtebiliriz. ABD, uluslararası komplo-yu, 15 Şubat komplosunu gerçekleştiren, bölgeye müdahale etmek açısından kendisine çok önemli bir gelişme sağladığını, mesafe kazandırdığını öngördü, hesap etti. Türkiye'yi kendi yanına çekmiş saydı. Çünkü söz almıştı. Afganistan'ı vurdu. Ardından Irak saldırısını kendinden daha emin, daha güvenli geliştirmeye yöneldi. Çünkü Afganistan'ı vurmuştu, Türkiye'ye karşı da uluslararası komplo çerçevesinde destek vermişti. Türkiye'den de Irak politikasına destek verme sözünü almıştı. Türkiye hükümeti Önderliğe karşılık, ABD'ye böyle bir söz vermişti. Dolayısıyla Türkiye'nin de desteğini alınca, Bağdat rejimini vurması zor olmayacaktı. Büyük bir çevreye gözdağı verme temelinde bu işi başarıyla yürüteceğini hesap ediyordu. Ama iş burada bozuldu. Çünkü Türkiye, verdiği sözün gereğini yerine getirmede. Aslında bu sözünü tutmama söylemi, ABD'yle Türkiye arasındaki ilişkinin önemli bir noktası. Türkiye, 15 Şubat günü, Önderliğe karşı ABD'nin Irak siyasetini destekleme sözünü verdi. 2003

ylında ise bu söz tutmadı, sözünün gereğine uygun davranmadı. Irak savaşında Amerika'ya destek vermedi. Kendisi sözünü tutmadığı için, ABD'yi de sözünü tutmama suçluyor. Yani ödeştik demeye getiriyor. Amerika açıktan söylemezse de herhalde gizli görüşmelerde Türkiye'ye sözünü tutmadığını söylüyor. Türkiye de açık propaganda ederek, siz de sözünüzü tutmadınız diyerek denge yaratmaya çalışıyor. Sözümüzün gereğini karşılıklı olarak yerine getirmedik, ödeştik, yeni bir başlangıç yapalım çabasında.

Türkiye'nin sözünü tutmaması, Türkiye ile ABD stratejilerinin birbirinden ne kadar ayrı, kopuk olduğunu ortaya çıkardı. Türkiye, 'stratejik müttefiği' diyordu. Ama ABD, Türkiye'nin kendi stratejisinde olmadığını bildiği için, uluslararası komplo çerçevesinde Türkiye'yi kendi stratejisine çekmeyi ön görmüştü. Söz alarak bunu yaptığını sanmıştı, ama 2003'teki Irak müdahalesi gösterdi ki bu gerçekleşmemiştir. Türkiye sözünü tutmuyor. Dolayısıyla da ABD'nin Ortadoğu stratejisini tam olarak benimsemiş değil, onunla çelişkilidir.

O süreçten bu yana, Türkiye ve ABD arasında bir stratejik mücadele, stratejik karşıtlık ortaya çıktı. Bir çatışma durumu, iç mücadele durumu gelişti. Tabii bu, uluslararası kompionun iç bütünlüğünün bozulması bakımından en önemli etkidir. İster bölgesel güçleri, ister uluslararası güçler, ister Kürt işbirlikçiliğinin komplo çerçevesinde bir araya getirilmesinde olsun en temel söz birliği ve anlaşma; ABD-Türkiye anlaşmasıydı. Bütün diğer güçler, böyle bir anlaşmanın etrafında bir oldular. Dolayısıyla ABD'yle Türkiye anlaşmalarının bozulması, stratejik bütünlüklerinin dağılması, birliklerinin ortadan kalkması, uluslararası kompionun iç yapısının parçalanmasında, bölünmesinde en önemli etken oldu. Onlar, özgürlük hareketimizi içten bölüp parçalamaya, birbiriyle çatışır hale getirerek zayıflatmaya çalışırken kendileri bölündü. Türkiye ve ABD, siyasi düzeyde yoğun bir çelişki, çatışma yaşar hale geldi. Bu, uluslararası kompionun zayıflamasının önemli bir etkeni oluyor. Tümden koptu mu? ABD Türkiye ilişkileri tümüyle karşıt hale geldi mi? Hayır, öyle değil, ama stratejik birliğin ve bütünlüğün olmadığı ortaya çıktı. Her iki güç de stratejisinde ısrarlı ve karşıtına kendi stratejisini benimsetmeye çalışıyor. Bu anlamda bir mücadele var. Fakat birbirlerine muhtaç olma durumları da var, birbirlerini kazanmak

üzere çalışma durumları da var. Bu anlamda uluslararası komployu yaratan birlik tümden bozuldu, parçalandı. Dolayısıyla da uluslararası komplo ortadan kalktı, bozuldu diyemeyiz. Olan zayıflamadır. Nitekim bu zayıflığı aşmak için her iki devlet de çaba harcıyor. Ortak stratejik vizyon belgesi imzaladılar. ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını geliştirdiler. Bunlarla stratejik karşıtlığı aşmaya, stratejik birlik oluşturmaya çalışıyorlar. ABD bir de bu biçimde Türkiye'yi kendisinin oluşturduğu BOP içine çekmeye çalışıyor. Böyle bir çabası var.

Yine uluslararası kompionun iç yapısını bakımından birçok güç, bazı ekonomik çıkarlar karşılığında ABD'ye destek verdi. O çıkarları sürekli olmayınca, eskisi gibi ABD'ye destek vermeyecekler. Bu anlamda uluslararası komployu oluşturan iç birlikte gevşemeler, bozulmalar var. AB kendi çıkarlarını öngörüyor. Rusya kendine göredir. Bölge devletlerinin birçoğu şimdi kendi doğrultusunda çıkar mücadelesi yürütüyor. Kürdistan üzerinden egemen olanlardan Mısır'a, Suudi'ye kadar uzanıyor bu. İyi biliniyor ki, Mısır yönetimi kompionun gerçekleşmesinde fiili olarak en çok rol oynayan ülkelerden birisiydi. Şimdiki mevcut gelişmelerle onun da artık böyle bir komplo sürecine aktif katılmada herhangi bir yararı, çıkarı yok. O alanda da uluslararası komployu oluşturan güçler bakımından bir parçalanma, zayıflama var.

Kürt işbirlikçi güçleri açısından da gelişmeler oldu. Irak savaşı oldu, yeni Irak yönetiminde etkili hale geldiler. Güney Kürdistan'a egemen oldular. Kendi egemenlikleri altında bir sistem yaratmaya çalışıyorlar. Bu noktada Türkiye, İran, hatta Suriye'yi tehdit ediyorlar. Kürt egemen güçleri onlarla belli bir çelişki içine girmiş bulunuyor. Aralarında bir çıkar mücadelesi var. Kendilerini belli bir çıkarın sahibi haline getirdiler. Onların da bağı tümden kopmuş değil, ABD'yle benzer bir durumu yaşıyorlar. Ama geçmişteki gibi Türkiye'ye çok muhtaç olma, dolayısıyla da Türkiye'ye bağlanma, Türkiye'nin istediğini yapma durumunda da değiller. Mevcut gelişmelerle biraz güç olmuşlar, ayakları yere basıyor, belli bir mücadele durumunu koruyorlar. Bu anlamda da birlik dağılmıştır.

Uluslararası komplo, 17 Eylül 1998 tarihinde Washington'da KDP'yle YNK'nin ABD yönetimi gözetiminde yaptıkları anlaşmayla başladı. Komplo düğmesine orada basıldı. Talabani'yle Barzani bastılar düğmeye. ABD onlardan da aldığı destekle PKK üzerine, Önderlik üzerine yürüdü. Kürtlerin isteği üzerine bu işi yaptığını birçok çevreye söyledi. Tarih karşısında da kendini o şekilde savunmak istiyor. Kürtlere karşı harekete geçmiş, saldırı yürütmüş bir güç değil de Kürtlerin çağırısı, istemi ve desteği üzerine bu işi yaptığını söylüyor; göstermek, belgelemek istiyor. Tarih karşısında kendini öyle tutmaya çalışıyor. KDP ve YNK'nin bu kadar işbirlikçi, bağımlı olma konumları vardı. ABD ile Türkiye'ye bu düzeyde bağlıydılar. Şimdi ABD'yle aynı durum devam etse de, özellikle ABD-Türkiye stratejik farklılıklarının karşıtıtlıklarına, bunun yarattığı ortama da dayalı olarak Türkiye ile çelişkili bir durumları var. Bu anlamda uluslararası komplo-yu, 9 Ekim komplosunu başlatan, 15 Şubat komplosunu gerçekleştiren ilişki, birlik, ittifak düzeyi aşılımıştır, yıkılmıştır, ortada yoktur.

Komplo Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sisteminin kendisidir

Özgürlük hareketi cephesinden neler söylenebilir? Uluslararası kompionun nedenlerini, gerçekleşmesini, gelişmesini anlamayan, görmeyen, dolayısıyla da uluslararası komplo karşısında örgütlü ve sağlam bir duruşu gösteremeyen, Önderlikle birleşmeyen bir örgüt duruşumuz vardı. Öncesiyle birlikte, bu esas olarak 1998 yılında, VI. Kongre sürecinde net olarak ortaya çıktı. Önderlik bunu, en ileri düzeydeki gafflet durumu olarak değerlendirdi. Gaffletin ihanetten zaman zaman daha tehlikeli olduğunu ifade etti. Kompionun başarısının temel etkenlerinden birisi olarak gaffleti gördü.

Komplonun başarısında neler rol oynadı? Bir, küresel sermaye saldırısı vardı. İki, ulus devlet statükosunun çok katı, bağnaz duruşu ve saldırısı vardı. Çeşitli güçlerin politik oyunları vardı. Bunların bir kısmı dost geçinenlerdi. Özellikle Yunan milliyetçiliği çok olumsuz rol oynadı. Onları yeterince değerlendiremeyip çözümleyemeyişimiz; dikkatli, duyarlı davranamayışımız ciddi bir yanlıgı oldu bizim açımızdan. Bir de yetersiz yoldaşlık dedi Önderlik. Çizgiyi tam özümsemeyen, benimsemeyen, bütünlüklü olmayan, Önderlikten mesafeli, uzak olan yönetim duruşu, kadro duruşu rol oynadı. Her zaman şunu söylemeliyiz: Komplö büyük bir saldırıydı. Arkasında gerçekten dünya var. Bütün ideolojik güçlerini propaganda yaparak, yine siyasi, askeri güçlerini ekonomik hesaplar temelinde harekete geçirdiler. Dünyayla savaşmak kolay bir iş değildir, öyle basit görmemeliyiz.

Bütün bunlara rağmen şu bir gerçek: Bütün bu olgular doğru anlaşılrsa, sistem doğru çözülsün; ABD'nin yeni dünya düzeni derinliğine kavransa; Önderliğin deyimiyle, bütün bunlar iliklere kadar hissedilerek bu temelde Kürt halkına, Kürdistan'a, Önderliğe yöneltilcek saldırı tehlikeleri görölüp, bütün bunlara örgütlü bir biçimde öngörölü, duyarlı bir yaklaşımla karşı durulabilseydi, komplö bu biçimde devam etmezdi. 15 Şubat gerçekleşmeyebilirdi. Belki yine komplö olurdu, komplö engellenemezdi. Komplö, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sisteminin kendisidir. Örgütlü, planlı daha üst düzeyde bir saldırı konumu. Dolayısıyla bu sistem varoldukça, aşılmadıkça komplö da var olurdu. Nasıl 9 Ekim komplosunun Önderliği imha amacı başarısız kılındı, boşa çıkartıldıysa, 15 Şubat da boşa çıkartılabilir.

İmralı gerçeğine rağmen komplonun başarısız kılınması, komploya karşı mücadele edilebilmesi ve bunun 8 yıl boyunca gelişerek devam etmesi gerçeği, bize 15 Şubat'ın engellenebileceği, duyarlı ve örgütlü bir mücadeleyle önlenebileceği gerçeğini gösteriyor, kanıtıyor. Bunu, 8. yıldönümünde yaşanan gelişmelere bakarak daha net ifa-

tan'dan Kenya'ya gidiş de öyle oldu. Bütün bu noktalarda söz konusu kişiler önemli halkalar, roller oynadılar. Örgütümüz onları da aşamadı. Önderlikten uzak düştüğü gibi, Önderliği bir de böyle bu tür kişilikler kuşatmış oldular. Dolayısıyla 15 Şubat'ın gerçekleşmesi bu temelde oldu.

Komployu doğru anlama doğrularla yanlışlar arasında bir ölçüyü oluşturdu

Uluslararası komployu derinliğine kavrama, doğru anlama ve komploya karşı mücadele etme gücünü düşüncede ve pratikte gösterip göstermeme, hep bir ölçü oldu. Örgüt içerisinde doğrularla yanlışlar arasında bir ölçüyü oluşturdu. Uluslararası komployu doğru anlamayan, çözümlemeyenler yanlış eğilimler geliştirdiler. Komplonun amaçlarını, güçlerini göremeyenler yanlışla gittiler.

yönlü bakabilmeli, anlayabilmeliyiz. Bilişsiz bir durumda komplö karşısında mücadele etmek, uzun süreli bir mücadeleyi sürdürmek zor. Komplonun geliştirdiği oyunlar karşısında uyanık olmak, sağlam durmak, onları aşabilmek gerçekten zor. Bu bakımdan her şeyi, öncelikle komplonun ne olduğunu ve neyi amaçladığını görebilmek, dolayısıyla da komplö karşısında durmak gerektiğine, insan olmanın böyle bir sorumluluk içerdiğine inanmak lazım.

İkincisi, komploya karşı mücadelede Önderlik yöntemlerini iyi irdelememiz, görmemiz gerekiyor. Neyle komplö karşısında ayakta duruluyor, hangi yöntemlerle mücadele edilerek komplö geriletilebilir? Bunu en önde Önderlik duruşu, mücadelesi, Önderliğin çabaları, tarzı, üslubu yarattı. 9 Ekim böyle bozuldu. 15 Şubat'ın boşa çıkartılması yönünde en temel tutumu Önderlik gösterdi. Kadro ve örgüt

geç komplö karşısında diz çöktüler. Komplö karşısında mücadele, komplo ret etmeyle başladı. 15 Şubat'ı hiçbir zaman beynine ve yüreğine yedirmemeyle oldu. Bütün direnişler bu temelde başlıyor. Komploya karşı mücadeleyi yaratan güç kesinlikle budur. Viyan arkadaş, *"ben hiçbir zaman 15 Şubat'ın gerçekleştiğine kendimi inandırmadım. Önderlik esaret altındadır sözünü söylemedim, yüreğime yedirmedim"* dedi. *"Hep bir yalan olarak ya da kesinlikle başarısızlığı sağlanacak, başarısız kalacak bir olgu olarak gördüm ve böyle yaşadım"* dedi. Bu, çok derin bir tanımlamadır. Komplö karşısında doğru, mücadelecî duruşun ruh halini tanımlayan bir tanımlama. Böyle olmayan, komplö karşısında mücadele edemez, sağlam duramaz, direnemez. Bu bir gerçek. Bu tanım çok önemli bir tanım.

Komploya karşı mücadele komployu reddetmeyle başlar

Komplonun başarı kazandığını değerlendirenler, komplö karşısında her zaman diz çökmüşlerdir. Buna inananlar hemen pes ettiler; provokatif tasfiyecî eğilimlere ve komplö cephesine geçmeye yöneldiler. Bunu erkenden yapanlar oldu. Zamanla, komplö karşısında uzun süreli durma, direnme gücünü gösteremeyen, bu yüreği taşıyamayanlar, o bilinci kaybettikleri anda komplö karşısında diz çöker hale geldiler. Provokasyon, tasfiyecilik böyle gelişti.

En son 2003 provokatif tasfiyecî eğilimi bu konuda en sinsi, en kurnaz, en hesapçı, örgütlü olanıydı. İç mücadeleyi, iç örgüt yapısını en çok zayıflatan oldu. Bunlara karşı mücadelede, Önderliğin komployu boşa çıkartan, komploya karşı mücadeleyi sürece yayan ve mücadele edilip kazanılabileceğini hem düşüncede hem de pratikte gösteren tutumu rol oynadı. Diğer taraftan bu tür eğilimleri başarısız kılmada, halkın Önderlikle bütünleşmesi, Önderliğin öngördüğü çizgiyi benimsemesi, hep mücadelecî olması temel bir rol oynadı.

Yine, militan gerçeklik kendini eğitti. Önderlik çözümler geliştirdi, yeni çizgi geliştirdi. İdeolojik bakımdan yenilenme, yeni paradigma geliştirme, sosyalist ideolojide yenilenme, stratejik bakımdan değişim yaşama, örgüt bakımından yeniden yapılanmayı gerçekleştirmeye; böylece uluslararası komploya karşı duruşu ve mücadeleyi bir çizgiye kavuşturmayı Önderlik başardı. Bu temelde örgüt kendisini bu çizgiyi özümseyerek değişime, yeniden yapılanmaya götürmeye çalıştı, çalışıyor. Bunlarla birlikte, tabii komploya karşı örgütsel bir duruş gelişti. Yeni bir mücadele çizgisi, bu çizgiyi özümseyen bir militanlık, komploya karşı mücadele temelinde de örgütlenen bir halk yapısı ortaya çıktı ve bu süreç devam ediyor. Önemli bir düzeye gelindi. Uluslararası komploya karşı neredeyse bine yakın kahramanca direnen şehidimiz var.

Komplö karşısındaki duruşun en temel öğeleri bunlar oluyor. Yine, gerillanın 1 Haziran Atılımı temelinde 28 aylık bir direnişi var ve bu süreç devam ediyor.

Komplonun 8. yıldönümünde de tıpkı komplonun gerçekleştiği dönemde olduğu gibi yeni bir ateşkes süreciyle bu atılım mücadelesi devam ediyor. Halkın 8 yıl boyunca bitmez, tükenmez bir direnci var. Önderliği, mücadeleyi sahiplenme durumu var. Çeşitli kurumlaşmalar var. Kadın hareketinin, gençlik hareketinin, emekçi hareketin kendini demokratik konfederalizm çizgisinde örgütlemesi var. ABD'nin öngördüğü projeye alternatif olacak, demokratik halk alternatifini yaratmayı öngören bir demokratik toplum örgütlenmesi geliyor. Tabii bunun hem anlayışı hem de örgütsel çabası var. Bunlar, 8. yıldönümünde Özgürlük hareketimizin ulaştığı düzey oluyor. 9. komplö ve ona karşı mücadele yılına giriş ifade ediyor.

Komploya karşı mücadeleyi 9. yılında da sonuna kadar sürdürmek kesinlikle bir şeye bağlı; komplonun kadınının mutlak olmadığına inanmaya. Komplö aşılamaz düşüncesi yanlıştır. Bu, başından beri yanlıştı. 15 Şubat engellenebilirdi. Bir yönüyle hileler oldu, komplocu saldırıların gücüyle oldu, ama esas olarak bizim hareketimizin, yönetimimizin, kadro duruşumuzun yetersizliklerinin sonucunda oldu. Bu yetersizlikler aşıldığı ölçüde, komplö ve onun dayandığı sistem aşılabacaktır.

Önceden aşılabilmiş olsaydı, 15 Şubat olmayabilirdi. Komploya karşı daha farklı bir mücadele biçimi olabilirdi. Bu 8 yıllık süreç daha farklı gelişebilirdi. 15 Şubat'tan sonrası için de bu durum geçerlidir. Viyan arkadaşın bu konuda tanımı, duruşu hep örnek alınıp, özlenmesi gereken bir durum. Ama anlayarak, doğruluğuna inanarak özümsemesi gereken bir durum.

Dikkat edilirse Kürt halkı da hiç yüreğine yedirmemi. İmralı'yı hiç kabul etmedi. İmralı sistemiyle birlikte yaşamayı hiç kabul etmedi. Hep ona karşı durdu, onu reddetti. Dolayısıyla da düşüncede ret, ruhta ret büyük bir direnme, düşünme gücü yarattı. Bu, komplö karşısındaki duruşun özüdür. Özellikle militan gerçeklik önemli oluyor. Örgüt yapımız bu çizgiye oturmak durumunda. Buna oturduğu, bunu özümsemiği, bir de bu ruhsal, duygusal duruşu, gerçeği bilince çıkartıp örgüte ve eyleme dönüştürdüğü zaman, komploya karşı başarılı mücadele etme gerçeği ortaya çıkar. Komplö karşısında doğru duruş, görev ve sorumlulukların gereğini doğru ve yeterli görme, dolayısıyla komploya karşı başarıyla mücadele etme gerçeği ortaya çıkar. Onun için uluslararası komploya karşı 9. yılda başarıyla mücadele edebilmemiz, bu mücadelede başarıyı sağlayabilmemiz için bizim her şeyden önce, gerçekten de komplonun yenilip aşılabileceğini görebilmemiz lazım. Ufkumuzun, görüşümüzün komplonun ötesini görebilmesi lazım. Dolayısıyla komployu beynimizde, yüreğimizde reddeden bir sağlamlığa ulaşabilmemiz gerekli. Bunu anlamak açısından da kahin olmaya ya da çok bilmeye gerek yok. Önderlik şunu söyledi: *"Anlamıyorlarsa, görmüyorlar mı da?"* Yani biraz duygu, biraz his, biraz gören göz bu gerçekleri görmeye yeter. Komplonun nasıl bir vahşet olduğunu; halk için nasıl bir imhayı öngördüğünü; komploya karşı durulabileceğini Önderlik gerçeğine, 8 yıllık mücadele gerçeğine bakarak, insan rahatlıkla görebilir.

Komploya karşı mücadele edilebileceği, aşılabileceği ortada. O bakımdan bir kere her şeyden önce, komployu doğru anlamamız, daha derinliğine kavramamız, güncel gelişmeleri bu temelde yorumlayabilmemiz bir de komplö karşısında durma, komploya aşma, yenilgiye uğratma kararlılığımızı, bilincimizi, azmimizi çok daha ileri düzeyde geliştirmemiz, dolayısıyla da bu temelde yaratıcı örgüt ve mücadele yöntemlerinin neler olacağı konusunda çalışmamız gerekiyor. 9. yılını, bütün bunları en güçlü yapabilecek şekilde karşılıyoruz.

"15 Şubat'ın boşa çıkartılması yönünde en temel tutumu Önderlik gösterdi. Kadro ve örgüt yapımız, Önderliği anladığı ve özümsemiği ölçüde rol oynadı, mücadele etti. Önderliği anlamadığı veya kendini gevşettiği, Önderlikten koptuğu yerde de sağa sola savruldu, etkisiz kaldı. Komploya karşı "Güneşimizi Karartamazsınız" kampanyası, onu geliştiren onlarca direniş gerçeğini, şehitler gerçeğini her zaman Önderliğin en güçlü savunucuları ve sahiplenicileri olarak görmemiz gerekiyor"

de edebiliriz. Gerçekten o gaflet durumu, yetersizlikler olmasaydı; çizgiye tam katılma, benimseme, özümseme, çizgiyle bütünleşme olmasaydı; Önderlikle bütünleşme tam olsa ve komplö saldırıları karşısında Önderlik izlenebilseydi, uzak düşölüp kopuk kalınmasaydı, 15 Şubat engellenebilirdi. Halk, gerilla harekete geçirilebilirdi.

Bu konuda da en başta çizgi karşısındaki duruş, çizgiye girmeme durumu sorumludur. Bunun ne kadar tehlike arz ettiğini; çizgi militanlığının, çizgi devrimciliğinin ne kadar önem arz ettiğini gösterdi. Hiçbir tartışmaya gerek gösterilmeden kendisini ortaya koydu. Çeşitli oyunlar görölüp önlenemedi. Bazı ajan provokatör yaklaşımlar da oldu. Onlar da önlenemedi. İçimizde gafil, bireyci, hesapçı olan, avanak olanlar vardı. Bazılarını çeşitli polis güçleri kullandılar. Örneğin Rus polisi Mahir Welat'ı kullandı, Avrupa polisi Kani Yılmaz'ı kullandı, Yunan polisi Ayfer'i kullandı. Belki çok bilinçli bir ajanlaştırma durumu olmadı, ama objektif ajanlık, kullanılma durumu, bilinçli ajanlıktan daha tehlikeli oldu. Önderliğin zorlanması, yönlendirilmesinde bu rol oynadı. Önderlik, Mahir Welat'ın kendisine farklı şeyler söylediğini ifade etti. Tabii neler söylediğini henüz belirtmedi. Kuşkusuz Roma'dan Moskova'ya dönmeye karar verirken, öyle basit bir biçimde zorlandı için, düşünmeden veya belirsizlikle dolu bir biçimde hareket etmedi. Somut vaatler, hesaplar karşılığında oldu. Tabii onların hepsi yalandı, sahteydi. Yunanistan'a gidiş de, Yunanistan'a

Bu konuda önemli bir eğilim; komplonun Kürt sorununu çözmek amacıyla gerçekleştiği, aslında bir çözüm süreci olduğu biçiminde özetleyeceğimiz eğilimdir. Bu tür görüşler 1999 yılından itibaren ortaya çıktı. Çeşitli biçimlerde örgütümüze dayatılmak istendi. Komploya karşı mücadele edilemeyeceği, öyle bir mücadelenin öngörölmemesi gerektiği; komplö ne istiyorsa o yapılarak ancak sonucun alınabileceği bir görüşmüş gibi hareketimize dayatılmak istendi. Bu, komployu anlayamamaktan veya komplö karşısında mücadele gücü gösterememekten, düşünce ve davranış olarak komploya karşı mücadele edecek bir kararlılığa, güce ulaşamamaktan kaynaklı oldu. En başta, komplonun nasıl bir saldırı olduğunu, komploya karşı nasıl direnmek gerektiğini derinden hissedemeyenler, iliklerine kadar hissedemeyenler, yüreklerinin derinliğinde duyamayanlar ve direnmenin sorumluluğunu, gerekliliğini hissedemeyenler zayıf düştüler. Giderek zayıf düşenler oldu. Daha ilerleyen süreçlerde aynı sonuca gelenler oldu. Bütün bunlar yanlış eğilimler, tasfiyecî provokatif dayatmalar olarak hareketimizin içinde ortaya çıktı. 2000 yılında da çıktı, 2003 yılında da çıktı.

Bu bakımdan şunu önemle ele almalıyız: Birincisi, bilinç olarak komployu, onun tarihsel, uluslararası dayanaklarını, boyutlarını, güncel ideolojik, siyasi savaşım içerisindeki yerini iyi anlamalıyız. Terorik bilincimiz çok yüksek olmalı, çok

yapımız, Önderliği anladığı ve özümsemiği ölçüde rol oynadı, mücadele etti. Önderliği anlamadığı veya kendini gevşettiği, Önderlikten koptuğu yerde de sağa sola savruldu, etkisiz kaldı. Komploya karşı "Güneşimizi Karartamazsınız" kampanyası, onu geliştiren onlarca direniş gerçeğini, şehitler gerçeğini her zaman Önderliğin en güçlü savunucuları ve sahiplenicileri olarak görmemiz gerekiyor. Bu konuda her alanda, cezaevleri başta olmak üzere büyük direnişler oldu. En esas olan oydu. Gerilla ve örgütümüz ancak gafletten 15 Şubat darbesiyle uyandı. Ondan sonra kendini mücadeleye sevk etti. "Güneşimizi Karartamazsınız" kampanyasına örgütlü bir biçimde katılım gösterdi. Ondan önceki duruş, gerillanın gücüne göre sınırlı kalmıştır. Kuşkusuz gerilla ve örgüt hep yer aldı, ama zayıf yer aldı. Daha çok militan inisiyatif veya halk direnişi, gençliğin direnişi rol oynadı. 15 Şubat'tan sonra, örgütün gerçekleri biraz görme, örgütlü bir biçimde komplö karşısında direnişe yönelmesi gerçekleşti. 1999 sürecinin başlatılması, komplonun altı ayda Özgürlük hareketini tasfiye etme hedefinin boşa çıkartılması bu temelde sağlandı. Daha sonraki süreçte de komployu anlama, özümseme ve komplö karşısında mücadele etme gücü gösterildiği oranda sağlam duruldu.

Bu konuda anlayış bakımından **Viyan** arkadaşın tanımları gerçekten de dürüst ve sonuç almak isteyenler açısından izlenecek tek yoldur. Şunu belirtmek gerekir: Komployu kabul eden, içine sindirenler er

Anarşizmin dünü bugünü ve devrimci ortama yansımaları -II-

Anarşist felsefenin sosyolojik tahlili

Anarşist felsefeyi öncelikle sosyolojik olarak tahlil etmek gerekiyor. Genelde kapitalist sistem içerisinde burjuvalaşmak isteyen, bunun için de her şeyi ortaya koyan küçük burjuvazinin, bunu yapma gücünü yitirdiğinde sisteme karşı keskin bir tepki olarak kendisini dışavurumunun felsefesi olarak ifade edilebilir. Normalde kapitalizmi en fazla üreten sınıf, küçük burjuvazidir. Sürekli sermaye biriktirerek, burjuvalaşma eğilimi içerisindedir. Bu anlamda iktidar, devlet ve mülkiyet karşısındaki duruşu, özentili bir duruştur. Elindeki mülkiyet küçüktür; kısmen kendi emeğini katmaktadır. İktidar içerisinde henüz yer edinmemiştir. Ama bütün çabası mülkiyetini büyümek, iktidara ortak olmak ve devleti ele geçirmektir. Diğer taraftan büyük burjuvalar vardır. Bunlarla da rekabet halindedir. Bu rekabet içerisinde başarılı olup burjuvalaştığında, alt sınıflar üzerinde iyi bir egemen güç haline gelir. Ama bir küçük burjuvanın burjuvalaşma ihtimali bu rekabet ortamında çok düşüktür.

Dolayısıyla burjuva özentisiyle yaşayan küçük burjuvanın en büyük korkusu, elindeki mülkiyeti de kaybederek emekçiler safına düşmektir. Ruh hali bu açıdan özentili ve korkaktır. Güce tapınan, ezilenlerin yanında olmaksızın tiksinden bir ruh hali vardır. Tümyle kompleksli bir kişiliktir. Aşağılık ve büyüklük kompleksini iç içe yaşayan bir psikolojik gerçekliği vardır. Engels'in güzel tanımlamasıyla: *"Burjuvaziye bakıp burjuvalaşma hayalleriyle ağzının suyu akarken, proletaryanın saflarına düşme tehlikesini sürekli yaşadığından dolayı tir tir titremektedir."* Toplumsal hareketler içerisinde katılımı da belirttiğimiz bu ruh halinin bir yansıması biçiminde dışa vurmaktadır. Devrim hareketlerinin geçici yol arkadaşlarıdır küçük burjuvalar.

Sınıfsız bir toplum yaratma ütopyasından çok, devrimin yarattığı imkanlar içerisinde devleti ele geçirme ve iktidara ortak olma amaçlarıyla devrimin içerisinde yer alırlar. Çoğunlukla sistem içerisinde devleti ve iktidarı ele geçirme gücünü kendinde göremeyince, ezilenlere dayanarak bu gücü yaratma biçimindeki kurnazlıklarıyla, devrim saflarına katılırlar. Sistem içerisinde kendini var edebilme koşullarını bulamadığından, sisteme karşı duruşu bir tavır değil, bir tepkidir.

Dolayısıyla sisteme karşı en öfkeli görünen, sistemi en keskin biçimde reddeden bir söylemin sahibidir. Çünkü sistem onu kabul etmemiştir. Sistem içinde kendini var etme koşullarını bulamamıştır. Bu yüzden de sistemin karşısına geçmiştir. Halk deyimiyle ifade edecek olursak, 'yetiemediği üzüme koruk' demektir. Eğer sistem içerisinde kendini var edebilme ve büyüme şansını bulabilse, çok fazla devrim saflarında yer almaz. Çünkü küçük burjuva, ezilenleri, emekçileri gasp edilip sömürülerek, onların üzerinden ikti-

dar olabilecek topluluk olarak görür. Burjuvaları, sistemin en kurnazları ve en iş bitiricileri, dolayısıyla iktidar olma becerisini gösterebilmiş insanlar olarak görür, onlara özenirken; toplumun geri kalan kesimini ise sömürülmeyi ve ezilmeyi hak etmiş, yeteneksiz, beceriksiz yığınlar olarak değerlendirir.

Belirttiğimiz bu ruh hali, devrim ortamında kendisini çok bariz bir biçimde dışa vurur. Devrim ortamındaki küçük burjuvaların örgüt hiyerarşisi içerisindeki durumlarına dikkat edilirse; üstte karşı yağcı, dalkavuk ve yaranmacı iken, alta karşı tamamen bastırmacı, sindirmeci ve ezen bir tavır sahibidir. Küçük burjuvazinin sistem karşısında, sistemin kanun ve kuralları karşısındaki tepkisi ise, kendisini hiçbir kural tanımama biçiminde dışavurur. Anarşizm olarak adlandırdığımız noktadaki küçük burjuva, bu tepkisiyle kurnazlaşmış, kural tanımayan bir duruşmuş gibi görünür. Eğer kendisi iktidar olabilirse, en büyük diktatör en büyük kuralcı olacaktır. Bunun bariz örnekleri küçük burjuvazinin iktidar olduğu ülkelerde rahatlıkla görülebilir. Ortadoğu'daki askeri diktatörlüklere ya da otokratik sistemlere bakalım; bu sistemlerin başını tutan kesimler küçük burjuvalardır. Onlarda toplumsal sistemin en ağır kanun ve kurallarıyla bağlandığı ve kuralların en çok dayatıldığı sistem oldukları görülecektir.

Küçük burjuvanın edindiği anarşist kimlik bir maskedir

Örgüt ortamında da bir küçük burjuva, yapının içerisinde iken hiçbir kural tanımayan bir duruş sergiler. Yönetim olduktan sonra, yani kurallar artık onun olmaya başladıktan sonra, kendi kurallarını başkalarına en acımasız, en katı ve keskin bir biçimde dayatır. Yapı iken çok 'hoşgörülü, değişim ve dönüşüm yanlısı, dogmatizm düşmanı' olan küçük burjuva; yönetim olduğunda, en dogmatik, en katı kuralcı, disiplinli, kalıpcı bir karakter göstermeye başlar.

Dolayısıyla küçük burjuvanın, anarşist kimliği ile kendisini tanımlaması bütünüyle bir maskedir. Bu tür maskelerin arkasına saklananların da bir toplumsal hareket ve bir felsefe olarak anarşizmin çok fazla bilincinde ya da farkında olan kişilikler olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Böyle bir kimlik tanımlamasına gitmeleri, belirttiğimiz o toplumsal karakterleri ile bağlantılıdır. Küçük burjuva, kendi küçük sermayesini büyütmek için ortalıkta ne bulursa alıp, gasp edip, çalıp kendi gelişiminin sermayesi haline getirir. Örneğin örgüt ortamında kurnazlık mı yapılacaktır; bu, o örgütün, hareketin kendi ideolojik kimliği içerisinde yer bulamıyorsa, o zaman çalıntı bir kimlikle bunları meşrulaştırma arayışına girecektir. Dolayısıyla ideolojik kimliği farklı tanımlanmış bir hareket içerisinde, kendini anarşist kimliğiyle tanımlamak tamamıyla bir sahtekarlıktır. Aslında kendisi de bunun farkındadır,

bunu bilir. Ama buna rağmen bunu yapar. Bu anlamda küçük burjuva yüzsüzdür. Sistem içerisinde de bu böyledir.

Küçük burjuvaların en büyük özelliklerinden birisi de hiçbir toplumsal değer yargısı tanımamalarıdır. Bu anlamda da toplumsal ahlakı en çok dejenere eden sınıftır. Küçük burjuva için kutsal olan tek şey, kendisinin üzerinde hüküm kurduğu özel mülkiyeti olduğu gibi, toplumsal yaşamda kendisini büyüten bütün kurallar kutsal, işine yaramayanlar ise boş ve gereksizdir. Bu, gelenekler açısından da böyledir. Tam bir gelenek düşmanıdır. Çünkü gelenek ya demokratik komünal toplumun yaratmış olduğu bir ahlaktan ibarettir ya da egemen sınıfın hükmü ve denetimi altındaki resmi toplumun geleceğidir. Aslında küçük burjuva bu ikisinin arasında gidip geldiğinden, ikisinin de kurallarını ve geleneklerini tanımamakta, ikisini de boşa çıkarmanın savaşımını vermektedir. Ama burjuvalaştığında, burjuvanın yönetim kurallarını, yönetim disiplinini en güçlü şekilde sahiplenir; toplumun ezilen kesimlerinin saflarına düştüğünde ise o geleneği en köklü ve en dogmatik biçimde savunan kişiler haline gelmektedir.

Dikkat edilirse, toplumun bu ara sınıfları iflas ettiklerinde birdenbire anarşistleşirken, toplumsal hareket içerisindeki muhafazakarlığın da temel sosyolojik taban haline gelirler. Bir küçük burjuva iflas ettiğinde ya da sisteme karşı karşıya geldiğinde otorite karşıtı iken; sistem içerisinde kendisini var edebilme şansı bulduğunda ve bu sistemin dağılması durumunda; yani ezilenlerin safına düşme tehlikesi gündeme geldiğinde, sistemi en muhafazakar biçimde savunan ve sahiplenilen bir kimlikle ortaya çıkmaktadır. Muhafazakarlığın en keskin ve dogmatik savunucu haline gelmektedir.

Bunun örnekleri, Ortadoğu'da rahatlıkla görülebilir. Bugün Türkiye'deki faşizm ve din ideolojisiyle hareket eden hareketlerin hepsinin tabanının küçük burjuva olması bu gerçeklikle bağlantılıdır. Zira Ortadoğu'da, büyük bir toplumsal altüst oluş sonucunda yeni bir sistemin çıkma tehlikesi mevcuttur. Bir kaos süreci yaşanmaktadır. Kaosun en gelişimli ve çatışmalı olduğu coğrafyadır. Bu kaosun sonucunda ortaya ne çıkacağı ise hiç belli değildir. Dolayısıyla küçük burjuva, elindeki her şeyi kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu tehlikeyi görünce de

sisteme dört elle sarılmakta, sistemi en muhafazakar biçimde savunan bir kimliğe bürünmektedir. Bunun örgüt ortamına yansıması da aynı biçimdedir. Devrimin kritik süreçlerinde, özellikle yeniden yapılanma süreçlerinde, elindekini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya geldiğinde, kendisini dogmatizmin en keskin savunucusu biçiminde dışa vurmaktadır.

Bu anlamda ele alındığında, anarşizmin diğer yüzü dogmatizmdir. Büyük kural tanımazlığın altında, işine geldiğinde en kuralcı bir kimlik yatmaktadır. Dogmatizm ve anarşizm bu anlamda bir madalyonun iki yüzüdür. İkisini ayrı ayrı çözümlenmeye de bu açıdan çok fazla gerek yoktur. Bir kimliğin, duruma göre iki farklı renkte dışa varmasıdır.

İçimizde gelişen bu küçük burjuva eğilimlerin ve yaklaşımların kendilerini Önderlikle ifade etmeye çalışmaları ise eğer büyük bir cehalet değilse, büyük bir çarpıtmadır. Zira Önderlik, ilk savunmalarından itibaren, özellikle demokrasi, özgürlük ve birey kavramlarını dile getirirken, yine marksizm ve devleti eleştirirken, düşüncelerinin asla anarşizm biçiminde anlaşılmaması gerektiğine defalarca dikkat çekmiş ve vurgu yapmıştır. Yine, savunmalarda, özellikle devlete ilişkin yapmış olduğu çözümlemelerin anarşizm biçiminde anlaşılması noktasına vurgu yapmaktadır. Devlet ve toplumsal gelişim ile ilgili yapmış olduğu araştırma ve değerlendirmeleri tamamladıktan sonra, sürekli bunların yanlış anlaşılması gerektiğine dikkat çekmektedir. Örneğin devletin tanınmamasını yapıyor. Devletin olumlu ve olumsuz yanlarını değerlendirirken, 'devleti mutlaka sökülüp atılması gereken bir ur' olarak değerlendiriyor. Ayrıca hemen şuna da vurgu yapıyor: *"Şüphesiz bu değerlendirmenin anarşist bir yorum olarak değerlendirilme tehlikesi vardır. Fakat bu görünüşte böyledir. Anarşizm, kapitalist bir eğilimdir; aşırı bireyciliğin devlet tanımaz düzeye varan biçimidir. Bu tür bireyciliğin komünal özgürlük ve eşitlikle pek ilişkisi yoktur"* demektir.

Anarşist kimlik meşrulaştırılacak bir kimlik değildir

Önderliğe, bazı Türk aydınlarının yapmış olduğu eleştiriler var. Onlar kendisine iletiliğinde, verdiği cevaplar vardır. Mahir Sayın'ın savunmaları kapsamlı bulunduğu, ama Önderliğin tezlerinin

anarşizm ile yıkandığı biçimindeki görüşü kendisine iletiliğinde, *"hayır, öyle değil. Herhalde ben Bookchin'i okuduğum için böyle düşünüyorlar. Bundan sonraki savunmam daha derinlikli olacak"* demektedir. Başka bir görüşme notunda, *"Mahir Sayın'ın benim anlayışımın anarşizm felsefesi ile yıkandığına dair değerlendirmesi var. Bu değerlendirmeler eksik kalmış. Ben anarşizm felsefesini iyi biliyorum. Ben reel sosyalizmi de biliyorum. Ama geliştirdiğim şey farklı. Ben Bookchin'i iyi okudum. Ama benim anlayışım anarşizmden farklı"* demektedir.

Yine aynı görüşme notunda, anarşist kaynakların incelenmesine ilişkin yapmış olduğu başka bir değerlendirme var. Orada şöyle diyor: *"Wallerstein okunabilir. Onun da iyi çözümlemeleri var. Ama ben biraz daha kategorize etmişim. Anarşistlerin devletsizliği benden farklı. Orada biraz eksik yan var. Onların pratiğini inkar etmiyorum. Ama kuru bir devlet inkarcılığı var onlarda. Benim demokratik yaklaşımım farklı. Demokrasi ve devletin bir arada yürümesini çözdüm. Ya devlet ya da sosyalizm anlayışı, fazla pratik değeri olmayan bir anlayıştır. Teoride güzel görünebilir, ama pratikte bir değeri yoktur. Ben bu konularda oldukça yoğunlaştım. Hem devlet, hem demokrasi diyeceğim. Devleti toptan reddedip toptan demokrasi olmaz. Devleti demokrasi açısından yok saymak ne kadar tehlikeli ise, demokrasiyi devlet içinde eritmek de o kadar tehlikelidir. Türkiye'de demokrasi devlet içinde eritilmiştir. Türkiye'nin bütün demokrasisi devletin ayıplarını örten asma yaprağıdır. Genel solun, devleti toptan dönüştüreceğine dair görüşü yanlıştır. Türk solunun reel sosyalist yaklaşımlarla, devleti yadsıma anlayışları yanlış ve kendi kendini kandırmadır."*

Önderliğin, anarşizmle ilgili daha farklı değerlendirme ve çözümlemeleri de var. Onlar da burada ele alınıp değerlendirilebilir. Ancak bunları burada çok fazla uzatmak yerine, Önderliğin temel tespitlerinden hareketle, kendini bu tarz kimliklerle ifade etmenin ne anlama geldiğini bilerek, buna karşı tavır sahibi olmak önemlidir. Zira ideolojik kimliğin muğlaklaştırılmasının temel yöntemlerinden birisi de, farklı kimliklerin giderek başka bir kimlik içerisinde kendini meşrulaştırma arayışı ve yaklaşımlarıdır. Anarşist kimlik öyle çok da meşrulaştırılacak, sempati

"Küçük burjuva, yapının içerisinde iken, hiçbir kural tanımayan bir duruş sergiler. Yönetim olduktan, yani kurallar artık onun olmaya başladıktan sonra, kendi kurallarını başkalarına en acımasız, en katı ve keskin bir biçimde dayatır. Hoşgörülü, değişim ve dönüşüm yanlısı, dogmatizm düşmanı olan; yönetim olduğunda, en dogmatik, kalıpcı bir karakter göstermeye başlar. Dolayısıyla küçük burjuvanın, anarşist kimliği ile kendisini tanımlaması bir maskedir"

duyulacak bir kimlik değildir. Önderliğin belirttiği gibi, kapitalist bireyciliğin en uç ifade tarzlarından birisidir. Biz, kendisini demokratik komünal bir hareket olarak tanımlayan, toplumsallığın yeniden üretilmesi ve örgütlendirilmesi hedefiyle hareket eden bir ideolojik kimliğe sahibiz.

Bu ideolojik kimlik, kapitalizmin toplumu bitiren tüketici yaklaşımları karşısında tek alternatif toplumsal kimlik olduğunu iddia etmekte ve kapitalizmin topluma en büyüksaldırısının kendini bireycilik biçiminde dışavurduğunu dile getirmektedir. Kendisini böyle tanımlayan bir ideolojik kimliğin, reddettiği sistemin en uç anlayışlarını kendisine yedirmesini ve kendini bununla ifade etmesini, daha önce de belirttiğimiz gibi ya büyük bir cehalet ya ideolojiyi benimsememe ya da ideolojik karışıklık olarak tanımlamak ve eleştirmek durumundayız.

Anarşizm Ortadoğu'da eylemsel ve siyasal bir hareket olamamıştır

Kaldı ki anarşizmin bizim topraklarımızda çok fazla gelişme şansı da yoktur. Burjuva bireyciliğinin en uç dışa vurumu ya da tepkisi olarak gelişen burjuva felsefesi ve hareketinin, Ortadoğu gibi tamamen toplumsallık tarafından boğdurulmuş bireylerden oluşan bir toplumsal gerçeklikte, tarihsel ve toplumsal zemini yoktur. Nitekim dikkat edilirse, Ortadoğu'da birçok sistem karşıtı hareket gelişmiş, bu hareketler toplumsal taban ve zemin bulabilmiş, belli dönemlerde sistemi zorlamışlardır. Ama Ortadoğu'da örneğin bir Rusya, Amerika ya da Avrupa'daki gibi toplumu etkileyen, toplum içinde kendisini kabul ettiren hiçbir anarşist hareket ya da anarşist teorisyen yoktur. Bu, Ortadoğu'nun toplumsal gerçekliği ile bağlantılıdır.

Türkiye'de özellikle son yıllarda kendisini güce dönüştürmeye çalışan bir anarşist hareket var. Dikkat edilirse bu hareketler sistem karşıtı, toplum karşıtı ve radikal söylemlerin sahibi olmalarına rağmen, eylem alanında en pasif, en etkisiz hareketlerdir. Ortadoğu'da, özellikle Türkiye'de anarşizm, eylemsel ve siyasal bir hareket değil, düşünsel bir gerçeklik olarak kendini dışavurmaktadır. Türkiye'deki anarşistlik, kafa karışıklığı anlamında bir anarşistliktir. Türkiye'de sistem karşıtı bir duruş değil, sistem adına, toplum karşıtı bir duruş olarak ortaya çıkmaktadır. Onların devletle karşı karşıya gelmesinde ne onların devleti vurması ne de devletin onları vurması gerçekleşmez iken; bunların toplum tarafından kabul görmemesi, toplumun tüm değer yargılarına sürekli saldırı halinde olmaları ve bu nedenle marjinal olmanın ötesine geçememeleri bu gerçekliklerini ifade etmektedir. Dolayısıyla devletin ve sistemin birer mezhebi olarak, devletin sistem içerisinde yok edemediği ahlaki ve geleneksel değer yargılarını yıkarak, devlete hizmet etmektedirler.

Örgüt ortamında da bu böyledir. Örgüt ortamında da aslında bir ajanın bile kolay kolay saldıramayacağı ya da öyle kolay kolay tartışamayacağı değer yargılarının, bu tipler tarafından rahatlıkla tartışılması, tartışılması, sistemin içimizdeki yansımaları ve faaliyetleri olarak değerlendirilebilir. Bunlar, 'dogmatizm karşıtlığı' adı altında bu hareketin hiç tartışılmayacak ve tartışılmayacak değer yargılarını rahatlıkla ayakları altına alabilmekte ve çiğneyebilmektedir. Eğer bu kişiler, örgüt içerisinde ya da toplum içerisinde dogmatizme karşı yürüttükleri bu savaşı dogmatizmin kurumsalmış biçimi olan devlet içinde yürütse, bunun bir anlamı olabilir. Belki bir yönüyle bir devrimcilik biçimi olarak da tanımlanabilirdi, ama devlet karşısında, ik-

tidar karşısında bu kadar silik ve tavırsız olan kişiliklerin, toplumun ve toplumsal hareketin değer yargılarıyla bu kadar oynamaları, fazla anlaşılabilir bir durum değildir. Ya da tam tersinden çok iyi anlaşılacak bir durumdur: Bunlar sistemin ulaşamadığı noktalarda toplumu ve toplumsal hareketleri vurmanın beşinci kollarıdır. Bunları bu biçimde değerlendirmek gerekiyor. Tabii bu arada bu tanımlamalar, bu tür kişiliklerin çok zoruna gitmektedir. Bu tanımlamalar bile iktidarcı değerlendirmeler, dogmatizmin söylemi olarak anlaşılmakta ve bu biçimde mahkum edilmektedir.

Bu tür kişiliklerin kabul edilebilir ya da tabir yerindeyse, yenilir yutulur hale gelebilmeleri için "anarşistliklerini" önce devlet karşısında, sistem karşısında, kapitalizm karşısında ortaya koymaları gerekmektedir.

Bireysel iradeyi yaratan insan sistem karşısında tavır sahibidir

Devlete, sisteme karşı hiçbir varlık gösteremeyen, hiçbir gücü olmayan bu silik kişiliklerin, toplumsal gerçeklik karşısında bu kadar pervasız olmaları, sırtlarını dayadıkları güçle bağlantılıdır. Bunlar, sırtını toplumu bitirmek isteyen devletin kapitalist felsefesine dayandırmaktadır. Kapitalizmin geliştirip, meşrulaştırmak istediği bireyciliği savunabilmektedir. Çünkü bireyciliğin arkasında sistem vardır. Bir kişinin bireyciliği savunması demek, bütün bir sistemi arkasına alması demektir. Ama sistem karşısında radikal olmak; küçük bir güçle, sınırlı bir donanımla bir savaşın içerisinde girmek demektir. Sözde en özgür, en iradeli olan bu kişiliklerin, büyük güçler karşısında böylesine silik ve iradesiz olup, sistem karşıtı hareketler içerisinde de bu kadar pervasız olmaları, tamamıyla bu gerçeklikle bağlantılıdır.

Dolayısıyla geliştirmiş oldukları söylemler de ne özgürlüğün ne de iradenin yansımasıdır. Özgürlük iddiası güçlü olan ve bireysel iradeyi gerçekten kendisinde yaratabilmiş insan, bireycilik adı altında bireyselliği ve toplumu yok eden sistem karşısında çok güçlü bir tavrın ve duruşun sahibi olur. İçimizde bu tür kimlikleri sahiplenen kişiliklerin, sistem karşısında güç olmanın yol, yöntem ve araçları olan ideoloji, örgüt ve eylemi çeşitli söylemlerle ve argümanlarla küçümsemeleri, boşa çıkarma yaklaşımları iradesizliklerini göstermektedir. Gerçekten bu sistemi reddeden, sistem karşısında birey olmak, özgürleşmek, irade olmak isteyen bir kişi; bunun yol, yöntem ve araçlarını en güçlü sahiplenen kişi olmak durumundadır.

Dolayısıyla bir özgür iradede ve sisteme alternatif olma iddiasından bahsediliyorsa, bu orada en güçlü örgütçü, en güçlü eylemci, en güçlü ideolojik kimlik sahibi olarak kendini tanımlamayla gerçekleştirebilir. Bu anlamda bu kişilerin kendi ideolojik kimliğini bu kadar muğlaklaştıran, sistemi zora sokan örgütlenmeyi bu kadar parçalayan, ama eylem alanında da tam anlamıyla pasifizmi savunan yaklaşımlarla kendilerini 'anarşist' olarak tanımlamaları koca bir yalan ve aldatmacadan ibarettir.

Belirttiğimiz gibi Ortadoğu toplumları, bireyin neredeyse dumura uğratıldığı, güçsüzleştirildiği, iradesizleştirildiği bir toplumsal gerçekliktir. Bu toplumsal gerçeklik içerisinde bu tarz kimlikler ve söylemlerle kendini ifade etmenin diğer bir nedeni de Batı taklitçiliğidir. Zira Batı'da bireycilik, toplumdan intikam alırcasına bireyin kendini güçlendirme mücadelesiyle güç haline gelmiştir. Eğer oradaki anarşist bireyler iyi incelenirse, bireycilik ve bireysellik noktasında kendilerini iyi

donatmış kişilikler oldukları görülecektir. Örneğin Proudhon'un entelektüel düzeyi, bir Bakunin'in ve Blanqi'nin eylem gücü incelenirse, bunların gerçekten iradeli ve özgürlük noktasında kendi anlayışlarına uygun bir yaşam sahibi oldukları görülecektir. Bu bireyler toplumu sar-san eylemlerin ve düşüncelerin yaratıcılarıdır.

Batı'da gelişen anarşizmin hem felsefi olarak hem pratik duruş olarak sosyolojik ve tarihsel temelleri varken, Ortadoğu'da bunlar yoktur. Bu bakımdan ele alındığında, kendilerini 'anarşist' olarak tanımlayan kişiler, bu anlamda sempati duyulacak kişilikler değil, tam tersine büyük dalavereci ve yalancılar olarak adlandırılıp, antipatiyle karşılanmak durumundadır.

Kaldı ki anarşizmin de kendisini içerisinde ifade ettiği kimlik, devrimci kimliktir. Bir insanın devrimci kimliğini farklı adlarla; liberallikle, demokratlıkla, feministikle, anarşistlikle tanımlama çabası kendi kimliğini daraltmadır. Aslında bir bakıma, kendi kimliğini inkar etme anlamına gelmektedir. Kendi kimliğini bu kadar inkar eden duruşların sempatiyle karşılanması ise bizim açımızdan anlamsızdır. Bu tür yaklaşımları teşhir ve mahkum etmek her devrimci kadro ve militanın temel ideolojik görevlerinden birisidir. Bu noktadaki yaklaşımlar da ideolojik kriterlerle, ideolojik kabul ret ölçüleriyle ele alınmak durumundadır.

Bu tür sempatiler ya da tersinden tepkiler de geleneksel toplumdaki getirmiş olduğumuz bakış açılarıyla bağlantılıdır. Sempati küçük burjuvalığı, antipati de gelenekselliği ifade etmektedir. Bu tür yaklaşımlara karşı ideolojik duruş ise, kimliği muğlaklaştırma yaklaşımlarına karşı militan tavır biçiminde kendisini ortaya koymak durumundadır. Dolayısıyla eğer bir kimlik tanımlanması yapılacaksa, en güzel kimlik en radikal kimlik, devrimci kimliktir.

Örgütsel çizgide sağlam duracağız örgütlenmemizi daha da büyüteceğiz ve kazanacağız

baştarafı 2'de

Biz diyoruz ki geçmişteki gibi olmayacak. İdeolojik, örgütsel çizgide sağlam duracağız, daha da derinleşeceğiz. Örgütlenmemizi daha da büyüteceğiz, dolayısıyla biz kazanacağız. Ateşkes sürecinden hem örgütümüzü büyüterek hem de bizim dağılmamıza umut bağlayan, hesabını buna göre yapan siyasatleri boşa çıkartarak siyasal, örgütsel kazanç sağlayacağız. Siyasette başarı kazanmamızın yolu budur.

Bunun dışında, diplomatik çalışmalar yeni bir çalışma tarzı olarak devreye giriyor. Ortadoğu'da da, dışarıda da gelişiyor. Türkiye istediği kadar engellemeye çalışsın, Türkiye-İran-Suriye ittifakı istediği kadar kanallarımızı kapatsın, terör örgütüdür diye istedikleri kadar çalışsınlar, bu yavaş yavaş açılıyor. Onlar da çok önemli değil. Esas olan bizim duruş ve mücadelemizdir. Bu bakımdan biz sağlam durursak, diplomatik alanın daha çok açılacağı kesin. Çeşitli yerlerde böyle siyasal ilişkilerimiz güçlenecek. Bu çalışmayı da daha planlı bir biçimde yürüteceğiz. Ama esas olan, siyasal mücadele kapsamında yapacağımız halkın direnişi, halk serhildanıdır. Bunu etkili bir biçimde geliştireceğiz bu dönemde. Buna yönelik ateşkes ilan etmiş değiliz. Geçen yıl, bir aylık eylemsizlik kararına vardık. Bazı basın çevreleri 'Türkiye'de silahlı PKK durdu, silahsız PKK devreye girdi' diye bas bas bağırıyorlar. Kötü müdür, silahsız PKK devreye girsin. Halkı harekete geçirsin, uyuşukluk ortadan kalksın. Çeşitli kesimler, işçiler, memurlar, kadınlar, gençler haklarını istesinler, kendilerini örgütlesinler. Demokrasi budur işte. Bir top-

lunun demokratik olması bu tür gelişmelere bağlıdır. Bunlar varolursa demokrasi de var olur. Bunlar olmazsa, o zaman demokrasi yok demektir. O nedenle şimdi yine öyle diyecekler. Desinler. Biz demokratik halk eylemliliğini geliştirmek için doğru yola, yöntemle demokratik çözüm sürecine hizmet edecek tarzda çaba harcayacağız. Halk eylemliliğini sadece Kuzey'de değil, Güney'de, Doğu'da, Batı'da, yani her alanda geliştireceğiz. Gerici saldırıları boşa çıkartacak, püskürtecek, halkın örgütlenme zeminini güçlendirecek bir demokratik serhildan sürecini geliştireceğiz. Bu zorunludur. Bu da halk mücadelesini içeriyor. Demek ki, militan kendi içinde ideolojik mücadele yürütürken, halk mücadelesi alanı da serhildan alanı oluyor. Onun da önemli bir birikimi oldu. Geçen yıllarda tecrübe edindik. Şimdi çok güçlü bir biçimde yaratıcı yöntemlerle yaratabiliriz.

Zafer sloganlarımızı her zamankinden güçlü haykırıyoruz

Geriye askeri alan kalıyor. Gerillanın durumu, gelişimini başta belirttik. Gerilla, ateşkes sürecine geçmiş durumda. Dört ateşkes sürecine de eskisinden daha güçlü ve bütünlüklü bir biçimde sahip çıktı, uyum gösterdi. Herhangi bir kusuru şimdilik yoktur. Fakat görüyoruz ki, çeşitli rantçı, çeteci çevrelerin saldırıları, provokasyonları ateşkes sürecini sabote etmek için sürecek. Bir kere gerilla bu konuda daha duyarlı, tedbirli olmak, hem kayıp vermeyecek bir düzeyi yakalamak hem de ateşkesi sabote edecek bir ortamın oluşmasına izin vermemek durumunda. Bu konuda hareket ve üslenme tarzında daha

disiplinli, daha planlı, daha gizli hareket etmelidir. Yoksa saldırıları boşa çıkartamayız. Sabote olur ateşkes süreci. Bu da çeteci güçlerin isteği olur. Ona izin vermemek için, bir kere saldırıları, operasyonları boşa çıkartacak bir tutumun sahibi olabilmeli. Meşru savunmanın en etkili bir uygulandığı şimdi budur.

İkincisi, gerillanın büyütülmesi ve eğitimi. Tabii gerilla önemli bir güç. Bütün bu gelişmeler gerilla üzerinde oluşuyor. Kürt sorununun çözümünün temel stratejik gücü. Bu bakımdan da eğitim ve örgütlenme bakımından geliştireceğiz gerillayı. Süreci boydan boya hem bir yandan güçlü bir ideolojik mücadele, eğitim, ideolojik duruş hem de güçlü bir askerleşme dönemi yapacağız. Gerillayı küçültme değil, büyüteceğiz de. Öyle kimse yanlış anlamamalı. Gerillayı küçültücü, zayıflatıcı her türlü eğilim, bizi tasfiye etmek isteyenlerin hizmetine girer. Bizim amaçlarımızı da başarısız kılar. O nedenle de bir defa karşıt planları, tasfiye planlarını boşa çıkartmanın yegane yolu; gerillayı daha çok eğitmek, ideolojik ve örgütsel bakımdan daha iyi örgütlemektir. Bu bakımdan kapsamlı bir katılım, eğitim programı temelinde gerilla kendi eğitimini de yürütecek. Pratik çalışmalarını, kendi yaşamını, üslenme çalışmalarını da yürütecek. Her türlü saldırı karşısında, kendini etkin savunma konumunu geliştirecek. İnkâr ve imha sisteminin imha amaçlı saldırılarına karşı, çizgiyi, Önderliği, halkı savunmak için ne kadar hazırlık yapmak gerekiyorsa, o hazırlığı yapacak. Buna kesinlikle ihtiyaç vardır. Bu bakımdan da ateşkes sürecini koruma temelinde gerekli askeri çalışmalar neyse, onların hepsini planlayıp yapacaktır. Bun-

da herhangi bir şekilde geriye gidiş olmayacak. Biz bu süreci bu çalışmalarla sürdürüyoruz. Dolayısıyla 9 Ekim komplosunun 9. yılını da böyle bir planlama ve perspektifle karşılamış bulunuyoruz. Dikkat edilirse, hem daha güçlü bir duruşumuz hem de daha kapsamlı bir plan ve programımız var. Önümüze daha büyük gelişme hedefleri koymuş durumdayız. Daha büyük mücadele ve çalışma hedeflerine sahibiz. Dolayısıyla ideolojik, siyasi boyutuyla daha çok mücadele edeceğiz. Örgütsel anlamda daha fazla çalışacağız.

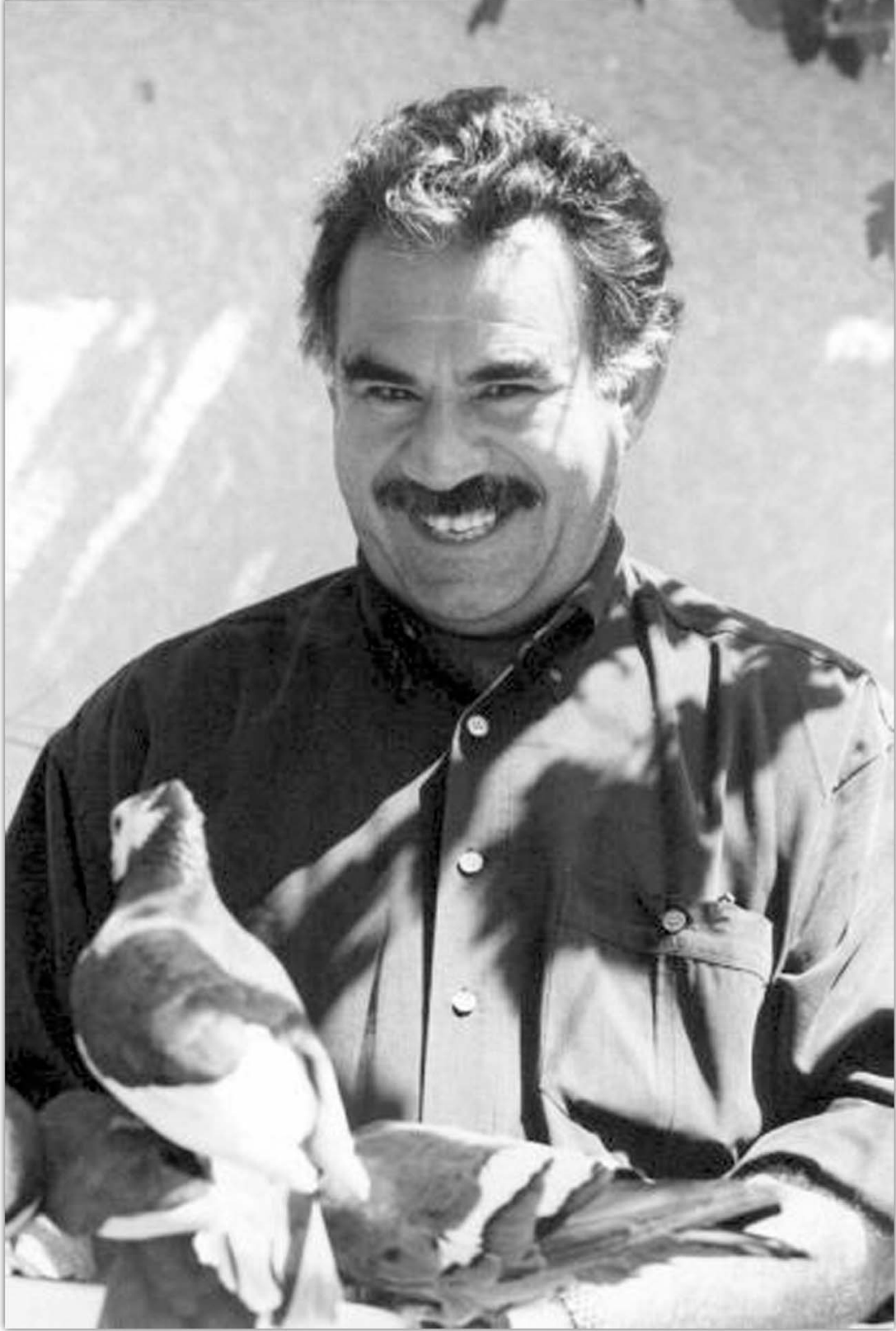
Bir de örgütlenme, çalışma planımız var. Demokratik konfederalizmi inşa etmek, halkın dört parçada, yurtdışında demokratik konfederalizm ilkeleri temelinde örgütlülüğünü geliştirmek için en kapsamlı plan ve projeler temelinde, çok yaygın, seferberlik düzeyinde bir örgütsel çalışma yürüteceğiz. Böyle yaparsak, ateşkes sürecini iyi değerlendirmiş olacağız. Bu temelde mücadele edip çalıştığımız sürece de elbette kazanan, ateşkes ortamında gelişme sağlayan biz olacağız. Biz de demokratik çözümü bu temelde geliştirmiş olacağız.

Bir taktik olsun, kendimizi güçlendirelim diye yapmıyoruz bunu. Kürt sorununun demokratik çözümü gerçekleşsin, Türkiye demokratikleşsin, Ortadoğu'da demokratik dönüşüm süreci gelişsin diye yapmıyoruz. Bütün bu demokratik alanların çıkarına olan budur. Öyle kimseyi zayıflatmak ya da geriletme durumumuz yoktur. Tam tersine, demokratik olan her şey gelişsin, güçlensin istiyoruz. Ve biz kendi demokratik duruşumuzu, örgütlülüğümüzü güçlendirdikçe, başkalarının bu yönde güçleneceğine dair de inancımızı koruyoruz. Dolayısıyla demokrasinin gelişimi için, halkla-

rın demokratik örgütlülüğünün gelişimi için çalışmış, mücadele etmiş oluyoruz.

Bu temelde görülüyor ki, 9. komploya karşı mücadele yılı hedeflerimiz daha büyük, hedefler programımız daha kapsamlı, mücadele ve çalışma perspektiflerimiz daha geniş. Bunları bir söz olsun diye de yapmıyoruz. Bunları, gerçekleştirmeye gücümüz olduğu için yapıyoruz. O bakımdan 9. komploya karşı mücadele yılını daha güçlü, daha hazırlıklı giriyoruz. Komploya karşı mücadele gerçekçi konusunda daha bilinçliyiz. Dolayısıyla gericilik ne planlarsa planlasın, ne tür saldırılar yürütürse yürütsün, yine çeşitli milliyetçi, teslimiyetçi çevreler ne kadar zayıf davranırlarsa davranırlar, ne tür oyunlar geliştirirlerse geliştirsinler, biz özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştirmekten, sürecin gerektirdiği tarz, üslup ve tempo ile yaygın bir seferberlik halinde çalışarak, bu dönemde daha büyük özgürlükçü gelişme sağlamaktan geri durmayacağız. Kararımız bu temeldedir. Aslında Önderlik çağrısını ele alırken de böyle bir kararlaşma temelinde ele aldık. Hareketimizin bütün organları toplandı, bu konuda başarılı olunacağına inandı, kendine güvendi ve böyle bir kararı verdi. Şimdi en başta gerilla olmak üzere tüm hareket ve halk olarak böyle bir mücadele yolunda kararlılıkla yürüyoruz. Komploya karşı, şehitlerimizin anılarına da bu temelde mücadele ederek, en doğru, gerçekçi cevabı vereceğimize inanıyoruz. Bu temelde duruşumuz tam, sağlam. Örgüt olarak militanlık ve kararlılığımız çok ileri düzeyde gelişmiş durumda. Pratikleşme, çalışma düzeyimiz güçlü. Dolayısıyla zafer sloganlarımızı her zamankinden daha güçlü haykırıyoruz.

baştarafı 1'de

İndirilmek istenen darbeden çekinen tüm güçlerin ve hükümetlerin, bu temelde suçlarının açığa çıkarılması gerçeği var. Aslında burada insanlık suçu var ve insanlık suçu işlenmeye devam ediliyor. Bu, her ne kadar TC'ye dayandırılarak, başta ABD olmak üzere onun irili ufaklı tüm müttefiklerince açıklan yürütülmek isteniyorsa da Kürt halkının kimliğine sahip çıkma ve özgür yaşama isteğinin, özgürlüğü esas alan ve bir devrime dayanan yürüyüşümüzün şahsında, 20. yüzyılın devrimle değil, karşı devrimle kapanması hedeflenmektedir. Dolayısıyla halkların devrimine dayatılan muazzam bir karşı devrimci dalganın, ideolojik, politik ve pratik düzeyde benim şahsında sonuç alma isteğini ifade etmektedir. Takibin derinliği ve amansızlığı bu çerçevededir. 20. yüzyılın başı nasıl devrimci bir yüzyılın başlangıcı olmuştusa, dünya emperyalizmi, oportünizm ve her tür ihanet, bu yüzyılın sonunu büyük bir karşı devrimle kapatmak istemekte, tüm devrimlerden ve halkların özgürlüğünden intikam alması çalışmaktadır.

PKK olayında, Önderlik şahsında yaşanan gerçeklik de aslında bu biçimde anlaşılmalıdır. Dolayısıyla ilerici insanlığın devrimci eğiliminin PKK somutunda temsili bulması, halkımızın bu özgürlük yürüyüşüne umut bağlaması ve bunun birçok uluslararası gelişmeye yol açması, işin bu temel özelliğinden kaynaklanmaktadır. Yani karşı devrimci blokun niteliği, devrimci blokun niteliğine de yansımaktadır. Özellikle benim bu uluslararası yürüyüşü güçleştirmemle birlikte, nerede ortaya çıkıyorsa, bunun en büyük güncel hadise haline gelmesi bu nedenledir. Yoksa bu salt bir PKK Önderliği veya benim şahsımın özgünlüğünden kaynaklanmamaktadır.

Burada gerçekleştiren, dünya devrimi ile uluslararası karşıdevrimin boğuşmasıdır. Dünya karşıdevrimci güçleri daha fazla, daha örgütlü, daha hakimdirler. Dünya devrimci güçleri ise gerçekten daha zayıf, daha zavalıdır ve rollerini fazla oynayacak durumda değiller. Benim yaşadığım zorluklar esas olarak bundan kaynaklanmaktadır. 20. yüzyılın bütün zaafı nasıl ki bir güçlülüğe dönüşmüşse, karşıdevrimin güçlü odakları da o denli bir hakimiyete doğru yürümekte ve trajik bir biçimde bizim etrafımızda sonuç almaya çalışmaktadır. Bu nedenle bu yürüyüşümüz hem büyük anlam ifade ediyor hem de zorlu geçiyor.

Bu yürüyüşün her günü büyük bir değer ifade ederken, özellikle PKK'nin ve onun şu anda en büyük zirvesi olan VI. Kongresi'nin büyük bir duyarlılık içinde olması gerektiğini; bunun tarihi sorumluluğunu şerefle paylaşmak kadar, büyük tehlikelere karşı çıkış gücünü de en azından Kürdistan Devrimi'nde ve halkımızın özgürlük yürüyüşünde başarılı bir pratikle taçlandırarak gerektiğini belirtmek durumundayım. Bunun altında ve gerisinde kalan, gaflet içinde yaşayan ve bunun yüceliğine ulaşmayan vasat bir yürüyüşe tahammülümüzün olmayacağı bilimelidir.

Acı olan sizlerin anlamayan ve dar yaklaşan konumudur

Burada kendi zorluklarımdan veya şahsi başa-batlarımdan ya da daha zor durumlara düşmekten bahsetmiyorum. Tekrar söylüyorum; bu konuda daha köydeyken yaptığım ilk özgürlük yürüyüşü de zorluklarla doluydu. Bizim bugün yaşadıklarımız, anlayamadığımız ve çokça bocalayacağımız durumlar değil, kırk yıllık bir süreci kapsamaktadır. Acı olan şey, sizlerin anlamayan ve dar yaklaşan konumudur, dostların çok şiş kalma durumudur; özellikle parti merkezimizin ve ordumuzun önde gelen komuta gücünün ya da kendini öyle adlandıran komuta gücünün bu hale gelmesinde, bu merkezin sorumluluğu belirleyicidir. Aslında belki köylülük tarzını, küçük burjuva tarzını bir iktidar gücü haline getirmek istiyorlar. Ama esasta, küçük burjuvazinin iktidarsızlığını neredeyse bir anlayış boyutuna getirme, çözüm adı altında çözümsüzlük gibi dayatmalara götürme sözkonusu. Bu husus çok kapsamlı tartıştınız; bazı doğru sonuçlara ulaştığınızı da görüyoruz. Ama bunu daha da derinleştirerek, en azından bundan sonraki doğru merkezleştirme pratiğine, buna dayalı olarak da doğru kadrolaşmaya götürmeniz tarihi önemdedir. Bu çarpıcı, çözümlenici bir husus olacaktır.

Bunun Ortadoğu'daki çalışmayla ne ilgisi var, diyeceksiniz. Evet, buradaki çalışmayla ilişkisi çok somut. Eğer bu eğitim çalışması muazzam imkanları olan ülke sahasında, tüm karargahlarda ve tüm bölgelerde yürütülmüş olsaydı, benim size birkaç zafer sağlayabileceğini söylediğim çalışmalar yapılmış olacak, en başta savaş ve ordu sorunlarımızda muazzam açılımlar ve başarılar ortaya çıkacaktı. Kırıldığınız veya gereklerini yerine getiremediğiniz tarihi görev ve sorumluluk buydu. Merkezimizin durumu, az çok dile getirildiği gibidir.

Ben savaşımı sürdürüleceğim

Önde gelen sözüm ona komuta kadrosu ne yaptı? Çok bencilce, belki de merkezenin daha kötü, ama biraz da merkeze öykünen; bireyciliği alabildiğine bir iktidar tarzı gibi ele alan ve merkezin, işleri kendisinde kilitlenmesini fırsat bilen komuta kişilerinin işi daha da çılgınlığa ve hatta kontrolü kadar verdirmaları; dökülen derya kadar şehit kanı, milyonlarca halkın emeği ve gerçekten bizim de adeta Sırat köprüsünden geçircesine bir politik çabayla geliştirdiğimiz ideolojik, politik, askeri, ekonomik çok yönlü çalışmalarımızı böylesine kendi bireyciliklerine mal edip, bunun üzerinde sözüm ona komutanlık yapıyorum deme gafletine düşmeleri inanılmaz boyuttadır.

Biliyorsunuz, böyle birçok komuta sahtekarlığı en aşâğılık bir biçimde düşmana gitti, itirafçılık yaptı ve tetikçiliği bugün onlar yürütüyorlar. Birçokları da hainlerin yanında sonumuzu bekleyip, leş kargaları gibi değerler üzerine üşüşecekleri anın hayaliyle yaşıyorlar. Bazı arkadaşların, birçok bölge komutanından tutalım, Zagros, kuzey, güney, şu veya bu bölge komutanlığının, buradaki koordinelerin geçmişteki durumu bilmiyor. Sözüm ona onların yanında yetişen komutanlar vardı. Onların ezici bir kesimi şimdi nerede? Koordinelerimiz, benimle ne ilgisi var, demesinler. İlgisi var, çok somut ilgisi var. Partinin ideolojik politik hattını bu alanlara egemen kılmadıkça, neden halkın çocuklarını, oğullarını ve kızlarını bunlara peşkeş çektiniz? Bunların neyine güvündünüz de kendilerini bu kadar yetki verdiniz? Bunlara neden görev veriliyor? Başta merkez olmak üzere, tüm komutanlıklar bundan sorumludur. Kendinizi fazla aklıllı sanmayın. Ve benim de gerçekleri derinliğine kavramadığımı veya görmediğimi, kavramaktan uzak olduğumu sanmayın. Gerçek böyledir.

Siz ne yaptınız? Bunlar, merkezimizin de, komutanlıklarımızın da bunlara dayanarak, bir günlük pašalık uğruna içine girdikleri tutumlardır. Keyfi sürdürmek demeyeceğim, çünkü orada keyif sürdürülecek ortam da yok. Bu işin fiyaskosı mı diyelim, bu komple güçlerinin tahrikı mı, köylü isyancılığı mı, küçük burjuva iktidarsızlığı mı veya iktidarı mı diyelim, hepsini iç içe taşıyan, kendini eğitip yetiştirmeyen kişilikler, yoğunlaşmayı yaşamak yerine, çözümsüzlüğe adeta bir kademiş gibi boyun eğerek, günü kurtarma adı altında, biraz da isimli çıkarıym, kurtarıyım derken, VI. Kongremizde ortaya çıkan duruma yol açtılar. Bunlar anlaşılmalıdır. Bazıları, biz böyleyiz, PKK ordusu, komutanlığı, ARGK gerçekliği bizi böyle kalırsa ederse savaşırız; kabul etmeyecekse, başka türbölünü yapmak isteyenler gelsin, diyebilirler. Kaçanlar bunu hep böyle söylediler. Biz ancak bu kadar savaşırız, ama bu savaşımı biz beğeniliyorsa, biz de çekip gideriz, dediler. Bazıları açıklan gittiler, bazıları halen örtülüdürler.

Şunu hatırlatmak istiyorum: Biz PKK'yi nereden nereye getirdik? Bir tek Kürt kelimesi, tek bir kurşun para, bir tek fişek, bir tek savaşımız yoktu. Silah sıkabilecek bir tek yürek yoktu. Başta tüm bu arkadaşlarımızı, merkezimiz de dahil olmak üzere tüm komutanlıkları, direndikleri için, cesaretle eline silah alıp PKK adını süreklî söyledikleri için kutlarıım. Bu yönüyle bunları yüceltiyoruz. Kendilerini inkar etmek şurada kalsın, hak etmedikleri kadar da değer veriyoruz. Ama bu onların muazzam kusurunu, muazzam eksikliğini, muazzam sorumlusuzluklarını ve yetkilerini çok kötü kullandıklarını göstermemizi engelleyemez. Sadece olumsuzluklarımız, eksikliklerimiz

Yaşamı özgürlük ve yarım kalan işlerimi tamamlamak için istiyorum

görüldüyör diyerek hiç kimsenin alınmasına gerek yok. Şunu söylemek istiyorum: Eğer 1990'ların başında, müthiş zafer imkanlarıyla PKK'de en azından Önderlik gerçeğini sıradan bir temsilciliğine, saygılı bir temsilciliğine soyunulsaydı; bir **Haki Karer, Mazlum Doğan, Kemal Pir, Mehmet Hayri Durmuş ve Agit yoldaşlar gibi, bir Zilan ve Sema** yoldaşları gibi doğru bir katılım ve anlayışla cevap verilsediy, VI. Kongre gerçeğinde ortaya çıkan, inanılmaz bulduğumuz ve büyük bir öfkeyle eleştirdiğimiz yaklaşımlar bir çizgiymiş gibi, affedilemez bir gaflette önmüze sürülebilir miydi? PKK'nin zaferini kimse önleyebilir miydi? Ve benim gerçekliğim, hiçbir biçimde bu dünyaya savaşır konuma gelir miydi?

Bu noktada bir şey daha söyleyeyim: Ben savaşımı sürdürüleceğim. Benim tek üzüntüm, ki bunu da aşacağım, üzerimdeki saldırının temel hedefinin beni savaş olanaklarından uzak tutmaya çalışmasıdır. Dostlarım bile buna alet olmuştu. Yani ülke değerleri, yurtseverlik başta olmak üzere tüm özgürlük değerlerinden uzak tutulmak istenilmem, şu anda emperyalizmin bana dayattığı en tehlikeli zarar verme biçimidir. Yani beni çalışamaz duruma getirmek istiyorlar. Komplocular, işlerini İtalya'da bir mahkemeye yapmak istiyorlardı. Şimdi ise bunu daha değişik yöntemlerle sürdürüyorlar. Doğru dürüst gün ışığında yaşatmama ve sizlerle yoğunca sürdürdüğüm diyalogları engelleme, bu politikanın en belirgin özelliğidir. Tehlikeli bulduğum budur. Ayrıca biz başta kadro değerleri olmak üzere, özgürlük değerlerinin sınırsız gelişimine büyük ilgi göstermekteydik. Bizim daracık yerleri bile bir eğitim yuvasına dönüştürdükümüz bilinmektedir. Bu engellenmek isteniyor. Benim zorluklarım bunlardır. Başka bir şeyden çekinmedim. Yaşamı gerçekten niçin istiyorum? Özgürlük için. Yarım kalan işlerimi tamamlamak için istiyorum. Yoksa metelik kadar değeri olmayan yaşamı çocukluğumdan beri değersiz buldum. Böyle bir yaşamı asla yaşamayacağımı; yaşayacaksam, özgürce yaşayacağımı bir ilke olarak belirtmişim ve bunun gereklğini bu muazzam yürüyüşe sığdırmıştım.

Sizleri bir kez daha hem duyurılı, hem duyuluy, hem anlayışlı olmaya çağırıyorum. Bunu bunun için bir kez daha tekrarlamak yarar görüyorum: Halkımız bunu derinden anladı. Yarımancılıktan kendini kurtarıp bir günlüğüne dost olanlar bile, soğukta günlerce beklemeye başladılar ve daha da ileri giderek, kendilerini yakmaya hazır hale gelebilirler. Önderlik yürüyüşünün azameti karşısında, bu insanlar gerçeği gördüler.

Şimdi en yakın yoldaşlarımız olacaktır, yıllarca birlikte yaşayacağımız, ama bizim yaşadığımız statünün ne anlama geldiğine dair bir şey bilmeyeceksiniz. Bunun kabul edilecek yanı olamaz. O zaman başka arkadaşlar da yanımdaydı. Birçok arkadaşın, kendi hayalinde yaşadığı bir Önderlik var. İlah gibi bakıyor veya çoğunuzun Önderliği bellediği biçimde yaklaşıyorlar. Binlerce kez baktıkları halde, arkadaşlarımızın bir tek doğruyu görmemeleri ve görsele de bunu doğru bir siyasi bilince, örgüt bilincine ve güce dönüştürememeleri, sizin dar gerçekliğini oluyor. İşte yıllardır sizler de orada yaşıyorsunuz. Sizlerle muazzam eğitim çalışmaları yürüttük. Ortadoğu'da da belli bir tutsaklımız vardı. Şimdi tutsaklığımız dünya çapındadır.

Devrimci gerçeklik en saygı duyulacak gerçekliktir

Özelliklerimi, hedeflerimi size anlattım. Başta tüm Kürdistan halkı ve devrimci güçler olmak üzere, sizler için özgürlük imkanlarını yaratım. Bunu anlamamız gerektiğini belirtiyorum. Belki dağların dondurucu soğukunda aç ve perişansınız. Büyük devrimci Ho Shi Minh'in dediği gibi, **"bu dünyada bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli bir şey yoktur."** Ama siz bu değere sahipsiniz. Size 'gelin, yerime girin de yaşadığınız gerçekliğin derinliğini hissedin' demeyeceğim. Zaten bu ne mümkündür ne de geçmişte, günümüzde ve gelecekte kimsenin başı-

na gelebilir. Bu, benim tek başıma yaşayacağım bir gerçekliktir. Bu da bir halk, bir devrim kimliği nede- niyledir. Bize bağlı olduğunuzuz, bir dost düzeyinde bağlı olduğunuzuz söylüyorsanız, bizim Önderliği- mizden doğru etkilanmeniz; hele bir de O'nun politik ve askeri çizgisinde savaşıyorum diyorsanız, yaşayacağınızı hem de özgürce yaşayacağınızı söylü- yorsanız, doğru değerlendirmeniz ve sonuç çıkar- manız gerekir. Çok vahim bir yanlış içinde trajik bir sonuçla yok olmanız için bu çok önemlidir. Yani yaşadığınız gerçekliği anlamamanın gereği var.

Çeşitli pratiklerin değerlendirilmesiniz. Soran pratiği başarılıdır deniliyor. Şimdi burada çok kısa bir açıklama yapayım; Soran pratiğinin başarılı olup ol- madığı ayrı bir tartışma konusudur. Ama ortada bir gelişme varsa, bunun ne pahasına oluştuğunu bil- mek gerekiyor. Buradaki sorumlu arkadaşlarımızı ben yol gösteriyordum. Arkadaşlarımız bunu çok iyi biliyorlar. Son olarak Washington Anlaşması'yla bi- zim kelimemiz parçalanmak istendi. Washington'da 17 Eylül tarihinde Parti Önderliği'nin tasfiyesi teme- linde bir Güney anlaşması yapıldı. İşte Soran önderliği bazı gelişmelerden bahsediyorsa, işin böyle bir yanının da olduğunu hatırlamalardır. Behdinan ta- rihi ve daha önceki dönemlere götürmek istemiyorum. KDP'nin yanına giden devrimciliğin nasıl im- ha olduğunu anlatmama hiç gerek yok. Bunlar çok iyi bilinen hususlardır. Ama VI. Kongre sürecimizde belki de alanda görevli arkadaşların ve bunun gibi birçok arkadaşımızın yaşadıklarının politik değerini hala izah edememeleri acıyla değerlendiriyoruz. Politik değerlendirmeyi doğru yapamıyorsunuz der- ken, bunu söylemek istiyorum.

Lütfen olup bitenleri biraz derinliğine anlayın. Güney'de belki size bazı rahat yaşama imkanları da sunulabilir. Ve Soran size rahat gelebilir, ama tekrar vurguluyorum; Behdinan'da da geçmişte bu böyley- di. Bunun karşılığı da Önderliğin kellesiydi. 1980'ler- den beri bu böyledir. Ben de Ortadoğu'da yaşadım. Ama kimse Ortadoğu'da bana sahip çıkmadı. Gelin, kritik noktalarda bize işbirlikçilik yapın diyen de ol- madı. Ne kadar özgür çalıştığınız ve Kürdistan Dev- rimi'ne ne nasil kurban edildiğini biliyorsunuz. Bunu özgüncümle yaptığımı da biliyorsunuz. Karşılarında kimsenin kellesinin verilmediğini de biliyorsunuz. Gerçek devrimci politika, gerçek devrimci önderlik, gerçek PKK'lilik böyle yürütülmüştür. Bunu anlamamız gerektiği konusunda sizleri uyarıyorum.

Şimdiye kadarki politik düzeyinizin, gerek dış güçlere, gerekse PKK içinde Önderlik gerçeğine da- yanmanızın bir suni denge olduğu, bir sırta taşıyan küfedeki yedi cücelerin konumu olduğu boşuna söy- lenmiyor. Siz kendinizi çok kandırıyorsunuz. Bakın, bunu size söylerken, aşırı bir değerlendirme hata- sında bulunduğumu belirtmemek için söylüyorum; benim uluslararası yürüyüşüm sırasında, bazıları –bazi dostlar diyeceğim, ama durumları ona denk gelmiyor– 'sizinkiler kendilerini inanılmaz ölüde ya- nıtlıyorlar, düristlük de etkili oluyor, ama bu hiçbir şeyi kurtarmıyor' dediler. Söyledikleri doğru. Ve ha- ta benim için kendilerini yanıtlıyorlar, ölüme de yatı- rıyorlar, yakıyorlar da bunlar doğru dediği. Gerçeği görün, zamanında doğru çalışın; herkes bunu söy- lüyor. Benim yurtdışındaki arkadaşlarım inanılmaz ölüde bağlılar, ölümlüne bağlılar. Ama hepsi de 'se- ni aldatmışlar, kandırmışlar' diyorlar. Bu, ülke için daha fazla böyledir. Askeri komutanlık da merkez de böyle. Lütfen bunu sona erdirin diyorum.

Devrimci gerçeklik en saygı duyulacak gerçeklik- tir. Halen bazı bölge pratikleri; Soran pratiği, Derim pratiği, Amed pratiği, Botan pratiği, Zagros pratiği, bilmem şuranın ya da buranın pratiği diyerek kendi- zini ne aldatın ne de yanıltın. Gerçekler farklı. En başta bu adı geçen arkadaşlarımızla söylüyorum; doğru politikayı tanıyan ve en çok sevdiğinizi yoldaş- nız benim diye, benim üzerimde politika yapmaya herhalde hakkınız yok. Ne orada bu biçimle politika yapmak size yararın ne de yaptığınız doğru devrimci politika olarak değerlendirilebilir. Bakın, ben de sizi kendi sahama çağırmıştım. Size gerçek yoldaş diye

yaşadım. Hiçbir zaman sizi satmadım. Şu anda kendim en büyük zorluğu yaşıyorum, ama siz yine Kürdistan'ın özgür dağla- rında, özgür militanlarıyla içesiniz. İşte dağlar, mi- litanlar ve özgür halk! Bunlar benim size sunabi- leceğim en büyük arma- ğandır. Bunu tasvip etme- nizi istiyorum. Bunun doğ- ru politikasını, doğru parti- leşmesini, doğru merkezi- leşmesini, doğru ordulaş- masını, doğru savaşını ve kendinize doğru sahip çıkmanızı istiyorum. İşte merkezimize, önde gelen komuta gücümüze, kadrolaşmada doğru anla- yış derken bunları kast ediyorum.

Erkek düşmana karşı yenilmişti ama kadın karşısında aslan kesilir

Ben halen şerefizin için direniyorum. Bunu ka- bül etmeme hiç gerek yok. Bu dağlardaki öz- gürlük değerleri, bu muazzam özgürlük çabasıyla bağlantılıdır. Bu son dört aylık büyük yürüyüş olma- saydı, gerçekten sonunuz perişan olurdu. Bunu ger- çekleştirmek için halen nefes nefesem. Demek is- tedığım şu: Burada saygılı bir sonuca gideceksiniz. Anasının bebeği gibi nasıl yaşanılabileceğini ve müthiş özgürleşmenin nasıl mümkün olduğunu he- pinize gösterdim. Bireyciliği bırakın. Bu ulusal terbi- ye, eğitim bunun içindir. Bu da size müthiş verildi.

Şimdi bu temelde kongreye yaklaşın derken, neyin doğru neyin yanlış, hangi katılımın doğru hangi katılımın yanlış, hangisinin yetkili hangisinin yetkisiz, hangisinin ilgili hangisinin ilgisiz, hangisi- nin coşkulu hangisinin iradesiz, hangisinin zaferi gözetleyen ve düşmanı yenen olduğunu rahatlıkla ortaya koyabilirsiniz. Her şeyi düşmanı çözmeye, düşmanı en başta ufkta, yani öngörde ve gide- rek iradele yenmeye adayacaksınız. Tabii onun daha somut ifadesi olarak bu kongrede yapacağınız çözümler, alacağınız kararlar ve yapaca- ğınız görevlendirmeler de bunu gösterecektir.

Bu tecrübeli arkadaşlarımızın kongrenin başlan- cında gündemi sapırmaları affedilebilir mi? Kürt erke- ğinin sık sık yaptığı gibi, düşmana karşı yenilmişti, ama kadın karşısında müthiş aslan kesilir. Sizin de yaptığınız bu değil midir? Erkeğin kadını bu durumda ne hale getirdiği bilinmektedir. Bunları izah edileceği açıktır. Hem sınıfsal, hem siyasal, hem örgütsel hem de cins boyutunda veya birçok boyutuyla bana göre

“Daracık yerleri bile eğitim yuvasına dönüştürdüğümüz bilinmektedir.

Bu engellenmek isteniyor. Benim zorluklarım bunlardır. Başka bir şeyden çekinmedim. Yaşamı özgürlük için, yarım kalan işlerimi tamamlamak için istiyorum. Yoksa metelik kadar değeri olmayan yaşamı çocukluğumdan beri değersiz buldum. Böyle bir yaşamı asla yaşamayacağımı; yaşayacaksam, özgürce yaşayacağımı bir ilke olarak belirtmişim ve bunun gereklerini bu muazzam yürüyüşe sığdırmıştım”

Hala söylemeye devam ediyorum: Bazıları gaffetten de daha kötü bir durumdadır. Sözümleri ona sevdikleri yoldaşları, Önderlik katlediliyor, onlar bu temelde yaşamayı kabul ediyorlar. Mülayim olmaya hiç gerek yok. Birkaç dosttur, biraz tartışılar. Seni orada sattılar, dediler. Hayır, Ortadoğu'da kimse beni satmadı, dedim. Hayır, bu anlama geliyor, sana sahip çıkmıyorlar, dediler. Ha, demek ki öyle sezinliyorlar. Hayır, ellerinden geleni yaptılar, diyorum. Peki, siz beni sattınız mı? Bilinçli, fiziki bir satma işi olsaydı, belki iyi olurdu. İşte en kötü gaffet dediğim olay budur. Benim yanımda boyun eğenler, benim arkamdan başka şeyler yapıyorlar. Sizde derin bir yoldaşlık olsaydı, bunlardan politik sonuç çıkaracaktınız. Kıyamet kadar sonuç çıkaracaktınız ve korkunç bir biçimde düşmanın üzerine gidecektiniz. Yalnız kaba bir savaşıyla değil, duygu ve düşüncede, özellikle askeri tarzı doğru ele almada, politik tarzı doğru ele almada ve örgütlendirmeye dönüştürmede, imkanları, özellikle eğitim amacı ile kullanmada büyük başarılar kazanacaktınız. Bütün bu genç savaşılarımızı müthiş eğitmeye, onları birer aslan gibi yapmaya ve onlara tehlikenin büyüklüğünü göstermek kadar doğru savaşıma tarzlarıyla da özgürlük alanlarını açmaya ve böylece de Önderliğin gerçek bir yoldaşı olmaya kanıt getirecektiniz, getireceksiniz.

Bunun başarılı pratiğinin sergilenmesi imkansız mıdır? Bu durumda olmama rağmen, halen size imkan sunmuyor muyum? Bunun gereklerini pratikte ispatlamıyor muyum? Sizin siyasal amaçlarınızı bütün dünyaya taşıdım. İtalyan bir koruyan mıdır, gözetleyen midir, İtalyanların yüzde sekseni beni bilir. Hayır, yüzde yüzü bilir! Ve dünyanın hangi yerine gidiyorsam, neredeyse oradaki insanların yüzde yüzü tanır.

Bütün bunlar, acaba sandığınız gibi kendiliğinden mi oluyor? Hayır. Müthiş ölümüne yürüyüşlerle, olağanüstü yürüyüşlerle halkın belleğine kazıyarak sizleri tanıtıyorum. Belki ben kaybediyorum. Evet, bunu söyleyenler beni kutsal bir statü içinde tutanlardır. Ama halkımı da böyle temsil ediyorlar. Bunun sonucunda ayağa kalkan Kürt halkı ile sizin kitle zemininiz de doğuyor. Dünya halkları sizi tanıyor, ama bu temelde tanıyor. Başka Kürt önderleri de var. Washington'a gittiler, Avrupa'ya gittiler, Türkiye'ye gidiyorlar. Yanıbaşınızda çoklarını, hatta en olmadık biçimde özgür yaşıyorlar. Ama bütün bunların benim yürüyüşümün amansızlığı temelinde olduğunu bilmek zorundasınız. Sizin de şu anda özgürlük duygularınız rahat olabilir. Ama gerçekten de bunun en büyük payı bizimdir.

PKK gerçekliği zafer gerçekliğidir

Sizden hak talebinde bulunmak için bunları söylemiyorum. Size ne kadar değer verdiğimi anlatmak fikrinde de değilim. Gerçekleri görmemiz için söylüyorum. Saptırmamanız, duyarlı hale gelmeniz için söylüyorum. Bir dostun 'tutsak bir aslan' demesi fazla bir şey ifade etmez, ama şu anlamda çok önemli: Bu, en büyük cezalandırma biçimidir. Siz oradasınız, özgür aslanlarsınız. İstedığınız üzerine atlayıp parçalayabilirsiniz. Ancak siz orada çözümsüzlükten, tıkanmadan, savaş güçlerinin kendi içinde boşulmasından söz ediyorsunuz. Savaş gücünü eğitmeme, örgütlememe ve halen gerilla taktiklerini uygulamama nasıl olabilir?

Peki, utanmıyor musunuz? Savaşta çözümsüzlük mü var? İsimlerini vermek istemiyorum; sözüm ona savaşta en eski olan bazı komutanlarımızın eline o müthiş dağlık alanlarda derya kadar güç geçti. Ya sürekli kaçış pratiği ya da mevzi savaşı. Kaldı ki mevzi savaşının bile gereklerinin onda birini yerine getirmediğini biliyorsunuz. Avantajlı yanlarının onda birini bile kullanmadığınızı biliyorsunuz. Şimdi tarz geriye, askeri çizgi başka türlü olmaz. Bir arkadaşımız, 'işin temelinde yanlışlık var' diyor. Me-

“PKK gerçekliği, zafer gerçekliğidir ve onun da on zaferi yakalayabileceği çalışmalar yapılmıştır. Onu toprağa hiç de hak etmediği bir biçimde düşürenler, görevlerinin onda bir gereklerine sahip çıkamayanlar utansın! Onlar kaybettiriyorlar, çözümsüzlüğü dayatıyorlar. Şunu da bilmeniz lazım: PKK yürüyor, ben yürüyorum. Gerillanın PKK ile yürümesi, PKK'nin savaşıyla yürümesi kahramancadır. PKK'nin o müthiş savaşıyla fedailerini yenilmedi, özellikle özgür kadın hiç yenilmedi”

sele bu değil. Birkaç orduyu yerle bir edecek gerilla gücünü elinize vermedik mi? Bana komutan diye dayattıklarınızın yüzde kaç şimdiki yanınızda? Hani bunlar sizin arkadaşlarınız mıydı? Bunların eline komutanlığı siz verdiniz, ama onlar şimdi neredeler? Bu aşağılık yaratıkları kim komutan yaptı?

Benim altın gibi değerlerim vardı. Hepsini toprakta çürüyor; ölümüne direnen binlerce insan toprakta çürüyor. Onları kullanamayan kim, bunları doğru savaştıramayan kim? Bunun hesabını vermekten kaçırıyorsunuz ve sorunu çözümsüzlüğe getirip bırakıyorsunuz. Bunu yapma-

Bazı doğruları artık görün. Böyle fedailere sahip olan komutan, o fedailerin bir takımını örgütlesin, o zaman Ortadoğu'ya nam salar, Ortadoğu'yu inim inim inletir. Gerçek bu değil midir? Ne zaman buna yaraşır bir komutan olacaksınız? Ne zaman buna yaraşır bir merkez olacaksınız? Ben bu soruya cevap istiyorum. Bir avuç böyle kararlı, fedai militan bütün dünyayı titretir. Ne zaman bunu kullanacaksınız? Merkez ve komutan olmak isteyenler, bundan sonra doğru kullanacaklar. Bunun garantisini bana versinler. Bu temelde söz veriyorlarsa, kendilerini mer-

yn, diyorum. Sizi uyarıyorum. En çok öfke duyduğum gerçeklik budur. Bu fedai güçle dünya bile bastırılırdı ve halen dünya bundan korkuyor. Bu fedai gücün başkanı olduğum için de beni amansız takip ediyorlar. Sözüm ona bu sahte komuta da bu gücü eğitimsizlik, örgütsüzlük ve taktiksizlik nedeniyle en sınırlı bir mevzilendirmeyi gerçekleştirememekten ötürü ölüme yatırıyor. İşte size acı komuta gerçeği. Bunu göreceksiniz. Bunu görüp çözümünü buradan çıkaracaksınız.

Savaş tarzınızda yanlışlık varmış, çözümsüzlük kadermiş! Bunları söyleyenlere hak ettikleri cezayı vermek gerekir. PKK gerçekliği bu değil. PKK gerçekliği, zafer gerçekliğidir ve onun da on zaferi yakalayabileceği çalışmalar yapılmıştır. Onu toprağa hiç de hak etmediği bir biçimde düşürenler utansın! Görevlerinin onda bir gereklerine sahip çıkamayanlar utansın! Onlar kaybettiriyorlar, onlar çözümsüzlüğü dayatıyorlar. Şunu da bilmeniz lazım: PKK yürüyor, ben yürüyorum. Gerillanın PKK ile yürümesi, PKK'nin savaşıyla yürümesi kahramancadır. PKK'nin o müthiş savaşıyla fedailerini yenilmedi, özellikle özgür kadın hiç yenilmedi. Özgür kadın, mesele yapılacak bir kadın değildir. Yanı başınızda en büyük fedakarlığı ve fedailiği yaptıklarında bile, eğer halen çözümsüzlük diyorsanız, biraz utanmanız, bin defa yerin dibine girmeniz lazım. Üç tane fedai kadın gerilla gidip kendilerini bomba yaparak düşmanda patlatacak ve yüzlerce buna hazır olacak; siz ise hala YAJK'ın sorun olduğunu söyleyeceksiniz. Bunlar doğru değil.

meler ışığında yaptığımız tartışmaların, vardığınız kararların ve çözümleriyle yapabildiğiniz görevlendirmelerin gereğine inanıyorlarsa; mütevazı bir biçimde doğru budur deyin, gereklerini yapacağım diyorlarsa, herkese görev verilebilir. Ama tekrar söylüyorum: Şimdiye kadar böyle geldi, böyle gider diyen kim varsa, kendisine amansız bir biçimde yüklenmekten kendini alıkoymayın. Eğer doğru bir söz verilmişse ve günlük pratikle de bunu kanıtıyorsa, herkese gerçek yoldaşımız olarak davranınız. Ama bildiğini okuyorsa, emredilen veya öngörüleni yerine getirmekten kaçırıyorsa, tartışmalar ve eleştirilerin etkisinde ayarlama yapıp tekrar kendini dayatmak istiyorsa, böylelerini affetmeyeceğimizi herkes bilmek durumundadır.

Önderliğin çözüm çerçevesini amansızca uygulamak gerekir

Dönüşüm gerçeği şarttır. Ben bu hususları oldukça açtım. Bunlar bildiğiniz hususlardır, yıllar boyu yaptığım çalışmalardır. Lütfen gereklerine göre kendini dönüştürmesi gerekenler dönüştürsünler. Bunun YAJK ile, eski veya yeni

ve komuta kadroları için de YAJK için de söylenir; anlayış gücü olan, entellektüel gücü olan, anlamaya büyük değer veren, öyle kaba köylü pratiği ile değil, anlayış ve pratik ifadesini gösteren arkadaşlara bu çalışmalarda kadın ağırlığının daha fazla olmasına yönelik olarak yer verilmelidir. Kaldı ki YAJK Kongresi bu konuda daha ileri bir merkezîyetçiliği kendisinde yaşatacaktır. Ama genel kongrede hem nicel hem de nitel olarak daha fazla katılabilirler. Eleştiriler sadece dar, cins görüşü açısından anlaşılacak değil, tam tersine, tamamen erkek damgasını da taşısa, bunu aşmak için ideolojik, politik, askeri ve örgütsel tüm konulara canlı katılması ve kadının özgürlük cephesi temelinde kendi çözümlerini koyması da YAJK katılımlarının önemli bir görevidir. Bunu daha çarpıcı bir biçimde, dar kalmadan yerine getirmek önemlidir ve kadının özgürlüğünde büyük bir gelişme anlamına gelir.

Daha derin düşünmeniz ve geçmişte tüm yoldaşların veya tüm komuta gücümüzün düştüğü yanlışlıkları tekrarlamanız için, şimdiden büyük irade eğitimi-ne, büyük ideolojik eğitim kadar taktik yaklaşımlara da çok yoğun hazırlanmanız gerektiğini vurguluyorum. Önümüzdeki dönemde gerilla taktikleri nasıl gelişebilir? Bu konuda kendi çözümlememi ilerde geliştireceğim. Vardığınız bazı sonuçları doğru bulduğumu şimdiden belirtmeliyim. Savaş birlikleri, küçük gerilla birimleri, savaş bölgeleri, çok gizli ve demin çerçevesini çizmeye çalıştığım gibi zaferi gözüne kestiren birlik ve komuta anlayışlarına geçit verilecektir. Kendi içinde yenilmiş, savaşın sonuç alacağından umudunu kesmiş kişiliklere, adı, şanı, şanı ne olursa olsun görev verilemez. Ama taktik duyarlılığı olan, başarma hırsı yüksek çok sayıda yoldaşa birçok savaş bölgesinde, kargahta, (kurmay biçiminde olur, birlik komutanlığı biçiminde olur) çok yönlü görevler verilecektir. Hepiniz kendinizi buna amansız bir biçimde hazırlayabilir, hatta önerebilirsiniz. Ama çözüm çerçevesinin, Önderliğin dönemsel çözüm çerçevesinin, başlangıçta olduğu kadar şu anda da muazzam yürüyen çerçevesinin ne olduğunu göz önüne getirerek, amansız bir biçimde öne atılın ve engel tanımayın.

Benim size en son çağırım şudur: Gerçekten tutsak bir aslan olduğumuzu da söyleyemeyiz. Benim kendimi tutsak aslan durumuna getirmem asla mümkün değildir. Aslan olup olmamam da o kadar önemli değildir. Ama sizlerin gerçek özgür aslanlar olarak öne atılabileceğiniz söylüyor. Bu, yalnız kaba eylemlilikle olmaz. PKK'nin ideolojik, politik, askeri çizgisi kadar, bunun pratik örgütlenme düzeylerini eyleme geçirmede de zaferi garantileyen bir tarzla, özellikle taktik önderlik hususlarına amansız katılarak, bu konuda hiçbir engel tanımayın. Kim ben hazırım, kendime güveniyorum, verdiğim söz pratiğim olacak diyor, önümüzdeki tarihi görevlere gerektiği kadar katılacaktır veya kendi kendisini sorumlu görerek garantisini teşkil edecektir.

Tüm kongremizi bir kez daha bu temelde tartışmalarını daha derinlikli geliştirmeye, çözüme giderek yön veren bir doğrultuya girmeye, onun gerekleri üzerinde amansız durmaya çağırıyorum. Coşkuyla çözümün ve zaferin ipuçlarını veren sonuçlara gitmenizin her zamanından daha mümkün olduğuna ve başarının VI. Kongremizin şahsında sizin olaçağına inanıyorum.

Bu açıdan VI. Kongre çalışmalarınız sonuca doğru giderken, gerçekten çözüm yanı giderek gelişen, ideolojik politik çizgi görevlerinin nasıl yerine getirileceğine, merkezi düzeyimizden kadro düzeyimize taşınmaya kadar, yine taktik, askeri kadrolarımızın, hatta diplomatik kadrolarımızın nasıl şekilleneceğine; özgür yaşam düzeyimizin safarımızda YAJK somutundan tutalım, giderek erkeğin de çözümlere dönüştürülmesine ve nasıl taşınacağına dair, bu kongremizin çok önemli bir çözüm gücü olaçağına ve başarıyı daha şimdiden yakaladığına olan inancımı da belirtmek istiyorum.

“Gerçekten tutsak bir aslan olduğumuzu da söyleyemeyiz.

Benim kendimi tutsak aslan durumuna getirmem asla mümkün değildir. Ama sizler gerçek özgür aslanlar olarak öne istedikleriniz yapabilirsiniz. Bu, yalnız kaba eylemlilikle olmaz. PKK'nin ideolojik, politik, askeri çizgisi kadar, bunun pratik örgütlenme düzeylerini eyleme geçirmede de zaferi garantileyen bir tarzla, özellikle taktik önderlik hususlarına amansız katılarak, bu konuda hiçbir engel tanımayın.”

Ekim şehitleri mücadele geleneğimize anlam kazandıran en soylu değerlerimizdir

Ölümüne sahiplenilmiş bir ideoloji, düşünce ve özgürlük amacı, tarihte silinmez izler bırakacak bir muhtevaya sahiptir. Binyıllardır süregelen ve çeşitli evrelerden geçen insanlığın özgürlük mücadelesi, uğruna verilen şehitlerle, döktülen kutsal kanla tarihin, halkların belleğine kazınmış ve onca baskıya, zulme rağmen belleklerden asla silinememiştir. İnsanlığın çok büyük bir bölümüne dayatılan köleliğe, baskıya, onursuzluğa boyun eğmeyerek, yani dayatılan anlamsızlığı kabul etmeyerek isyan eden isimli isimsiz birçok özgürlük savaşçısı, tarihi gelişimin asıl dinamiklerini ve kalıcı değerlerini oluşturmuştur. Çağımızda egemen güçlerin, bilim ve teknoloji de kullanarak bu denli incelediği, derinleştirdiği yabancılaştırma, belleksizleştirme, kimliksizleştirme politikalarına rağmen insanlık, hala özgürlükten, onurdan, güzellikten, adaletten ve eşitlikten bahsedebiliyorsa, bu değerler uğruna binlerce yıldır nice isimsiz kahramanın canlarını bedel vermesindendir. Yoksa insanlık şimdi çoktan bir robotlar yığınına dönüşmüştü. Bu anlamda egemenlerin amaçlarına engel teşkil eden en belirleyici boyutlar, ölümüne sahiplenilen özgürlük amacı, anlam yaratma savaşımı ve yaşamı onurla soluyan şehitlerdir.

Her ne kadar resmi tarih, iktidar odakları tarafından kendi çıkarları ve kendi eksenleri etrafında yazıldıysa da, ezilen halklar, kesimler yürüttükleri mücadele ile gelişen bilinç düzeyi ve mücadele araçlarıyla da bağlantılı olarak tarihin yazılmayan, önemsenmeyen, üzerinden atılan ezilenlere ait bölümünü her geçen gün daha belirgin bir biçimde yazmaktadır. Ezilenler açısından tarihin hakkını vermek, mücadeleyle birlikte amaçlaşan, özgürleşen, güzelleşen şehitler gerçeğinde derinleşmek, taşdıkları anlam yükünü her yönüyle algılayabilmek ve kendimizde bir kimlik ve bellek haline getirebilmekten geçer.

Tarihin ilk insanı erdemlerini, eşitliği, adaleti, emeği, kimliği ortaya çıkarmış Mezopotamya toprakları, aynı zamanda ilk egemenliğin, sömürünün, kimliksizleştirmenin de toprakları olmuş ve uygarlık tarihi boyunca bu iki kutup birbiri ile sürekli savaş halinde olmuştur. Birileri bastırmış, bunun karşısında birileri de sürekli isyan etmiştir. Akıl almaz işkencelerden geçirilmiş, ölümüne karşı koymuştur. Bazen biri öne geçmiş bazen diğeri. Ama hep böyle bir mücadele süregelmiştir. Bu nedenle Mezopotamya'nın belleği zorlu ve kanlı mücadelelerin izleri ile doludur. Ortadoğu halklarının hemen hemen tümü, tarihin bu zorlu mücadele yollarından çeşitli süreçlerde geçmiştir, ama bu coğrafyanın en kadim halklarından olan Kürtler, hemen her süreçte bu zorlu süreçlerin özneleri olmak zorunda bırakılmıştır. Bir istila coğrafyasında yaşayan Kürt halkı, işgale, egemenliğe karşı her zaman yoğun bir mücadele vermek zorunda kalmıştır. Dağlar sığınağı ve savaş mevsizi, işgale karşı verdiği özgürlük mücadelesi ise onun için bir yaşam geleneği olmuştur. Bir yanılla böyle bir mücadele ve direniş, bir yanılla da ihanet ve işbirliklik kıyasıya mücadele etmiştir. Elbetteki tarihe bir değer olarak kalan, aradan yüzyıllar da geçse hafızalarda yer eden, direnen ve mücadele eden ögeler olmuştur. Bunun örnekleri çoktur.

Şehitlerimiz kalıcı değerleri ortaya çıkaran yegane değerdir

Günümüze geldiğimizde ise, Mezopotamya'nın ve Kürtlerin mücadele geleneği, PKK ile hem derin bir yurtseverlik hem de derin bir insanseverlikle sentezlenmiş, bilimsel bir karakter kazanmış, mücadele yol ve yöntemlerinde daha kapsamlı ve çok yönlü bir karaktere bürünmüştür. PKK, Kürt halkının gerçekliği içinde gelişen

Gülnaz KARATAŞ (Beritan)

Mihriban SARAN (Azime)

Gurbetelli ERSÖZ (Zeynep)

M.Hazar ÇOLAK (Meryem)

bir hareket olarak ulusal sorunu da çözmek üzere yola koyulmuş, ancak bununla birlikte özgür insan, yeni yaşam esasını da kendinde yaratmaya çalışarak hattını belirlemiştir. PKK hareketi kendisini hiçbir zaman dar ulusal sınırların içine hapsedemiştir. O'nun öz karakteri buna hem çok yabancıdır hem de buna sığmayacak kadar kapsamlıdır. İşte bu karakterinden kaynaklıdır ki PKK mücadelesi çok zorlu, çetrefilli, komplolu, çok düşmanlı yollardan geçmiştir ve hala da geçmektedir. Bu yola baş koyan her militan, bu zorlukları göğüsleme, ölümüne bu mücadeleye sarılma bilinciyle katılır. Bu, bireydeki bilinç ve duygu birliğinin tamamen özgürlük amacıyla, halk ya da halklar sevgisiyle, Önderlik bağlılığıyla bütünleşmesinden kaynaklıdır.

Mücadele tarihimize **Hakilerle** başlayan, **Mazlumlarla, Agitlerle, Zilanlarla, Beritanlarla** ve **Viyanlarla** bugüne dek gelen şehadet gerçekliği, hiçbir biçimde zulme boyun eğmeyen ve özgür yaşamdan başkasına asla geçit vermeyen kahramanların yaratımıdır. Her biri mücadelenin o zorlu yollarını en önde giderek aşan, beyniyle ve yüreğiyle aydınlatan bir kahramanlık örneğidir. Zilan arkadaşı fedai eylemini yapmadan önce Önderliğimizin şehitler karşısındaki sorumluluk, anılarına bağlılık özelliğinin bilinciyle yazdığı mektubunda *"gözüm arkada kalmayacak"* diyordu. Çünkü bu, PKK'de bir diyalektiktir. Şehitler diyalektiği yani. Her toprağa gömülenle bir olmaya çalışmak; onların amaçları, hayalleri, kişilik özellikleri, özgürlük tutkuları ile daha da bütünleşmek ve bunu mutlaka bir başarıya, pratik hamleye dönüştürmek tarzında bir diyalektiktir bu. Salt manevi bir yaklaşım değildir. Maneviyatın, yoldaşına bağlılığın ve düşmana öfkenin ortaya çıkardığı enerjiyi, özgür ve anlamlı olanın inşasına yöneltten bilimsel bir yaklaşımdır. Daha doğrusu, maneviyatla bilimin buluştuğu yepyeni bir tarzıdır ve PKK'de başarıyı, kalıcı değerleri ortaya çıkartan temel bir özelliktir.

Kadın hareketi olarak da PKK'nin özüne rengini veren bu tarzla doğduk, büyüdük, bugünlere geldik. Kadın boyutunda da her kadın şehadeti karşısında mücadele hırslı mız bilendi, onurlu ve direnen kadın olma kimliğimiz güçlendi, nasıl yaşamalı ve nasıl ölmeli sorularına cevaplarımız daha netleş-

ti, kadın ordulaşmamız ve örgütlenmemiz daha gelişti, derinleşti.

Ekim şehitleri de değerli kadın şehadetleri ile mücadele geleneğimize çok anlamlı boyutlar kazandırdı. **Azime (Mihriban SARAN), Beritan (Gülnaz Karataş) Meryem (M.Hazar ÇOLAK), Zeynep (Gurbetelli ERSÖZ) Sarya (Nursel İNCE), Mizgin (Hüsne AKGÜL), Ronahi (Andrea Wolf), Bermal (Güler OTAÇ), Rotinda (Aynur ARTAN), Kurde (Selamet MENTES), Erivan, Canda (Sanem BERTAN), Helin Çerkez (Nermin AKKUŞ)...** arkadaşlar gerek kadın rengiyle gerekse de halkların kardeşliği rengiyle gerçekten anlatılması zor bir ahengi, bütünleşmeyi ve güzelliği ifade ettiler.

Dersim'in asi kızı Beritan, yaşamıyla da destan, şehadetiyle de... Beritan'ın uğurum rengindeki özgürlük çığlığı, Güney Kürdistan'dan Türkiye metropollerine kadar her yeri, herkesi, yüzlerce genç kızı ve erkeği sardı. O'nunla ilkel milliyetçi şoven çizgiye karşı bilincimiz daha derinleşirken, özgürlüğe, asiliğe, teslim olmamaya daha da sarıldık. Önderliği en derinden anlayan ve anladığını inatçı ve ısrarcı kişiliği ile mutlaka yaşamsallaştırmaya çalışanlardandı. Dersim isyanında kendini uğurumdan atan Bese'nin kendisine kazandırdığı arayışlarla partiyeye katılmıştı. Tarih ve toprak sevgisi yüreğinde yer etmiş Bese'nin iziyle de şehadete ulaştı. Özgür bir yürek, uğurumlarından kanatlanabilen bir beyin gücündü O.

Azime arkadaşı, PKK'ye ilk katılan kadın arkadaşlarımızdandı, ilk gerillalardan. Başlangıç süreçlerinde bir kadın olarak gerillada mücadele vermenin zorlukları çoktu, düşmanın yoğun saldırılarına, doğanın fiziki zorluklarına karşı savaşan bir kadın olma, bir kadın komutan olma gerçekten zorluydu. Bir de içte kadına tam güvenmeyen, yapma gücüne kuşkuyla yaklaşan gerici yaklaşımları düşündüğümüzde, ne denli büyük bir irade savaşımı verdiğini duyumsayabiliyoruz. Evet, bugün sayısı binlere varan bir kadın ordusuyuz, bizler atılan bir temelin üzerine katları inşa etmeye çalışıyoruz. Azime arkadaşı da bu zorlu ama sağlam temeli atanlardan biriydi.

Zeynep arkadaşı, bir Kürt aydını, gazetecisiydi. Ama bilincinin gerektirdiği sorumlulukları yüklenmekten korkan, bilincini müca-

deyleyle bütünleştirmeyen aydınlardan asla değildi. Bildiği ve ret ettiğine karşı bilinci ve yüreğiyle mücadele etti, kabul ettiğini ise yaratmaya koyuldu kadın rengiyle. Gurbet arkadaş Kürt realitesinde yeni bir aydın kadın çizgisidir. O'nun aydınlığında aydınlanıyoruz.

Meryem arkadaşı bir örümcek ağına dönmüş geleneksel Kürt aile gerçekliğini aşan, analığını Kürt özgürlük mücadelesine adayan, kendisine dayatılan sınırları kabul etmeyip, aydınlığını mücadeleyle bütünleştiren bir arkadaşıdır. O'nda ülke özlemi, sevgisi çok derindir. Avrupa'da başka görevleri olmasına rağmen, adeta kaçar gibi ülkeye, dağlara koşmuştur hiç arkasına bile bakmadan. Kürdistan kadınındaki derin yurtseverliğin en güzel sembollerindendir.

Mizgin, Canda, Helin Çerkez ve Ronahi Alman arkadaşlar ise hem kadın kimlikleriyle hem de farklı halk kimlikleriyle, enternasyonalizmi de aşan bir halklar kardeşliğinin, birliğinin sembolleri oldular. Onlar, Türk oligarşik şoven zihniyeti asla kabul etmeyip, yaşam soluğunu kardeş olarak hissettikleri Kürt halkının bağında buldular. Ne şehir yaşamını, ne küçük burjuva yaşamını ne de onun basit değerlerini kabul ettiler. Yaşam anlamlı olacaksa eğer, bu, halkların birliğinden, eşitliğinden ve özgürlüğünden geçiyordu Onlar için. Kendi halklarıyla birlikte Kürt halkı da eziliyordu, halkların acısını büyük yüreklerinde duyular ve yönlerini Kürdistan dağlarına vermekte asla tereddüt yaşamadılar. Çünkü Türkiye halklarının özgürlüğünün Kürt halkının özgürlüğünden geçtiğini, PKK'nin direniş geleneğinin büyük temsilcisi Kemal Pir'den öğrenmişlerdi. Onlar kadınca birliğin, halkların kardeşliğinin nadide çiçeklerindendir.

Ronahi arkadaşı, Batı'nın yüzeysel ve sahte demokrasi anlayışına, sahte mutluluklar vaat eden yaşam gerçekliğine yüz çevirmiş ve Kürdistan'ı, Kürt halkının özgürlük mücadelesini tercih etmiştir. Anılarına bağlılığımız, bu topraklarda halkların eşit, özgür birlikteliğini yaratana dek mücadele etmektir.

Bermal arkadaşı, Önderliğe yönelik 9 Ekim'le başlayan uluslararası komploya en erkenden tavır koyan arkadaşlardandı. Yüksek duyarlılık, komployu erkenden hissediş ve buna karşı fedai tavrını ortaya koyuş, çok anlamlı bir kadın militanlık sembolünü ortaya çıkartır O'nun şahsında. Ye-

tersiz yoldaşlığı aşma ve Önderlikle doğru yoldaşlığı kurma gücünü gösterebilmiş bir arkadaşıdır. Zaten fedai bir tavır da ancak böyle bir güçle gelişebilirdi. Önderlik şahsında hareketimize, halkımıza, Ortadoğu halklarına ve kadınlara yönelik gerçekleştirilen komplo karşısındaki duyarlılığı, örgütüllüğü ve eylemciliği, doğru militanlık ve doğru yoldaşlık örneğidir.

Rotinda ve Kurde arkadaşlar da cezaevinde bedenlerini ateşe verme eylemi ile bu sürece yanıt olmuşlardır. Her iki arkadaş da birlikte eylem yapma kararına ulaşmış ve eylemlerini birlikte gerçekleştirmişlerdir. Komplo karşısında yüksek duyarlılık kadar, kadın bilincinin, sevgisinin, yaşamda da ölümden de birlikteliğinin adı olmuşlardır. Dağların özgürlüğünü kısa bir zaman da olsa soluyan yürekleri, komployu zindan duvarları içerisinde karşılamayı kaldırmamış ve tavırlarını ateşleşerek, ateşle güneşin aydınlığına ulaşmaya çalışarak ortaya koymuşlardır. Anılarına bağlılığımız, bu komplocu sisteme karşı Önderlikle doğru ve güçlü yoldaşlığı kurarak, mücadele etme bilincini kendimizde derinleştirmek olacaktır.

Erivan arkadaşı, 2000 yılında YNK savaşındaki bir çatışmada şehit düşen bir arkadaşıdır. 1999 sürecinin o en zorlu süreçlerinde, hareket içerisinde sürecin tam anlaşılmadığı, kafaların karışık olduğu ve tasfiyecilerin bunun üzerinden politika yürüttüğü, direniş, ordulaşmayı anlamsızlaştırdığı bir süreçte ölümüne direndi. O sürecin atmosferi içerisinde muğlaklaşmamak, mücadelenin direniş geleneğini temsil etmek ve demokrasi, barış mücadelesinin coğrafyamızdaki karmaşık diyalektiğini anlayabilmek gerçekten zordu. Erivan arkadaşı bu zoru aşanlardan ve kendi kimliğini direnişle yaratanlardandı. O'nun bu yalın bilinciyle barış mücadelesini vermek, yoldaşlık borcumuzdur.

Ve tabii bir yazıya sığdıramayacağımız daha nice yiğit ve güzel yoldaşlarımız... Kadının güzelliğinin bir paçavraya, düşkünlüğe dönüştürülmeye çalışıldığı çağımızda, özgür kimliğini direnerek yaratan, yiğitçe bir mücadele ile gerçek namus anlayışını ortaya koyan, tarihin kadına kader diye bellettiği gerçeği değiştiren tüm şehitlerimizin anıları önünde eğiliyoruz. Kadın güzelliğinin ve aydınlığının bu soylu kahramanlarını saygıyla selamlıyoruz.

Hüsne AKGÜL (Mizgin)

Sanem BERTAN (Canda)

Nermin AKKUŞ (Helin Çerkez)

Andrea WOLF (Ronahi)

Demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum

Yeni toplum modeli ya da kök toplumun özüne dönüş

Toplumsal olgusunu bir arada tutan bazı temel taşlar vardır. Ve bunlar, birilerinin niyetine veya hakimiyetine rağmen, insan olunduğu için hep olacaktır. Her sınıf ve tabaka, hatta her ulus bu olguyu farklı farklı değerlendirebilir. Herkes kendi maddi ve manevi çıkarlarına göre bu temel taşların öncelik sıralarını değiştirebilir. Ancak elde bilimsel düşünce diye bir akıl yürütme yöntemi varsa ve bu bilimsellik çağ aşan yeni gelişmeler yaratmışsa, insanın varlık koşulu olan toplum olgusuna keyfi yaklaşımlar olamaz. Bazı örneklerde yaşandığı gibi, birilerinin çıkarları bozuluyor diye insanın kendi varoluş tarzını saptırması, kendi kendini yok etmesiyle sonuçlanacaktır. Bugün insanoğlunun çok ciddi sorunlarla boğuştuğu doğrudur. Bu sorunları yaratanın da bazı kesimler olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bugün yaşanan çevre ve işsizlik gibi sorunlar, birkaç yüzyıl önce bu boyutta değildi.

Toplumsal sorunların kaynağının neler olduğu, nereden doğdukları sosyolojik olarak değerlendirilmedikçe, nihai çarelerin gelişmeyeceği de ortaya çıkmıştır. Günümüzde sorunları çözmeye yönelik olarak esas alınan tarz, teknik çareler üretmek biçimindedir. İşsizliğe karşı daha çok fabrika yapmak, çevre sorunlarına karşı çare olarak filtre kullanmak ve sera gazlarının kullanımını sınırlandırmak, yine kadın sorununa çare olarak kadını evden alıp sokağa bırakmak biçiminde bir yöntem geliştirilmek istenmektedir. Bunlar temel yöntemler olamaz ve olamalıdır.

Toplumsal sorunların çözümünde, sorun nedir, nerede, nasıl, ne zaman ve niçin ortaya çıkmıştır sorularına cevap aramak esas olmalıdır. Toplumsal sorunlara neden olanlar, bu sorunlarla karşı karşıya bulunanlar kimlerdir? Toplumsal ilişkiler içinde kim, neyi, nasıl ve niçin kaybetmektedir? Kuşkusuz bu yaklaşım bir zihniyet ve vicdan devrimi gerektirir. Bunun gerçekleşmesi için de toplum ve insana bakışta köklü yenilikler gerekmektedir. Bu noktada, toplumun temel yapı taşlarının doğru tespitini yapmak her zaman-kinden daha hayattır.

Toplumun binlerce yıllık tarihine çıkarsız ve tarafsız yaklaşıldığında, temelinde inanç ve ahlakın olduğu rahatlıkla tespit edilebilir. İnançtan kast ettiğimiz şey; sevgi, bağlılık, güven, sadakat gibi erdemlere yol açan düşünce ve duygulardır. Kısaca insanları birbirine bağlayan şey özgürlüktür. Ahlak da bu bağların zora dayanmadan yaşanmasıdır. Devletçi toplum bu iki temel noktayı ele geçirip, özünden saptırarak gelişmiştir. Baskı ve sömürü güçleri, insanın inancını bir nesneye ipotek ederek, ahlakını da egemenlere hizmete etmeye dönüştürerek, toplumda ağır sorunlara yol açmıştır. Bu durum, devletçi toplumun son biçimi olan kapitalizmde tüm çıplaklığı ile ortada olan bir durumdur. Toplum ilk oluşum halinde –tespit edildiği kadarıyla– demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçüdür.

Başlangıçtaki toplum eşitlikçi, özgürlükçü ve adalet merkezlidir. İktidar, hiyerarşi ve ayrımcılık tanımaz, demokratiktir. İnsan toplumu, bir sistem olarak doğayı var eden tüm sistemlerin bir parçası olarak yaşar. Bu haliyle de toplum ekolojiktir. Kadın, ilk toplum sisteminde toplumsal bir olgu olarak öncü güç olduğu halde, erkek aleyhinde uygulama, baskı, şiddet, hükmetme, sahip olma ve onu

mülk edinme yaşanmamaktadır. Dolayısıyla toplumun özünde cinsiyet özgürlükçülüğün olduğu rahatlıkla belirtilebilir. Belirtmek istenen şey; gelişmelerle beraber insanın kendi kendini bitişe götüren toplumsal biçimlerin ağırlıkta gereksiz şeylerle dolu olduğudur. Madem insanız, akıllı ve vicdanlıyız, hep geliyoruz demekteyiz, o zaman kölelik, kuluk, işçilik ya da efendi ve hükmeden sahipler ve sermayedarlar neden vardır? Hiç kimse hangi gerekçeyle olursa olsun, uzaydaki bir haftalık gezi için milyonlarca dolar veren bir sermayedar ile aklıktan ölen bir çocuğun durumunu meşrulaştırır. Bu, bir zihniyet ve toplumsal sistem sorunudur ve insanın kendi eliyle yaratılmıştır.

lu ve ihtiyaç olan üretime ağırlık verecek yeni planlamalar temelinde ekonomik faaliyetin yaşamın gündelik tarzı biçiminde düzenlemek daha doğrudur ve bugün buna da oldukça imkan doğmuştur. Son teknolojik gelişmeler üretimi sorun olmaktan çıkarmıştır. Yoksulluğun nedeni artık az üretim değil, üretimin adil olmayan bölüşümüdür. Başta eğitim, sağlık, konut sorunları olmak üzere hemen hemen tüm alanlarda kapitalist sınıf zihniyetinin bireyciliği aşılarak toplumsallık esas alınırsa, dünya üzerindeki yaşamı cennet yakın bir yaşam haline getirebiliriz. Bilimsel düşüncenin kazandırdığı zihniyet ve bunun maddi üretime yansması toplumsal ahlakı oluşturmadığı için, bu gelişmeler kolektif üretim birimlerinin elinde toplumsal-

den toplumlar ve kültürler hedeflenir, ya işgal edilip teslim alınır ya da düşüncenin baskı ve zoruyla üstünlükler kurularak yönlendirilir. Bugün ise, sermaye şirketleri ekonomideki otomasyonun sağladığı hızlı, yenilenebilir teknolojik imkanlarla, tek tek insanları ve insan gruplarını pazar alanı seçip, medyanın gücüyle teslim alarak yönlendirmektedir. Artık dil, din, aşiret, kavim ve diğer toplumsal ilişkiler gibi temel olgular ve kültürel farklılıklar toplum yaşamını zenginleştirmektedir. Şimdiki toplumda zenginlik olarak anlaşılan; sermaye sahiplerine ait metaların tüketimi temelinde oluşmuş grupların tüketim düzeyidir. Şimdi farkında olmadan, toplumsal gruplar televizyon ekranları önünde hazırlanıyor, alışveriş merkezlerindeki re-

varmaktadır. Yukarıda belirtilen sorunların çözümünü de ancak toplumsal ilişkileri egemen kılmakla gerçekleştirir. Demokratik toplum, devletin geliştireceği ve yasalarıyla güvence altına alacağı bir toplum değildir. Demokratik toplum kendini örgütleyip güç yapan ve bunu devlete kabul ettirip, yasaları değişime zorlayan siyasal iradeyi ortaya çıkaran toplumdur. Bu toplum, bilimsel teknik gelişmelerin ahlakını yaratacak toplum biçimidir. Demokrasiyi bir devlet biçimi olarak değil, günlük yaşam duruşu biçiminde sistemleştirip yaşayan toplumdur. Toplumun yaşadığı sorunların derinliği, demokratik kurtuluşu o kadar yakınlaştırmıştır. Tüm insani değerlere sahip çıkarak insanlığın hizmetine sokmak ve bunun için çalışmak görünürdeki tek çare olduğundan, demokratik toplum yeni bir alternatif olarak örgütlenilip güçlendirilmek durumundadır. Bu yaklaşımı en somut biçimde, 'toplumu toplumla kırtarmak' olarak formüle etmek mümkündür.

Ekoloji insanı ve toplumu doğanın bir parçası yapmaktadır

Demokratikleşme ile yakından bağlantılı diğer bir toplumsal kuruluş da toplum sisteminin ekolojik boyutudur. Ekolojik toplum, özünde yeni bir hümanizm felsefesine ulaşmaktadır. Felsefi ve ahlaki boyutta yeni kazanımlar elde etmek, insanın kendi dışındaki yaratımlara yeni bakış açısıyla yaklaşmayı başarmaktır. Özünde, ekolojik olan toplumu, her şeye canlı bir organizma gözüyle yaklaşmasını sağlayacak bilince ulaştırmaktır. Kısaca doğaya, doğadaki her şeye yeni saygı ölçülerıyla yaklaşmak anlamına gelir.

Temelleri mitolojik düşünce biçiminin dünyayı korkutucu ve cezalandırıcı tanrılarla doldurmasıyla atılan, tek tanrılı dinlerde cansız ve ruhsuz doğa anlayışının geliştirilmesi biçiminde hafızalara yerleştirilen, kapitalizmde ise bireyci zihniyetin sorumsuz tahripkarlığı biçiminde oturtulan insanın çevresine yabancılaşması ve bir yanıyla da iktidar kurma anlayışı, ekolojik düşüncenin ortadan kaldırması gereken temel hedeftir.

Bugün salt çevreciliğe indirgenmiş ve toplumdan soyut ele alınan yaklaşım ve propagandaları, ekolojik toplum düşüncesiyle karıştırmamak gerekir. Ekolojik düşünce, çevre temizlikçiliği değildir. Çevreyi kirlüten toplumsal ilişki ve düşünceleri ortadan kaldırarak, insanı ve toplumu doğanın bir parçası yapmaktadır. İktidarcı sınıflı toplumun tahripkarlığının başta diğer canlılar olmak üzere doğaya karşı uygulamalarına alternatif üretmektir.

Aşırı üretim ve tüketim çarkı ile daha da zengin olmak isteyen bugünün kapitalist sınıfının neden olduğu çok ciddi çevre tahribatları vardır. Meta üretiminde temel felsefe, malın ne kadar kar getirdiğidir. Oysa üretim toplumsal karakterde yapılan bir faaliyet. Üretimde toplumun çıkarları gözlemlenmeden, meta üretiminde kar olgusu yerine zorunlu ihtiyaç ilkesi oturtulmadan, değil toplumsal sorunlar, çevre sorunları da çözülemez. Hava kirliliği, su kaynaklarının kirlenmesi ve tahribatları, yeşilin katledilmesi, şehirciliğin yarattığı betonlaşma, günümüzün çözüm isteyen sorunlarıdır. Bu sorunlara bazı teknik araçlarla müdahale etmek ve teknik çözümler bulmak, ekolojik toplumculukla eşdeğer yaklaşımlar olarak yansıtılmaktadır. Çevre tahribatı ile üretim tarzı ve tüketim kültürü arasında çok yakın

“Bugün salt çevreciliğe indirgenmiş ve toplumdan soyut ele alınan yaklaşım ve propagandaları, ekolojik toplum düşüncesiyle karıştırmamak gerekir. Ekolojik düşünce çevre temizlikçiliği değildir. Çevreyi kirlüten toplumsal ilişki ve düşünceleri ortadan kaldırarak, insanı ve toplumu doğanın bir parçası yapmaktadır. İktidarcı sınıflı toplumun tahripkarlığının başta diğer canlılar olmak üzere doğaya karşı uygulamalarına alternatif üretmektir”

Yoksulluğun nedeni üretimin adil olmayan bölüşümüdür

Bugün toplumsal kriz biçimine bürünmüş devletçi toplumun yaratımlarından demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum sistemiyle kurtulmak için çok neden vardır. İnsan zihniyetinde sorgulama boyutunda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Artık insanlar her şeyi eskisi gibi sorgusuz sualsiz kabul etmemektedir. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin üretim bulağına dönüşmesi, toplumsal gelişmeler bulağına dönüşmesi imkan da sunmaktadır. Bu alandaki gelişmelerin üretime yansıtılmasıyla, hiçbir dönemde olmadığı kadar üretim fazlalığına ulaşılmıştır. Yeterliliği için yeni üretim sahalarını yaratmaktan çok, acil olan, üretimin bölüşümünde yeni planlamalara gitmektir. Kapitalist sınıfın çıkarları el vermediği için, daha birçok teknolojik gelişmenin üretim sahalarında kullanılmadığı bilinmektedir.

Aynı durum istihdam için de geçerlidir. Yeni iş alanlarından çok, sürekli üretimi sağlayacak, iş saatlerini azaltacak, zorun-

luğa dönüşmemekte, iktidar amaçlı gruplarca iktidarın temel silahlarına dönüştürülmektedir. Bugün bio iktidar olarak kendini giderek daha güçlü örgütleyen kapitalist sınıf toplumunun yeni iktidar bilinci, belirtilen zenginlikleri topluma sunmamanın devletçi toplum tarzının sonuçlarıdır.

Toplumu eldeki imkanlara göre yeni ahlak yasaları temelinde düzenlemek, bireyin gelişimine ve yaratıcılığına imkan tanımak yerine, tam bir ahlaksızlık dayatılmaktadır. Ahlaksızlık; toplumsal düşünmemek ve bireyci olmaktır. Küreselleşme denilen sistemin uluslararası alanda kendi sistem ve toplumunu kurması, sermayesini 'dünya sermayesi' haline getirme çabası, ulusal devletler yerine uluslararası şirketlerin egemenliğini kurması daha büyük eşitsizlik ve adaletsizlikle yürümektedir. Yaşanan örnekler bakıldığında, insanlık hiç bu kadar sorumsuzluk içinde yaşamamıştır. Bunun toplumsal açıklaması, insanlığın hiç bu kadar bireyci ve toplum karşıtı olmadığıdır. Artık sistem için hedef; tek tek insanlardır. Eski-

yonların önünde tanıştırılıyor ve bu da bir toplumsal kimliğe dönüştürülüyor. Batı toplumlarında önemli oranda oturtulmuş; ikinci ve üçüncü dünya olarak isimlendirilen ülkelerde de 'özgürlük' olarak metalaştırıp tüm dünyaya hakimiyetini küreselleşmeyle dayatan ekran, moda ve markaya dayanan bu toplum, bio iktidarın toplumdur. Buna toplum demekten ziyade, bireyciler yığını demek daha doğrudur. Şimdi Batı toplumlarında sorun olan bu yaşam biçiminin oluşturduğu sosyallik düzeyi, aynı zamanda tüm dünyaya yayılmak istenen gerçeğin de arka planıdır.

Toplumun demokratikleştirilmesi, bu ters gidişata son verecek koşulları ortaya çıkartmıştır. Toplumun demokratik kuruluşu, devletinki gibi bir toplum biçimini yaratmak değildir. Devletin yaratıp geliştirdiği, bugün de derinleştirip korumaya aldığı sorumsuz, adaletsiz, bireyci ve mülkiyetçi toplumsal ilişkilerin tersine, sorumlu, eşitlikçi, başta grupsal çıkarlar olmak üzere toplumun tüm tabakalarının kendilerini koruyup geliştireceği ve kendi kendini yöneteceği düzeye

“Kapitalizm, sistem olarak özünde kadın karşıtıdır. Toplum kuran, toplumsal bir olgu olarak anlam bulan kadın gerçeği, toplumu dağıtıp parçalayan ve bireycilik temelinde gelişen kapitalizmle sosyolojik olarak birbirinin karşıtı olmayı ifade ederler. Kadının erkek karakterli biçimde ‘gelişme’ yaşaması, devletçi sistemde bu kadar yer edinmesi kapitalizmin özgürlükçülüğünden değil, kadın karşıtlığındaki başarısındandır”

bağlantılar vardır. Dolayısıyla ekolojik bilim, kapitalizmin kara dayalı sistemiyle mücadele edecek ideolojik bir bilindir. Bugün itibariyle bozulan sadece insan ilişkileri değildir. İnsan-doğa ilişkilerindeki bozulmanın sorunuyla birlikte ortaya çıkan sorunların çözümü de aciliyet teşkil etmektedir. Bunun için, ekolojik toplum sorunları çözecek yeni toplum modeli olarak, bir ihtiyaç ve aynı zamanda insanın kendi özüyle buluşmasıdır.

Toplumsal cinsiyet özgürlükçü yanı, demokratik ve ekolojik yanının temelini döşeyen alandır. Bugün demokratikleşme ve ekolojik sorunlar olarak belirttiğimiz sorunlar da kadın sorunuyla birlikte ortaya çıkmıştır. Diğer tüm sorunların ortaya çıkmasına yol açan neden, kadının toplum dışına itilmesidir. Günümüz toplumunun egemen tarzını doğa ve demokrasi karşıtı olarak ele aldığımızı göre, kapitalizmi de kadın karşıtı olarak ele alma gerçeği ortaya çıkmaktadır. Kapitalizm, sistem olarak özünde kadın karşıtıdır. Toplum kuran, toplumsal bir olgu olarak anlam bulan kadın gerçeği, toplumu dağıtıp parçalayan ve bireycilik temelinde gelişen kapitalizmle sosyolojik olarak birbirinin karşıtı olmayı ifade ederler. Kadının erkek karakterli biçimde ‘gelişme’ yaşaması, devletçi sistemde bu kadar yer edinmesi kapitalizmin özgürlükçülüğünden değil, kadın karşıtlığındaki başarısındandır. Bu nedenle kadın sorunu en çok da günümüzün sorunudur.

Kadın konusunda kapitalizmin tuzaklarına düşmemek, yine sistem içinde gelişen feminizm gibi kadın orijinli muhalif hareketlerin zayıflıklarını görüp yetmezliklerini ve yanlışlıklarını anlamak gerekir. Aslında sadece kapitalizmdeki kozmetik ürünler ve estetik cerrahi yoluyla kadının fiziğiyle oynamalar üzerinden bile kadın ve kapitalizm ilişkisi çözümlenebilir. Cinsiyet özgürlükçü toplum, kadının toplumsal kuruluş diyalektiğindeki rolünü anlamaktır. Kadın özgürlüğü başlangıçta kadının kurtuluşu gibi gözükse de özünde toplumu ve bütünüyle insanlığı kurtarmaktır. Bu anlamıyla cinsiyet özgürlükçülüğü bir yanıla erkeği kurtarmayı ve onda da cins bilincini yaratmayı sağlamaktır. Kadın özgürlüğü, irade kazanmış bilinçli kadın mücadelesi ile ortaya çıkmış kadın etrafında yeni toplum ahlakını geliştirmek, özgür birey yaratmak, erkeğe de ‘erkeklığın’ köleleştirilen sistemin özelliği olmadığını göstermek demektir. Cinsiyet özgürlükçü toplum, toplum terazisinin insanlık kefesine özgür kadın değerlerini koyarak, bozulmuş dengeyi yeniden kurma faaliyetidir.

Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum, günümüz toplumunu komünal değerler temelinde yeniden yapılandırmaktır. Toplumun komünal değerlerinin mantık yapısıyla bilimsel düşüncenin toplumsal ahlakını yaratmaktır. Bilimsel düşüncenin ve onun teknik boyutunun insanlığın hizmetinde olacak şekilde kullanımı kolektifliştirmek. İnsanın emekleriyle yarattığı her şeyi tüm insanlığın kazanımları olarak kabullenmek, insanın kolektif mutluluğunu esas almaktır. Toplumun ihtiyaçlarını giderirken, gerekli yetenekleri göstermeyi insan görevi olarak hizmet amaçlı algılamak, bunu temel almaktır. Toplumsal çeşitlilik, zenginlik ve farklılıkları düzenlerken, insanın toplumsal bir varlık olduğu ilkesini gözetmektir. İşbölümleri ve genel güvenliği devletçi toplumun zihniyeti ile değil, toplumun koordinasyon kurumunu esas olarak düzenlemektir. Yönetmeyi elitlerin yaptığı iş olarak değil, herkesin sorumluluk ve görevi zihniyetiyle geliştirmek. Örgütlenmeyi kendini dayatma ve salt kendi madde çıkarlarını koruma olarak ele almamak, ‘toplumun kendisi örgüt olma’ mantı-

ğıyla yaklaşmaktır. Kadın ve erkek olma-dan önce ‘herkes insandır; doğa, üzerinde yaşadığımız dünya ve bizi besleyen anadın’ felsefesini esas almaktır.

Bu ana başlıklardan da anlaşılacağı gibi, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum, toplumu reforme etme değildir. Toplumun yeniden düzenlenmesinde birden fazla devrim öngören bir projedir. Bunun için bu toplum başlangıçta kendi bireyini yaratmayı öngörür. Çünkü demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum, beş bin yıllık devletçi toplum zihniyetini adım adım aşarak, yeni bir toplum kurmak anlamına gelir.

Bu toplum modelini geliştirecek militanlar gibi örnek bireylerin, bu toplumun yaratıcıları olarak, başlangıçta özgür bireyler biçiminde bir duruşu göstermeleri bir ihtiyaçtır. Toplum karşıtı sorumluluklarının bilincine varmaları gereken bu özgür bireyler, toplum kurucuları gibi hareket etmek durumundadır. Özgürleştiğinde bilinçlenip irade kazanan bu bireyler, güçlendikçe daha çok toplumsallaşmak durumundadırlar. Bugün hakim zihniyet olan ‘kendini kurtarmak’, bu özgür bireylerde ‘ötekini de kurtarmak’ şeklinde yaşam bulursa, gelişmelere yol açacaktır. Bu bireyler, kendilerini diğer insanlara hizmette daha da etkin kılmak için geliştirmeyi esas alırlar. Özel mülkiyet ve iktidara, mücadele edilmesi gereken temel olgular olarak yaklaşırlar. Düşüncesi toplumsal, yaşamı bireyci olmaz. Özgür birey bu temel özellikleri kazanmak için, başlangıçta kendisindeki toplum karşıtı, bireyci ve sorumsuz eğilimlerle mücadele eder. Mücadelenin ikinci adımı olarak, karşısına alacağı toplumun devletçi toplum kültür ve geleneği olduğunu bilinci ile hareket eder. Mücadelenin hakimiyete yol açacak zor ve şiddet ile değil, insani değerlerin geliştirilip korunması mantığı ile meşru savunma temelinde geliştirir. Bunu tüm örgütlülük düzeylerine yansıtır. Kendinden başlayarak, ulaşabildiği kadar komünal değerlerin mantık yapısıyla örgüt oluşturur. “Ne kadar çok örgütlülük, o kadar çok demokrasi; ne kadar az örgütlülük, o kadar çok devlet” bilinciyle hareket ederek, devletin antidemokratik toplum olduğunu ve özgürlüğün devlet toplumunu küçültmek anlamına geldiğini bilir ve inanarak yaşar. Bu temelde gelişen bireylerin halkın dili, eylemi ve öncülleri olmasıyla adım adım geliştirilecek mücadelenin yaratacağı değerler ve oturtacağı kültürel birikimler etrafında gerçekleşecek toplum, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumun başlangıcı anlamına gelecektir.

Kürtler devlet toplumuna karşı mücadele etmektedir

Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumun temel özelliklerine bakıldığında, en çok da Kürt toplumsal yapısının bu toplum biçimine açık olduğu görülecektir. Kürtler, toplumsal olgunun temel dinamiklerini yaratan ve en güçlü yaşayan bir toplum olarak varlığını sürdürmüştür ve sürdürmektedir. Özellikle son otuz yılda Apocu hareketle yaşadığı mücadele sürecinde kendi öz dinamiklerini çağdaştırma boyutunda daha da gelişmiş, böylelikle demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum projesine model olma şansını yakalamıştır. Devlet gibi hiyerarşi, iktidarcı ve özel mülkiyetçi zihniyeti güçlü yaşamaması, buna büyük bir imkan vermektedir. Devletçi toplumun yaratımları karşısında Kürtlerin genelde yaşadığı güçsüzlük ve talihsizlik, bugün güç olmanın nedenlerine dönüşmüştür. Bugünün özelliklerinden dolayı, Kürt’ün güçlü güçsüzlüğünden doğmaktadır denilebilir.

gerekli çabanın ne kadar büyük olduğu gerçeği PKK’de ispatlanmıştır. Yıllarca PKK ortamında kaldıktan sonra bir çırpıda devletçi toplumla buluşmak, kendisine özgür birey olmaya imkan tanıdığı halde bunu başaracak gücü kendinde yaratamamıştır. Bu durum bile özgür birey olmanın zorluklarının anlaşılması, istenen duyarlılığın ve hassasiyetin boyutunu göstermek için yeterlidir. Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum bireyi, devletçi şehir toplumunun değer alanlarının dışına çıkmayı gerektirir. Yetkili değil, etkili olmayı ifade eden bir duruşla yaşam görevlerini yerine getirmek ister. Düşünce ve duyguda günümüz sisteminin kadrolarını aşacak bilinçte pratikleşmeyi öngörür.

Kendisini özgür birey gerçeği üzerinden yaratacak demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum, başlangıçta özgür birey alanlarını gerektirir. Bu bireylerin yer aldığı tüm kurum ve kuruluşların bu toplum felsefesine göre işler olması da bir zorunluluktur. Demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumun kabullenemeyeceği şeylerin başında örgütsüzlük gelir. Koma Komalên Kurdistan (KKK) biçiminde formüle edilen ve Kürt toplumunun demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum felsefesine göre demokratik ulus düzeyinde sistem kazanmasına götürecektir bu proje, devlet toplumunu öngörmez. Bu, projenin özü olmaktadır. Devlet toplumu, kendi zihniyetini kurum ve kuruluşlarıyla geliştirdiği için, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumda da asıl belirleyici olan, örgütlenme ve kurumların işleyiş zihniyetidir.

KKK sistemi demokratik sosyalizmin yaşam bulmasıdır

Bu anlayışa göre Kürdistan’da temel örgütlenme alanı kadındır. Kürt kadınının, özde de kadın olgusunun toplumsallıkla ilişkisi, kadını demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumun kurucusu yapar. Bu toplum modelinin kendi özgür bireyini yaratmak için esas alacağı bir güç de özgünlüğünden ötürü gençliktir. Gençlik, özgür bireylerin en rahat ve güçlü şekilde yaratılacağı alandır. Dolayısıyla Kürt toplumu demokratik kuruluşa giderken, bu iki toplum kesiminin örgütlülük düzeyi stratejik role sahiptir. Merkezinde kadın ve gençliğin örgütlülüğü olan KKK sistemi, tüm toplumu kendi kendini yönetecek düzeye ulaştırmayı hedefler. Bilinçlenme, zihniyet kazanma, bunu yaşam, davranış ve ölçülerine yansıtmak, bunun önündeki engellerle mücadele etme, bunların tümü iç içe yürüyecek şekilde Kürt toplumsal yaşamında temel tarz olarak pratikleşmeyi öngörür.

KKK sistemi, ulusal kurtuluş hareketlerinin ortaya koyduğu örgütlenme modeli olan bir cephe örgütlenmesi değildir. Dolayısıyla KKK sistemini bir cephe örgüt-

lenmesi olarak görmek de yanlıştır. KKK sistemi, reel sosyalizmden ya da ulusal kurutuluş savaşlarına öncülük yapan reel sosyalist partilerden farklı, dar sınıf yaklaşımından uzak örgütlenmesiyle işleyişinin demokratik olduğu bir sistem gerçeğidir. Dar sınıf yaklaşımından kurtulmayı öngören, sosyal ve ekonomik projesini sadece belirli sınıflara dayandırmayan, toplumun özgürlük ve demokrasiden yana diğer sınıf ve tabakalarını da içine alabilecek bir siyaset felsefesi ve tarzına sahiptir.

Cephe örgütlenmeleri, esas itibariyle sistemin mezhebi olmaya yatkın bir örgüt modeli ve siyaset felsefesine sahiptir. Binlerce yıllık halk özgürlük tarihinde olduğu gibi, yürütülen mücadeleler ve harcanan çabaların sonuçta sistemlerin mezhebi haline gelmesi gerçeği de vardır. Yeni paradigma doğrultusunda öngörülen demokratik konfederal örgütlenme olan KKK ise, sistemin mezhebi olmayacak, esas olarak halkın irade ve güç sahibi olduğu özgür ve demokratik bir yaşamı hedefleyecektir. Bunu, demokratik sosyalizmin öngördüğü komünal demokratik yaşam olarak anlamak gerekir. Dolayısıyla KKK sistemi, halk özgürlük eğiliminin ya da demokratik sosyalizmin yaşam bulmasıdır.

KKK sistemiyle, sınırlı demokrasi anlayışı aşarak, halkın esas güç olduğu bir demokratik toplum ve demokratik rejimin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Ağır-lıklı olarak halka dayandığı; sınırlı, yetersiz ya da belirli düzeyde açılımı olan bir rejim değil de tam anlamıyla demokrasi diyebileceğimiz köklü bir siyasal irade değişimini hedef aldığı için, bunu radikal demokrasi olarak da tanımlamak gerekir.

Demokratik konfederalizm örgütlenmesi, bir taban örgütlenmesi olduğu gibi, merkezin değil, yerel örgütlenmelerin esas alındığı bir sistemdir. Merkezi siyaset modeli, halkı siyasete yabancılaştırmıştır. Batı Avrupa’da ortaya çıkan, dört yılda bir genel ve eşit oya dayanan seçimle ortaya çıkan parlamenter sistem, 1950’li yıllarda iflas etmiştir. Bu sistemlerin etkisi sonucu, I. ve II. Dünya Savaşları önlenememiştir. Çünkü bu sistem, halkın her gün her sorunda siyasete damgasını vurduğu bir sistem değildi. Temsilciler seçilip parlamentoya gönderilmekte, parlamento da ülke siyasetini belirlemektedir. Sistem, merkezi bir yapılanmaya dayandığı için, halk seçimlerde oy verse de siyaseti etkileyen konumda olmamaktadır. Bu tür siyaset yapma tarzının hakim olduğu parlamenter sistemlerde, seçim sonuçlarının önemli düzeyde egemen sınıflarca belirlendiği bir sistem söz konusudur. Halk, siyasetin öznesi ve sürekli müdahale eden gücü olmadığından, egemen sınıfların politikasındaki çıkar çatışmaları siyasal, sosyal ve ekonomik yaşamı belirlemektedir. Dünya savaşlarını insanlığa bu çıkar savaşları yaşatmıştı. Bunun sonucu olarak, halkın, toplumun siyasete günlük müdahale edebileceği sistem arayışları artmıştır.

Küresel demokrasinin başarıya ulaşması halkların demokratik irade kazanmasıyla gerçekleşir

Demokratik konfederalizm örgütlenmesi alternatif bir demokratikleşme projesidir. Sivil toplum örgütlerinin de bu proje içinde belirli düzeyde yeri olacaktır. Ancak esas olarak komün sistemine dayanan, siyasetin önemli düzeyde yerellerde üretildiği, hazırlandığı ve genele yansıtıldığı bir demokratik modelle gerçekleşecektir. Örneğin Türkiye’de ya da başka bir ülkede halk, dört yılda bir seçim sandığına gitmek-tedir. Halk, ekonomik, sosyal, kültürel sorunlara ve genel politikalara yabancı oldu-ğu için, siyasal iradesini ortaya koyamadığı gibi, siyasal kültürü edinemediğinden, tercihlerini de manipülasyon ortamında yapmak-tadır. Demokratik konfederalizm, tüm bu yetersizlikleri ve eksiklikleri aştıran, halkın iradesi ve tercihlerini doğru ortaya çıkarma-sını sağlayan bir niteliğe sahiptir. Yerel örgütlenmeler, bölgesel konfederal sistem, halkın siyasete yabancılığını ortadan kaldıran bir süreç içinde oluşacaktır.

Siyasetin yerelden başlaması ve tabana dayanması, ister istemez halkı siyasetin içi-ne çekecektir. Örneğin halk Amed ve Van’ın sorunlarını bildiğinden, bu sorunların tartışılıp konuşulduğu platformlara aktif olarak katılacaktır. Çünkü sorunları sıcakı sıcakı-na yaşamaktadır. Hangi sorunlar olursa olsun, ortaya koyabileceği bir düşüncesi ola-cak ve yoğunlaşarak sorunlara çözüm pro-jesini sunacaktır. Böylelikle siyasete yaban-cılık ortadan kalktığı gibi, bu yerel örgütlen-meler içinde siyaseti de öğrenecektir. De-mokratik siyaset tarzını edinerek, bütün si-yasal süreçlere özgür yurttaş kimliğiyle ka-tılmış olacaktır. Bu süreçlerde edindiği siya-sal tecrübe ve örgütlü davranma özelliğiyle, ülke genelindeki siyasete katılımda da etkin bir özne haline gelecektir.

Öte yandan bu durum, toplumsal ve kül-türel yaşama da yeni boyutlar kazandıra-caktır. Dört yılda bir genel seçim yoluyla

merkezi siyasete katılan bireylerin, toplu-mun diğer sorunlarına ilgi göstermesi ve di-ğer toplumsal kesimlerle ilgilenmesi bir ya-na, komşusuna ve çevresine bile ilgisi azal-maktadır. Siyasetin yerelden başlayarak gelişmesi bireylerin ortak sorunları olan komşusu ve çevresiyle ilişkileneşine yol açacak; böylelikle yalnız siyasete değil, komşusu ve çevresine yabancılaşmasını da aştıracak; birey, çevresiyle dinamik, sos-yal bir ilişki kurarak, hem kendisini yeniden üretmenin koşullarını geliştirecek hem de bulunduğu alandaki sosyal ve kültürel ilişki-lerin gelişmesiyle birlikte canlı ve dinamik bir yaşam gerçeği ortaya çıkacaktır. Dolayı-sıyla demokratik konfederal sistem, sadece halkı siyasete müdahale eder hale getirme-yecek; bununla birlikte bireylerin zihniyet dönüşümünü ve moral gelişimini sağlaya-rak, insanların kendine özgüven duyduğu, kendisiyle, çevresiyle, siyasetle, sosyal ve kültürel yaşamla barışık bir yaşam biçimi geliştirecektir. Bu açıdan demokratik konfe-deral sistem, halkın özgürlüğünü ve de-mokrasisini geliştirecek, tarihte yaratılan bütün güzel değerlerle birlikte, bir yaşam bi-çimini ortaya çıkarması bakımından Batı’da üst tabaka ağırlıklı gelişen demokratik sis-temlerden çok farklı bir demokrasi ve öz-gürlükler çağını başlatacaktır. Radikal de-mokrazi ve derin demokrasi kavramları bu çerçevede anlaşılmalı ve anlam bulmalıdır.

Demokrasi kültürü ve özgürlük bilinci, halkı sadece yerel konfederal örgütlenme-lerle kendi sorunlarını çözmede yaratıcı kılmakla kalmayacak, ülkenin genel so-runlarında da etkili olmasını ve uygulan-a-bilir projeler ortaya koymasını sağlayacak-tır. Yine genel siyasetin gelişimine yön ve-receği gibi, dünya siyasetine yabancılığını da ortadan kaldıracak, böylelikle halk dün-ya genelinde özgürlük ve demokrasi mü-cadelesinde daha aktif biçimde yer ala-caktır. Küresel demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşması, ancak halkların böyle bir demokratik irade, özgüven ve yetenek kazanmasıyla gerçekleşebilecektir. Bu

açıdan, KKK sistemi yalnız Kürdistan açı-sından değil, insanlık tarihi açısından da yeni bir çağ başlatacak bir sistem gerçeği-dir. Ezilenler, sömürülenler ve halkların binlerce yıllık mücadelelerine rağmen so-nuçta tekrar sistemlerin mezhebi veya ye-deği haline gelmeleri böyle bir demokratik örgütlenme ve siyaset tarzıyla aşıllacak, bu kara kadere son verilecektir.

Bu örgütlenme ister sosyal, ister cins, is-ter etnik ve dinsel olsun, tüm kimliklerin ken-dilerini bulmasını beraberinde getirecektir. Dolayısıyla bu kimlikler de bütün enerjilerini ve potansiyellerini özgür ve demokratik ya-şam modelini geliştirmek için kullanacaklar-dır. Kadın ve gençlik kimliği de alevi ve sün-ni kimlikleri de yine işçiler, köylüler ve esnaf gibi sosyal kimlikler de böyle bir demokratik örgütlenme modelinde kendi ihtiyaçlarını ve çıkarlarını genelin içinde en iyi biçimde den-geleme imkanına kavuşacaklardır.

Halk bu örgütlenmenin hem öznesi hem de tabanıdır. Geçmişte siyasetin öz-neleri ile tabanı arasında kopukluk vardı. Demokratik konfederalizm bu kopukluğu ortadan kaldırarak, siyasetin güç kaynağı olan halkı özne haline getirerek, siyasetin halkın çıkarları, özgürlük ve demokrasi için yapılmasının yolunu açacaktır. Halk, ‘ben siyasetten anlamam, sorumlular, üsttekiler anlar’ dememelidir. Aksine, merkezi örgütlenme modellerinde üst yetkileri elinde tutanlar, halkın yerel so-runlarını ve halkın nasıl iyi örgütlendirile-ceğini; nasıl etkili bir mücadele yürütece-ğini bilemezler. Sorunların çözümüne, bizzat sorunlarla iç içe olan halk kadar yaratıcı çözüm geliştiremezler.

Demokratik konfederalizm devlet dışı toplumun yönetimidir

Demokratik konfederalizm sorunlarla iç içe yaşayan halkı örgütlediği ve özne yaptığı için, sorunların çözümünde de daha uygulanabilir politikalar ve proje-lerin yaşam bulmasına imkan verecektir.

Geçmişte yöneticiler zaman zaman halkın önüne belirli programlar koyar, hedef gös-terir, onlar da bu planlama ve hedefin ger-çekleşmesi için katılım sergilerlerdi. Şimdi bu klasik siyaset anlayışının sonucu ola-rak gerçekleşen katılım biçiminin terk edil-mesi gerekir. Bu katılım tarzı, mücadeleyi de kesintiye uğratmaktaydı. Halk, siyaset ve örgütlenmeyle iç içe değildi. Sadece çağrı yapıldığı zaman belirli eylemlere ve toplantılara katılıyordu. Bu da halkın siya-sallaşmasını geliştirmede, mücade-lenin ancak belirli zamanlarda ortaya çık-masına yol açıyordu. Dolayısıyla yanıp sö-nen bir mücadele çizgisi pratikleşiyordu. Özgürlük ve demokrasi taleplerini gerçek-leştirmede, süreklileşen bir baskı ve mü-cadele söz konusu olmuyordu. İnkarcı, sö-mürgeci güçler de mücadelenin bu kesin-tili durumundan cesaret alarak, klasik inkarcı ve imhacı siyasetlerini yürütme im-kanı buluyordu. Eğer halkımız demokratik konfederal örgütlenmeye sahip çıkar ve güçlü bir katılım gösterirse, gerçekleştire-ceği örgütlülüğünden aldığı güç ve günlük siyasallaşma içinde aldığı bilinçle her türlü baskıya, sömürüye ve zulme anında ce-vap verecek, böylece hiçbir baskı karşılık-sız kalmayacaktır. Bu da inkarcı, sömür-geci güçlerin gerici direnişlerinin kırılması-na yol açacaktır.

Demokratik konfederal sistemde karar alma, yasa, yönetmelik ve tüzük çıkarma yetkisi tek bir organa ait değildir. Avru-pa’da ve çeşitli yerlerde varolan klasik par-lamentolar gibi bir yasama gücünden söz edilemez. KKK sisteminde yasama gücü dağılmıştır, dağıtılmıştır. Birçok karar alma sorumluluğu yerel konfederal birimlere, Koma Gel Meclisi’ne verilmiştir. KKK ya-sama organı işlevinden söz edildiğinde, bu gerçeği görmek gerekir. Bu gerçeği görmeden, klasik parlamentolardaki gibi bir yasama anlayışını düşünmek yanlış olur. Yılda bir toplanan KONGRA GEL Ge-nel Kurulu vardır. Halk Kongresi yılda bir toplanarak genel ilkeleri ortaya koyan, ye-

rellerde ve bölgelerdeki meclislerin esas alacağı doğrultuyu gösteren çalışmalar yapmaktadır. Belki bu sistem hala tam oturamıştır. Oturdukça, yerellerin gücünün daha fazla yansıtıldığı, karar alma mekanizmasının tabandan yukarıya doğru geliştiği süreçler yaşanacaktır.

KKK sisteminde, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü paradigmanın ge-reği esas güç, yasamanın elinde olacaktı-r. Ancak günümüzde çok sıcak ve sert mücadele yaşandığından, ister istemez günlük, ani kararlar verme ihtiyacı ortaya çıkacaktır. Bu da yürütmelemin ya da iş ve rol koordinasyonlarının görev ve sorum-luluklarını yerine getirmelerini önemli kılmaktadır. Tabii bunu yaparken, iş ve rol koordinasyonlarının ya da KONGRA GEL Yürütme Konseyi’nin yaşama geçi-receği önemli ve genel kararlarda taba-nın, komünlerin, yerel meclislerin, KKK sisteminin diğer komiteleri ve bileşenleri-nin karara katılımını da gözetecektir.

Örgüt modeli olarak KKK Sözleşmesi’n-de ana çerçevesi çizilmiş halk örgütlülük bi-çimi, yeni toplumsal kuruluşun alacağı biçim olmaktadır. Köy komünlerinden başlayıp her parçanın kendi içinde tüm demokratik örgütlülüklerini toplayacağı koordinasyonla-rına kadar yükseltilecek bu toplum modeli, Kürdistan demokratik konfederalizmi biçi-minde hem Kürtlerin kendi içindeki ilişkileri-ni sisteme kavuşturacak hem de beraber yaşadığı halklarla ilişkisini düzenleyecektir. Devlete rağmen oluşacak bu demokratik halk sistemi için önemli olan, kurum ve ör-gütlerin kendilerini ifade etme tarzıdır. Top-lum içinde sosyal, siyasal, ekonomik, hatta bireysel sorunları birbirine benzeyen kesim-lerin kendi içinde yaratacağı örgütlenmeler, karşılıklı olarak birbirini güçlendirme mantığı ile işlerse, bu örgüt ya da kurum, demokra-tik konfederalizm sisteminin örgütü olur. Bütün örgütlerin güçlerini bu modelde ortaklaş-tırarak, toplumun genel çıkarlarını gözetten tarzda birbiriyle dayanışma içinde saygılı ol-maları gerekmektedir.

Vicdan devrimi kadroların sorumlu davranmasını emretmektedir

baştarafı 8’de

Avrupa’daki örgüt tarihimiz, ancak Önderlik ve örgüt ölçülerine göre hareket edildiğinde başarılı olunacağını gösteren bir tarihtir. Avrupa tüm örgütleri eritti ve kendine benzetti. Sadece PKK’yi kendi çizgisine çekemedi, eritemedi. Avrupa buna hep öfkelen-di, kendi sisteminin bütün olanaklarına rağmen, PKK karşısın-da başarılı olamadığını gördü. Çünkü Av-rupa’da örgüt ölçüleri titizlikle korunmuştu. Avrupa’da ayakta kalmak için, diğer alan-lardan daha fazla örgüt ölçülerine ve kadro duruşuna bağlı kalınmak zorundaydı. Yok-sa Avrupa’nın yedeğine düşen ve onun yaşam felsefesine teslim olan bir durumla karşılaşılırdı. Bu nedenle sadece kadrola-rımız değil, yurtsever halkımız bile yaşam-da ve çalışmada Önderliğin ortaya koydu-ğu ölçülere bağlı kaldı. Avrupa sistemi kar-şısında böyle ayakta kalındı. Öyle ki Avru-pa’daki kadro ve halk için söz konusu ölü-ler, ‘bunlar nasıl böyle kalıyor’ diyerek şaşı-ıyorlardı. Eğer bizim bugün Avrupa’da önemli maddi ve manevi değerlerimiz var-sa böyle kazanıldı.

Ne var ki şimdi bu değerler geri görülü-yor, aşındırılıyor. Avrupa kültürünün etkisin-de kalınıyor. Yıllardır direndiğimiz, uzak kal-dığımız çevrelerin, örgütün yaşamını, duru-şunu kendilerine göre çekmeye çalışanların dümen suyuna giriliyor. Yükselen ve beğeni-len değerler, Önderliğimizin ortaya koy-dukları değil de burjuva, liberal değerler olu-yor. Bunun aymazlık olduğu açıktır. Önder-lik hangi tutumlar, duruşlar ve yaşam tarzla-rına karşıydı biçiminde bir sorgulama yapı-lmadan ölçüler gevşetiliyor.

Biz herkesi kendimize dost yaparız, onları çalıştırırız, bu halka hizmet etme-lerini sağlarız. Ancak onların yaşam du-ruşlarına ve düşüncelerine kaymayız. Biz onları elden geldiğince kendi düşün-ce yapımıza ve yaşam çizgimize çekeriz. Dostlar bizim ölçümüz olamaz, onlar bi-zim ölçülerimize yaklaştıkları için dost ol-ma sıfatını kazanırlar.

Dost, dost ölçülerinde; taraftar, taraftar ölçülerinde; halk, hareketimizin kazan-dırdığı yeni ölçülerde; kadro ise Önderliği-mizin büyük mücadele ve eğitimle kazan-dırdığı ölçü ve ilkelerle mücadele içinde yer almaktadır. Biri diğerinin yerine konul-mayacaktır. Herkes kendi konumunda ça-lışacak ve çalıştıracaktır.

Kadro demokratik yapılanmanın içinde ve en önünde olandır

Kadrodaki yanlış eğilimlerden biri de tasfiyeciliğin KONGRA GEL kurulu-şunda, KONGRA GEL ile PKK’nin işlevleri konusunda muğlaklık yaratması ile ortaya çıktı. KONGRA GEL ile birlikte kadro ölçü-lerinin değiştiği ve PKK gibi bir partiye ge-rek kalmadığı anlayışını hakim kılmaya çalıştı. PKK ortadan kalktı, KONGRA GEL de bir parti olmadığına göre, kadrolar da farklı ölçülerde olabilmirdi. Bu, tasfiyeciliğin örgüte vurduğu darbenin esas noktasıydı. Önderliğimizin, “*benim partileşmeden başka bir şeyim yok*” dediği kadrolaşma-nın içini boşaltan bir saldırıyla bunu yaptı.

Halk örgütlenmesine öncülük yapacak, onun ideolojik ve siyasi çizgisini gözetecek, pratikleşmesi içinde yer alacak kadro duru-

şuna darbe vurdu. Bu, KONGRA GEL pro-jesini de daha baştan tasfiye etmek, halk özgürlük eğilimini egemen sınıf zihniyetine teslim etmek oluyordu. Nitekim yapılmak istenen de buydu. Önderlik bu tasfiyeciliğe müdahale etti ve kadro duruşunu koruya-cak partileşmeyi yeniden başlattı.

Partileşme olmadan ne konfederalizm kurumsallaştırılabilir, ne demokrasi ne de öz-gürlük mücadelesi verilebilir. ‘KONGRA GEL kuruldu, kadroya gerek kalmadı, artık başka türlü kadro olunur’ anlayışıyla mü-cadelemizin yarattığı en büyük değerler-den olan kadro birikimini eritmek, Önderli-ğin büyük emeğini boşa çıkarmaktır. Ön-derlik bu kadroları eğitti, anlayış kazan-dırdı. Bu kadroları, halkın özgürlük ve de-mokrasisini geliştirsın, Kürt halkının kara talihini tersine çevirsin diye eğitmiştir. Dolayısıyla bunun şu veya bu kılıfla geriye çekilmesini kabul etmek, partimize karşı on yıllardır dayatılan tasfiyeciliğe teslim ol-mak anlamına gelir.

Kadro ve partileşme olmadan, halkın değerlerine sahiplenme gerçekleşemez. Her zaman sorumluluk düzeyi yüksek kadrolara ihtiyaç vardır. Kadro da halkın en sorumlu ve fedakar evlatları olarak, de-mokratik sistemin en fazla çalışanları ve özgürlük mücadelesinin fedakarları olma-lıdır. Kadro olmak, yetki ve mevki kazan-mak değildir. Eğitilerek, kadrolaşarak, par-tileşerek halka hizmet etme, yetenek ve güçlerinin açığa çıkarılmasıdır. Kadrolaş-ma ve partileşmenin olmadığı yerde ne demokratik yapılanma gerçekleşir ne de demokratik değerlere sahiplenilir. Kadroların partililik ruhuyla değerleri sahiplen-meddiği yerde, halkın sahiplenmesini bek-

lemek hayaldir. Önderliğin dediği gibi, “*de-mokrazi ve özgürlük, bunlara aşık kişiler olmadan sağlanamaz.*” Halkın tabandan örgütlenmesine öncülük yapacak, ideolo-jik doğrultu verecek halk evlatları, demokra-tikleşmenin olmazsa olmaz etkenlerin-den biridir. İdeolojik saldırıların yoğun ol-duğu, egemen sistemin her gücü ve bireyi hizmetine koşturduğu yerde değerleri sa-hiplenmenin, geliştirmenin adı olan kadro duruşu ve onun örgütlenmesi olan partili-lik, her zamankinden daha fazla gereklidir.

Kadro sadece doğruyu söyleyen değil, bizzat yaşamın ve demokratik yapılanma-nın içinde ve en önünde olandır. Bunun için yetkili olmak önemli değildir. Halk adına bir şeyler yapmak değildir. Bizzat halkın içinde olmak, özgürlük işlerini hiçbir karşılık beklemeden yapmaktır. ‘Ne dediklerine değil, ne yaptıklarına ve nasıl yaşadıklarına bakılma-sını’ sağlayarak, halkın doğruya çekilmesi-dir. Kürt halkının ve tüm insanlığın hala bu sorumluluk duygusuna ve değerleri sahiplenmeye ihtiyacı vardır. Diğer türlü yaklaşmak, çağdaş köleler olarak kalmak ve kendini şu veya bu biçimde sisteme pazarlamaktan başka bir sonuç vermez. Her kim olursa olsun, özgürlük ve demokra-si işlerini geliştirmeyen, her bakımdan kendi yaşam alanlarını yaratmayan, kendini siste-me pazarlamadan yaşatamaz.

Kadro duruşunu bozmak, ben bu kadar yapıyorum demek, ölçüleri geriye çekmek; sistemin bir kadrosu ve çalışanı olacağım demekle aynı şeydir. PKK, devrimci bir partidir. Demokratik konfederalizm bu par-tinin yürüttüğü sorumluluk düzeyiyle ya-şam bulacaktır. Bu ölçüleri gevşeterek, bozarak, geriye çekerek, sorumluluk al-

mayarak, biraz zorlandığında ya da işine gelmediğinde istifa ederek yapılanların tümü şehitlerimizin ve Önderliğin çabaları-na karşı yeniden eski Kürt kişiliğini ve ha-kim sistem etkilerini hortlatmaktadır.

Önderliğin, PKK için koyduğu kadro sı-nırlaması, ölçülerin muğlaklaştırılmasını engellemeye yöneliktir. ‘Ölçüler bilinsin ve tüm kadrolar bu ölçülere göre çalışmalara katılsın’ yaklaşımıyla böyle bir sınırlama koymuştur. Bu yaklaşım, tüm kadroları da-ha az çalışmaya ve ölçüleri kendine göre olmaya değil, hangi ölçülere göre çalışma-sını ve yaşanmasını göstermeye yönelik-tir. Bunun dışında algılamalar, tasfiye edi-len tasfiyeciliğin içimizde yaşıatılması olur. Buna da kimsenin hakkı yoktur. Kendini özgürlük ve demokrasi kadrosu olarak görmek, eskisinden daha fazla sorumluluk duygusuyla çalışmayı gerektirir. Yeni para-digma, zihniyet ve vicdan devrimi, sadece ve sadece bunu yapmayı istemektedir.

Bunun dışındaki kadro anlayışları yan-lıştır. Halkın ölçülerini yükseltme sorumlu-luğu yerine, kadro ölçülerinin geriye çekil-mesi hiçbir söylemle izah edilemez.

Kadro duruşu ve partileşme bugün hala temel sorumluluğumuzdur. Kendine kadro diyenler, bunu geliştirme sorumlu-luğuyla karşı karşıyadır. Başarının anah-tarı buradadır. Bu konuda doğru anlayış geliştirildikçe, Kürt halkının özgürlüğü de demokratik konfederalizmde yaşam bu-lacaktır. Dolayısıyla kadrolar zaten mev-cut olan ve yeni geliştirilen örgütlerimiz-de çalışacak, bu tarz, tempo ve üslupta sonuç alacaktır.

Türkülerimiz yankılanırdı zindanın duvarlarında

Adı, soyadı: **Abdurrahman BÖLÜKGİRAY**

Kod adı: **Cemal**

Doğum yeri ve tarihi: **Batman, 1963**

Mücadeleye katılım tarihi: **1978**

Şehadet tarihi ve yeri: **12 Ekim**

1987, Komax köyü/Genç/Bingöl

Yıl 1980. Yer Diyarbakır zindanı. “İnsanım” dediğimiz için bizi insanlığımızdan utandıran bir zulüm cenderesi altında umudumuza ve inancımıza sarılarak, yaşama savaşı verdiğimiz yıllardı o yıllar. Çiçeklerin kokusu, göğün rengi, sevdiklerimizin bakışları, analarımızın şefkati uçurumlar kadar uzaktı bize. Yüzümüzü ne yana dönsek taş binalar, tel örgüler vardı etrafımızda. Yüzümüzü ne yapa dönsek yüreğimize çeperine çarpan insan çılgınlıkları.

Delikanlı çağımızdaydık hepimiz. Geçirildiğimiz işkence tezgahlarında askıya alınmıştı her şey. Bizim umutlarımız, ütopyalarımız, inancımız vardı asılan bedenlerimizle işkence tezgahlarına yatırılmak istenen. Eşit olmayan bu dövüşte düşmanımızın da vicdanı, insanlığı askıdaydı. Bizi asmak istersek kendisini astığının farkında değildi.

Kendisi böyle söylüyordu düşmanın; allah yoktu burada, peygamber de izne çıkmıştı. Çılgınlıklarımız çarptığı taş binalar dehşet veriyordu hepimize. Korkumuz mahpusluktan değildi. Ne de olsa bu da düşlerimizin, delikanlı eylemlerimizin zamansız bedeli idi. Bunları zulme kafa tutan her devrimci yaşamıştır diye avutabiliydik kendimizi ve esaretimizin acısını dindirmeye çalışırdık belki. Ve gelecek umutlarımızla besleyebiliirdik direncimizi. Besledik de. Onlar ellerinde coplar bizi havalandırmaya çıkarıp kendi marşlarını okutmaya çalışırken, biz kendi türkülerimizi söyledik hep bir ağızdan. Tekme tokat dövüldük, coplarla yaralandık, bedenlerimize verilen elektriklerden elimiz ayağımız tutmaz oldu, ama kendimizin türkülerini söyledik ve ağır dolusu kahkahalarla güldük. Yenilmedik, yenemediler. Durmadan kendilerini astılar. Biz insanlığımıza, insanlığa, birbirimize daha sıkı sarılırken, onlar insan olduklarını bile unuttular ve gittikçe yalnızlaştılar.

Evet bunların hepsi, okuduğumuz kitaplarda yazılan, ‘kavganın kanunları’ idi. Ama burası Diyarbakır Zindanı’ydi. Burada gördüklerimizin hiçbirini o kitaplarda yazılanlara benzemiyordu. İnsanlık dışı işkencelerdi buradakiler ve okuduğumuz kitapların hiçbirinde bunlara dair tuyo alamamıştık!

Demek ki zulmün pervasızlığının sınırı yokmuş. Ve direnmenin de... Onu da burada öğreniyoruz. Yükseltilmiş tel örgülü duvarların ardından yükselen insan çılgınlıkları söz olacaktı dillerde. Hep bir ağızdan haykırılan türküler bir halkın türküsü olacaktı. Ağıtlarla değil türkülerle gömülecekti direnenler.

Birlikte söylenen türkülerle zindan direnişin kalesine çevrilmişti. Bu insanlık dışı uygulamalara rağmen yenilimemiştik, umuduna sınırsız sarılan bizler galip gelmişti eşit olmayan tek taraflı bu dövüşte.

Nafile bir çaba benimkisi; Diyarbakır Zindanı’nda yaşananları anlatmaya çalışmak. Diyarbakır Zindanı’ bu dünyanın dışında varolan bir gerçekti. Kavgaya tutulmuş yüreklerin durdurulmak üzere götürüldüğü, umutların tayizkili sularla silinmeye çalışıldığı,

inancın Filistin askılarına asıldığı, Hani hala gördüğümüz kabuslar olmasa, bedenimizdeki bu izler, ağrılar kalmasa, belki de bunları bir insanın insana yapmayacağına inandırabilirdik kendimizi. Ne kadar da isterdik böyle olmasını. Ama Diyarbakır Zindanı’ydi yer. Ve tarih 1980 idi.

Dedim ya susuyorum artık. Nafile bir çaba anlatmaya çalışmak...

Yıl 1980. Kasım ayının sonları. Kaç mevsimdi buradaydık. Kaç mevsim nöbet değiştirmişti dışarıda, unutmuştuk. Saniyelerin asırlara dönüştüğü bu yerde gün ölçümü de anlamsızdı. Geceyle gündüzün aynılaştığı tek yerd Diyarbakır Zindanı. Zamanın yitik noktası.

Hücrelerin nemli duvarları, ıslak zeminleri her zamankinden daha fazla üşütmeye başlayınca, anlıyoruz ki soğuk mevsimler çalmış kapıları. Burada mevsimler de aynı. İçimizin mevsimi de hiç değişmiyor, güneş ışıl ışıl parlıyor yüreklerimizin göğünde. Ne yaptılarsa işkenceciler dokunamadılar göğümüze.

Diyarbakır Zindanı’nın C Blok 5. koğuşunda tanıdım Rahman arkadaş. Sessizliğin diliyle konuşanlardı. Öylesine çok şey anlatıyordu ki, hemen dikkatimi çekmişti. Üstelik çok da geçti. Henüz 17’sinde bir delikanlıydı. Yaşının üstünde bir olgunluğu vardı. Erken büyüyenlerdi Rahman arkadaş. Yüreğinde göğünde güneşin parladıklarından. İşkencelerin yıldıramadığı bedenlerdendi. Umutlarının asılmasına izin vermeyenlerden.

Gençliğinin üstüne dirençli bir sünger çekmişti sanki. Ne gözlerinde bir özlem geleceğe dair ne de yeni veda ettiği çocukluğundan kalma bir ürkeklik... Geçmiş ve geleceği kararlı bakışlarının ateşinde yakmıştı.

Buradaydı ve direnecekti. İçinde sakladığı umutlar, yarım bıraktığı sözler, kavuşmadığı hayaller şimdilik bir köşede dursundu. Şöyle alından terler dökülene dek koşmak da yok uçsuz bucaksız bir yeşillikte. Yarının gözlerine dalıp gitmek de yok. En sevdiği yemeğin buğusunu içine çekip, anasının şefkatli bakışları altında afiyetle yemek de yok. Sonra, mahalleden arkadaşlarla gezip toz-mak, yaz akşamlarında damdaki yatağından yıldızları seyretmek hiç yok. Eskiden gerçek, şimdi uzak bir düş olan bu şeylerin hiçbirini ele vermek yok gözlerinde. Gözlerindeki ağırbaşlı ve vakur ifade bunların hepsinin üstünü örten bir perdeydi.

Zindandaydı ve burada konuşulan iki insan vardı; teslimiyet ve direniş. Teslimiyetin dilini konuşsa, gözleri, ardında sakladığı düşlerini ebediyen yitireceğini biliyordu. Ama direnişin dilini öğrenirse, er geç bu zindandan çıkıp hayallerine kavuşabilirdi. Bazen üstümüze çöken sigara dumanına karışan hüznün etkisiyle, hepimiz dışarıya dair bir şeyleri paylaşırdık. Ertesi gün yapılacak işkenceler karşısında kaskatı kesileceğimizi bilerek, inadına anlatırdık. Dilimiz çözüldü birden sanki. En çok neyi özlediğimizi, partiyle tanışmamızı, bizi en çok yaralayan şeyin ne olduğunu... Birlikte hüznülenir, birlikte gülerdik biraz sonra gelip bizi işkence tezgahlarına yatıracaklarını bile bile, onlara inat paylaştık. Geçmişimizi, hayallerimizi, ilk devrimci selamlamalarımızı, ilk randevulaşmalarımızı, ilk okuduğumuz kitapları nerede ve kiminle okuduğumuzu, hangi duvarlara ‘kahrolsun faşizm,’ ‘yaşasın bağımsızlık ve özgürlük,’ ‘yaşasın

halkların kardeşliği’ sloganlarını yazdığımızı söylemeyecektik. Bu nemli duvarların arasında, ıslak zeminde birbirimize fısıldayacaktık, ama onlara anlatmayacaktık. Anlattıkça çoğalıyorduk. o soğuk hücrelerde birbirimizin anlarıyla, anlatımlarıyla, türkülerleriyle ısınırdık.

Buradan sağ çıkamazsak, çıkabilenler bizim için gidip sadece yürüsünler diye vasiyetimizi bile bıraktığımız oldu o sohbetlerde. Kimimiz, yağmur altında sırlıklam ıslanmak istediğini; kimimiz, Dicle nehrine bir gül bırakmayı; kimimiz, bir çatışmada vurulan yoldaşımızın yattığı torağı ziyaret etmeyi istedik. Ve kimimiz de ilk kurşunun kendimiz için sıkılmasını istedik gerillaya ilk kavuşacak olandan. Hangimiz önce kurtulursa bu cendereden, o yerine getirecekti, herhangi birimizden istenmemiş bu istekleri. Çünkü bunları yerine getirebilecek kişinin veya kişilerin kim olduğu meçhuldu o zaman.

İşte o sohbetlerin birinde, gözlerindeki perdeyi biraz olsun aralamış, sessizliğini bozarak nasıl katıldığını anlatmıştı Rahman. Lise bire giderken ilgi duymuştu partiye. Sadece ilgi yetinmemiş bir de çalışmalara katılmıştı. Çalışmalarını bildiri dağıtma, yazılama, afişleme ve okul gençliği içerisinde propaganda yapma ile sürdürdüğünü gururla anlatmıştı.

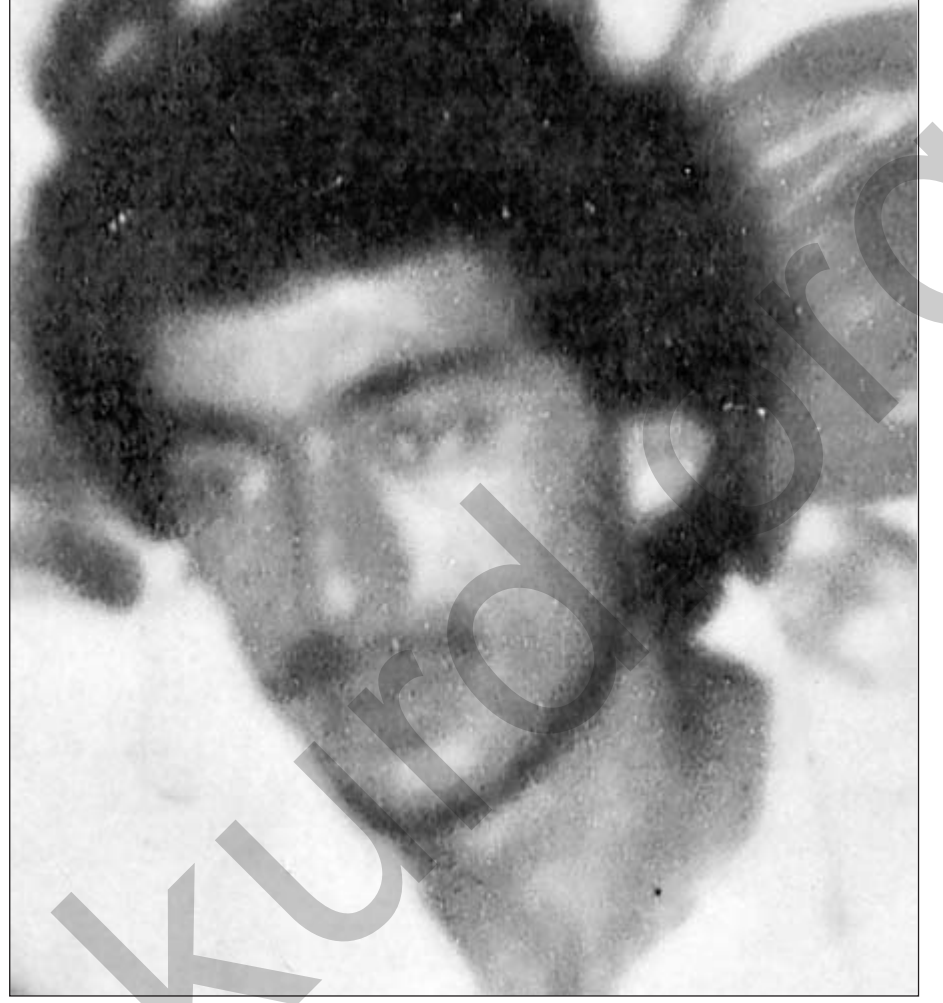
12 Eylül faşist darbesinden sonra bir kız kardeşiyle beraber gözaltına alındığını da o zaman anlattı. “İnatçıydı, o da hiçbir şey söylemedi” diyordu kız kardeşi için. Kız kardeşinin gözaltından sonra tahliye edilmesinin kendisini sevindirdiğini anlatmıştı bir de gülererek. Buraya getirilse direnecekti, ama dışarıda yapılması gereken birçok şey vardı, iyi ki bıraktılar diye eklemeyi de ihmal etmiyordu. Sonra, ‘bir gün afişleme yaparken devriyeler geldi, kaçmak zorunda kaldık, o işi bitirememek oturdu yüreğime, bir çıkayım daha fazlasını yapacağım’ demişti. O işin yarım kalması içinde bir ukdeydi. ‘Sonrasını anlatmam gerek yok, işte burada sizinleyin.’ Mücadeleye daha aktif katılacaktı, bunun için de kimseye bir şeyler vasiyet etmedi o sohbetler sırasında. Yüreğindeki fırtınayı ancak kendisinin yapacağı işlerle biraz olsun dindirebilecekti. Ve yüzü, her anlattığı anıyla bir hayat boyu izi sürülecek bir düş oluyordu.

Zamanın ölçümüne göre hesaplanamayacak, mevsimlerin döngüsüne göre bilinmeyecek 2,5 yıl boyunca aynı koğuşta kaldık Rahman arkadaşla. Hem işkencenin tanıklarıydık hepimiz hem de mağdurları. Hangimizin işkence sırasıydı bilemezdik. Çok da önemi yoktu bunun. Tanık olmaktan çok, mağdur olmayı tercih ederdik hepimiz. Hani değiştirilebilse, arkadaşlarımızın yerine işkence tezgahlarına kendimiz yatarırdık. Arkadaşlarımızın zindan duvarlarına çarpan çılgınlıkları içimizi acıttırdı, biz de asılırdık onlarla birlikte.

Rahman arkadaş, cesaretiyle, fedakarlığıyla, arkadaşlarına bağlılığıyla, kolektif yaşamıyla örnek bir kişilikti. Asi yürekli bir delikanlıydı Rahman.

Cezaevindeki vahşet uygulamaları yeni başlamıştı. Sırayla koğuşlar basılıyordu. Hasta, yaşlı ve yaşlı küçük arkadaşlar dışındaki tüm arkadaşlar işkence zoru ile hücrelere dolduruluyordu. İşkenceciler yüreklerini bırakıp da gelmişlerdi sanki. Yoksa nasıl kaldırabilirdi bir yürek bunca vahşiliği, anlamak zordu, zaten anlamaya da çalışmıyorduk neden bu kadar vicdansız olduklarını.

Sıranın bizim koğuşa geldiği gece, hastaları, yaşları küçük olanları ve yaşlıları ayıklayıp, diğer arkadaşları insanlık dışı işkenceler eşliğinde hücrelere aldılar. Bunun yanında, zaafiyet gösterenler de

koğuşa geri getirildi. Rahman arkadaş da yaşı küçük olduğu için koğuşa getirilenlerdendi. Tabii bu, O’nun çok zoruna gidiyordu. Koğuşa geldiğinde sinirinden ağlıyordu. Başucuma gelip gözleri dolu dolu bakıyordu gözlerime. Direnişçiydi çünkü, burada olmaması gerektiğine inanıyordu. Ancak iki üç günde içinde toparlanabildi.

Ertesi gece, Kurtuluş davasından tutuklu olanlar bizim koğuşa getirildi. Bunlar direnmeden toplu teslim olmuşlardı. Hiçbirisi bir fiske yememişti. Bu durum da oldukça etkiledi Rahman arkadaş. Teslim olanla bir arada yaşamının verdiği ezikliği tahliye olana kadar yaşadı. Ben yatalak olduğum için ayrıca üzülüyordum. Teslim olup da koğuşa dönen birkaç arkadaş, artık bizden uzak duruyordu. Ancak Rahman arkadaşla buranın Diyarbakır Zindanı olduğunu unutmamak. Düşmanın yapmak istediği de buydu zaten; işkencenin insanların, yoldaşların arasına nefretten duvarlar örmesini istiyordu. Biz buna izin vermedik. İnsanın kendi zaafılarıyla savaşmasının bir güne sığamayacağını zindanda günbegün verdiğimiz direnişle çoktan öğrenmiştik. Bu yüzden teslim olan 7-8 arkadaş küçük bir komün grubuyla bir arada tutmayı başardık. Bu komün yaşamın sürdürülmesinde en büyük rolü de Rahman arkadaş oynadı. Bir adım olsun doğru bildiği yoldan şaşmadı, tam tersine, zindanın o koşullarında bile kendisini daha çok yetkinleştirdi.

Babası TPO’da işçi olduğu için maddi durumu iyiydi. Ziyaretçisi her hafta geliyordu. komün işleri gizliden yürütülüyordu. Rahman arkadaş tüm baskılara rağmen komünsal yaşamın bilinciyle, bu örgütlemeyi büyük bir gizlilik içerisinde yürütmeyi başardı. Rahman arkadaşın bu fedakarca yaklaşımı, 5. Koğuş özgülünde sonraki direnişlere katılıma da firesiz zemin hazırladı. O, insana olan güvenini asla yitirmedi. Tahliye olduktan sonra da koğuşta hakim kıldığı ruh, 1983 Eylül ile 1984 Ocak direnişlerine firesiz katılımın olmasını sağladı. Umut aşıl原因, iradeyi güçlendiren bir duruşu vardı Rahman arkadaşın. Bütün direniş anlarında parlayan gözlerinin ve sıcak gülümsemesinin duvarlardaki izdüşümünü gördüm. Dışarıdaydı. Dışarıdaki dünyanın büyüklüğü ilgi konumuz değildi. Oranın dışarı olması bizi ilgilendiren ve biliyordum ki nerede olursa olsun bizi hissediyordu, şimdi

bizim de O’nu hissettiğimiz gibi.

Zindandaki uygulamalar Rahman arkadaşın sadece öfkesini bile, O’nu yenemedi, teslim alamadı. Daha zindandayken karar vermişti çıkınca ne yapacağını, gerilla olmak yakıştırdı O’na.

“Arkadaşlar, sizi unutmayacağım” deyip gitti. Fazla söze gerek yoktu. Ne de olsa yarım bıraktığımız her söz, çalacağı yürek karpısını biliyordu. Cezaevinden çıktıktan sonraki mücadele yaşamını sonradan tanıştığım ablası Perihan’dan dinledim: “Rahman, 1983 baharında zindandan çıktı. Çıkar çıkmaz yine arkadaşlarıyla ilişki kurdu. Batman şehir merkezinde faaliyetlerini daha aktif bir şekilde sürdürdü. Kulp, Diyarbakır, Silvan vb yerlerde çalışmalarına devam etti. 1987’nin şubat ayında da gerilla saflarına katıldı. Zaten en büyük hayali buydu. O’nu zaptedebilmek mümkün değildi. Aynı yılın Ekim ayında da Genç’in Komax köyüne giderler 35 kişilik bir gerilla grubudurlar. İhbar sonucu etrafları sarılır. Grubup kurtulması için bazı arkadaşların öne atılması gerekmektedir. Rahman üç arkadaşıyla beraber öne çıkar. Kahramanca son mermilerine kadar çatışırlar. Direnişleriyle diğer arkadaşları kurtarırlar, ama 3 cengaver orada şehitler kervanına katıldı.” Ablası derin bir nefes alarak anlatımlarına son verdi. Ne söylenebilirdi ki bu hikayenin üzerine. Ancak O’nun sessizliğinin diliyle cevap verilebilirdi yaşadıklarına. Dağdaki adın Cemal’miş, bunu da öğrendim.

Zindandaki o sohbetlerimiz sırasında, gerillaya gidenin ilk kurşununu benim için sıkmasını istemiştik. Zindandan ayrılırken ki “sizi unutmayacağım” sözü her şeyi açıklıyordu aslında. İsteğini gerçekleştirdiğini hiç öğrenemeyecektim belki O’nun ağzından ama gerçekleştirdiğini biliyordum.

Şehadeti bir savaş esiri olarak değil, bir gerilla olarak karşılamamın mahpusluğun he-le de Diyarbakır Zindanı’nda mahpusluğun ne demek olduğunu bilenler için ne kadar gurer vericidir bilemezsiniz.

Gerisini kavga ile tamamlayacağımızı bildiği için, başka söz söylemeye gerek duymayan yoldaşım; biz de seni unutmayacağız. Gözlerinin ışığı ile aydınlanıyor, anın önünde saygıyla eğiliyorum.

Mücadele arkadaşları adına Hikmet

“Demek ki zulmün pervasızlığının sınırı yokmuş.

Ve direnmenin de sınırı... Onu da burada öğreniyoruz.

Yükseltilmiş tel örgülü duvarların ardından yükselen insan

çılgınlıkları söz olacaktı dillerde. Hep bir ağızdan haykırılan

türküler bir halkın türküsü olacaktı. Ağıtlarla değil

türkülerle gömülecekti direnenler”

Ve şimdi seni senin özlediğin gibi özlüyoruz

Adı, soyadı: **M. Ali ALGÜNERHAN**

Kod adı: **Dılxwaz**

Doğum yeri ve tarihi: **Sancak/Bingöl, 1966**

Mücadeleye katılım tarihi: **1988**

Şehadet tarihi ve yeri: **13 Temmuz 2006, Merivan/İran**

Yaşamı uğrunda ölecek kadar seven yüreklerdik. Bir ömürden uzun patikalarda mevsimleri kıyımıza alarak yürüyenlerdik. Nehirlerin hırçın akışlarıyla iddiaya giren serkeşlerdik.

Ölümün kol gezdiği bir coğrafyada, yaşamı yaratmaya çalışan insanlardık. Yönümüzü ne yana dönsük, zifir karanlıklar ardında bizi bekleyen pusu idi ölüm. Çünkü biz, bir tanrı buyruğu gibi halkımızın üstüne çöreklenen yaşamı değiştirmeye yemin içmiştik. Çünkü çocuklarımızı za vaad ettiğimiz güzel günleri yaratmanın peşindeydik. Çünkü biz, hayallerinin peşinden koşan serüvencilerdik. Çünkü biz, umudumuzu yüklenip dağların doruklarına çıkandık.

Ve her birimiz, ölümün kurduğu pusulardan geçmiş, yaşam ve ölümün kıyısındaki o ince çizgide fedakarlığımızı, cesaretimizi, korkularımızı defalarca sınamıştık.

Bazen yüreğimizin orta yerinden kanardık. Bir ömür boyu onulmaz yaralardı aldıklarımız. Kendi bedenimiz olsa, belki bu kadar kanamazdık. Şimdi nereye baksak, sonbaharın hüznüne sarınıyor bütün anılar, neye dokunsak fırtına oluyor parmaklarımızın ucunda.

Şairin deyişiyle 'ömrümüzün en uzun, ömrümüzün en kısa yolunu' yürüyoruz bir kez daha, anılarımıza kuşanıp. Ve bir kez daha geçiyoruz karanlıklara gizlenmiş pusulardan.

Çoğumuz dolu yemiş tomurcuklar gibi düşmüştük toprağa. Ölüm ansız, amansızdı. Ve hangimizin erken düşeceği zaman-sızdı. Gökte yıldızlar, gözle-
rimizde pırıltılar taşırdı yitirdik-

lerimizi. Yine de alışmadık ölümün soğuk eliyle üşümeye.

Şairin dediği gibi, 'ben kolay ölmem' diyenler vardı. Yaratmak için yaşamının ve yaşatmanın gerekli olduğunu bilenler. Ama yine de ölümün üstüne üstüne yürüyenler... Kuşatmalarda umudu, pusularda atikliği, günlerce süren yol yürüyüşlerinde direnci ve sabrı, ve ölümler karşısında yine de gülmeyi unutmayanlarımız vardı, gülüşlerini maviye asanlar...

Uzun soluklu bir ömürdü onlarınkisi. Yaşamlarının her saniyesi, tarihe düşülecek bir dipnottu. Serüvenciydiler onlar. Yeni bir yaşamın yaratıcıları ve değer çoğaltan bir yaşamdı onlarınki. Bütün dünya vatanlarıydı onların ve hiç tanımadıkları insanlar için acı çekebilecek, gerektiğinde ölebilecek kadar büyük bir yüreğe sahipti onlar.

Dağ başındaki bir devrimci; "Her tarafı sınırlarla çevrilmiş ve her sınırın içinde bin bir iktidar biçiminin kurulu olduğu dünya gerçeği karşısında, yel değirmenlerine karşı mızrağı ve cılız atı rosinantenin sırtında savaşacak kadar deli ve çocuk bir yüreği taşıyorsanız, bin bir maskeyle kendini gizleyen iktidarın çekiciliğine kendinizi kaptırma da n devrimciliğinizi sürme-niz

mümkün değil. İnsanlık, Che'nin hiçbir korkuyu ve ayartıcılığı tanımayan çocuk yüreğiyle devrimci olunabileceğini gördü ve tebessüm eden bu çocuğunu sevgiyle yüreğine naksetti" demişti Che'yi anlattığı bir yazısında. Bu, tüm devrimcilerin hikayesi oluyordu aslında.

Onlar tarihin tanıkları değil, yazıcılarıydılar ve en yalın anlatıcıları. Ayak izlerini taşıyan patikalar; bu patikalarda asılı kalan gülüşleri, kayalıklarda yankılanan sözcükleri, mırıldandıkları şarkıları, güneş yanığı yüzleri, ısı ısı parlayan gözleri kadar yalın bir tarih anlatımıydı bu.

Bu, yaşamı uğrunda ölecek kadar sevenlerin tarihiydi.

Ve onlar her seferinde ölümün kurduğu tüm tuzaklardan, pusulardan başı dik çıkmayı başarmışlardı. Bazen vurulduk, ama ağaçlar gibiydi vurulanlarımız; 'ağaçlar ayakta ölür.'

Onlarla biz vurulduk, biz kanadık. Kaç kez vurulduk, bilinmez. Çağlardır canıyoruz sanki. Çağların ütopyalarını yüklenip düştük yollara. Şimdi vurulanlarımızın özlendiklerini, hayallerini yüklenip düşünüyoruz yollara. Ne çok hayal, ne çok selam taşıdık Kandil'den Dersim'e, Botan'dan Garzan'a, Mardin'den Serhat'a, Zagros'tan Erzurum'a. Ve ne çok kez yarımrlarla bölündü hayallerimiz.

Bilinen, ama alışamayan, isyan edilen tek şeydir ayrılıklarımız. Yüreklere duvarları isyanın çığlıklarıyla vurulur, çeperi parçalanır. Baştan başa onlar oluruz.

Şimdi Dılxwaz. Dılxwazca nefes alıyor, Dılxwazca dağlara bakıyor, suların içindeki yosunlu kayalardan Dılxwazca atlıyor. Dılxwazca görevlerimizi sahipleniyor, mücadeleye sarılıyor. Mekan gözetmeden mücadelenin gerekleri neyse ona odaklanıyor, ona sarılıyor.

Sen yeter ki gel

Ve şimdi O'nu, O'nun özlediği gibi özülüyoruz.

1988 yılında katılmıştı mücadele saflarına. Her yer mücadele alanıydı, her yerde

"Bazen yüreğimizin orta yerinden kanardık. Bir ömür boyu onulmaz yaralardı aldıklarımız. Kendi bedenimiz olsa, belki bu kadar kanamazdık. Şimdi nereye baksak, sonbaharın hüznüne sarınıyor bütün anılar, neye dokunsak fırtına oluyor parmaklarımızın ucunda. Şairin deyişiyle, 'ömrümüzün en uzun, ömrümüzün en kısa yolunu' yürüyoruz bir kez daha, anılarımıza kuşanıp.

Ve bir kez daha geçiyoruz karanlıklara gizlenmiş pusulardan"

yapabileceği işler vardı, her yeri mücadelenin güçlü mevzilerini haline getirmeyi bildi.

1991 yılında da el değmemiş yaşamın, anlamlara anlam katan yaşamın savaşçılarından, arayışçılarından biri olmak üzere dağların yüreği doğru yola çıktı. Dağların kalbi Botan'da katıldı gerillaya. Gerillacılığı burada öğrendi, ilk n ö b e t i burada tuttu,

ilk göreve burada gitti, ilk uykusuz gecele-rini burada yaşadı. İlk burada ıslandı yağmurda, gerilla ateşini yakmayı burada öğrendi. Silahı burada eline aldı. İlk burada savaştı. İlk başarılarına burada imza attı. Burası O'nun ilk göz ağrısıydı. İlkleri sonraları tecrübe olarak yazılacaktı hanesine. İlklerden uzan zamanlara geldi. Öğrendiklerini katlayarak öğretti.

Biz dağların anlatımlarından tanıdık O'nu önce.

Sonra yıllarca sürecektir bir yoldaşlığı, beraberliğe imza attık hep beraber. Çatışmalarda, uzun yol yürüyüşlerinde, pusularda, kavurucu sıcaklarda, dondurucu soğuklarda sınanmış bir yoldaşlığı bizimkisi. Nereye gidersek gidelim, kısa bir not, bir selamla mesafeleri ortadan kaldıracak kadar bağlıydık. Dağ yaşamından öğrenmiştik yürekte bağlılıkları. Bir selamla coşardı yüreklerimiz. Bir selam da biz gönderirdik ne zaman yerine ulaşacağını hesaplamadan. Belki aylar, belki yıllar sonra ulaşacaktı. Orada selamlar geç ulaşırdı bilirdik, ama ulaşırdı.

Dağların tarihi kadar derin, her günün sabahı doğan güneş gibi de yeniden ve yeniden keşfediyordu yaşamı. Yaşam öğretendi, her şeyden öğrenilecek bir şeyler vardı. Ve O, her an yeni şeyler öğrenendi. Öğrendiklerini büyük bir sabırla yoldaşlarına en ince ayrıntısına kadar anlatırdı bıkmadan.

Biz O'nu sabırla tanıdık.

O, yıllarca Türk ordu güçlerinin, korucu güçlerinin, ihanetçi işbirlikçi güçlerin saldırılarına karşı kendisini ve birliğini amansız savunmasını bilen, muazzam bir duyarlılığa sahip kişiliğiyle nice badireler atlatan, savaşın en şiddetli anlarında bile yüreğindeki hümanistiğe sarılan bir yoldaşı.

Biz O'nu, girilen çatışmalarda yanındaki yoldaşları korumak için mermilerin önüne atılırken tanıdık.

Savaşın en amansız koşullarında bile hep başarmasını bildi. En ince ayrıntısına kadar hesaplar, hedefine yöneldi mi kesin sonuç alırdı.

Biz O'nu başarılarıyla tanıdık.

Yine gel. Ateş yakıp demli sohbetlere dalalım gecenin en koyu demlerine kadar.

Kendi topraklarında mülteci olan insanların coğrafyasında yaşıyorduk. En çok ölümleri yaşayan, ölümlerine sarılan, anaların göz yaşlarıyla yıkanan, nice yığdın yaşamını bedel olarak ödediği bir coğrafyaydı. Çatlayan toprakların yağmura hasretliği gibi barışa hasret bir coğrafya. Her şey gibi bunun da bedelleri vardı, öğrenmiştik. Anlamli bir yaşam uğruna vurulmak anlamli duruşun en üst ifadesidir bunu da biliriz. Bilmek acılarımızı hafifletmeye yetmiyor. Şimdi Dılxwaz'la canıyoruz.

Kabullenmek çok zor vurulduğunu

Senin nasıl vurulduğunu yazıyor olsam da beklemekten vazgeçmeyeceğim. Anılarımızın bütün izdüşümlerinde seni bekleyeceğiz.

Şehitlerimizin kutsal çizgisinde yaşamı gerçekleştirmen önünde saygıyla eğilmesi gereken anlamli bir duruştur. Yiğitler, ağaçlar gibi ayakta öldü. Ve vurulurken, düşman gücünü katbeka yere serebilecek gücü gösterme, Kürdistan gerillasının en temel özelliğiydi. Dılxwaz arkadaş da bunu o kadar çok başarmıştı ki, O'nun ölümle girdiği her kıran kırana savaşta kazanacağını adımız gibi bilirdik. Hiç yanılmadık O'nun hakkında.

Biz O'nu başı dik duruşuyla döndüğü eylem sonrasında arkadaşlarının fedakarlığını, cesaretini anlatırken tanıdık. Müttevazıydı.

Ama bu sefer gecenin koynunda kurulan namert bir pusu idi. Ve belki de bu namertlikti ölüme söz hakkı veren... Yoksa O, kolay vurulmazdı, yemini buydu: Yaşayarak ve yaşatarak yaratacaktı.

Dılxwaz yoldaş kendisiyle ulusallaşmayı, demokratikleşmeyi, evrenselleşmeyi Kürdistan coğrafyasının en sert koşullarında pratikte yaşamsal kıldı. Kişiliği ile, katılımıyla, görev ve sorumluluklara yaklaşımıyla, yoldaşlığıyla, inisiyatif ve cesaretiyle PKK'leşmeyi kendisinde gerçekleştirmişti.

Biz O'nu PKK militan ölçülerinin amansız takipçisi olarak tanıdık.

Bütün mücadele yılları boyunca kendi katılımında Kürdistan'ın en temel mücadele alanlarında özgürleşmenin öncü militanlığını; yaşamının son anına kadar Önderliğe bağlılığını ve Önderliği uygulamanın kararlı duruşunu sergiledi.

Biz O'nu Önderliğin yeterli bir yoldaşı olmadaki ısrarı, çabasıyla tanıdık.

Kürdistan'ın birçok bölgesindeki kizopolit yapılara rağmen hiç çekinmeden örgütün öngördüğü görev ve sorumlulukları her zaman layıkıyla yerine getirmenin militanlığını gösterdi.

Biz O'nu Kemal Pir devrimciliğinin takipçisi olarak tanıdık.

Çok çetin savaşların yaşandığı Botan coğrafyasında hep ilk günün heyecanıyla katıldı yaşama. Bu çok sevdiği coğrafyada savaşçılık ve komutanlık yaptı. Hem dağların hem de yoldaşlarının yüreğinde yer etti. Duruşuyla, üslubuyla, eğitimiyle gerçek bir PKK komutanıydı.

Biz O'nu duruşundaki sadeliğe tanıdık.

1999'da Önderliğin geri çekilme talimatıyla birlikte, yoğun operasyonları, çatışmaları, gecenin içine gizlenmiş pusuları, bombardımanları, sınırları, tank atışlarını geçerek, vurulanların hayallerini yüklenerek ulaştılar Güney Kürdistan'a.

Burada da hiçbir çalışmadan, görevden geri durmadı. Nerede ihtiyaç varsa oraya

koştı, en iyisini yaptı. Kafa karışıklıklarının olduğu dönemlerde net tavırlarıyla, görüşleriyle PKK militanlığının nasıl olması gerektiğini bir kez daha gösterdi.

Biz O'nu bütün koşullarda çizginin savunucusu olarak tanıdık.

Değişim dönüşüm sürecinin başlama-sıyla birlikte, Doğu Kürdistan'ın Urmiye, Mahabad, Kazwin, Tahran, Horasan, Ma-ku alanlarında kitle çalışmaları yürüttü. Sınırlarla çevrili coğrafyada hiçbir sınır gözetmeden amaca sınıksız sarılarak mücadele etti. Mücadelenin bayrağını her yerde yükseltmek gerekiyordu. Ve O her gittiği yerde bu bayrağı layıkıyla göklerde dalgalandırdı.

Biz O'nu dalgandırdığı bayrakla tanıdık.

Doğu Kürdistan için ilk kurulan Demokratik Birlik Hareketi'nin kurucu üyesi oldu. Demokratik konfederalizmin esaslarına göre kurulan PJAK'ın kurucu üyelerindendi. Ve PJAK MK üyeliği görevini yürüttü. PJAK MK görevi süresince Muçriyan, Şikak ve en son da Erdalan alanlarında görevler yürüttü. Nereye gitse duruşuyla, çalışma tarzıyla, başarıma azmiyle, ilkeleriyle hem halkın hem de yoldaşlarının gönlünde taht kurdu.

Biz O'nu ilkeleriyle tanıdık.

Erdalan eyaleti, Hewraman/Merivan mintikasındaki çalışma birimlerini denet-

lemeye gitmişti en son. Kaç kez yürümüştü o yollardan, kaç kez gecenin sessizliğini bozan sesler var mıdır diye dinlemişti, kaç kez uygun bir yerde durup mola vermişlerdi yürüyüşlerine hesabı yoktu. İşte şimdi Qusalan dağları çevresinde pusuya yatmış İran pastarları. Kaç pusudan geçmiştin, bilmiyorum. Ama bu defa çıkmamışsın. Silah seslerinin yankısı yürekleri paralıyordu. Ve sen bedenine aldığın üç mermiyle vurulmuşsun. Hayallerinin, düşüncelerinin, duruşunun yara alması imkansızdı zaten.

Biz seni inancınla, kararlılığınla tanıdık.

Yine görevdeydin, yine durmak nedir bilmeden çalışıyordun, kaç gece olmuştu yatmayalı. Önce işti felsefen. İşte PKK militanının temel felsefesi. Yapman gereken çok iş vardı biliyorum heval Dîlxwaz. Yarım kaldı, bunları gerçekleştirmeden gitmek yaraladı seni en çok, onu da biliriz.

Mücadele yılları boyunca en temel özelliğin yoldaşlık sevgindi. İçinde bütün renklerin bulunduğu bir yüreki seninkisi. Dîlxwaz eşittir bağlılık, yoldaşlıktı. Gözlerinin ışıltısıydı sevginin göstergesi.

Biz seni o koca yüreğinle tanıdık.

Dağları mesken eyleyen herkes senden söz ediyor şimdilerde. Kapılarını açtığın, yemeklerini yediğin aileler seni soruyor durmadan. Bir ortak cümleleri var seni

tanıyan herkesin; *"Hevalekî pir hejaye."* Öylesine değerliydin ki değiş tokuş olsaydı mesela alın dünyaları veriyoruz deselerdi seni vermezdik. Çünkü sen değeri ölçülemeyecek bir sevgi madeniydin.

Biz seni hejalığınla tanıdık.

"Hevalekî pir hejaye" sözü, başarmanın ifadesi oluyor. Gittiğin her yerde herkesin gönlünde edindiğin yerin adı oluyor. Ve devrimciliğin, düşmana sığıtığın kurşunlarla değil, en çok kazandığın kalplerle ilgisi olduğunun ifadesidir. Bu söz, senin başarıdığının yalın ve derin ispatıdır.

Değerlere olan bağlılığın ve değerleri geliştirmen takdir edilmesi gereken bir diğer özelliğindi. Tüm görev ve sorumluluklarında parti yaşamı, katılım, üretme, derinleştirme noktalarında hep ileriye dönük gelişmelerin adı oldun.

Biz seni değerleri ölümüne korumanla tanıdık.

Hareketimiz değişim sürecine girerken, tasfiyecilik ve provokasyonun ayyuka çıktığı, her alanda kendisini dayattığı, örgütsel büzülmenin yaşandığı, muğlak kadro duruşunun tarihimizde en fazla yaşandığı süreçlerde, çizgi militanlığına yakışır bir duruşun ve tavrın sahibi olman ve bu konuda mücadele etmen, diğer bir takdir edilmesi gereken özelliğindi. O zamanki duruşunla bir kez daha

sevdik, saydık ve yoldaşımız olmandan gurur duyduk.

Görev ve sorumluluklara yaklaşımında kendisi için hiçbir hak gözetmezdi. Öğüt nasıl uygun görürse her zaman ve her alanda görevlere hazır duruşu ile şu görev bu görev demeden, şu alan bu alan, şu yetki bu yetki demeden hizmet etme felsefesini kendisinde zirveleştirip ona göre hareket etti. O, gerçek bir PKK militanıydı.

Botan'da bulunduğu yıllarda çok kez yaralanmıştı. Yaraları O'nu çalışmalarından bir an olsun geri tutamamıştı. Yine en yüksek uygulama gücünü göstermekten geri kalmıyordu. Savaş sürecinde bölgeler arası kültürel farklılıklar olsa da nerede olursa olsun, sorumlu olduğu birliğin başında sonuna kadar direnişin temsilciliğini yaptı.

Kitle çalışmaları sürecinde dil ve lehçe farkı gözetmeksizin Horasan'da, Kazwin'de, Tahran'da, Mahabad'da, Merivan'da ve Hewraman'da kitle iletişiminde görevlerini layıkıyla yerine getirmekle birlikte, ajitasyon, propaganda ve örgütlemeye usta bir devrimci duruşu sergiledi. Bütün bu mücadele pratiği boyunca hiçbir şekilde geri adım atmadı. Yurtseverlik, ulusallaşma, demokratikleşme ve özgürlük için üstün bir çabanın sahibi oldu. Kendini asla geriye çekmedi.

Biz O'nu her koşulda gösterdiği çabayla tanıdık.

Dîlxwaz, emeğin bütünlüğü, yoldaşlığın sembolü, devrimci sorumluluğun PKK'deki gerçekleşme tarzı oluyor. TC sisteminin değiştirilmesi, İran teokratik rejiminin dönüştürülmesi ve demokratik konfederalizmin yaşam bulması için ne gerekiyorsa onun amansız mücadelecisi olacağımızın ve yoldaşımızla sürekli birlikte yaşayacağımızın, duygu ve düşüncelerini özgürlüğe kadar paylaşacağımızın sözünü veriyoruz.

Biz seni sözüne bağlılığıyla tanıdık.

O'nun anısına bağlılığın bir gereği olarak, uğruna mücadele ettiği yüce değerleri sahiplenmenin ve geliştirmenin uygulayıcısı olmak tek sözümüz olacaktır. Kararlı bakışlarımızı değerlerimize göz diken herkese ve her türlü anlayışa, sevgimizi bunu hep hak eden halkımıza ve yoldaşlarımıza sınırsızca sunacağız tıpkı O'nun yaptığı gibi.

Seni yaşatmayı ve senle yaşamayı özgürlüğe kadar esas alacağız.

Biz seni yaşamı uğruna ölecek kadar severken tanıdık.

**Mücadele arkadaşları adına
Hasan Çarçala**

Keşke tüm dünya Dola Şivê'de olsaydı bugün...

Her zamanki sessizliğine alıştığım patikada yürüyüp erken gelen sonbaharın tadını çıkarmaya çalışırken, bu patikada benden önce yürüyenleri, yaşamını şimdi başka mekanlarda sürdürenleri ve bu patikayı çizen, ona kıvrımlar veren, benimle aynı ağaç dallarına değip, aynı gölgelerde dinlenenler ile ayak izleri yıldızlara kadar gidenleri hayal ederken, *'kevir, kevir... ax aaax..., heriiii..., daaar... dar'* sesleri ile yaşadığım güne geri geliyorum.

Başta biraz afallıyorum, bir pazar yerini andıran bu kalabalık sesler de ne! Hem de sattıkları şeyin bir değeri yok ki. Çünkü satılık olabilmesi için bir şeyin bir yerde az bulunması, değerli olması da pazar şartı. Ama bu dağlarda taş, su ve topraktan ve ağaçtan çok ne var ki!

Yok diyorum, acaba Türk devleti Güney'e operasyonu aylardır tartışıp dururken, Antik çağın filozofları hızlı çıkıp operasyonu başlattı da Kurê Jaro yamaçlarında bizim 'reşo' ve 'ateş başı' sohbetinin ilham vericiliğinde ardı arkası gelmez 'Evrenin Arkhesi'ni mi tartışıyorlar!

Neyse ben daha fazla latife yapmayayım; bizimkiler üsleniyor. Bizimkiler kendisine yuva yapıyor... Kuşlara özenip çamuru karıyor, Rüstemê Zal'a özenip yaman kayalara balyoz çalıyor... Harabelelerini gördükleri eski çağ insanların kulübelere bakıp duvarlar yükseltiyor... Ve İskender'in yenilmez ordusunu Zagroslar'da dar bir vadiye tuzağa düşürüp, kayalar altında bozguna uğratan Med savaşçılarına özenerek, koca koca taşları yuvarlıyor, daha güzel daha farklı mangayı yapmak için birbirleri ile yarışıyorlar.

Hepsi karınca gibi... Zaten en çok bu mevsimde karıncalara benziyorlar gerillalar... Kimisi fabrika çıkışı gibi köşeli taşlar bulup ustaların eline koştururken, kimisi üstü başı çamur içinde, kışın soğuk rüzgarlarının yuvalarına girmemesi için çatlakları kapatıyor. Weysi, sanki çamuru kürekle değil de elleri ve başıyla karmış gibi duruyor şimdi.

Usta Seyidhan taşları beğenmiyor. Her taş için bir gedik bulmada usta olsa ve değerlendirmedik taş bırakmasa da daha iyisi gelsin diye eline gelen her taş bir laf atıyor, işi sıkı tutuyor anlayacağınız. Ancak boyundan büyük ve biçimli bir taşı getirene gözünü duvarından ayırmadan, *"eh işte, bu biraz iyi bir taş"* diyor. Zerdest, us-

tanın bu hallerini gördükçe, Tevrat'tan ayet okuyor: *"Ustalarınız beğenmediği taş, başköşe taşı oldu."*

Heval Hezil ne kimsenin taşını beğeniyor ne de duvarını ve yeni savaşçı Med her şeye 'Allah Allah!' deyip şaşırırsa da öğreneceğim diye, tüm işlerin ortasına atlıyor...

Ceviz ağacının altında, manganın duvarının sıraları zıplaya zıplaya yükselirken, ceviz ağacının üstünde yarı evcil sıvori, Küpeli Cîno cirit atıyor. Gerillaların yayruyken beslediği bu sincap yarı sosyalleştiği için, genel sincap ailesine kabul edilmiyor. Çocukken bir keresinde saldırıya uğramış ve bir kulağı delinmiş. Bu yüz-

mangasını güzel konumlandırması ve üstüne üslük kerpiç kullanmış! Malzemesi düzlüklerden biçtiği sonbahar otları, güzel ve bol toprak ve su... Sadece, kerpiçin kalıbını yaparken düzgün tahta bulmakta zorlanmış, ama dağ başına elektiriği getiren mühendis bunun altında kalır mı! Kurusun diye güneşe serdiği kerpiçleri bir fuardaki son teknoloji mallar gibi duruyor şimdi... Gelen geçen gerillalar, *"vay be Şirin"* diyor, birçok zaman dediği gibi...

Üslenme bir zevk gerilla da... İşler öyle imece ile olur ki bazen halk kültürümüzdeki *'zıbare'* geleneği, bizde de bir *'gen'* haline gelmiş diyorum. Zor işlerde birlikte, kolay işlerde her kes kendi işin-

rerek kendisini hatırlatır. Böylece unutmazsın, merak eder ve istersin... Ayrılığa dayanmayı öğrenip, sevginin bir zamana bir mekana bağlı bir gerçek olmadığına inanmak için çabalarsın. Çünkü taşlar da canlıdır ağaçlarda, patikalar canlıdır, mevsimler de... Her biri dokunur ve konuşur insanla. Eskiden birlikte olduklarının sesinden dile gelir ve onlarla yaşarsın. Uzaklığı iyice fark edersen, adım adım başlayan ayrılıklarla deniz ve kıtalar kadar genişleyen aradaki boşluğu... Burada uzaklığı veya yakınlığı, hala uçak, araba veya başka bir araçla değil, insan adımları ile hesaplayacak kadar insan olduğunu fark edersin. Ve ayrılıklarından bazılarının yıl-

lık yumuşak yağmur, karıncalara, sıvoriilere, arılara, kışı başka dol ve coğrafyalarda geçirecek kuşlarla gerillalara ilah ve ilahelerin ilk uyarısı. Bu sabah kaya yosunları gibi, henüz çatıları örtmeyen gerillalar da hafiften ıslak... Güneşin doğup ısıtmasını beklemek bugün bir başka.

Rüzgarlar esiyordu son haftalarda, ama ilk gerçek sonbahar rüzgarı, bugün akşam üzeri esendi herhalde. Bir öğle üzeri Şikefta Brîndara'dan kendini bırakıp ceviz ve çınarlarla dolu vadiye uğultuyla giren rüzgar... Ceviz ağaçlarının erkenden sararan, ellerini tutan daldan kopup sonbahar rüzgarları ile uçmak ve ölümlerin en zamanlısı, en güzeli, en yumuşağına ulaşmak için bahane arayan yapraklarını, ağaçlarda mangalarını yapan gerillaların üzerine savuran rüzgar... Evet bu ilk gerçek rüzgar.

Kısa bir zaman sonra, yapraklarla rüzgarın bu oyunu patikalarda insan adımları ile yol alan insanların önüne Kirmanşah halılarında güzel desenler örecektir. Ömrün bir yılı daha yazılmış olacak. Genç savaşçılar bir yıl daha büyümüş olacak. Yıldızlara ulaşanlarla azalmış, kendilerine ulaşanlarla çoğalmış; acı ve sevinçli adım adım yaşamış olarak hayata karşı daha dirençli bir hal almış olacaklar.

İlk damlalar ve ilk rüzgar... Serin akşamlarda ateş başında geçen sohbetler; çatısı yıldızlardan yapılmış büyük evin çatısı altında, yoldaşına iyice sokulup, örtüsüne sıkıca sarılarak uyumalar ve ilk sarı yapraklar... Ölüm ve yaşamı, kavuşma ve ayrılma, öfke duymayı ve sevgiyle özlemeyi bir insan gibi, 'sadece bir insan' gibi yaşayan dağ insanları şimdi bir mevsimin değişimini yaşıyor. İlk yaprak gibi hassas, ilk rüzgar gibi yumuşak, ilk yağmur damlası gibi inceden ve fark ederek...

Mangalarını yapmak için koşturan, kocaman kayalardan parçalar kopararak ustalarına taş beğendirmek için yarışan, kışın soğuk gecelerine ve düşmanlarının bombalarına karşı duvarlarını kalın kalın ören; metrelerce karı kaldıracak kadar dayanıklı odunlarla çatılarını örten gerillalara bakınca, bu kadar hassas bir yürekle bunca gerçeğe dayanmanın sırrı nedir diye kendime soruyorum bazen. Ben kolay bir formül ile cevabını bilmiyorum. Sadece hissedebiliyorum bir parçasını, ama izah edemiyorum.

Heri, kevir, dar, av pazarları boyunca yürümeye devam ediyorum. Bugün Dola Şivê'yi görmek istiyorum.

den de yarı sosyalin adı Küpeli'ye çıkmış. Ve Küpeli Cîno ile heval Elif'in kalan son cevizleri kapma mücadelesinde altta kalan, hep heval Elif oluyor.

Elif şimdilik, Cîno'nun boyundan büyük kuyruğunu bir kanat gibi kullanıp acele ile daldan dala atlayışları sırasında acemilik yapıp ağzından düşürdüğü cevizlerle yetiniyor. Bu da çocukluğumda halam Merem'den duyduğum masallardaki, peyniri almış daldaki karga ile yerdeki fakirim tilkinin masalını hatırlatıyor.

Yılın modası, Edison kadar elektrikten alan Şirin'den. Heval Şirin bu sene

de ve yarışır gibi. Gerilladaki bu yaşam gerçeği, sonbahar üslenmesinde gözlemlenebiliyor en güzel.

Taşları taşımak bir zevk, manganın karış karış yükseldiğini görmek de... Hele bir de akşamın tatlı yorgunluğu ve çayı geldi mi, belki de bir keyfiyet... Ama bir de zor yanı var ki, bazen taşları taşıdığın an sadece taşıdığın taş değildir. O taşları, bir sene önce, iki sene önce ve daha önceki sonbaharlarda beraber taşıdıklarının anılarını da taşırsın her taşla birlikte... İşte o zaman mevsimine uygun bir duygu da dünyanda yerini alır ve seni incitmemeye özen göster-

dizlere kadar gittiğini, bir daha bu dünyada, bu evrende onları yakalama şansının olmadığını, bir zirveden onlar gibi uçmadıkça onlara yetişemeyeceğini hatırlayıp inceden burkulsun. Ardından özlersin ve sevdiğini hissedersin. İsimleri bir bir geçer içinden... Hem o kadar çokturlar ki bazen, bunca yükü taşıyan yüreğine acırsın.

Sonbaharın resmi olarak başladığını ilan eden ilk yağmur dün gece yağdı. Bu sabah yağmura hasret minnetsiz kaya yosunları yemyeşil... Keşke tüm dünya Dola Şivê'de olsaydı bugün; o zaman belki hayat da sade, huzurlu ve su sesi olurdu.

Ölümün sınırında üç gün üç gece

14 Temmuz akşamı...

Denizden yüksekliğini hiç merak etmedik bulunduğumuz dağların. Gökyüzüne yakınlığıydı bizi en çok ilgilendiren. Sanki elimizi uzatsak yıldızları avuçlayacaktık. Ne de çok parlıyordu yıldızlar bu gece gri gökyüzünde. Dağlar dışında dünyanın başka hiçbir yerinde yıldızlar böyle göz kamaştırmazdı. Samanyolu da sessizce uzayıp gidiyordu bütün ayrıntılarıyla. Irili ufaklı bütün yıldızlar oradaydı bu gece. Bir de yıldızlar kayıyordu durmadan, ardı ardına uzun bir ışık seli bırakarak.

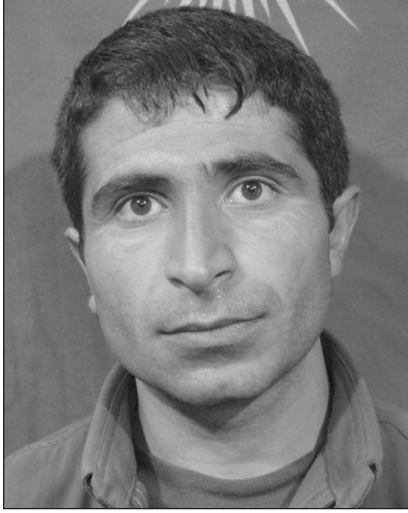
Hakkari'nin uçsuz bucaksız zozanlarında konumlanmıştık. Birbirine varolduğunu bilen, birbirinin varlığından güç alan, tarifi imkansız bir sevinçle yaşamı paylaşan 13 arkadaştık. Bir hareketlilik başlamıştı noktamızda bugün de. Herkes bir taraftan hazırlanıyor. İki grup göreve gidiyoruz. Ben, Ronahi ve Raperin arkadaşlarla ... köyüne erzak getirmeye gittik. Erzak hazır olmadığı için bir süre köyde beklemek zorunda kaldık. Gelmeyince, bu kez noktamızın yolunu tuttuk. Geç kalmıştık, arkadaşlar merak edecekti biliyorduk. Noktaya vardığımızda saatler gecenin 02:30'unu gösteriyordu. Nöbetçi arkadaşlara tekmilimizi verip, uymaya gittik. Diğer grup da gecenin 03:00'ünde ulaştı noktaya; zomlara gidip koyun getirmişti.

Sabahın serinliğinde bedenlerimiz üşüyordu. Saatler sabahın 05:00'i. Berces arkadaşın nöbet saati.

Ve Devrim arkadaş bizi uyandırarak, düşmanın araziye çıktığını söylüyor.

Sabah keşfini yaparken görmüştü düşmanı ve hemen gelip arkadaşları uyandırmıştı. Medya arkadaş BKC'ydi. Devrim arkadaş O'na "heval BKC'yi alıp nöbet yerine git. Tüm arkadaşlar oraya gelene kadar savunmada kal" dedi. Hepimiz toparlandık. Devrim arkadaş tüm eşyaları, fazla erzakları, cephaneyi saklamamızı söyledi. Bütün fazla malzemeleri sakladık. Sonra hep birlikte nöbet yerine gittik. Devrim arkadaş arkadaşları çatışma durumuna göre düzenledi. Üç gruba bölündük. Birinci grupta Hasan ve Hüseyin arkadaşlar; ikinci grupta Berces, Haki, Ronahi ve Berivan; üçüncü grupta Raperin, Eriş, Devrim, Medya, Baver, Kadir ve Zinar arkadaşlar yer alıyordu.

Bulunduğumuz yerin solunda masmavi bir göl. Sabahın serinliğiyle titiyor. Gölün alt kısmı uçurum. Sağ tarafımız açık, düşmanın hareketine, yönelimine elverişli. Diğer tarafımız düşmanın yönelimine elverişli olmazsa da tedbiri elden bırakmıyo-

Adı, soyadı: **Ekrem TEMEL**
Kod adı: **Devrim**
Doğum yeri ve tarihi: **Beytüşşebap, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993, Beytüşşebap**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

ruz. Hasan ve Hüseyin arkadaşlar orada savunma grubu olarak yerlerini alıyorlar. Sağ tarafı Berces arkadaşın grubu tutuyor. Diğer altı arkadaş da uçurum tarafında mevzileniyoruz.

Diğer iki grup oldukça gizli hareket ediyor. Bizim grup düşmanın hareket tarzını keşfediyor. Düşmanı adım adım takip ediyoruz.

Arkadaşların dünden yağda kızarttığı 10 ekmeği bölüşmüştük ayrılmadan önce diğer gruplarla. Onun dışında da herhangi bir erzağımız ve suyumuz yoktu. Payımıza düşen ekmekleri bölüşüp yedik. Uzun bir yol yürümüştük göreve gidişte, yorgun ve uykusuzduk. Yönetimdeki arkadaşlar durmadan keşif yapıyorlardı. Biz diğer arkadaşlar da uyuduk.

Saatler ilerlemek nedir bilmiyordu sanki. Saatler öğlenin 12:00'sini gösteriyor. Mevzilerimizde bekliyoruz. Bütün gruplar C harfi biçiminde mevzilenmiştik. Düşman her üç grubun ortasına gelmeden vurulmayacaktı. Bu tarz bizi kobraların atışından koruyacaktı. Kobralar bizi vurmaya çalışsa, kendi askerini de vurmuş olacaktı.

Hepimiz için geçmek bitmeyen saatler sonunda gelip çatmıştı. Saat 14:00'e doğru geliyordu ki düşman üç grubumuzun ortasına girdi. Bundan sonra ne olacak diye düşünecek zaman yoktu. O anda kilitlendi-

Adı, soyadı: **Hacer BENEK**
Kod adı: **Raperin BOTAN**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilal köyü, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996, Etruş Kampı**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

ğimiz tek şey; silahlarımızın tetiği idi.

Düşmana en yakın olan grup Berces arkadaşın grubuydu. Gruplar peş peşe düşmanı vurdular. Aramızda 10 metre vardı askerlerle. Çatışma gittikçe şiddetleniyordu. Yarım saat kırk dakikadan sonra iki kobra geldi ve kırk beş dakika boyunca durmadan bizim bulunduğumuz yerleri vurmaya başladı. Kobra atışlarından korunmak için kayaların arasına saklanıyorduk. Kobralar cephaneye almak üzere gittiklerinde biz vurmaya başlıyorduk. Askerler her tarafa dağılmıştı. Sonra yine kobralar geldi ve akşama kadar yine vurmaya başladılar. Gün ağır ağır geceye evriliyordu.

Saatler 20:00'yi gösteriyordu. Berces arkadaşın grubu askerlerin üzerinden silah kaldırmaya gitmek istiyordu. Ama düşman stratejik yerde konumlandı için Devrim arkadaş izin vermedi. Tüm arkadaşlar mevzilenerek bekledik. Buradan nasıl çıkabileceğimizi tartışmaya başladık. Çatışma, düşmanın kullandığı yoğun teknik, barut kokusu hepimizi çok yormuştu. Bulunduğumuz yer, 200 metre karelik bir alandı. Hasan ve Hüseyin arkadaşlar Berces arkadaşın grubuna ulaşmak için harekete geçmişlerdi. Askerler görmüştü onları ve ellerindeki bütün silahların namlularını oraya yöneltilmişlerdi. Ama onlar sağsalım gruba ulaşmayı başarmışlardı. Düşman da

Adı, soyadı: **Hasan ZEKİ**
Kod adı: **Berces**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999, Kandil**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

gittikçe bulunduğumuz yere yaklaşıyordu. Berces arkadaş iki arkadaşını yanıma gönderip, ne yapacağımızı soruyordu. Devrim arkadaş herkesin yerinde kalmasını söyledi. Ardından tim komutanı Berces arkadaş geldi. Arkadaşlar her gelip gittiğinde düşman yoğun teknik kullanıyordu. Berces arkadaş, "buradan kesinlikle çıkmalıyız. Kalmamız imkansız" dedi. Devrim arkadaş, "şimdi olmaz, etrafımız çevrili. Nereden çıkabileceğimizi iyi hesaplamalıyız" dedi. Bir süre sonra Raperin arkadaş gidip Berces arkadaşları yanıma gelmeleri için çağırdı.

Ve işte hepimiz yeniden bir aradayız. Herkes yorgun, ama birbirimize anlatacak anılarımız var ve yorgunluğumuz buna engel olamıyor. Herkes heyecanla düşmanın geldiği yeri, kobraların atışlarını anlatıyordu. Daha birçoğumuz anlatacaklarımızı bitiremeden, sohbetimizi Medya arkadaşın BKC sesi bölüyor. Askerleri görünce taramaya başlamıştı. Raperin arkadaş, "heval Medya mermileri tüketme, belki yarın da çatışırsınız. Onun için şimdi mermi harcamayın" dedi. Ve sohbetler kaldığı yerden devam etti. Birlikte olmak en büyük mutluluğumuzdu.

Heval Berces "ekmeğiniz kalmış mı" dedi ve devam etti. "Kobraların bombalamasında ekmeğimiz darmadağın oldu."

Adı, soyadı: **M.Emin SİNCAR**
Kod adı: **Bawer ŞENGAL**
Doğum yeri ve tarihi: **Savur, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **2001, Mardin**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Yanında ekmek olan arkadaşlar çıkarıp verdiler O'na.

Grubumuzun en yenisi ve genç olanı Berivan arkadaştı. Savaş deneyimi yoktu, tecrübesizdi ve ilk kez çatışmaya giriyordu. O'nun da anlatacakları vardı arkadaşlara ve büyük bir heyecanla çatışma anında başından geçenleri anlatmaya başlıyor, gülüyor. Biz tecrübeli arkadaşlar O'nun heyecanının anlıyor ve ilgiyle dinliyoruz. Hepimizi ilk sırayı O'na veriyoruz.

Akşamın karanlığında gördüğüm iki askere ateş ettim. Bir asker kaçtı, biri yere düştü. "Heval bir asker vurdum" diye seslendim. Raperin arkadaş, "hayır vurmadin" dedi. "Öyleyse dürbün getirin bakalım" dedim. Dürbünü getirdi. Doğru söyledi vurmamıştım, ateş edince asker kendini yere atmıştı. Sonra kalkıp gitti. Raperin arkadaş, "gördün mü işte, vurmamışsın" dedi.

Bazı arkadaşlar oturdukları yerde uyuyor. Düşman, termal ve gece dürbünleriyle bulunduğumuz yeri izliyor. En küçük harekette tanyor.

Kara kara düşünüyoruz ne yapabileceğimizi, buradan gitmek neredeyse imkansız gibi görünüyor. Saatler ilerliyor. Gecenin 01:30'u. Raperin arkadaşın fısıltısıyla, "heval buradan çıkmayalım mı?" demesi aldı bizi. Devrim arkadaş, "hayır burada saklanacağız. Arazi elverişli, kayalıklar çok, derin oyuklar var. Saklanırsak bizi bulamazlar. Diğer tarafa gitmeye çalışsak düşman mevzilerinin karşısına düşeriz, anında fark ediliriz. Hem diğer tarafın araziye çatışma için de uygun değil" dedi. Her şey aleyhimizeydi sanki. Yıldızlar her zamanki gibi sel gibi akıyor. Ayrılma anı geliyor birbirimizden, saklanacağız. Dillendirilmeyen bir hüznü boğuyor ayrılık bizleri.

Ve iki gruba ayrılıyor, serkeftin dilekleri eşliğinde.

Devrim Raperin, Berivan, Zinar ve Hasan arkadaşlar bir grup; Kadir, Haki, Eriş, Ronahi, Medya ve Berces arkadaşlar bir grup olduk. Baver ve Hüseyin arkadaşlar da bir yere saklanacak ve düşman çok yoğun yönelirse, savunmamızı yaparak savasacaklardı.

Arazinin hemen hemen her tarafı saklanmak için uygun. Kayaların çatlaklıkları yer altında koca mağaralara açılıyordu pek çok yerde. Saklanacağımız yere geliyor grubumuz. Önce Berces arkadaş bıraktı kendisini, biz de arkasından indik. Çok dar bir yerdik. Berces arkadaş gökyüzünde parlayan yıldızları gördü ve "heval Kadir yıldızlar görünüyör" dedi. Bir de baktık ki dışarıdayız, şaşır-mıştık. Dışarı çıktığımızı fark etmemiştik.

Adı, soyadı: **Vahit BİLİR**
Kod adı: **Hüseyin**
Doğum yeri ve tarihi: **Gürpınar, 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **1 Ağustos 2002, Van**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Adı, soyadı: **Leyla NAĞMET**
Kod adı: **Berivan ZİLÂN**
Doğum yeri ve tarihi: **Serikani, 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **2002, Serikani**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Adı, soyadı: **Kazıklı HEVİDÎ**
Kod adı: **Hasan**
Doğum yeri ve tarihi: **Mervaniye/Afrin, 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **2001, Afrin**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Adı, soyadı: **Rıfat BAYSAL**
Kod adı: **Zinar**
Doğum yeri ve tarihi: **Çatak, 1984**
Mücadeleye katılım tarihi: **2001, Van**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 2005, Çiyayê Reşkê alanı/Hakkari**

Saat gecenin 02:30'u. Oradan çıkmayı düşündük, ama çemberi aşabilmemiz mümkün değildi. Kayalıklara geri döndük. Grupların birbiriyle bağlantısı kopmuştu. Onlar ne yapıyordu acaba, merak ediyoruz arkadaşlarımızı. Acaba onların yeri sağlam mıydı, şimdi ne yapıyorlardı.... Ve uzayıp gidiyor sorular sessizce içimizde. Kayaların arasında bulduğumuz deliğe girip sessizce oturmaya başlıyoruz. Bekliyoruz, pek çok kez yaptığımız gibi. Gece nöbetini gündüze devrediyor. Kobraların sesi gittikçe yakınlaşıyor. Kobraların gidiş istikametlerini seslerinden anlıyoruz, bize doğru geliyorlar, biliyoruz. Ve sabah 05:30. Kobralar noktamızı vurmaya başladı. Saat 09:00'a kadar kobralar aralıksız vurdu. Operasyonun ikinci günüydü.

Saat 09:30 civarından yüzlerce asker kobra vuruşu ardından noktaya girdi. Önlüne gelen kaya deliklerine 10-15 bomba atıyorlardı. Saatlerce devam etti delikleri tarayıp bombalama işi. Sonra aramaya başladılar.

Yıldızları gördüğümüz deliğin ağzında kar vardı. Berces arkadaş keşif yaparken fark etmişti, ama artık iş isten geçmişti, iz bırakmıştı. Bir de bazı arkadaşlar içtikleri sigaranın izmaritini atmıştı oraya. Aramataama sırasında askerler bunları gördü. Bulundukları kayanın arkasındayız, aramızda iki üç metre mesafe var. İki asker yavaş yavaş bulduğumuz tarafa geliyordu kontrol etme amaçlı. İçinde olduğumuz delik karanlık olduğu için onlar bizi görmüyordu, ama biz onları görüyorduk. Bir askerde BKC silahı vardı.

Kadir ve Haki arkadaşlar bombalarını hazırlamış, bekliyorlardı. Askerler gelip bir metre mesafede kayalığın yanında durdular. Bizi görmeleri an meselesiydi. Her iki arkadaş ellerindeki bombaları attılar. Berces arkadaş da bombasının pimini çıkardı. Kadir arkadaş, *"dur yapma"* diyene kadar o da bombasını attı. Askerler yere yığıldı. Diğer askerler bizim bulduğumuz yere yöneldiler, ellerindeki bütün ağır silahları oraya yönelttiler. Bulduğumuz deliği taramaya başladılar. Cenazelerini alıp götürdüler ve tekrar yoğun tarama.

Bulduğumuz deliğin iki ağzı vardı. Biz de diğer ağzından dışarı çıkmaya çalıştık. Çok yoğun bomba atıkları için, kayalıklar gevşemiş kendiliğinden düşmeye başlamıştı. Haki ve Berces arkadaşlar önden çıktı. Medya arkadaş çıkarken üzerine kaya düştü. Ronahi arkadaş O'nu kaldırmaya çalışırken, kaya Rohani arkadaşın ayağına geldi. O'na yardım etmeye çalıştım. Fakat kayayı kaldıramadım. Haki arkadaş yardıma geldi. Yine kaldıramadık. Bir de baktık Kadir arkadaş da aşağımızda ve O'nun da ayağına taş düşmüş. O da yardım istiyordu. Kadir arkadaşın ayağına düşen kayayı kaldırdım. Sonra Haki ve Kadir arkadaşlar, Ronahi arkadaşın ayağına düşen kayayı kaldırmaya geldiler. Sonra deliğin ağzına doğru çıkmaya başladım. Ağzına geldiğimde, askerlerin orada beklediklerini gördüm. Geri dönüp Kadir arkadaşla söyledim olanları. Böylece eski yerimize geri döndük. Üst tarafımıza, bombalardan etkilenmemek için taşlardan duvar ördük. Arazide delikler çok olduğundan, askerler yerimizi tam olarak tespit edemiyordu. Hava kararmıştı artık. Mendillerimizle arkadaşların yaralarını temizlemeye, kanlarını durdurmaya çalışıyorduk.

Medya arkadaşın yarasını temizlerken, moral vermeye çalışıyorduk. Aynaya bakmak istese de bir şey göremezdi, çünkü akşam olmuştu. Kaya Medya arkadaşın yüzüne düşmüştü. *"Heval bir şey yok, küçük bir yaradır"* diyorduk. Söylediklerimiz doğru değildi, bu masum yalanı söylemeye mecburduk.

Kadir arkadaş, *"heval, düşman yerimizi tespit etmiş. Buradan çıkmalıyız"* dedi. Düşman alt deliğin ağzını tutmuştu. Oradan çıkamazdık. Üst delikten çıkmayı deneyecektik. Çıkmadan önce Kadir arkadaş, *"heval, üç ekmeğimiz kalmış, haydi ekme yiğin"* dedi. Altı kişi zorla bir buçuk ekmeği yedik. Sonra, *"tüm ağır eşyalarınızı buraya bırakın. Çok sessiz ve gizli bir biçimde çıkacağız"* dedi. Delik çok dardı. Ne yapsak ses çıkıyor; ya taşlar yuvarlanıyor ya da silahlarımız duvarlara değip ses çıkarıyordu. İlk ben çıktım. Ayın ışığında askerleri gördüm. 15 metre ka-

dar uzağımızdaydılar. Arkadaşlara söyledim. Kadir arkadaş, *"yerimiz tespitli, çıkmak zorundayız"* dedi. Bütün arkadaşlar tek tek çıktılar. Düşman bizi fark etti. 'dışarı çıkıyorlar, onları görüyoruz' diyorlardı birbirlerine. Çıktığımız gibi askerlerin göremeyeceği bir yerde toplandık. Bir metre kadar yüksek bir kayalık vardı, oradan atlamanız gerekiyordu. Düşman da bunu bekliyordu zaten; atladığımızda vuracaktı. Ay ışığı oraya vuruyordu. Sol tarafımız gölgeli olduğu için görünmüyordu. Kadir arkadaş Berces arkadaşına oraya gönderdi. O, düşmanı vuracak, biz beş arkadaş da kayalığın arkasına atlayacaktık. Berces arkadaşın hareketlerini düşman gece dürbünleriyle fark etti. Tamamen düşmanın denetimindeydik. Berces arkadaş oraya bir ulaşsa düşmanın üzerine hakimiyet kuracaktı. Düşman da bunu biliyordu. Oraya ulaşmaması için de her şeyi yapacaktı. Ve suikast düzenlediler. Berces arkadaş yere düştü. Kadir arkadaş O'na doğru koştu. Başını dizini koyup, konuşmaya başladı. Ama konuşacak durumda değildi Berces arkadaş. Anlatmak istedikleri vardı, biliyorduk. Ama yarası anlatmasına izin vermiyordu. Konuşmak istiyor ama konuşamıyordu. Son nefesini vermişti. İsyandaydı yüreklerimiz. Göz yaşlarımızı tutamıyorduk. Biz de vurulmuşuk yüreğimizden. Diğer gruplar nasıldı acaba. Artık 12 kişiydik. Berces arkadaş düz bir yere bırakıp üzerine kefiye örttük. Üzerindeki cihazı, raxtı ve silahını aldık. Elini avcumuza alıp son sözlerimizi söyledik O'na.

Ay bir çekilse kayalığın üzerinden, ama nafile sanki inatla duruyor orada. Ay düşman gibi bakıyor bize bu gece. Oysa her nöbette onun yalnızlığına biz ortak olup, en güzel dileklerimiz ona sunduk. En kuytu sırlarımızı ona vermiştik. Ama bugün onlardan yanaydı sanki. Nankördü ve de. Medya arkadaş kayadan atlamak istedi. Kendisini ne kadar eğerse eşgin gölgesi kalyağına vuruyordu. Düşman hareketi görür görmez, taramaya başlıyordu. Bomba atıyorlardı bulduğumuz yere. Seslerini duyuyoruz. Ses, *"dikkat edin size doğru geliyorlar"* diyor ilerdeki askerlere.

Kadir arkadaş, *"heval, geldiğimiz yere geri dönmek zorundayız"* dedi. Yine gidip deliğe girdik. Aralıksız taniyorlar bizleri. Taramalara "teslim ol" çağırısını eklemeyi de ihmal etmiyorlardı. Deliğe girip oturduk. Berces arkadaş arıyordu gözlerimiz. Yarımdı yüreklerimiz, paramparça.

Uykusuz ve sessiz bir şekilde sabaha kadar hepimiz öylece orada bekledik.

Sabahın ışıklarıyla birlikte yine yoğun bir şekilde vurmaya başladılar bizi. Biri durmadan bomba atıp, Kürtçe "gelin teslim olun. Size kimse bir şey yapmayacak" diyordu. Haki arkadaş onların söylediklerini espri konusu yaparak, sadece bizim duya-cağımız biçimde cevaplıyordu.

Saat 10:30 civarlarında yine helikopter sesleri gelmeye başladı. Ne için olabilir diye tartışıyoruz kendi aramızda. Yorumlarımız farklı farklıydı. Kimimiz, asker getiriyorlar; kimimiz götürüyorlar; kimimiz ağır silah, cephane getiriyorlar diyorduk.

"Berces arkadaş yere düştü. Kadir arkadaş O'na doğru koştu. Başını dizini koyup, konuşmaya başladı. Ama konuşacak durumda değildi Berces arkadaş. Anlatmak istedikleri vardı, biliyorduk. Ama yarası anlatmasına izin vermiyordu. Konuşmak istiyor ama konuşamıyordu. Son nefesini vermişti. İsyandaydı yüreklerimiz. Göz yaşlarımızı tutamıyorduk. Biz de vurulmuşuk yüreğimizden. Diğer gruplar nasıldı acaba. Artık 12 kişiydik. Berces arkadaş düz bir yere bırakıp üzerine kefiye örttük. Üzerindeki cihazı, raxtı ve silahını aldık. Elini avcumuza alıp son sözlerimizi söyledik O'na"

Helikopterlerin ardından delikler yeniden yoğun bombalandı. Askerlerin sesi yakınlaşınca *"sıra bizim delikte"* diyerek gülüyorduk. Bulduğumuz deliğin üst ağzına 57'lik havan silahını yerleştirdiler. Komut veren sesi duyuyoruz; 'doldur, nişan al, ateş.'...

Askerlerin maske takmaya başladıklarını gördük. Birbirlerine, 'uzaklaşın oradan' diye bağırıyorlardı. Kimyasal kullanacaklardı, bunu biliyorduk.

İlk roketin bizim için olduğunu, roketin bulduğumuz kayaya çarpmasıyla anladık. 18-19 tane attilar. Son iki roketten duman ve koku çıktı. Bir süre sonra atılan roketlerin dumanı gitti. Ardından yine bir bomba attilar. Bombayla birlikte etrafa gaz kokusu ve duman yayıldı. Kullanılan kimyasaldı. Tulumları, yağmurlukları üzerimize attık. Kayalıklar karın etkisiyle ıslaktı. Bu ıslaklık bizi kimyasalın etkisinden korumuştur. Haki arkadaş nöbetçi olduğu için mendilimi verdim. *"İslatıp yüzüne kapat"* dedim.

Zaman kaybolmuştu, sanki bu topraklardan geçilmiş gibiydi. Askerler hala teslim ol çağırısı yapıyorlardı.

Saat 16:00. askerlerin sesi tamamen kesildi. Operasyonun geri çekildiğini sandık. Dışarıya çıkalım mı çıkmayalım mı tartışmalarına Kadir arkadaş, *"şimdi çıkmayalım henüz erkendir. Düşman bilinçli yapıyor, çıkmamızı bekliyor olabilir"* dedi. Ben ısrar edip üst delikten dışarıya çıktım. Saat 18:00.

Çevrede kimseler görünmüyordu. Noktada yaptıkları mevzileri bırakmışlardı. Çevreyi keşfettim, kimseler görünmüyordu. Durumu arkadaşlara anlatınca Kadir ve Haki arkadaşlar da çıktılar. Kadir arkadaş daha geniş bir çemberin olabileceği ihtimaline karşılık çevreyi kontrol edeceğini söyledi. Saat 18:30'da yeniden deliğe döndük. Düşman alt yolu bırakmıştı, fakat üst tarafları halen tutuyordu. Fazla eşyaları ve Berces arkadaşın silahını orada sakladık. Oldukça gizli, sessiz ve dikkatli bir biçimde oradan uzaklaşmaya başladık. Yarım saat kadar yürüdük, artık noktadan uzaklaşmıştık.

Devrim arkadaşın grubunda durum neydi, arkadaşlar iyi miydi soruları durmadan dönüyor kafamızda. Bu bilinmezlik kahrediyor bizi. Arkadaşlara cihazla çağrı yapmaya başladık, cevap veren olmadı. Çağrı yaparken operasyona girmeyen arkadaşlarla bağlantı kurduk. Hakkari bölge sorumlusu arkadaşla görüştük. Durumları anlattık, bir arkadaşın şehit düştüğünü 5 arkadaşın da sağlam olduğunu söyledik. Diğer arkadaşlarla bağlantıya geçip geçmediklerini sorduk. Haber almamışlardı. Neredeydiler, bir

öğrenebilsek durumlarını.

Devrim arkadaşın grubu noktayı daha iyi tanıyordu. Bizden önce çıkmış olabileceklerini düşünüyorduk. Hala orada olduklarını bilseydik, geri döner onları da alırdık, nereden bilebilirdik ki bunu.

Bölge komutanı arkadaş bize randevu verip, bizi almaya arkadaşları göndereceğini söyledi.

Çatışma bölgesinden uzaklaşmamız gerekiyor, dikkati elden bırakmamaya çalışıyoruz. Kadir arkadaş *"düşman arazide pusu atmış olabilir. Çok dikkatli olmalıyız"* diyerek arkadaşları yine uyardı. Yolumuzun üzerinde bir çeşme vardı. Üç gün, üç gece su içmemiş, yemek yememiştik. Bol bol su içtik. Saçımız, başımız darmadağındı. Barut ve gaz kokuları bizi öylesine yorgun düşürmüştü ki, zor yürüyorduk. Elimizi yüzümü yıkadık, saçımızı düzeltmeye çalıştık.

Ve randevu yerine doğru yürümeye başladık. Bir arkadaş ve iki köylü zomların dışında karşıladı bizi. Sanki yıllar geçmişti aradan. Yılların özlemiyle sarıldık birbirimize. Köylüler öyle çok sevinmişlerdi ki bizi gördüklerine. Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Herkes çok duygusallaşmıştı. Zoma gittik. Zomdaki herkes 7'den 70'e bizi görmek için toplanmıştı. Bizi almamızdan öpüyordu herkes. Hemen yemek getirdiler. Acıkmıştık, ama Devrim arkadaşın grubunu merak etmekten boğazımızdan geçmiyordu. Orada bir buçuk saat kaldıktan sonra uygun bir yerde konumlandık. İkinci günün akşamı arkadaşlara ulaştık.

Arkadaşlara ulaşmamız herkesi buruk bir sevince boğmuştu. Herkes bir türlü haber alınamayan Devrim arkadaşın grubunu soruyordu. Onlar da bir çıkıp gelseydi, tek istediğimiz buydu şimdi.

Ne yapabileceğimizi tartıştık. Arkadaşlar yanımıza bir arkadaş verip bizi Kirnasé alanına gönderdiler. Onlar çatışma bölgesine gidip, çemberdeki arkadaşları kurtarmak için düşmanı vuracaklardı. Kadir arkadaş da orada kaldı.

Altı saat boyunca durmadan yürüdük. Karlar eridiği için sular kabarmıştı. Birçok yerde suları geçmemiz gerekiyordu. Her defasında kurye olarak gelen Çektar arkadaş suya vurup, her birimizi sırtına alarak sudan geçirdi. *"Yorgunsunuz"* diyordu, bize her baktığında gözleri doluyordu, duygusal yaklaşıyordu.

.... köyünden geçtik. Korucular vardı. Çok gizli hareket etmek zorundaydık. Arazie pek hakim değildik, tahmini yürüyorduk. Medya arkadaş yaralı olmasına rağmen BKC'sini kimseye vermedi. Hem üzerine

düşen kayanın etkisinden hem uykusuzluk ve yorgunluktan bitkin düşmüştü. Yürümekte zorlanıyordu, sürekli geride kalıyordu. Bizi karşılamaya gelen Kahraman arkadaş da onunla kaldı. Onların koptuğunu görünce, geri döndük. Aradık, seslendik, bulamadık. Oysa sabaha doğruydu, havalar aydınlanmak üzereydi, dolayısıyla çok gizli hareket etmeliydik. Düşmanın arazide olma ihtimali de vardı. Her şeye rağmen yine de Medya ve Kahraman arkadaşlara seslendik.

Biz vadiye inerken, onlar vadiden yukarıya tırmanmışlar, bu da onları daha çok yormuştu. Hava aydınlanınca, keşif yapıp arazide uygun bir yerde saklandık. Keşif yaparken, Medya ve Kahraman arkadaşın tepeden indiklerini gördük. Hemen önlerne gittik. Aslında akşamdan noktaya ulaşmalıydık, ama Medya ile Kahraman arkadaşlar kopunca, onları bulmak için beklemiştik.

Grup yedi kişiydi. Olası bir durumda birimizi savunabilmek için iki gruba ayrıldık. Yine aç ve susuzduk. Akşama kadar nöbetçi çıkararak dinlendik.

Havanın kararıyla birlikte yine yola düştük. Gece 02:00'de arkadaşlara ulaşmayı başardık. Bir grup arkadaş bizi bekliyordu, hazırlık yapmışlardı. Bizi gördüklerine çok sevinmişlerdi, onların da tek derdi Devrim arkadaşın grubuydu.

Artık burada kalacaktık. Düşman bütün alanı tutmuştu. Burada da bir delikte saklanmak zorunda kaldık. Çatışmaya girdiğimiz o noktadan durmadan patlama sesleri geliyordu. Neler oluyordu? Cevabını bir ömür beklediğimiz bir soruydu bu. Ve bir türlü alamadığımız...

Çiyayê Reşkê'de operasyon hala bütün yoğunluğuyla devam ediyordu. Düşman çember içinde çember atmıştı. Dışarıdan arkadaşların yönelimini engellemek için çok yoğun tedbir almışlardı.

Bu noktada operasyonun bitmesini bekledik. Gözümüz her an çıkıp gelecek sandığımız Devrim arkadaşın grubunun yolundaydı. En çok onların gelmesini istedik, zamana aldırmadan bekledik. Yapılabilecek bir şeyler olsa keşke beklemekten başka, ama yok.

Herkes bizim kurtulduğumuza sevinse de, hepimiz bütün hücrelerimize dek Çiyayê Reşkê'de kalan arkadaşların yaşıyorlardı. Oradan aralıksız çatışma sesleri geliyordu. 13-14 gün boyunca çatışma çok yoğun devam etti. Şehadetlerin olduğu tahmin ediliyordu, ama kimse bunu söyleyecek gücü bulamıyordu kendinde.

Nasıl olduğunu bilmesek de, onların direndiğini, teslim olmadığını biliyorduk. Hasan ve Bawer arkadaşlarla, Devrim arkadaşın bütün grubu şehit düşmüştü.

Operasyon yirmi iki gün boyunca aralıksız devam etti. Bazı arkadaşların cenazesini köylüler bulup gömmüştü, 3 arkadaşını bizi gömdük. Berivan arkadaşın cenazesini çok sonra buldu köylüler. O'nu da diğer arkadaşların yanına gömdük.

Köylüler, 'biz bu arkadaşların iradesine, inançlarına hayran kaldık. Bu kadar gün düşmanla iç içe aç, susuz kaldılar, ama teslim olmadan yaşadılar' diyerek saygı duruşuna geçiyorlardı karşılarında.

Şimdi Çiyayê Reşkê'nin yüreğinde sekiz can gömülü. Sekiz dağ çiçeği; direnişçi, militan.

Yine sekiz yerinden kanadı yüreğimiz. Yokluklarının acısını umuda dönüştürüp onlara cevap verebilmenin çabası içinde olacağız. Bütün mevsimlerde yine burada olacağız, yanınızda. Yıldızlar da çoğaldı Çiyayê Reşkê'nin göğünde, şimdi daha çok parlıyorlar.

**Mücadele arkadaşları adına
Eriş**

Komploya karşı mücadele halkların onur savaşıdır

9 Ekim uluslararası komplosunun Önderliği-mize yönelik saldırıyı başlattığı günün 8. yıldönümünü geride bıraktık. Öncelikle komploya karşı Önderliği ve bütün devrim değerleri-mizi savunmak üzere **‘Güneşimizi Karartamazsınız’** şiarı çerçevesinde direnerek şehit düşen tüm yoldaşlarımızı saygıyla anıyoruz.

Bu sekiz yıl boyunca, uluslararası komplo çerçevesinde yöneltilen saldırılar karşısında Önderlik, hareket ve halk olarak Kürt tarihinin en büyük direnişlerinden birini, belki de en büyüğünü yaşadık. Böyle bir direnişin geliştirilmesi, başarıyla yürütülmesi için her şeyden önce komplo gerçeğini doğru ve yeterli anlamamız gerekiyordu. Bu temelde de uluslararası komployu anlamak, ona karşı mücadele görevlerini, onları başarıma yol ve yöntemlerini bulmak için yoğun bir tartışma, inceleme içinde olduk. Komploya katılan, komployu yürüten, komployla şu veya bu düzeyde ilişkili olan herkes de uluslararası kompunun amacının ne olduğunu, böyle bir süreçten kendileri açısından nasıl yararlanacaklarını tespit etmek için incediler, tartıştılar. Sekiz yıl içerisinde bölgede ve dünyada en çok tartışılan konulardan birisi de Önder Apo'ya, onun şahsında Kürt özgürlük hareketine ve Kürt halkına yöneltilen uluslararası komplo.

Önder Apo da bulabildiği kısımlarla komplo-yu değerlendirmeye çalıştı. Kuşkusuz söyleyeceklerinin hepsini söyleyemedi. Fırsatı olsa, komploya dair söyleyeceği çok şeyin olduğu kesin. Daha fazla değerlendirme yapacaktı.

Önderlik, uluslararası komplo gerçeğini 15 Şubat saldırısı gerçekleşmeden önce değerlendirdi. Özellikle 9 Ekim komplosunun iç yüzünü, komploya karşı yürüttüğü mücadele içerisinde değerlendirdi, çözümlendi. Daha sonra da İmralı gerçeği altında yakaladığı kısımlarla uluslararası kompunun tanımını yaptı, amaçlarını ortaya koydu. Komplo da yer alan değişik güçlerin amaçlarını ve komplo da oynadıkları rolleri ortaya çıkardı, deşifre etti. Böylece aslında kompunun çözümlenmesi gerçekleştirildi. Bu değerlendirmeler bize bu sekiz yıllık süreç içerisinde büyük güç verdi, yol gösterdi, ufukumuzu açtı ve bilincimizi geliştirdi. Biz de gerçekleri bu temelde anlamaya, değerlendirmeye çalıştık. Pratik duruşumuzu, örgüt çalışmalarımızı, mücadelemizi buna dayanarak geliştirdik.

Uluslararası komplo gerçeğini Önderlik çözümlerinde temelinde anladıkça, onun bilincine ve derinliğine ulaştıkça doğruları gördük. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin doğru yol ve yöntemlerini anladık. Sağlam durduk, örgütlü durduk. Mücadele ettik, gelişme sağladık. Uluslararası komplo gerçeğini anlamamış ve bilincimizde zayıflık olduğunda yanlışlıklara düştük. Kompunun şu veya bu biçimde etkisi altında kaldık. Hatalar, yanlışlar, eksiklikler, sonuçta da tabii başarısızlıklar ortaya çıktı.

Şu kesin bir gerçek: Bu sekiz yılda, özgürlük ve demokrasi çizgisinde sağlam durup doğru bir yürüyüşü sergilemenin anahtarı; uluslararası komplo gerçeğini doğru anlamak, özümsemek ve ona karşı sağlam, başı dik durma gücünü gösterip gösterememekle bağlantılı oldu. Bunu sağlayanlar doğru yolu gördüler ve özgürlük mücadelesinin sağlam yürüyüşçüleri oldular. Bunu yapamayanlar, komplo gerçeğini doğru algılayamayan ya da komplo karşısında sağlam durma gücünü, cesaretini gösteremeyenler, yüreği buna yetmeyenler ise sağa sola saptılar. Yanlış yaptılar, özgürlük çizgisinden koptular, savruldular. Geçen sekiz yılda yaşadığımız bir gerçek de bu oldu.

9 Ekim komplosu

Önderlik tarafından boşa çıkartılmıştır

Uluslararası komplo ve ona karşı mücadelenin 9. yılına girerken, dönüp geriye baktığımızda, komploya ilişkin neler söyleyebiliriz.

Bir kere kompunun amacının Önderlik şahsında Kürt özgürlük hareketinin ezilmesi, tasfiye ve imha edilmesi olduğu tartışma götürmez bir gerçek. Komplo-yu örgütleyen, yürüten güçler, Kürt özgürlüğünü, demokrasisini, Kürt halkının özgür iradeli ve örgütlü

bir güç olarak bu dünyada yaşamasını istemeyen güçlerdi. Özellikle 9 Ekim saldırısının amacının Önderliğin imhası olduğu hiçbir tartışmaya yer vermeyecek bir gerçektir. Zaten Önderliğimiz, 15 Şubat öncesinde komploya dair yaptığı çözümlerinde bu gerçeği çok somut ifade etmişti. 9 Ekim, iyi planlanmış imha amaçlı bir komplo-ydu. Önderlik şöyle tanımladı: *“Hem bulunulan alan olarak Ortadoğu'dan, Suriye'den çıkartılacak hem de gitmesi için öngörülen alanlarda yollar kapatılacaktı.”* Gerçekten de öyle oldu. Suriye'den çeşitli vaatlerle, yönlendirmelerle çıkartıldı. Ardından, davet edilip götürülen yer olarak, Yunanistan'da giriş kapıları kapatıldı. Önder Apo bunu şöyle tanımlamıştı: *“Bir yerden çıkıp, kendi yerini terk edip daha sonra girecek yer bulunmayınca, uluslararası sistemde doğal olarak geri döndürüyorlar. Gittiği bir yere kabul edilmeyen, yasa dışı görülen bir güç, tekrar geldiği yere çevriliyor.”* Dolayısıyla Yunanistan'a alınmaması, Önderliğin tekrar aynı yoldan Suriye'ye döndürülmesi anlamına geliyordu. Önderlik buna, *“Türkiye'yle anlaşma içinde yapıldı”* dedi. Dolayısıyla geri dönüş, giderken haberi olmayanların bilgileri dahilinde olacak ve hiç kimsenin üzerine kalmayacak şekilde imha saldırısı Önderliğe yöneltililecekti.

9 Ekim ile başlayan uluslararası komplo saldırısı böyle planlanmıştı. Önderlik daha ilk andan itibaren bu amacı görerek, komplo-yu boşa çıkartacak çaba içerisine girdi. Arayışı bu temelde oldu. Geri dönme-yi reddederek ve başka alanlara gitme imkanı, fırsatı yakalayarak, aslında 9 Ekim ile planlanan imhayı boşa çıkartmış oldu. 9 Ekim komplosu, Önderlik tarafından bir yönüyle boşa çıkartılmış, başarısız kılınmış bir saldırdır.

Fakat komplocular saldırılarını devam ettirdiler. Planları bozuldukça da daha farklı saldırı planları geliştirdiler ve uluslararası komplo gerçeğini bir süre avına dönüştürdüler. Bu süre avı, Rusya'da devam etti. Ekonomik, siyasi birçok pazarlığa konu oldu. Hala bu pazarlıkların ayrıntıları tam ortaya çıkmış değil. Henüz genel şeyler tartışıldı. İnsanlık, dünya kamuoyu bu süreçteki bütün ayrıntıları bilmiyor. Biz de bilemiyoruz. Fakat genel planda, büyük ekonomik pazarlıkların yapıldığı bilinen bir gerçek. Türkiye'de de yargılamalara konu oldu. Bu pazarlıklar adeta hükümetleri yargılamaya, başbakanları yargılatmaya kadar götürdü. Rusya'da da tartışmalara konu oldu.

Bu saldırı daha sonra Avrupa'da, Roma'da da devam etti. Komplocu güçler, her fırsatta yeniden durum değerlendirmesi yapıp kendilerini planlayarak, komplo-yu boşa çıkartan her gelişme adımı karşısında ortaya çıkan koşulları değerlendirerek, yeni güçleri katıp, yeni imkanlar bularak, bu saldırıyı 15 Şubat komplosuna kadar götürdüler.

Roma'da da birçok pazarlık oldu. Hala onun da ayrıntıları tam netleşmiş değil. Daha sonraki süreçte de -Yunanistan üzerinden Kenya'ya gidilen süreçte- çeşitli ekonomik, siyasi ve askeri pazar-

lıkların olduğu biliniyor. Bunun en önemlisinin, ABD'nin Irak politikası çerçevesinde geliştirdiği pazarlık olduğu, daha sonraki gelişmelerle ve kamuoyuna yansıyan belgelerle de ortaya çıktı.

Uluslararası komplo tarihin en kirli olaylarından birisidir

Şu görüldü: ABD, Irak savaşına 11 Eylül olaylarında sonra karar vermedi. Tam tersine, aslında çok daha öncesinden böyle bir stratejik süreç başlatılmıştı. Körfez Savaşı'ndan beri gelen siyasi, stratejik bir durumdu. ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik politikaları, giderek Irak üzerinden askeri müdahaleyi öngören bir noktaya doğru geliyordu. Bunu gerçekleştirebilmek için, Sovyet blokunun çözülüşü ardından dünyanın tek süper gücü konumunda kalan ve yeni dünya düzeni stratejisi adı altında dünya egemenliğini geliştirmeye yönelerek, dünya imparatorluğunu yaratmak istemiyle hareket eden ABD, Ortadoğu'ya müdahale hazırlıklarını yapıyordu. Önder Apo ve Kürt özgürlük hareketine yöneltilen uluslararası komplo saldırısı, bu stratejik çabanın, bu politik hazırlık sürecinin en kapsamlı planlarından birisi oldu.

Temel amacı; Türkiye'yi ABD'nin Ortadoğu politikası içerisine çekebilmek, BOP'a katabilmek, ABD stratejisinin içine alabilmektir. Dolayısıyla Irak üzerinden başlatılıp geliştirilmesi hedeflenen; Türkiye'yi, ABD'nin Körfez Savaşı'yla başlatılmış olan Ortadoğu müdahalesi içerisine çekebilmektir. Türkiye'nin buna söz vermesi temelinde 15 Şubat komplosu planlanıp gerçekleştirildi. Büyük pazarlık kendini burada gösterdi. Çok yazılı anlaşmaları olmasa bile, esas olarak istihbarat düzeyinde yürütülse de 15 Şubat komplosunun Türkiye ile ABD arasında böyle bir pazarlığa dayandığı bir gerçektir.

8 yıldır ve günümüzde de ABD ile Türkiye arasındaki ilişkiler bu çerçevede yürüyor.

Türkiye hükümetinin, hükümet adına Başbakan Bülent Ecevit'in ABD'ye Irak politikasını destekle-

me sözü verdiği, 15 Şubat komplosunun da bunun karşılığı olarak gerçekleştirildiği kamuoyuna yansıdı. Demek ki günümüzdeki gelişmeler, Ortadoğu'da yaşanan çatışmalar ve adına III. Dünya Savaşı denen durum, daha o zamandan vardı. Uluslararası komplo, III. Dünya Savaşı adıyla geliştirilen saldırının temel ve öncelikli adımlarından biriydi. Önder Apo öyle de tanımladı. III. Dünya Savaşı kapsamında, ABD saldırılarının birincil hedefi olduğunu birçok kez ifade etti.

Ayrıca bunun arkasında birçok ekonomik, siyasi pazarlık da var. Şunu anlamamız lazım: Çok kirli bir işti tabii. Tarih, uluslararası komplo kadar az kirli siyasi işi vardır. Bu kadar kapsamlı, gizli pazarlıklar tarih boyunca çok az yapılmıştır. Uluslararası komplo olarak tanımladığımız saldırı planlaması ve pratiği, tarihin en kirli, en karmaşık, en kapsamlı ekonomik, siyasi ve askeri pazarlıklarından birini oluşturuyor.

Bunu bilmek gerekiyor. Kürdistan üzerindeki egemenliğin, Kürdistan'ı bölen, parçalayan, yok etmeyi öngören inkar ve imha sisteminin ne kadar karmaşık kirli ilişkilerle, çıkar ittifaklarına dayandığını ve bir uluslararası sistem olduğunu anlamak açısından uluslararası kompunun bu yönünü görmek önem arz ediyor. Diğer taraftan, günümüzde yaşanan siyasi ilişkileri, çatışmaları daha doğru, daha gerçekçi anlayabilmek, çözümlenebilmek, gericiğe karşı bilinci ve gücünü ortaya çıkartabilmek için de uluslararası kompunun içerdiği kirli ve kapsamlı pazarlık ilişkilerini bilmek önem arz ediyor. Günümüzdeki ilişkiler ve çatışma karmaşası, uluslararası kompunun o çok yönlü kirli pazarlık sisteminin bir biçimde günümüzde mücadeleye dönüşmesini; siyasi askeri mücadele biçiminde devam etmesini içeriyor. Bunları görmemiz, bilmemiz önemlidir.

Komplo imha sisteminin 20. yüzyılın sonunda ulaştığı saldırı düzeyidir

Kompunun amaçları, komplo-yu gerçekleştiren güçler, kompunun nedenleri konusunda önemli bir aydınlanmaya, bilinç yoğunlaşmasına sahibiz.

Uluslararası komplo, Kürdistan üzerinde uygulanan inkar ve imha sisteminin 20. yüzyılın sonunda ulaştığı saldırı düzeyini ifade ediyor. Bu, kesinlikle sistemle bağlantılıdır. Bunun tarih boyunca gelişen hiyerarşik devletçi sistem gerçeğiyle, onun 20. yüzyılda ulaşılan kapitalist devletçi toplum sisteminin küresel egemenlik gerçeğiyle, küresel hegemonya gerçeğiyle bağlıdır. Bu çerçevede bölgesel ve küresel boyutları var.